

Budapest,
2000. szeptember 21.,
csütörtök

95. szám

I. kötet

Ára: 1045,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
2000: C. tv.	5790
2000: CI. tv.	5868
2000: CII. tv.	5879
160/2000. (IX. 21.) Korm. r.	5882
161/2000. (IX. 21.) Korm. r.	5886
64/2000. (IX. 21.) FVM r.	5888
65/2000. (IX. 21.) FVM r.	5889
66/2000. (IX. 21.) FVM r.	5890
28/2000. (IX. 21.) OM r.	5891
33/2000. (IX. 21.) PM r.	5897
131/2000. (IX. 21.) KE h.	5897
29/2000. (IX. 21.) ME h.	5898
3/2000. (MK 95.) MSZH közl.	5898
	5898
	5900
	5901
	5901
	5901
	5916
	5916

* A rendelet mellékletekkel teljes szövegét a Magyar Közlöny 2000. évi 95. számának II. kötete tartalmazza, melyet az érintett előfizetők (iskolák, TÁKISZ stb.) kérés nélkül, más előfizetők — a megrendeléstől számított 1 hónapon belül — kérésre megkapnak (telefon: 266-9290/237 és 238 mellék; fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2000. évi C. törvény

a számvitelről*

A piacgazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően, döntéseik megvalósítása érdekében mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról objektív információk álljanak rendelkezésre.

E törvény olyan számviteli szabályokat rögzít, amelyek összhangban állnak az Európai Közösségnek e jogterületre vonatkozó irányelveivel, figyelemmel vannak a nemzetközi számviteli elvekre, és amelyek alapján megbízható és valós összképet biztosító tájékoztatás nyújtható e törvény hatálya alá tartozók jövedelemtermelő képességéről, vagyonáról, vagyonának alakulásáról, pénzügyi helyzetéről és jövőbeli terveiről.

Ennek érdekében az Országgyűlés a számvitelről a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § Ez a törvény meghatározza a hatálya alá tartozók beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét, a beszámoló összeállítását, a könyvek vezetése során érvényesítendő elveket, az azokra épített szabályokat, valamint a nyilvánosságra hozatalra, a közzétételre és a könyvvizsgálatra vonatkozó követelményeket.

A törvény hatálya

2. § (1) A törvény hatálya — a (3) bekezdésben foglaltak kivételével — kiterjed a gazdaság minden olyan résztvevőjére, amelynek működéséről a nemzetgazdaság más szereplői tájékoztatást igényelnek.

(2) A törvény hatálya alá tartozik a gazdálkodó.

(3) A törvény hatálya nem terjed ki az egyéni vállalkozóra, akkor sem, ha egyéni cégeként a cégbíróságon bejegyezték, a polgári jogi társaságra, az építőközösségre, továbbá a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi kereskedelmi képviselőjére.

Értelmező rendelkezések, fogalmak

3. § (1) E törvény alkalmazásában

1. *gazdálkodó*: a vállalkozó, az államháztartás szervezetei, az egyéb szervezet, a Magyar Nemzeti Bank, továbbá az általuk, illetve a természetes személy által alapított egészségügyi, szociális és oktatási intézmény;

2. *vállalkozó*: minden olyan gazdálkodó, amely a saját nevében és kockázatára nyereség- és vagyonszerzés céljából üzletszerűen, ellenérték fejében termelő vagy szolgáltató tevékenységet (a továbbiakban: vállalkozási tevékenység) végez, ideértve a hitelintézetet, a pénzügyi vállalkozást, a befektetési vállalkozást és a biztosítóintézetet is, továbbá az egyesülést, a vízitársulatot, az erdőbirtokossági társulatot, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét, de nem tartozik a 3. és 4. pontban felsoroltak közé;

3. *államháztartás szervezetei*: azok a szervezetek, amelyeket az államháztartási törvény alapján az államháztartás működési rendjéről szóló jogszabály ilyenek minősít;

4. *egyébszervezet*:

a) a lakásszövetkezet,

b) a társasház,

c) a társadalmi szervezet, a köztestület,

d) az egyházi jogi személy,

e) az alapítvány, ideértve a közalapítványt is,

f) az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivő iroda,

g) a közhasznú társaság,

h) a Műsorszolgáltatási Alap,

i) a Munkavállalói Résztulajdonosi Program keretében létrejött szervezet,

j) a víziközmű társulat,

k) a befektetési alap, az egyéb alapok,

l) a tőzsde, az elszámolóház,

m) a magánnyugdíjpénztár,

n) az önkéntes nyugdíjpénztár,

o) az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztár,

p) a közraktár,

r) külön jogszabályban meghatározott, jogi személynek minősülő egyéb szervezet.

(2) E törvény alkalmazásában

1. *anyavállalat*: az a vállalkozó, amely egy másik vállalkozónál (a továbbiakban: leányvállalat) közvetlenül vagy leányvállalatán keresztül közvetetten meghatározó befolyást képes gyakorolni, mert az alábbi feltételek közül legalább egyvel rendelkezik:

* A törvényt az Országgyűlés 2000. szeptember 5-i ülésnapján fogadta el.

a) a tulajdonosok (a részvényesek) szavazatának többségével (50 százalékot meghaladóval) tulajdoni hányada alapján egyedül rendelkezik, vagy

b) más tulajdonosokkal (részvényesekkel) kötött megállapodás alapján a szavazatok többségét egyedül birtokolja, vagy

c) a társaság tulajdonosaként (részvényeseként) jogosult arra, hogy a vezető tisztségviselők és a felügyelő bizottság tagjai többségét megválassza vagy visszahívja, vagy

d) a tulajdonosokkal (a részvényesekkel) kötött szerződés (vagy a létesítő okirat rendelkezése) alapján — függetlenül a tulajdoni hányadtól, a szavazati aránytól, a megvásárlási és visszahívási jogtól — döntő irányítást, ellenőrzést gyakorol;

2. *leányvállalat*: az a gazdasági társaság, amelyre az 1. pont szerinti anyavállalat meghatározó befolyást képes gyakorolni;

3. *közös vezetésű vállalkozás*: az a gazdasági társaság, ahol egyrészt az anyavállalat (az anyavállalat konszolidálásba bevont leányvállalata), másrészt egy (vagy több) másik vállalkozás az 1. pont szerinti jogosultságokkal paritásos alapon — legalább 33 százalékos szavazati aránnyal — rendelkezik. A közös vezetésű vállalkozást a tulajdonos-társak közösen irányítják;

4. *társult vállalkozás*: az a — konszolidálásba teljeskörűen be nem vont — gazdasági társaság, ahol az anyavállalat vagy a konszolidálásba bevont leányvállalata jelentős részesedéssel rendelkezik, mértékadó befolyást gyakorol a gazdasági társaság üzleti és pénzügyi politikájára. Mértékadó befolyást gyakorolnak tekintendő az a vállalkozás, amely egy másik gazdasági társaságnál legalább a szavazatok 20 százalékával (hitelintézetnél legalább 10 százalékával) közvetlenül vagy közvetetten rendelkezik. A részesedés szavazati arányának meghatározása során a 115. § (4) bekezdésében előírt számítási eljárást kell értelemszerűen alkalmazni;

5. *egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozás*: az a gazdasági társaság, ahol az anyavállalat vagy annak leányvállalata nem gyakorol mértékadó befolyást a gazdasági társaság üzleti és pénzügyi politikájára, amely nem tartozik a 2—4. pont szerinti vállalkozások közé;

6. *konszolidálásba bevont vállalkozások*: az anyavállalat, a konszolidálásba bevont leányvállalat, a konszolidálásba bevont közös vezetésű vállalkozás együttesen;

7. *kapcsolt vállalkozás*: az 1. pont szerinti anyavállalat és a 2—4. pont szerinti vállalkozások [ha a fölérendelt anyavállalat készíti az összevont (konszolidált) éves beszámolót, akkor a 2—4. pont szerinti vállalkozások is a fölérendelt anyavállalat szempontjából minősítendő].

(3) E törvény alkalmazásában

1. *ellenőrzés*: az jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott beszámolóval lezárt üzleti év(ek) adatainak — a gazdálkodó, illetve az adóhatóság általi — utólagos ellenőrzése az önellenőrzés, illetve az adóhatósági ellenőrzés keretében;

2. *ellenőrzés megállapítása*: az ellenőrzés során feltárt, az eszközöket-forrásokat, az eredményt, a saját tőkét érintő hibák és hibahatások, amelyek a beszámolóval lezárt üzleti évvel (évekkel) kapcsolatosak, a hatályos jogszabályi előírások nem vagy nem megfelelő alkalmazásából, helytelen értelmezéséből, vagy nem megengedett, tiltott cselekmény elkövetéséből származnak;

3. *jelentős összegű hiba*: ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások — eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő — értékének együttes (előjeltől független) összege meghaladja a számviteli politikában meghatározott értékhatárt. Minden esetben jelentős összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében az ellenőrzések során — ugyanazon évet érintően — megállapított hibák, hibahatások eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő értékének együttes (előjeltől független) összege meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 2 százalékát, illetve ha a mérlegfőösszeg 2 százaléka meghaladja az 500 millió forintot, akkor az 500 millió forintot;

4. *nem jelentős összegű hiba*: ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások — eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő — értékének együttes (előjeltől független) összege nem haladja meg a jelentős összegű hiba 3. pont szerinti értékhatárát;

5. *megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hiba*: ha a jelentős összegű hibák és hibahatások összevont értéke a saját tőke értékét lényegesen — a számviteli politikában meghatározott módon és mértékben — megváltoztatja, és ezért a már közzétett — a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetre vonatkozó — adatok megtévesztőek. Minden esetben a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibának kell tekinteni, ha a megállapítások következtében a hiba feltárásának évét megelőző üzleti év mérlegében kimutatott saját tőke legalább 20 százalékkal változik (növekszik vagy csökken).

(4) E törvény alkalmazásában

1. *közvetített szolgáltatás*: a gazdálkodó által saját nevében vásárolt és a harmadik személlyel (a megrendelővel) kötött szerződés alapján, a szerződésben rögzített módon részben vagy egészben, de változatlan formában továbbértékesített (továbbszámlázott) szolgáltatás; közvetített szolgáltatásnál a gazdálkodó vevője és nyújtója is a szolgáltatásnak, a gazdálkodó a vásárolt szolgáltatást részben vagy egészben közvetíti úgy, hogy a megrendelővel kötött szerződésből a közvetítés lehetősége, a számlából a közvetítés ténye, vagyis az, hogy a gazdálkodó nemcsak a saját, hanem az általa vásárolt szolgáltatást is értékesíti változatlan formában, de nem feltétlenül változatlan áron, egyértelműen megállapítható;

2. *alapkutatás*: olyan kísérleti és elméleti munka, amelynek elsődleges célja új ismeretek szerzése a jelenségek alapvető lényegéről és a megfigyelhető tényekről, bármiféle konkrét alkalmazási és felhasználási célkitűzés nélkül;

3. *alkalmazott kutatás*: új ismeretek megszerzésére irányuló eredeti vizsgálat, amelyet elsődlegesen valamely konkrét gyakorlati cél érdekében végeznek;

4. *kísérleti fejlesztés*: olyan a kutatásból és a gyakorlati tapasztalatokból nyert, már létező tudásra támaszkodó, rendszeres munka, amelynek célja új anyagok, termékek és szerkezetek létrehozása, új eljárások, rendszerek és szolgáltatások bevezetése vagy a már létrehozottak vagy bevezetettek lényeges javítása;

5. *hasznos élettartam*: az az időszak, amely alatt az amortizálható eszközt a gazdálkodó időarányosan vagy teljesítményarányosan az eredmény terhére elszámolja;

a) hasznos élettartam az az időszak, amely alatt az amortizálható eszközt a gazdálkodó a várható fizikai elhasználódás (műszakok száma, tevékenységre jellemző körülmények, az eszköz fizikai jellemzői), erkölcsi avulás (technológiai változások, termékek iránti kereslet), az eszköz használatával kapcsolatos jogi és egyéb korlátozó tényezők figyelembevételével várhatóan használni fogja, vagy

b) hasznos élettartam az a megtermelhető darabszám, elvégezhető teljesítmény vagy egyéb egység szám figyelembevételével meghatározott időszak, amely időszak alatt a gazdálkodó az előbbieket várhatóan elő tudja állítani az amortizálható eszköz felhasználásával;

6. *maradványérték*: a rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjában — a rendelkezésre álló információk alapján, a hasznos élettartam függvényében — az eszköz meghatározott, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéke. Nulla lehet a maradványérték, ha annak értéke valószínűsíthetően nem jelentős;

7. *beruházás*: a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítása, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység (szállítás, vámkezelés, közvetítés, alapozás, üzembe helyezés, továbbá mindaz a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, a hiteligenybevételt, a biztosítást is); beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység is, az előbbieken felsorolt, e tevékenységhez hozzákapcsolható egyéb tevékenységekkel együtt;

8. *felújítás*: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak; felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélé-

sével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli; a tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti; nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egyidőben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától;

9. *karbantartás*: a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi;

10. *behajthatatlan követelés*: az a követelés,

a) amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság — nemleges foglalmi jegyzőkönyv alapján — vélelmezhető),

b) amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezi eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,

c) amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,

d) amelyre a felszámolás, az adósságrendezi eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,

e) amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltnak” nem járt eredménnyel,

f) amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,

g) amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell. A devizában fennálló követelések behajthatatlanná minősítése során a devizajogszabályok előírásait figyelembe kell venni.

(5) E törvény alkalmazásában

1. *üzleti vagy cégérték*:

a) cégvásárlás esetén (amikor a megvásárolt társaság, annak telephelye, üzlethálózata eszközeit és kötelezettségeit a vevő tételesen állományba veszi): a fizetett ellenérték és az egyes eszközök piaci értékének az átvállalt kötelezettségek — e törvény szerinti értékeléssel meghatározott — értékével csökkentett értéke közötti különbözet, ha a fizetett ellenérték a magasabb,

b) cégvásárlás esetén (amikor az adott társaság részvényeit úgy szerzi meg a vevő, hogy ezzel a vásárlással az adott

társaságban közvetlen irányítást biztosító befolyást szerez, és az adott társaság részvényeit a tőzsdén jegyzik, illetve forgalmazzák): az adott társaság megszerzett részvényeiért fizetett ellenérték lényegesen több, mint a megvásárolt részvények piaci értéke, a kettő közötti pozitív különbözet,

c) cégvásárlás esetén (amikor az adott társaság részvényeit, üzletrészeit, vagyoni betéteit a vevő úgy szerzi meg, hogy ezzel a vásárlással az adott társaságban közvetlen irányítást biztosító befolyást szerez, és az adott társaság részvényeit, üzletrészeit, vagyoni betéteit a tőzsdén nem jegyzik, nem forgalmazzák): az adott társaság megszerzett részvényeiért, üzletrészeiért, vagyoni betéteiért fizetett ellenérték lényegesen több, mint ezen befektetésre jutó — az adott társaság eszközei és kötelezettségei e törvény szerinti értékelésével meghatározott — saját tőke értéke, a kettő közötti pozitív különbözet,

d) átalakulás esetén: amennyiben e törvény szerint a gazdálkodó élhet a vagyonátértékelés lehetőségével és a vagyonértéket az üzleti értékelés, a jövedelemtermelő képesség módszerével határozzák meg, és az így meghatározott társasági vagyonérték és a kötelezettségek együttes összege több, mint az egyes eszközök piaci értékének együttes összege, a pozitív különbözet az üzleti vagy cégérték;

2. negatív üzleti vagy cégérték:

a) cégvásárlás esetén (amikor a megvásárolt társaság, annak telephelye, üzlethálózata eszközeit és kötelezettségeit a vevő tételesen állományba veszi): a fizetett ellenérték kevesebb, mint a cégvásárlás időpontjában az egyes eszközök piaci értékének az átvállalt kötelezettségek — e törvény szerinti értékeléssel megállapított — értékével csökkentett összege és ez a különbözet a megszerzett immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek reális értékének arányos csökkentésével sem szűnik meg, a fennmaradó többlet a negatív üzleti vagy cégérték,

b) cégvásárlás esetén (amikor az adott társaság részvényeit a vevő úgy szerzi meg, hogy ezzel a vásárlással az adott társaságban közvetlen irányítást biztosító befolyást szerez, és az adott társaság részvényeit a tőzsdén jegyzik, illetve forgalmazzák): az adott társaság megszerzett részvényeiért fizetett ellenérték lényegesen kevesebb, mint a megvásárolt részvények piaci értéke, a különbözet a negatív üzleti vagy cégérték,

c) cégvásárlás esetén (amikor az adott társaság részvényeit, üzletrészeit, vagyoni betéteit a vevő úgy szerzi meg, hogy ezzel a vásárlással az adott társaságban közvetlen irányítást biztosító befolyást szerez, és az adott társaság részvényeit, üzletrészeit, vagyoni betéteit a tőzsdén nem jegyzik, nem forgalmazzák): az adott társaság megszerzett részvényeiért, üzletrészeiért, vagyoni betéteiért fizetett ellenérték lényegesen kevesebb, mint az ezen befektetésre jutó — az adott társaság eszközei és kötelezettségei e törvény szerinti értékelésével meghatározott — saját tőke értéke, a különbözet a negatív üzleti vagy cégérték,

d) átalakulás esetén: amennyiben e törvény szerint a gazdálkodó élhet a vagyonátértékelés lehetőségével és a vagyonértéket az üzleti értékelés, a jövedelemtermelő ké-

pesség módszerével határozzák meg, és az így meghatározott társasági vagyonérték és a kötelezettségek együttes összege kevesebb, mint az egyes eszközök piaci értékének együttes összege és ez a különbözet a vagyonmérlegében szereplő immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek reális értékének arányos csökkentésével sem szűnik meg, a fennmaradó különbözet a negatív üzleti vagy cégérték;

3. *közvetlen irányítást biztosító befolyás*: amikor a részvényes, a tag az ellenőrzött társaságnál a szavazatok több, mint háromnegyed részével rendelkezik;

4. *létesítő okirat*: a gazdálkodó alapításához szükséges jogszabályban előírt okirat, ide tartozik különösen: a társasági szerződés, az alapító okirat, az alapszabály, az egyéb módon nevezett — a tulajdonosok közötti — megállapodás.

(6) E törvény alkalmazásában

1. *mérlegkészítés időpontja*: a mérleg egyes tételeihez kapcsolódóan meghatározott azon — az üzleti év mérlegfordulónapját követő — időpont, amely időpontig a megbízható és valós vagyoni helyzet bemutatásához szükséges értékelési feladatokat el lehet és el kell végezni;

2. *hitelviszonyt megtestesítő értékpapír*: minden olyan nyomdai úton előállított (előállítható) vagy dematerializált értékpapír, illetve e törvény által értékpapírnak minősített, jogot megtestesítő okirat, amelyben a kibocsátó (adós) meghatározott pénzüsszeg rendelkezésére bocsátását elismerve arra kötelezi magát, hogy a pénz (kölcsön) összegét, valamint annak meghatározott módon számított kamatát vagy egyéb hozamát, és az általa esetleg vállalt egyéb szolgáltatásokat az értékpapír birtokosának (a hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti, illetve teljesíti. Ide tartozik különösen: a kötvény, a kincstárjegy, a letéti jegy, a pénztárjegy, a célrészjegy, a takaréklevél, a jelzáloglevél, a hajóraklevél, a közraktárjegy, az árujegy, a zálogjegy, a kárpótlási jegy, a határozott idejű befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy;

3. *tulajdoni részesedést jelentő befektetés*: minden olyan nyomdai úton előállított (előállítható) vagy dematerializált értékpapír, illetve e törvény által értékpapírnak minősített, jogot megtestesítő okirat, amelyben a kibocsátó meghatározott pénzüsszeg, illetve pénzürtékben meghatározott nem pénzbeli vagyoni érték tulajdonba- vagy használatbavételét elismerve arra kötelezi magát, hogy ezen értékpapír, okirat birtokosának meghatározott vagyoni és egyéb jogokat biztosít. Ide tartozik különösen: a részvény, az üzletrész, a részjegy, a vagyonjegy, a vagyoni betét, a határozatlan futamidejű befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy, a kockázati tőkejegy, a kockázati tőkerészvény;

4. *diszkont értékpapír*: olyan hitelviszonyt megtestesítő, nem kamatozó értékpapír, amelyet névérték alatt bocsátottak ki, és a lejáratkor névértéken váltanak be;

5. *vásárolt készletek*: az anyagok [alap-, segéd-, üzem- és fűtőanyag, alkatrészek, a 28. § (3) bekezdésének a) pontja szerinti eszközök], az áruk (kereskedelmi készletek, betétdíjas göngyölegek, a közvetített szolgáltatások), a készletre adott előlegek;

6. *saját termelésű készletek*: a befejezetlen termelés, a félkész termékek, a késztermékek, a növendék-, hízó- és egyéb állatok;

7. *FIFO módszer*: az elsőként bevételezett eszköz elsőként kiadva; az elsőként megvásárolt (előállított) eszköz kerül először értékesítésre (felhasználásra), következésképpen az időszak végén az eszközök között maradó tételek a legutóbb megvásárolt (előállított) tételek.

(7) E törvény alkalmazásában

1. *igénybe vett szolgáltatás*: minden olyan szolgáltatás, amely nem tartozik a közvetített szolgáltatás, illetve az egyéb szolgáltatás közé; különösen az utazásszervezés, a szállítás-rakodás, a raktározás, a csomagolás, a kölcsönzés, a bérlet, a bérmunka, az eszközök karbantartása, a postai és távközlési szolgáltatás, a mosás és vegytisztítás, a bizományi tevékenység, az ügyletszerzés, az oktatás és továbbképzés, a hirdetés, a reklám és propaganda, a piackutatás, a könyvkiadás, a lapkiadás, a szállodai szolgáltatás, a vendéglátás, a kutatás és kísérleti fejlesztés, a tervezés és lebonyolítás, a könyvvizsgálat, a könyvviteli szolgáltatás;

2. *egyéb szolgáltatás*: a pénzügyi, a befektetési, a biztosítóintézeti, a hatósági igazgatási, az egyéb hatósági szolgáltatás;

3. *személyi jellegű egyéb kifizetések*: azok a kifizetések, amelyeket a munkáltató a munkavállaló részére jogszabályi előírás vagy saját elhatározása alapján teljesít és nem tartoznak a bérköltség fogalmába. Ilyenek különösen: a szerzői jogdíj, a lakhatási költségtérítés, a lakásépítésre nyújtott támogatás (ideértve az átvállalt kamatot és kezelési költséget is), az étkezési térítés, a munkabajárral kapcsolatos költségtérítés, a jubileumi jutalom, a dolgozó kötelezettségvállalásának térítése, a bányászati keresetkiegészítés, a tárgyjutalmak, az egyéb természetbeni munkajövedelmek, a megváltozott munkaképességű munkavállalók keresetkiegészítése, a betegszabadság díjazása, a munkáltatót terhelő táppénz, táppénz-kiegészítés, a munkavállaló részére kötött, de a munkáltató által fizetett baleset-, élet- és nyugdíjbiztosítás díja, az önkéntes pénztárba befizetett munkáltatói tagdíj-hozzájárulás, a magánnyugdíjpénztárba befizetett munkáltatói tagdíj-kiegészítés, a munkáltatót terhelő, illetve általa átvállalt személyi jövedelemadó, a jóléti és kulturális költségek, a végkielégítés, a munkáltatói hozzájárulás a korengedményes nyugdíj igénybevételehez, továbbá az alkalmazottakat, munkavállalókat megillető kifizetések, mint a napidíj, a különélési pótlék, a jogszabály alapján fizetett költségtérítések, a sorkatonai vagy polgári szolgálat teljesítését követően fizetett személyi alapbér, a találmányi díj, a szabadalom vételára és hasznosítási díja, az újítási díj, az ezekkel kapcsolatosan fizetett közreműködői díj, valamint nem a munkaviszonnyal összefüggésben fizetett szerzői, írói és más szerzői jogvédelmet élvező munkák díjai, az azokkal kapcsolatos közreműködői díjak, a mezőgazdaságban részes munkát végzők díjazása, a reprezentáció költségei, és minden egyéb, a statisztikai előírások szerint egyéb munkajövedelemnek, szociális költségnek minősített összegek.

(8) E törvény alkalmazásában

1. *tőzsde, tőzsdei határidős, opciós és azonnali ügylet*: a tőzsdéről és a tőzsdei tevékenységről szóló törvényben meghatározott fogalom;

2. *nyitott pozíció, elszámolóház, központi értékpapírszámla, értékpapírszámla, ügyfélszámla, dematerializált értékpapír, tőzsdeforgalmi számla, forgalmazó, befektetési szolgáltató, portfólió-kezelés, származékok*: a befektetési szolgáltatási tevékenységről és a befektetési szolgáltatásokról szóló törvény szerint meghatározott fogalmak;

3. *pénzügyi instrumentum*: a befektetési szolgáltatási tevékenységről és a befektetési szolgáltatásokról szóló törvény szerint meghatározott tőzsdei termék, valamint az értékpapír, a deviza, az opció és ezek származékai;

4. *elszámoló ár*: a tőzsde által a határidős ügyletek tárgyát képező tőzsdetermékre kereskedési naponként megállapított és kihirdetett árfolyam (piaci érték), amely a befektetési szolgáltató napi árfolyamalakulásból adódó pénzügyi kötelezettségei és követeléseai kiszámításának alapjául szolgál;

5. *tőzsdén kívüli határidős ügylet*: valamely áru, pénzügyi instrumentum szerződésben előre meghatározott áron (kötési ár), árfolyamon és mennyiségben egy a szerződésben rögzített későbbi időpontban (lejáratkor, amely a 9. pontban foglalt időszakot meghaladja) tőzsdén kívül történő adásvétele;

6. *tőzsdén kívüli opciós ügylet*: valamely árura, pénzügyi instrumentumra tőzsdén kívül kötött, a tőzsdéről és a tőzsdei tevékenységről szóló törvényben opciós ügyletként meghatározott fogalomnak megfelelő ügylet;

7. *swap (deviza-, tőke- és kamatcsere) ügylet*: valamely pénzügyi instrumentum cseréjére vonatkozó olyan összetett megállapodás, amely általában egy azonnali és egy határidős adásvételi ügyletből, illetve több határidős ügyletből tevődik össze és általában jövőbeni pénzáramlások cseréjét vonja maga után;

8. *kamat swap ügylet*: valamely tőkeösszegre rögzített kamatláb alapján számított fix kamat és — bizonyos piaci kamatlábhoz, feltételhez igazított — változó kamatláb alapján számított változó kamatösszeg meghatározott időközönkénti cseréje;

9. *tőzsdén kívüli azonnali ügylet*: az ügyletkötést követő legfeljebb 8 munkanapon belül, devizaügylet esetén 2 munkanapon belül teljesített, értékpapír adásvételi, illetve csereügylet;

10. *fedezeti ügylet*: olyan kockázatfedezeti céllal kötött határidős, opciós, swap, illetve azonnali ügylet, amelynek várható árfolyamnyeresége, illetve kamatbevétele egy másik ügyletből vagy ügyletek sorozatából (fedezett ügyletek) adódó nyitott pozíció, várható kamatvesztés, illetve árfolyamvesztés kockázatának fedezetére szolgál. A fedezeti ügylet eredménye és a fedezett ügylet eredménye nagyságrendileg azonos vagy megközelítőleg azonos, ellenkező előjelű, nagy valószínűséggel realizálódó, egymással szoros korrelációt mutató, egymást ellentételező nyereség és veszteség;

11. *penziós (elhelyezési) ügylet*: olyan ügylet, amelyben egy hitelintézet, pénzügyi vállalkozás vagy ügyfél („penzióba adó”) a mérlegében szereplő, tulajdonában lévő vagyontárgyakat — különösen váltót, követeléseket vagy értékpapírokat — (ide nem értve a devizát) ruház át egy másik hitelintézetre, pénzügyi vállalkozásra vagy ügyfélre (a „penzió átvevője”), olyan megállapodás mellett, hogy ugyanezeket a vagyontárgyakat — sorozatban kibocsátott értékpapírok esetén az azonos sorozathoz tartozó, azonos mennyiségű és névértékű értékpapírokat — egy későbbi, a megállapodásban rögzített időpontban (időpontig) visszazáraztatja az előre meghatározott áron, az a), illetve a b) pontban foglaltak szerint a penzióba adónak;

a) *valódi penziós (elhelyezési) ügylet*: a penzió átvevője kötelezi magát, hogy a vagyontárgyakat egy meghatározott vagy az átadó által meghatározandó időpontban visszaadja,

b) *nem valódi penziós (elhelyezési) ügylet*: a penzió átvevője jogosult arra, hogy a vagyontárgyakat az eladási áron, vagy egy — a szerződésben ettől eltérő feltételeknek megfelelően — előzetesen megállapított más összeg ellenében egy előre meghatározott vagy egy általa későbbiekben meghatározandó időpontban szolgáltatassa vissza, a penzióba adó pedig köteles az átadott vagyontárgyakat visszavenni. Nem valódi penziós ügyletnek minősül az is, ha a penzióba adó és a penzióba vevő úgy állapodnak meg, hogy egy, a későbbiekben bekövetkező feltétel beálltakor a penzióba vevő visszaadja, a penzióba adó pedig visszaveszi a penzió tárgyát képező vagyontárgyat az eladási áron, vagy egy általuk közösen megállapított áron;

12. *elektronikus pénzeszköz*: az elektronikus fizetési eszközök kibocsátására és használatára vonatkozó egyes szabályokról szóló kormányrendeletben meghatározott fogalom;

13. *pénzügyilízing*: olyan szerződés alapján valósul meg, amely szerződés értelmében a lízingbeadó a lízingbevevő igényei szerint beszerzett és a lízingbeadó tulajdonát képező eszközt lízingdíj ellenében, a szerződésben rögzített időtartamra a lízingbevevő használatába, birtokába adja azzal, hogy a lízingbevevőt terheli a használatból következően minden költség és kockázat, a lízingbevevő jogosult a hasznok szedésére, a szerződés időtartamának végén a lízingelt eszköz tulajdonjogát a lízingbevevő vagy az általa megjelölt megszerzi (vagy megszerezheti), a maradványérték megfizetésével vagy anélkül, illetve a lízingbevevőt elővételi jog illeti meg, a lízingbevevő azonban ezen jogairól a szerződés megszűnése előtt le is mondhat;

14. *függőkötelezettség*: az olyan — általában — harmadik személlyel szemben vállalt kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján fennáll, de mérlegtételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. Ide tartoznak különösen: a kezességvállalás, az opciós ügyletek (ideértve az eladási opció kiírójának kötelezettségét, illetve a vételi opció vevőjének kötelezettségét), a garanciavállalás, a nem valódi penziós ügyletek, a váltókezesi kötelezettség, a le nem zárt peres ügyekkel kapcsolatban várható kötelezettség;

15. *biztos (jövőbeni) kötelezettség*: az olyan visszavonhatatlan kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján már

fennáll, de a szerződés teljesítése még nem történt meg, ezért mérlegtételként nem szerepeltethető. Ide tartoznak különösen: a határidős adásvételi ügyletek, a swap ügyletek határidős része miatti kötelezettségek. Nem tartoznak ide az üzleti tevékenységgel kapcsolatos, folyamatosan felmerülő költségek;

16. *hátrasorolt eszköz*: az a követelés, illetve hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amely az adósnál, illetve az értékpapír kibocsátójánál hátrasorolt kötelezettségnek minősül, és amely felett az adós, illetve az értékpapír kibocsátó felszámolása, csődje esetén csak a többi hitelező kielégítése után lehet rendelkezni, illetve kiegyenlíteni;

17. *keresztárfolyam*: a Magyar Nemzeti Bank által közzétett — az érintett két devizára az adott napon érvényes — hivatalos devizaárfolyamokból számított árfolyam (az érintett két deviza egymáshoz viszonyított aránya).

II. Fejezet

BESZÁMOLÁS ÉS KÖNYVVEZETÉS

Beszámolási kötelezettség

4. § (1) A gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek zárását követően, e törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles — magyar nyelven — készíteni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti beszámolóknak megbízható és valós összképet kell adnia a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközeiről és forrásairól), pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről.

(3) A törvényben előírtakon túlmenő, további információkat kell a kiegészítő mellékletben megadni, amennyiben e törvény előírásainak alkalmazása, a számviteli alapelvek érvényesítése nem elegendő a megbízható és valós összképek a mérlegben, az eredménykimutatásban történő bemutatásához.

(4) A törvényelőírásaitól csak abban a kivételes esetben lehet — a könyvvizsgáló egyetértése és ilyen tartalmú nyilatkozata mellett — eltérni, ha az adott körülmények mellett e törvény valamely rendelkezésének alkalmazása [ideértve a (3) bekezdés szerint a kiegészítő mellékletben való bemutatást is] nem biztosítja a (2) bekezdés szerinti megbízható és valós összképet. Minden ilyen eltérést közölni kell a kiegészítő mellékletben, bemutatva annak indokait, valamint az eszközökre-forrásokra, a pénzügyi helyzetre és az eredményre gyakorolt hatását is.

(5) A törvényelőírásaitól való (4) bekezdés szerinti — kivételes esetekre vonatkozó — eltérés nem eredményezheti azt, hogy a bemutatott összkép ellentétes az Európai Közösség e jogterületre vonatkozó irányelveiben foglaltakkal, illetve nem lehet olyan számviteli eljárás eredménye, amelynek alkalmazása nincs összhangban azokkal.

5. § Az államháztartás szervezetei beszámolási kötelezettségét, a beszámolót alátámasztó könyvvezetési kötelezettségét, a beszámolás és a könyvvezetés során érvényesítendő sajátos fogalmi meghatározásokat — e törvény alapján és az államháztartási törvényben foglaltakra figyelemmel — kormányrendelet szabályozza.

6. § (1) A Magyar Nemzeti Bank, a hitelintézet, a pénzügyi vállalkozás, a befektetési vállalkozás, a biztosítói-intézet könyvvezetésének és éves beszámolóképzésének sajátosságait kormányrendelet szabályozza.

(2) Az egyéb szervezet beszámolási kötelezettségének, beszámolót alátámasztó könyvvezetési kötelezettségének sajátosságait a vonatkozó külön jogszabály és e törvény alapján kormányrendelet szabályozza.

(3) A gazdálkodó, illetve a természetes személy által alapított egészségügyi, szociális és oktatási intézmény könyvvezetési, beszámoló készítési kötelezettségét — e törvény és a vonatkozó külön jogszabály rendelkezései alapulvételével — a létrehozó szervezet állapítja meg azzal, hogy a létrehozott szervezetet — jogi személyiségének megfelelően — a 3. § (1) bekezdése 2—4. pontjai szerinti szervezetek közé kell besorolnia.

7. § (1) Az 5—6. §-ban hivatkozott kormányrendelet a megjelölt szervezetek tekintetében azokat a sajátos szabályokat tartalmazhatja, amelyek — egyéb jogszabályi előírásokból következően — eltérnek a vállalkozókra előírt szabályoktól, de nem ellentétesek e törvény alapelveivel. A kormányrendelettel nem érintett törvényi előírásokat az 5—6. §-ban megjelölt szervezeteknél — a kormányrendeletben meghatározott sajátosságokon túlmenően — alkalmazni kell.

(2) A törvény 17—158. §-ai a vállalkozóra vonatkozó előírásokat tartalmazzák, amelyeket a kormányrendelet előírásai figyelembevételével kell alkalmazni az 5—6. §-ban hivatkozott kormányrendeletben megjelölt szervezeteknek is.

8. § (1) A beszámoló formája az éves nettó árbevétel nagyságától, a mérleg főösszegétől, a foglalkoztatottak létszámától, mindezek határértékeitől függ.

(2) Az (1) bekezdés szerinti beszámoló lehet:

- a) éves beszámoló,
- b) egyszerűsített éves beszámoló,
- c) összevont (konszolidált) éves beszámoló,
- d) egyszerűsített beszámoló.

(3) A vállalkozónak a (2) bekezdés szerinti beszámolót kettős könyvvitellel kell — a (4) bekezdésben foglalt kivétellel — alátámasztania.

(4) Ha törvény másként nem rendelkezik, egyszeres könyvvitellel alátámasztott — a (2) bekezdés d) pontja szerinti — egyszerűsített beszámolót készíthet az iskolai szövetkezet, a jogi személyiséggel rendelkező munkaközösség, a jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, amely

e törvény hatálybalépésekor is egyszerűsített beszámolót készít, és akkor, ha a vállalkozási tevékenységből származó éves nettó árbevétele — két egymást követő évben — nem haladja meg az 50 millió forintot, függetlenül az általa foglalkoztatottak létszámától és a mérlegfőösszegtől.

9. § (1) Éves beszámolót és üzleti jelentést köteles készíteni a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, a (2) bekezdésben foglaltak kivételével.

(2) Egyszerűsített éves beszámolót készíthet a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ha két egymást követő évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

- a) a mérlegfőösszeg a 150 millió forintot,
- b) az éves nettó árbevétel a 300 millió forintot,
- c) a tárgyévben átlagosan foglalkoztatottak száma az 50 főt.

(3) A (2) bekezdés előírásait részvénytársaság, a konszolidálásba bevont vállalkozás, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe nem alkalmazhatja.

(4) Nem készíthet egyszerűsített éves beszámolót az a vállalkozó, ahol az üzleti év a naptári évtől a 11. § (2)—(3) bekezdésében foglaltak alapján tér el.

10. § Összevont (konszolidált) éves beszámolót és összevont (konszolidált) üzleti jelentést is köteles készíteni — a 116—117. §-ban foglaltak kivételével — az a vállalkozó, amely egy vagy több vállalkozóhoz fűződő viszonyában a 3. § (2) bekezdésének 1. pontja értelmében anyavállalatnak minősül.

Üzleti év

11. § (1) Az üzleti év az az időtartam, amelyről a beszámolót kell készíteni. Az üzleti év időtartama megegyezik — a (2)—(13) bekezdésben foglaltak kivételével — a naptári évvel.

(2) Az üzleti év a naptári évtől eltérhet:

- a) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél, ha az a külföldi székhelyű vállalkozásnál is eltér;
- b) a hitelintézetek, a pénzügyi vállalkozások, a biztosítói-intézetek kivételével a külföldi anyavállalat konszolidálásba bevont leányvállalatánál, ezen leányvállalat leányvállalatánál, ha az a külföldi anyavállalatnál, illetve a külföldi anyavállalat összevont (konszolidált) beszámolójánál is eltér.

(3) Az üzleti év mérlegfordulónapjának újabb megváltoztatására — a (2) bekezdésben rögzítettek mellett is — három, beszámolóval lezárt üzleti év után, vagy az anyavállalat személyében bekövetkezett változás esetén van lehetőség, a létesítő okirat ennek megfelelő módosítása mellett. Ez esetben a megváltoztatott mérlegfordulónappal készített éves beszámoló kiegészítő mellékletében be kell mutatni a mérleg és az eredménykimutatás adatai mellett

az azokkal összehasonlítható (egy üzleti évvel korábbi) bázisadatokat tartalmazó mérleget és eredménykimutatást is.

(4) Az üzleti év időtartama — az (5)—(13) bekezdésben foglaltak kivételével — 12 naptári hónap.

(5) Üzleti év a jogelőd nélkül alapított vállalkozónál alapítása időpontjától (létesítő okirata ellenjegyzésének, illetve közokiratba foglalásának napjától) létrejöttének (a cégjegyzékbe való bejegyzésének), illetve a cégbejegyzés iránti kérelem jogerős elutasításának, vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetésének napjáig — mint mérlegfordulónapig — terjedő időszak, függetlenül annak időtartamától (előtársasági időszak).

(6) Az üzleti év 12 naptári hónapnál rövidebb időtartamú lehet az előtársasági időszak, valamint az azt követő üzleti év esetében, továbbá a naptári évről a naptári évtől eltérő üzleti évre, illetve az üzleti évről új üzleti évre történő áttéréskor.

(7) Üzleti év az átalakulás során megszűnő vállalkozónál az előző üzleti év mérlegfordulónapját követő naptól az átalakulás cégbírósa (bírósa) bejegyzésének napjáig — mint mérlegfordulónapig — terjedő időszak.

(8) Üzleti év az átalakulással létrejövő új vállalkozónál az átalakulás cégbírósa (bírósa) bejegyzésének napját követő naptól a vállalkozó által — az (1)—(3) bekezdés szerinti feltételekkel — az üzleti év végeként megjelölt napig — mint mérlegfordulónapig — terjedő időszak.

(9) A beszámolóban rögzített adatoknál forintról devizára, devizáról forintra, illetve devizáról más devizára való áttéréskor, továbbá a gazdasági társaságokról szóló törvényben nem szabályozott átalakulásnál az üzleti év az (5)—(8) bekezdésnek megfelelően határozható meg azzal, hogy — értelemszerűen — a mérlegfordulónap az áttérés, az átalakulás napja.

(10) Üzleti év a vállalkozó felszámolása, illetve végelszámolása esetén az előző üzleti év mérlegfordulónapját követő naptól a felszámolás, illetve a végelszámolás kezdő időpontját megelőző napig — mint mérlegfordulónapig — terjedő időszak. Amennyiben a felszámolás, a végelszámolás úgy fejeződik be, hogy a vállalkozó nem szűnik meg, az eljárás befejezését követő üzleti év az erről szóló végzés jogerőre emelkedésének napját követő naptól a vállalkozó által — az (1)—(3) bekezdés szerinti feltételekkel — az üzleti év végeként megjelölt napig — mint mérlegfordulónapig — terjedő időszak.

(11) A felszámolás időszaka egy üzleti évnek minősül, függetlenül annak időtartamától.

(12) A végelszámolás időszaka általában egy üzleti év. Amennyiben a végelszámolás 12 naptári hónap alatt nem fejeződik be, a végelszámolás időszaka alatt az üzleti év(ek) időtartama 12 hónap, míg az utolsó üzleti év 12 naptári hónapnál rövidebb is lehet.

(13) Az anyavállalat összevont (konszolidált) éves beszámolóját az anyavállalat éves beszámolójának üzleti évről kell elkészíteni. Amennyiben az anyavállalat leányvállalatainak üzleti éve eltér az anyavállalat éves beszámoló-

jának üzleti évétől, akkor az összevont (konszolidált) éves beszámoló üzleti éve lehet a leglényegesebb leányvállalat vagy a leányvállalatok többsége éves beszámolójának üzleti éve is.

Könyvvezetési kötelezettség

12. § (1) A könyvvezetés az a tevékenység, amelynek keretében a gazdálkodó a tevékenysége során előforduló, a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményekről — e törvényben rögzített szabályok szerint — folyamatosan nyilvántartást vezet és azt az üzleti év végével lezárja.

(2) A könyvvezetés a 159—169. §-okban foglaltak és a számviteli alapelvek figyelembevételével az egyszeres és a kettős könyvvitel rendszerében, csak magyar nyelven történhet.

(3) Kettős könyvvitelt köteles vezetni minden vállalkozó, a (4) bekezdésben foglaltak kivételével, a Magyar Nemzeti Bank, továbbá az 5—6. §-ban megjelölt szervezet, ha azt kormányrendelet előírja.

(4) Egyszeres könyvvitelt köteles vezetni a 8. § (4) bekezdése szerint egyszerűsített beszámolót készítő vállalkozó. Egyszeres könyvvitelt vezethet az 5—6. §-ban megjelölt szervezet, ha azt kormányrendelet lehetővé teszi.

13. § (1) Az egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozó átteríthet a kettős könyvvitelre — saját elhatározása alapján — bármelyik év január 1-jével. Köteles áttérni a kettős könyvvitel vezetésére azt az évet követő második év január 1-jével, amikor az egyszerűsített beszámoló készítésére a 8. § (4) bekezdésében rögzített feltételnek két egymást követő évben már nem felel meg.

(2) Az a 8. § (4) bekezdésében említett vállalkozó, amely a törvény hatálybalépésekor kettős könyvvitelt vezet, az egyszeres könyvvitel vezetésére e törvény hatálybalépését követően nem térhet át.

Számviteli alapelvek

14. § (1) A beszámoló elkészítésekor és a könyvvezetés során a 15—16. §-ban meghatározott alapelveket kell érvényesíteni.

(2) Az alapelvektől csak e törvényben szabályozott módon lehet eltérni.

(3) A törvényben rögzített alapelvek, értékelési előírások alapján ki kell alakítani és írásba kell foglalni a gazdálkodó adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő — a törvény végrehajtásának módszereit, eszközeit meghatározó — számviteli politikát.

(4) A számviteli politika keretében írásban rögzíteni kell — többek között — azokat a gazdálkodóra jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket, amelyekkel megha-

tározza, hogy mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek, továbbá meghatározza azt, hogy a törvényben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket, milyen feltételek fennállása esetén alkalmaz, az alkalmazott gyakorlatot milyen okok miatt kell megváltoztatni.

(5) A számviteli politika keretében el kell készíteni:

a) az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát;

b) az eszközök és a források értékelési szabályzatát;

c) az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot;

d) a pénzkezelési szabályzatot.

(6) Az (5) bekezdés c) pontjában előírt kötelezettség alól mentesül az egyszerűsített beszámolót készítő vállalkozó, az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó, továbbá a (7) bekezdésben meghatározott értékhatárt el nem érő vállalkozó.

(7) Amennyiben az értékesítésnek az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatások értékével csökkentett nettó árbevétele valamely üzleti évben az egymilliárd forintot vagy a költségnemek szerinti költségek együttes összege az ötszáz millió forintot meghaladja, az ezt követő évtől kezdődően a saját előállítású termékek, a végzett szolgáltatások 51. § szerinti önköltségét az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzat szerinti utókalkuláció módszerével kell megállapítani. Ezen kötelezettsége alól a vállalkozó a későbbiek során — a feltételek ismételt teljesülése esetén — sem mentesül.

(8) Az újonnan alakuló gazdálkodó a (3)—(4) bekezdés szerinti számviteli politikát, az (5) bekezdés szerint elkészítendő szabályzatokat a megalakulás időpontjától számított 90 napon belül köteles elkészíteni. Törvénymódosítás esetén a változásokat annak hatálybalépését követő 90 napon belül kell a számviteli politikán keresztülvezetni.

(9) A számviteli politika elkészítéséért, módosításáért a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy felelős.

15. § (1) A beszámoló elkészítésekor és a könyvvezetés során abból kell kiindulni, hogy a gazdálkodó a belátható jövőben is fenn tudja tartani működését, folytatni tudja tevékenységét, nem várható a működés beszüntetése vagy bármilyen okból történő jelentős csökkenése (a vállalkozás folytatásának elve).

(2) A gazdálkodónak könyvelnie kell mindazon gazdasági eseményeket, amelyeknek az eszközökre és a forrásokra, illetve a tárgyévi eredményre gyakorolt hatását a beszámolóban ki kell mutatni, ideértve azokat a gazdasági eseményeket is, amelyek az adott üzleti évre vonatkoznak, amelyek egyrészt a mérleg fordulónapját követően, de még a mérleg elkészítését megelőzően váltak ismertté, másrészt azokat is, amelyek a mérleg fordulónapjával lezárt üzleti év gazdasági eseményeiből erednek, a mérleg fordulónapja

előtt még nem következtek be, de a mérleg elkészítését megelőzően ismertté váltak (a teljesség elve).

(3) A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük. Értékelésük meg kell, hogy feleljen az e törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak (a valódiság elve).

(4) A könyvvezetést és a beszámolót áttekinthető, érthető, e törvénynek megfelelően rendezett formában kell elkészíteni (a világosság elve).

(5) A beszámoló tartalma és formája, valamint az azt alátámasztó könyvvezetés tekintetében az állandóságot és az összehasonlíthatóságot biztosítani kell (a következetesség elve).

(6) Az üzleti év nyitóadatainak meg kell egyezniük az előző üzleti év megfelelő záróadataival. Az egymást követő években az eszközök és a források értékelése, az eredmény számbavétele csak e törvényben meghatározott szabályok szerint változhat (a folytonosság elve).

(7) Az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek (az összemérés elve).

(8) Nem lehet eredményt kimutatni akkor, ha az árbevétel, a bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan. A tárgyévi eredmény meghatározása során az értékvesztés elszámolásával, a céltartalék képzésével kell figyelembe venni az előrelátható kockázatot és feltételezhető veszteséget akkor is, ha az az üzleti év mérlegének fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között vált ismertté. Az értékcsökkenéseket, az értékvesztéseket és a céltartalékokat el kell számolni, függetlenül attól, hogy az üzleti év eredménye nyereség vagy veszteség (az óvatosság elve).

(9) A bevételek és a költségek (ráfordítások), illetve a követelések és a kötelezettségek egymással szemben — az e törvényben szabályozott esetek kivételével — nem számolhatók el (a bruttó elszámolás elve).

16. § (1) Az eszközöket és a kötelezettségeket a könyvvezetés és a beszámoló elkészítése során egyedileg kell rögzíteni és értékelni (az egyedi értékelés elve). A beszámoló elkészítése során — a (3)—(5) bekezdésben és a 46. § (3) bekezdésében foglaltak alapján — az egyedi értékelés elve e törvény szerinti esetekben sajátosan érvényesülhet.

(2) Az olyan gazdasági események kihatásait, amelyek két vagy több üzleti évet is érintenek, az adott időszak bevételei és költségei között olyan arányban kell elszámolni, ahogyan az az alapul szolgáló időszak és az elszámolási időszak között megoszlik (az időbeli elhatárolás elve).

(3) A beszámolóban és az azt alátámasztó könyvvezetés során a gazdasági eseményeket, ügyleteket a tényleges gazdasági tartalmuknak megfelelően — e törvény alapelveihez, vonatkozó előírásaihoz igazodóan — kell bemutatni, illetve annak megfelelően kell elszámolni (a tartalom elsőlegessége a formával szemben elve).

(4) Lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása — az ésszerűség határain belül — befolyásolja a beszámoló adatait felhasználók döntéseit (a lényegesség elve).

(5) A beszámolóban (a mérlegben, az eredménykimutatásban, a kiegészítő mellékletben) nyilvánosságra hozott információk hasznosíthatósága (hasznossága) álljon arányban az információk előállításának költségeivel (a költség-haszon összevetésének elve).

(6) Az egyszerűsített beszámolót készítőknél a számviteli alapelvek érvényesülésének sajátosságait a 100. § (1) bekezdése tartalmazza.

III. Fejezet

AZ ÉVES BESZÁMOLÓ

Az éves beszámolóra vonatkozó általános szabályok

17. § (1) A kettős könyvvitelt vezető vállalkozó a 11. § szerinti üzleti évről az üzleti év utolsó napjával, mint mérlegfordulónappal éves beszámolót köteles készíteni, illetve a 9. § (2) bekezdésében előírt feltételek esetén egyszerűsített éves beszámolót készíthet.

(2) Az egyszerűsített éves beszámolónak az éves beszámólótól eltérő előírásait a 96—98. §-ok tartalmazzák.

18. § Az éves beszámolónak a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok változásáról megbízható és valós képet kell mutatnia. Tartalmaznia kell minden eszközt, a saját tőkét, a céltartalékokat és minden kötelezettséget (figyelembe véve az időbeli elhatárolások tételét is), továbbá az időszak bevételeit és ráfordításait, az adózott és a mérleg szerinti eredményt, valamint azokat az adatokat, szöveges indokolásokat, amelyek a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének bemutatásához szükségesek.

19. § (1) Az éves beszámoló mérlegből, eredménykimutatásból és kiegészítő mellékletből áll. Az éves beszámolóval egyidejűleg üzleti jelentést is kell készíteni.

(2) Az egymást követő üzleti évek éves beszámolóinak összehasonlíthatóságát a mérleg és az eredménykimutatás szerkezeti felépítésének, tagolásának és tartalmának, valamint a mérlegtételek értékelési elveinek és eljárásainak állandóságával kell biztosítani.

(3) A mérlegben és az eredménykimutatásban minden tételnél fel kell tüntetni az előző üzleti év megfelelő adatát. Ha az adatok nem hasonlíthatók össze, akkor ezt a kiegészítő mellékletben be kell mutatni és indokolni kell. Amennyiben az ellenőrzés az előző üzleti év(ek) éves beszámolójában elkövetett jelentős összegű hibá(ka)t állapított meg, akkor az előző év(ek)re vonatkozó — a mérlegkészítés napjáig megismert és nem vitatott, nem fellebbezett, illetve a jogerőssé vált megállapítások miatti — módosításokat a mérleg és az eredménykimutatás minden tételénél az előző év adatai mellett be kell mutatni, azok nem képezik részét az eredménykimutatás tárgyevi adatainak. Ez esetben a mérlegben is, az eredménykimutatásban is külön-külön oszlopban szerepelnek az előző üzleti év adatai, a lezárt üzleti év(ek)re vonatkozó módosítások, valamint a tárgyevi adatok.

(4) Ha egy eszköz vagy kötelezettség a mérleg több tételében is elhelyezhető, illetve ha egy adott eszköz vagy kötelezettség minősítése az egyik üzleti évről a másikra megváltozik, akkor az alkalmazott megoldást a kiegészítő mellékletben számszerűsítve, az összetartozás, az összehasonlíthatóság tételhivatkozásaival meg kell adni.

20. § (1) Az éves beszámolót e törvényben meghatározott szerkezetben és legalább az előírt tagolásban, az 1—3. számú mellékletben előírt tételeket a megadott sorrendben, a tételek továbbtagolásának, illetve összevonásának szabályai figyelembevételével, bizonylatokkal alátámasztott, szabályszerűen vezetett kettős könyvvitel adatai alapján, világos és áttekinthető formában magyar nyelven kell elkészíteni.

(2) Az éves beszámolóban az adatokat — a (3) bekezdésben foglalt kivétellel — ezer forintban kell megadni. Amennyiben a vállalkozó éves beszámolója mérlegének mérlegfőösszege meghaladja a százmilliárd forintot, akkor az adatokat millió forintban kell megadni.

(3) A vámszabadterületi társaságnak, ideértve a devizáról szóló törvény szerint devizakülföldinek minősülő társaságokat is, az éves beszámolót magyar nyelven, a létesítő okiratban rögzített konvertibilis devizában kell elkészíteni. Az adatokat a Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyam jegyzése szerinti devizaegységben kell megadni.

(4) Az éves beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a hely és a kelet feltüntetésével a vállalkozó képviselőjére jogosult személy köteles aláírni.

Közbenső mérleg

21. § (1) Ha törvény — osztalékelőleg fizetése feltételként — közbenső mérleg készítését írja elő, akkor a közbenső mérleget az e törvény szerinti beszámoló mérlegére vonatkozó szabályok szerint kell elkészíteni.

(2) A közbenső mérleget a — vállalkozó által meghatározott — fordulónapra vonatkozó analitikus és főkönyvi nyilvántartások adatai alapján, a mérlegtételeknek az üzleti év végi értékelésére vonatkozó előírások figyelembevételével, eredménykimutatással alátámasztottan, utólag is ellenőrizhető módon — leltár alapján — kell összeállítani.

(3) A leltárnak tartalmaznia kell az analitikus, illetve a főkönyvi nyilvántartásokból az eszközöknek és a forrásoknak a közbenső mérleg fordulónapjára vonatkozó adatait, továbbá azoknak az üzleti év végi értékelése során alkalmazandó korrekcióit (terven felüli értékcsökkenés, értékvesztés elszámolás, céltartalékképzés, időbeli elhatárolások), az azokat alátámasztó számításokat.

(4) A közbenső mérleg fordulónapjára vonatkozóan az analitikus és a főkönyvi nyilvántartásokat nem lehet lezárni, azokat folyamatosan vezetni kell. A mérlegtételek értékelésére vonatkozó (3) bekezdés szerinti korrekciókat az analitikus és főkönyvi nyilvántartásokban nem lehet szerepeltetni, azokat csak a közbenső mérleg elkészítésénél lehet figyelembe venni.

A mérleg tagolása, tételeinek tartalma

22. § (1) A mérleg tagolását az 1. számú melléklet tartalmazza, „A”, illetve „B” változatban. A vállalkozó az „A”, illetve „B” változat közül választhat. Amennyiben azonban a vállalkozó az egymást követő üzleti évben nem azonos változat szerint készíti a mérleget, biztosítania kell, hogy a tárgyév adataival az előző üzleti év adatai összehasonlíthatók legyenek. Egyik változatról a másikra való áttérést a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

(2) Az 1. számú mellékletben megadott mérleg tételeinek további tagolása megengedett. Új tételek is felvehetők, ha azok jogszabály szerinti tartalmát az előírt séma szerinti tételek egyikének e törvény szerinti elnevezése, tartalma sem fedi le. Ez esetben az új tétel tartalmát, az elkülönítés indokait a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

(3) Az 1. számú mellékletben megadott mérleg arab számmal jelzett tételei egy-egy római számmal jelzett eszköz-, illetve forráscsoporton belül összevonhatók, ha

a) azok összegükben a megbízható és valós összkép szempontjából nem jelentősek,

b) azok összevonása elősegíti a világosság elvének érvényesülését,

c) az összevont tételek részletezését és az összevonás indokát a kiegészítő melléklet tartalmazza.

(4) A (3) bekezdés szerinti összevonás nem érintheti a kapcsolt vállalkozásokkal összefüggő tételeket.

(5) Nem kell a mérlegben feltüntetni azon arab számmal jelzett tételeket, amelyeknél sem az előző üzleti évre, sem a tárgyévre vonatkozóan adat nem szerepel.

23. § (1) A mérlegben eszközként kell kimutatni a vállalkozó rendelkezésére, használatára bocsátott, a vállalkozó működését szolgáló befektetett eszközöket és forgóeszközöket — a bérbe vett eszközök kivételével —, függetlenül attól, hogy azok tulajdonjoga csak törvényben, szerződésben rögzített feltételek teljesítése után kerül át a vállalkozóhoz, továbbá az aktív időbeli elhatárolásokat.

(2) A vagyonekezelőnél a mérlegben eszközként kell kimutatni a kezelésbe vett, a kincstári vagyon részét képező eszközöket is. Ezen eszközöket a kiegészítő mellékletben — legalább mérlegtételek szerinti megbontásban — külön be kell mutatni.

(3) Az eszközök között kell kimutatni a pénzügyi lízing keretében átvett eszközöket, továbbá a bérbe vett (a használatra átvett) eszközökön végzett beruházások, felújítások, valamint a koncessziós szerződés alapján beszerzett, megvalósított eszközök értékét is.

(4) Az eszközöket rendeltetésük, használatuk alapján kell a befektetett eszközök vagy a forgóeszközök közé sorolni.

(5) Amennyiben az eszközök használata, rendeltetése a (4) bekezdés szerinti besorolást követően megváltozik, mert az eszköz a tevékenységet, a működést tartósan már nem szolgálja vagy fordítva, akkor azok besorolását meg kell változtatni; a befektetett eszközt át kell sorolni a forgóeszközök közé vagy fordítva.

24. § (1) Befektetett eszközként olyan eszközt szabad kimutatni, amelynek az a rendeltetése, hogy a tevékenységet, a működést tartósan, legalább egy éven túl szolgálja.

(2) A befektetett eszközök közé az immateriális javakat, a tárgyi eszközöket, a befektetett pénzügyi eszközöket kell besorolni.

25. § (1) Az immateriális javak között a mérlegben a nem anyagi eszközöket (a vagyoni értékű jogokat az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok kivételével, a szellemi terméket, az üzleti vagy cégértéket), továbbá az immateriális javakra adott előlegeket, valamint az immateriális javak értékhelyesbítését kell kimutatni.

(2) Az immateriális javak között kimutatható az alapítás-átszervezés aktivált értéke és a kísérleti fejlesztés aktivált értéke is.

(3) Alapítás-átszervezés aktivált értékeként a vállalkozási tevékenység indításával, megkezdésével, jelentős bővítésével, átalakításával, átszervezésével kapcsolatos — beruházásnak, felújításnak nem minősülő — a külső vállalkozók által számlázott, valamint a saját tevékenység során felmerült olyan — az 51. § szerinti — közvetlen önköltségbe tartozó költségeket lehet kimutatni, amelyek az alapítás-átszervezés befejezését követően a tevékenység során a bevételekben várhatóan megtérülnek. Ide tartoznak a minőségbiztosítási rendszer bevezetésével kapcsolatos tevékenység költségei is.

(4) A kísérleti fejlesztés aktivált értékeként a jövőben hasznosítható, a kísérleti fejlesztés eredményének jövőbeni hasznosításakor az árbevételben megtérülő, a kísérleti fejlesztés eredménye érdekében felmerült olyan számlázott összeget és a saját tevékenység során felmerült — az 51. § szerinti — közvetlen önköltségbe tartozó költségeket lehet figyelembe venni, amelyek aktiválható termékben — szellemi termék, tárgyi eszköz, készlet — nem vehetők számításba, mivel a létrehozott termék piaci — várható piaci — árát meghaladják. A kísérleti fejlesztés állományba vett aktivált értéke nem haladhatja meg azt az összeget, ami várhatóan megtérül a kapcsolódó jövőbeni gazdasági haszonból a további fejlesztési költségek, a várható termelési költségek, illetve a termék értékesítése során közvetlenül felmerülő értékesítési költségek levonása után.

(5) A kísérleti fejlesztés aktivált értékeként lehet kimutatni a megkezdett, de az üzleti év mérlegfordulónapjáig be nem fejezett kísérleti fejlesztés — a jövőben várhatóan megtérülő — közvetlen költségeit is. Ez esetben a kísérleti fejlesztés aktivált értéke nemcsak a kísérleti fejlesztés többletköltségeit foglalja magában, hanem azon termékek közvetlen költségeit is, amelyeket csak később, a kísérleti fejlesztés befejezésekor lehet a készletek, a tárgyi eszközök, a szellemi termékek között állományba venni a kísérleti fejlesztés aktivált értékének csökkentésével. Az alap- és alkalmazott kutatás költségei, valamint a kísérleti fejlesztés közvetett és általános költségei nem aktiválhatók.

(6) Az immateriális javak között vagyoni értékű jogként azokat a megszerzett jogokat kell kimutatni, amelyek nem kapcsolódnak ingatlanhoz, nem tartoznak a szellemi termékek közé. Ilyenek különösen: a bérleti jog, a használati jog, a koncessziós jog, a játékjog, továbbá a márkanév, a licencek, valamint az ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogok.

(7) Szellemi termékek közé sorolandók: a találmány, az iparjogvédelemben részesülő javak közül a szabadalom és az ipari minta, a szerzői jogvédelemben részesülő szoftver termékek, az egyéb szellemi alkotások, a jogvédelemben nem részesülő, de titkossága révén monopolizált javak közül a know-how és gyártási eljárás, a védjegy, függetlenül attól, hogy azt vásárolták vagy a vállalkozó állította elő, illetve használatba vették-e azokat vagy sem.

(8) Üzleti vagy cégértékként kell kimutatni cégvásárlás esetén a jövőbeni gazdasági haszon reményében teljesített — a 3. § (5) bekezdés 1. pontjában meghatározott — többletkifizetés összegét, átalakulás esetén az ilyen címen megállapított értéket.

(9) Az immateriális javakra adott előlegként kell kimutatni az ilyen címen a szállítóknak átutalt — a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó — összeget.

(10) Az immateriális javak értékhelyesbítéseként csak a vagyoni értékű jogok, továbbá a szellemi termékek — könyv szerinti értéket meghaladó — piaci értéke és könyv szerinti értéke (a bekerülési értéknek a terv szerinti értékcsökkenés elszámolt összegével csökkentett értéke) közötti különbözet mutatható ki.

26. § (1) A tárgyi eszközök között a mérlegben azokat a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket (földterület, telek, telkesítés, erdő, ültetvény, épület, egyéb építmény, műszaki berendezés, gép, jármű, üzemi és üzleti felszerelés, egyéb berendezés, ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok), tenyészállatokat kell kimutatni, amelyek tartósan — közvetlenül vagy közvetett módon — szolgálják a vállalkozó tevékenységét, továbbá az ezen eszközök beszerzésére (a beruházásokra) adott előlegeket és a beruházásokat, valamint a tárgyi eszközök értékhelyesbítését.

(2) Az ingatlanok között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett földterületet és minden olyan anyagi eszközt, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek. Az ingatlanok közé sorolandó: a földterület, a telek, a telkesítés, az épület, az épületrész, az egyéb építmény, az üzemkörön kívüli ingatlan, illetve ezek tulajdoni hányada, továbbá az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, függetlenül attól, hogy azokat vásárolták vagy a vállalkozó állította elő, illetve azok saját tulajdonú vagy bérelt ingatlanon valósultak meg.

(3) Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok különösen: a földhasználat, a haszonélvezet és használat, a bérleti jog, a szolgalmi jog, az ingatlanok rendeltetésszerű használatának előfeltételét jelentő — jogszabályban nevesített — hozzájárulások (víz- és csatornahasználati hozzájárulás, villamosfejlesztési hozzájárulás, gázelosztó vezetékre vonatkozó hálózatfejlesztési hozzájárulás) megfizetése alapján szerzett használati jog, valamint az ingatlanhoz kapcsolódó egyéb jogok.

(4) A műszaki berendezések, gépek, járművek között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a vállalkozó tevékenységét közvetlenül szolgáló erőgépeket, erőművi berendezéseket, egyéb gépeket, berendezéseket, műszereket és szerszámokat, szállítóeszközöket, hírközlő berendezéseket, számítástechnikai eszközöket, a tevékenységi profilt meghatározó vasúti, közúti, vízi- és légiközlekedési eszközöket, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktivált beruházást, felújítást.

(5) Az egyéb berendezések, felszerelések, járművek közé tartoznak azok a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a műszaki berendezések, gépek, járművek közé nem tartozó gépek, berendezések, felszerelések, járművek, amelyek a vállalkozó tevékenységét közvetetten szolgálják. Ilyenek különösen: az egyéb üzemi (üzleti) gépek, berendezések, felszerelések, járművek, az irodai, igazgatási berendezések, felszerelések, az üzemkörön kívüli berendezések, felszerelések, járművek, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktivált beruházás, felújítás.

(6) Tenyészállatok között kell kimutatni azokat az állatokat, amelyek a tenyésztés, a tartás során leválasztható terméket (szaporulatot, más leválasztható állati terméket) termelnek, és a tartási költségek ezen termékek értékesít-

tése, vagy az egyéb (igateljesítmény, őrzési feladat, lovagoltatás) hasznosítás biztosítja a tartási költségek megtérülését, függetlenül attól, hogy azok meddig szolgálják a vállalkozási tevékenységet.

(7) A beruházások, felújítások között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett, a (2)—(6) bekezdésben nevesített eszközök bekerülési értékét, továbbá a már használatba vett tárgyi eszközön végzett bővítéssel, rendeltetésváltozással, átalakítással, élettartam-növeléssel, felújítással összefüggő munkák — még nem aktivált — bekerülési értékét.

(8) Beruházásokra adott előlegként kell kimutatni a beruházási szállítónak, importbeszerzésnél az importálást végző vállalkozónak, az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog eladójának ilyen címen átutalt — a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó — összeget.

(9) A tárgyi eszközök értékhelyesbítéseként csak a (2)—(6) bekezdésben nevesített eszközök — könyv szerinti értéket meghaladó — piaci értéke és könyv szerinti értéke (a bekerülési értéknek a terv szerinti értékcsökkenés elszámolt összegével csökkentett értéke) közötti különbség mutatható ki.

27. § (1) A befektetett pénzügyi eszközök között a mérlegben azokat az eszközöket (részesezés, értékpapír, adott kölcsön) kell kimutatni, amelyeket a vállalkozó azzal a céllal fektetett be más vállalkozónál, adott át más vállalkozónak, hogy ott tartós jövedelemre (osztalékra, illetve kamatra) tegyen szert, vagy befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget érjen el. A befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítését szintén a befektetett pénzügyi eszközök között kell a mérlegben kimutatni.

(2) Tartós részesezés kapcsolt vállalkozásban mérlegtételként a 3. § (2) bekezdésének 7. pontja szerinti vállalkozásban lévő tulajdoni részesezést jelentő, tartósan befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget biztosító befektetéseket (részvényeket, üzletrészeket, vagyoni betéteket) kell kimutatni.

(3) Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban mérlegtétel azokat a pénzkölcsönöket (ideértve a pénzügyi lízing miatti, a részletre, a halasztott fizetéssel történt értékesítés miatti követeléseket is), tartós bankbetéteket tartalmazza, amelyeknél — a 3. § (2) bekezdésének 7. pontja szerinti adóssal kötött szerződés szerint — a pénzformában kifejezett fizetési igények teljesítése, a betét megszüntetése a tárgyvet követő üzleti évben még nem esedékes.

(4) Egyéb tartós részesezés mérlegtétel minden olyan tulajdoni részesezést jelentő befektetést tartalmaz, amely nem tartozik a (2) bekezdés körébe, de tartósan szolgálja a vállalkozó érdekeit.

(5) Tartósan adott kölcsön egyéb részesezési viszonyban álló vállalkozásban mérlegtétel tartalmazza az egyéb részesezési viszonyban lévő adóssal szembeni, a (3) bekezdés szerinti pénzkölcsönt és tartós bankbetétet.

(6) Egyéb tartósan adott kölcsönként kell kimutatni a — nem részesezési viszonyban lévő adóssal szembeni — (3) bekezdés szerinti pénzkölcsönt és tartós bankbetétet.

(7) Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírként azokat a befektetési céllal beszerzett értékpapírokat kell kimutatni, amelyek lejáratá, beváltása a tárgyvet követő üzleti évben még nem esedékes, és a vállalkozó azokat a tárgyvet követő üzleti évben nem szándékozik értékesíteni.

(8) Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítéseként a részesezések — bekerülési értéket meghaladó — piaci értéke és bekerülési értéke közötti különbség mutatható ki.

28. § (1) A forgóeszközök csoportjába a mérlegben a készleteket, a vállalkozó tevékenységét nem tartósan szolgáló követeléseket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, tulajdoni részesezést jelentő befektetéseket, pénzeszközöket kell besorolni.

(2) A készletek a vállalkozó tevékenységét közvetlenül vagy közvetve szolgáló olyan eszközök,

a) amelyeket a rendszeres (szokásos) üzleti tevékenység keretében értékesítési céllal szereztek be, és azok a beszerzés és az értékesítés között változatlan állapotban maradnak (árúk, göngyölegek, közvetített szolgáltatások), bár értékük változhat,

b) amelyek az értékesítést megelőzően a termelés, a feldolgozás valamely fázisában vannak (befejezetlen termelés, félkész termékek) vagy már feldolgozott, elkészült állapotban értékesítésre várnak (késztermékek),

c) amelyeket az értékesítendő termékek előállítására vagy a szolgáltatások nyújtása során fognak felhasználni (anyagok).

(3) A készletek között kell kimutatni továbbá

a) használatba vételükig azokat az anyagi eszközöket (szerszám, műszer, berendezés, felszerelés, munkaruha, egyenruha, védőruha), amelyek a vállalkozó tevékenységét legfeljebb egy évig szolgálják,

b) a növendék-, a hízó- és az egyéb állatokat, amelyek a termelés (a tartás) költségei eredményeként növekednek, gyarapszik tömegük (súlyuk), függetlenül attól, hogy a vállalkozási tevékenységet mennyi ideig szolgálják,

c) azokat az eszközöket, amelyeket a befektetett eszközök közül — a 23. § (5) bekezdése szerint — átsoroltak.

(4) A készletekre adott előlegként az anyag-, az áruszállítónak, a közvetített szolgáltatást nyújtónak, importbeszerzésnél az importálást végző vállalkozónak ilyen címen átutalt — a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó — összeget kell kimutatni.

29. § (1) Követelések azok a különféle szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből jogszerűen eredő, pénzügyi értékben kifejezett fizetési igények, amelyek a vállalkozó által teljesített, a másik fél által elfogadott, elismert termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részese-

dést jelentő befektetés értékesítéséhez, kölcsönnyújtáshoz, előlegfizetéshez (ideértve az osztalékfelőleget is) kapcsolódnak, ideértve a (6) bekezdés szerinti egyéb követeléseket, továbbá a vásárolt követeléseket, a térítés nélkül és egyéb címen átvett követeléseket is.

(2) Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők) között kell kimutatni minden olyan, a vállalkozó által teljesített — a vevő által elismert — termékértékesítésből, szolgáltatásnyújtásból származó követelést, amely nem tartozik a (3)—(4) bekezdés szerinti követelések és a 27. § (3), (5)—(6) bekezdésében nevesített pénzkölcsönök közé.

(3) Követelések kapcsolt vállalkozással szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti követeléseket tartalmazza, amelyeknél az adós a 3. § (2) bekezdésének 7. pontja szerinti kapcsolt vállalkozás és a követelés nem tartozik a 27. § (3), (5)—(6) bekezdése szerinti pénzkölcsönök közé.

(4) Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti követeléseket tartalmazza, amelyeknél a követelés egyéb részesedési viszonyban lévő adóssal szemben áll fenn, és a követelés nem tartozik a 27. § (3), (5)—(6) bekezdése szerinti pénzkölcsönök közé.

(5) Váltókövetelések között csak a nem részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni váltóköveteléseket szabad kimutatni.

(6) Egyéb követelésként kell kimutatni a munkavállalói tartozást, a visszatérítendő adót, az igényelt, de még nem teljesített támogatást, a rövid lejáratra kölcsönadott pénzeszközt.

(7) Egyéb követelésként kell kimutatni valódi penziós ügylet esetén a határidős viszonteladási kötelezettség mellett vásárolt eszköz kifizetett vételárát, illetve a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz kifizetett visszavásárlási árát, továbbá a határidős és opciós ügyletek esetén a fizetett letétek, pénzügyi biztosítékok, árkülönbsétek összegét, amíg az ügylet le nem zárul.

(8) Egyéb követelés mérlegtételként kell kimutatni továbbá a nem részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni (1) bekezdés szerinti követeléseket — a (2) és az (5) bekezdésben foglaltak kivételével —, a tartósan adott kölcsönből a mérlegfordulónapot követő egy éven belül esedékes részleteket, a peresített követelésekből azt az összeget, amelynek pénzügyi rendezése az üzleti év mérlegfordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között megtörtént.

30. § (1) A forgóeszközök között értékpapírként a forgatási célból, átmeneti, nem tartós befektetésként vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket kell kimutatni.

(2) Részesedés kapcsolt vállalkozásban mérlegtételként a 3. § (2) bekezdés 7. pontja szerinti vállalkozásban lévő tulajdoni részesedést jelentő, forgatási célból, általában árfolyamnyereség elérése érdekében vásárolt befektetéseket (részvényeket, üzletrészeket, vagyoni betéteket) kell kimutatni.

(3) Egyéb részesedés minden olyan tulajdoni részesedést jelentő, forgatási célból vásárolt befektetés, amely nem tartozik a (2) bekezdés szerinti részesedések közé.

(4) Saját részvények, saját üzletrészek a vállalkozó által visszavásárolt tulajdoni részesedést jelentő saját befektetések.

(5) A forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között azokat az értékpapírokat kell kimutatni, amelyeket forgatási célból, kamatbevétel, illetve árfolyamnyereség elérése érdekében szereztek be, továbbá azokat, amelyek a tárgyévet követő üzleti évben lejárnak.

31. § A pénzeszközök a készpénzt, az elektronikus pénzeszközöket és a csekkeket, továbbá a bankbetéteket foglalják magukban.

32. § (1) Aktív időbeli elhatárolásként — elkülönítetten — kell a mérlegben kimutatni az üzleti év mérlegének fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan összegeket, amelyek költségként, ráfordításként (ideértve a halasztott ráfordításokat is) csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el, valamint az olyan járó árbevétel, kamat- és egyéb bevételeket, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezárt időszakra számolandók el, továbbá a 68. § (1) bekezdése szerinti különbözetből az eredményt csökkentő tételként még el nem számolt összeget.

(2) Aktív időbeli elhatárolásként kell a mérlegben kimutatni a (kamatbevételekkel szemben elszámolt) névérték alatt kibocsátott, a névérték alatt vásárolt diszkont — hitelviszonyt megtestesítő, befektetett vagy forgóeszközként kimutatott — értékpapírok névértéke és kibocsátási értéke (vételára) közötti különbözet adott üzleti évre, időarányosan járó összegét mindaddig, amíg ezen értékpapírokat nem értékesítik, nem váltják be, a könyvekből nem vezetik ki.

(3) Aktív időbeli elhatárolásként kell a mérlegben kimutatni a (pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben elszámolt) befektetett pénzügyi eszközök közé sorolt, névérték alatt vásárolt — hitelviszonyt megtestesítő — kamatozó értékpapír beszerzési értéke és névértéke közötti — nyereségjellegű — különbözetből a beszerzéstől az üzleti év mérlegfordulónapjáig terjedő időszakra időarányosan jutó összeget. Az így elhatárolt összeget ezen értékpapír értékesítésekor, beváltásakor, továbbá a könyvekből — egyéb jogcímen — történő kivezetése esetén, valamint akkor kell megszüntetni, ha az 54. § (4)—(7) bekezdése szerint olyan összegű értékvesztést kell elszámolni, amelynek hatására ezen értékpapír könyv szerinti értéke a beszerzési érték alá csökken.

(4) Amennyiben a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részesedést jelentő befektetés beszerzéséhez kapcsolódóan fizetett (elszámolt), a beszerzési értékben a 61. § (2) bekezdése szerint figyelembe nem vett bizományi díj, vásárolt vételi opció díja jelentős összegű és az az értékpapír beváltásakor, az értékpapír, a befektetés értékesítésekor várhatóan megterül, annak összegét időbelileg el lehet határolni.

33. § (1) Az aktív időbeli elhatárolások között halasztott ráfordításként kell kimutatni az ellentételezés nélküli tartozásátvállalás során — a tartozásátvállalás beszámolási időszakában — a véglegesen átvállalt és pénzügyileg nem rendezett kötelezettség rendkívüli ráfordításként elszámolt szerződés (megállapodás) szerinti összegét. Az elhatárolást az átvállalt kötelezettségnek a szerződés (megállapodás) szerinti pénzügyi rendezésekor, a teljesítésnek megfelelően kell a rendkívüli ráfordításokkal szemben megszüntetni.

(2) Az aktív időbeli elhatárolások között halasztott ráfordításként elszámolható a devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett, külföldi pénzürtékre szóló — beruházáshoz (a beruházással megvalósuló tárgyi eszközöz), vagyoni értékű joghoz kapcsolódó — hiteltartozások, devizakötvény-kibocsátásból származó — beruházáshoz (a beruházással megvalósuló tárgyi eszközöz), vagyoni értékű joghoz kapcsolódó — tartozások esetén a tárgyévben, a mérlegfordulónapi értékelésből adódóan — a 60. § (2) bekezdésében foglaltakból következően — keletkezett és a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között elszámolt — árfolyamnyereséggel nem ellentételezett — árfolyamvesztés teljes összegét a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak a csökkentésével (nem realizált árfolyamvesztés). A hiteltartozások, devizakötvény-kibocsátásból származó tartozások törlesztésekor — az előző időszakban elhatárolt halmozott összegből — a törlesztőrészletre jutó — halasztott ráfordításként kimutatott — nem realizált veszteséget meg kell szüntetni, a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak a növelésével (realizált árfolyamvesztés).

(3) A (2) bekezdés szerint halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamvesztés — a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításakénti elszámolással — meg kell szüntetni, ha a külföldi pénzürtékre szóló hiteltartozást, a devizakötvény-kibocsátásból származó tartozást teljes összegében visszafizették, illetve a devizahittel, a devizakötvény-kibocsátással finanszírozott tárgyi eszközt, vagyoni értékű jogot értékesítették, vagy más jogcímen az állományból kivették.

34. § A mérlegben forrásként a saját tőkét, a céltartalékokat, a kötelezettségeket és a passzív időbeli elhatárolásokat kell szerepeltetni.

35. § (1) Saját tőkeként a mérlegben csak olyan tőke-részt szabad kimutatni, amelyet a tulajdonos (a tag) bocsátott a vállalkozó rendelkezésére, vagy amelyet a tulajdonos (a tag) a 36. §-ban foglaltakon túlmenően az adózott eredményből hagyott a vállalkozónál. A saját tőke részeként kell kimutatni az 58. § szerinti piaci értékelésből származó értékhelyesbítéssel azonos összegű értékelési tartalékot is.

(2) A saját tőke a — jegyzett, de még be nem fizetett tőkével csökkentett — jegyzett tőkéből, a tőketartalékból, az eredménytartalékból, a lekötött tartalékból, az értéke-

lési tartalékból és a tárgyév mérleg szerinti eredményéből tevődik össze.

(3) Jegyzett tőke részvénytársaságnál, korlátolt felelősségű társaságnál, egyéb vállalkozónál (ha e tekintetben cégbírósi bejegyzési kötelezettség terheli) a cégbírósi bejegyzett tőke a létesítő okiratban meghatározott összegben, amelynek összegéig a tulajdonosokat (a tagokat) felelősség terheli.

(4) A (3) bekezdés szerinti vállalkozónál az alaptőke, a törzstőke, az alapítói vagyon, a vagyoni betét felemelése, illetve leszállítása miatti jegyzett tőke-változást a cégjegyzékbe való bejegyzés alapján, a bejegyzés időpontjával kell a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni.

(5) A (3) bekezdés hatálya alá nem tartozó vállalkozónál jegyzett tőke a létesítő okiratban meghatározott, a tulajdonosok (a tagok) által tartósan rendelkezésre bocsátott — ténylegesen átadott — tőke.

(6) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél jegyzett tőkeként kell kimutatni — nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulás esetén az 50. § (7) bekezdése szerinti értékben — a működéshez, a tartozások kiegyenlítéséhez szükséges, a külföldi székhelyű vállalkozás által biztosított — tartósan és ilyen címen a fióktelep szabad rendelkezésére bocsátott — vagyont (ideértve törvényben meghatározott dotációs tőkét is).

(7) Jegyzett tőkén (alaptőkén, törzstőkén) felüli vagyoni fedezet alatt — eltérő rendelkezés hiányában — a jegyzett tőkével, a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összegét kell érteni.

(8) Jegyzett, de még be nem fizetett tőkeként kell kimutatni alapításkor, illetve a jegyzett tőke emelésekor a (3) bekezdés szerint a cégbírósi bejegyzett tőkének a tulajdonosok (a tagok) által még be nem fizetett, rendelkezésre nem bocsátott összegét.

36. § (1) A tőketartalék növekedéseként kell kimutatni:

a) részvénytársaságnál a részvények kibocsátáskori, ideértve a tőkeemelési (jegyzési) ellenértéke és névértéke közötti különbözetet,

b) az *a)* ponton kívüli egyéb vállalkozónál a tulajdonosok (a tagok) által az alapításkor, illetve a tőkeemeléskor tőketartalékként (a jegyzési érték és a névérték különbözeteként) véglegesen átadott eszközök, pénzeszközök értékét,

c) a jegyzett tőke leszállítását a tőketartalékkal szemben,

d) a szövetkezeti üzletrész-bevonás miatt képzett fel nem osztható vagyon összegét,

e) a tőketartalékból lekötött tartalék visszavezetett összegét a lekötés feloldása alapján,

f) a pénzmozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján tőketartalékba helyezett pénzeszközöket, átvett eszközök értékét.

(2) A tőketartalék csökkenéseként kell kimutatni:

a) a jegyzett tőke emelését a szabad tőketartalékból,

b) a veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált összeget,

c) a tőke kivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódó tőketartalék-kivonás összegét,

d) a tőketartalék lekötött tartalékba átvezetett összegét,

e) a pénzmozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján tőketartalékkal szemben átadott pénzeszközök, eszközök értékét.

(3) A 35. § (3) bekezdése szerinti vállalkozónál a tőketartalék (1) bekezdés a)–c) pontja szerinti növekedésének, a (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolása a tőkeemelésről, a tőkeleszállításáról szóló létesítő okiratnak, illetve módosításának a cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával történik,

a) az (1) bekezdés a)–b) pontja szerinti tőketartalék-növelésnél, ha az eszköz átvétele a cégbejegyzést megelőzően megtörtént,

b) az (1) bekezdés c) pontja szerinti tőketartalék-növelésnél,

c) a (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti tőketartalék-csökkenésnél, illetve

a cégbejegyzést követően, a pénzeszköz átvételekor az (1) bekezdés a)–b) pontja szerinti tőketartalék-növelésnél, ha a pénzeszközök átvétele a cégbejegyzés időpontjáig nem történt meg.

(4) A 35. § (5) bekezdése szerinti vállalkozónál a tőketartalék (1) bekezdés b)–c) pontja szerinti növekedésének, a (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolása az (1) bekezdés b) pontja esetén az eszközök átvételével egyidejűleg, az (1) bekezdés c) pontja, továbbá a (2) bekezdés a) és c) pontja esetén az erről szóló taggyűlési határozatban megjelölt időponttal (legkorábban a határozat keltének időpontjával) történik.

(5) A (2) bekezdés szerinti összegekkel a tőketartalék csak akkor csökkenthető, ha emiatt a tőketartalék nem lesz negatív.

37. § (1) Az eredménytartalék növekedéseként kell kimutatni:

a) az előző üzleti év mérleg szerinti eredményét (nyereségét), ideértve az ellenőrzés előző üzleti év(ek) mérleg szerinti eredményét növelő módosítását (nyereségét) is,

b) a jegyzett tőke leszállítását az eredménytartalékkal szemben,

c) a veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált tőketartalékot,

d) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a veszteség pótlásához nem szükséges — korábban ilyen címen adott — pótbefizetés visszakapott összegét a pénzmozgással egyidejűleg,

e) az eredménytartalékból lekötött tartalék visszavezetett összegét a lekötés feloldása alapján,

f) a pénzmozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján eredménytartalékba helyezett pénzeszközöket, átvett eszközök értékét.

(2) Az eredménytartalék csökkenéseként kell kimutatni:

a) az előző üzleti év mérleg szerinti eredményét (veszteségét), ideértve az ellenőrzés előző év(ek) mérleg szerinti eredményét csökkentő módosítását (veszteségét) is,

b) a jegyzett tőke emelését a rendelkezésre álló szabad eredménytartalékból,

c) az eredménytartalék lekötött tartalékba átvezetett összegét,

d) az üzleti év végén a tárgyévi adózott eredménykiegészítéseként osztaléokra, részesedésre, kamatozó részvény kamatára, továbbá az eredménytartalékot terhelő adóra igénybe vett összeget,

e) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság veszteségének fedezetére teljesített — törvényi előírás alapján alapuló — pótbefizetés összegét a pénzmozgással egyidejűleg,

f) a tőke kivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódó eredménytartalék-kivonás összegét,

g) a pénzmozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján eredménytartalékkal szemben átadott pénzeszközök, eszközök értékét.

(3) A 35. § (3) bekezdése szerinti vállalkozónál az eredménytartalék (1) bekezdés b) pontja szerinti növekedésének, a (2) bekezdés b) és f) pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolását a tőkeemelésről, a tőkeleszállításról szóló létesítő okiratnak, illetve módosításának a cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával kell végrehajtani.

(4) A 35. § (5) bekezdése szerinti vállalkozónál az eredménytartalék (1) bekezdés b) pontja szerinti növekedésének, a (2) bekezdés b) és f) pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolása a taggyűlési határozatban megjelölt időponttal (legkorábban a határozat keltének időpontjával) történik.

(5) Az ellenőrzés során a mérlegkészítés időpontjáig megállapított — az előző üzleti év(ek)re vonatkozó — jelentős összegű hibák elkülönítetten kimutatott eredményre gyakorolt hatásának összegét (mérleg szerinti eredményét) az eredménytartalékot növelő-csökkentő tételeként a hiba megállapításának üzleti évében kell elszámolni.

(6) Az adózott eredmény kiegészítéséhez a szabad eredménytartalék csak akkor vehető igénybe, ha az igénybevétel után a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege meghaladja a jegyzett tőke összegét.

38. § (1) A lekötött tartalék a tőketartalékból, illetve az eredménytartalékból lekötött összegeket és a kapott pótbefizetés összegét foglalja magában.

(2) A tőketartalékból kell lekötöni és a lekötött tartalékba átvezetni:

a) azoknak az eszközöknek — az üzleti év mérlegének saját tőke és mérlegfőösszege arányában számított — értékét, amelyek nem forgalomképesek, illetve csak harmadik személy hozzájárulása (engedélye) alapján ruházhatók át,

b) szövetkezethél a fel nem osztható vagyon értékét,

c) a más jogszabály szerint vagy a vállalkozó saját elhatározása alapján lekötött — kötelezettségek fedezetét jelentő — tartalékot.

(3) Az eredménytartalékból kell lekötöni és a lekötött tartalékba átvezetni:

a) a visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek névértékét, illetve visszavásárlási értékét, ha ez utóbbi a több,

b) átalakulás esetén a jogutódnál a vagyon felértékelése, illetve az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre való áttérés miatt még fizetendő társasági adónak megfelelő összeget,

c) az alapítás-átszervezés aktivált értékéből, továbbá a kísérleti fejlesztés aktivált értékéből még le nem írt összeget,

d) a 33. § (2) bekezdése szerinti nem realizált árfolyamvesztés és a 41. § (4) bekezdése szerinti céltartalék különbözetének összegét,

e) a (2) bekezdés szerinti lekötendő tőketartalékot, ha arra a tőketartalék nem nyújt fedezetet,

f) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a veszteség fedezetére — az arra illetékes testület által megszavazott, de az üzleti év mérlegfordulónapjáig még nem teljesített — fizetendő pótbefizetés összegét,

g) más jogszabály szerint vagy a vállalkozó saját elhatározása alapján lekötött — kötelezettségek fedezetét jelentő vagy saját céljait szolgáló — tartalékot.

(4) Lekötött tartalékként kell kimutatni a gazdasági társaságnál a veszteségek fedezetére kapott pótbefizetés összegét, a pótbefizetés visszafizetéséig, elszámolása a pénzmozgással egyidejűleg történik.

(5) A (3) bekezdés szerinti lekötést az eredménytartalékkal szemben el kell számolni akkor is, ha a lekötött tartalék növekedése miatt az eredménytartaléknak negatív egyenlege lesz, vagy negatív egyenlege nő.

(6) A lekötött tartalék feloldását — a (4) bekezdés szerinti pótbefizetés kivételével — a tőketartalékkal, illetve az eredménytartalékkal szemben kell elszámolni, annak függvényében, hogy a feloldott tartalék a tőketartalékból, illetve az eredménytartalékból került lekötésre.

39. § (1) Értékelési tartalékként kell kimutatni az 58. § szerinti piaci értékelés alapján meghatározott értékhelyesbítés összegét. Az értékelési tartalék és az értékhelyesbítés csak és kizárólag egymással szemben és azonos összegben változhat. Az értékelési tartalék terhére a saját tőke más

elemeit nem lehet kiegészíteni, annak terhére kötelezettség nem teljesíthető.

(2) A mérleg szerinti eredmény az osztalékra, részesezésre, a kamatozó részvények kamatára igénybe vett eredménytartalékkal növelt, a jóváhagyott osztalékkal, részesezéssel, a kamatozó részvények kamatával csökkentett tárgyévi adózott eredmény, egyezően az eredménykimutatásban ilyen címen kimutatott összeggel.

(3) A tárgyévi adózott eredmény akkor fizethető ki osztalékként, részesezésként, a kamatozó részvény tulajdonosának kamatként, ha a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege az osztalék, a részesezés, a kamatozó részvény kamatának kifizetése után sem csökken a jegyzett tőke összege alá.

(4) Osztalékelőleg — a 21. § szerinti közbenső mérleg alapján — csak a (3) bekezdésben foglalt feltételek teljesülése mellett fizethető, — a más jogszabályban előírt — egyéb feltételek figyelembevételével.

40. § (1) A jegyzett tőkének a jegyzett tőkén felüli saját tőke (ezen belül a szabad tőketartalék, a szabad eredménytartalék) terhére történő emelésére akkor és oly mértékben kerülhet sor, ha a tőkeemelés követően a jegyzett tőke összege nem haladja meg a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összegét.

(2) A jegyzett tőkén felüli saját tőke (ezen belül a szabad tőketartalék, a szabad eredménytartalék) terhére történik a jegyzett tőke emelése — az (1) bekezdésben rögzített feltételek mellett — akkor is, ha ingyenes vagy kedvezményes dolgozói részvényt, illetve dolgozói üzletrészt bocsátanak ki, továbbá akkor is, ha a részvényeket annak adják, aki — törvény előírása alapján — a részvénytársaságnak nyújtott hitel visszaköveteléséről a részvények ellenében lemond.

(3) Átváltoztatható kötvény részvénné történő átalakítása során a jegyzett tőke (alaptőke) emelését a kötvénykibocsátás miatti kötelezettség terhére kell végrehajtani az alapító okirat, az alapszabály előírásainak (módosításának) megfelelően, a cégjegyzékbe történt bejegyzés időpontjával.

41. § (1) Az adózás előtti eredményterhére céltartalékot kell képezni — a szükséges mértékben — azokra a múltbeli, illetve a folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, harmadik felekkel szembeni fizetési kötelezettségekre [ideértve különösen a jogszabályban meghatározott garanciális kötelezettséget, a függő kötelezettséget, a biztos (jövőbeni) kötelezettséget, a korengedményes nyugdíj, a végkielégítés miatti fizetési kötelezettséget, a környezetvédelmi kötelezettséget], amelyek — a mérlegkészítés időpontjáig rendelkezésre álló információk szerint — várhatóan vagy bizonyosan felmerülnek, de összegük vagy esedékességük időpontja a mérleg készítésekor még bizonytalan, és azokra a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.

(2) Az adózás előtti eredmény terhére — a valós eredmény megállapítása érdekében a szükséges mértékben — céltartalék képezhető az olyan várható, jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségekre (különösen a fenntartási, az átszervezési költségekre, a környezetvédelemmel kapcsolatos költségekre), amelyek — a mérlegkészítés időpontjáig rendelkezésre álló információk szerint — feltételezhetően vagy bizonyosan felmerülnek, de összegük vagy felmerülésük időpontja a mérlegkészítéskor még bizonytalan és nem sorolhatók a passzív időbeli elhatárolások közé.

(3) A (2) bekezdés szerinti céltartalék a szokásos üzleti tevékenység rendszeresen és folyamatosan felmerülő költségeire nem képezhető.

(4) Ha a vállalkozó a devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett, külföldi pénzürtékre szóló — beruházáshoz (beruházással megvalósuló tárgyi eszközökhöz), vagyoni értékű joghoz kapcsolódó — hiteltartozások, továbbá devizakötvény kibocsátásából származó — beruházáshoz (beruházással megvalósuló tárgyi eszközökhöz), vagyoni értékű joghoz kapcsolódó — tartozások nem realizált árfolyamvesztését a 33. § (2) bekezdése szerint halasztott ráfordításként mutatta ki, az üzleti év végén az így elhatárolt halmozott összegnek a hitelfelvételtől eltelt időtartam és a hitel figyelembe vehető futamideje arányában számított hányadának megfelelő összegű céltartalékot kell kimutatnia. Amennyiben az előző üzleti év végéig ilyen címen képzett céltartalék ennél kevesebb, illetve több, a különbözettel a tárgyévben kell a céltartalékot növelni az egyéb ráfordításokkal szemben, illetve csökkenteni az egyéb bevételekkel szemben. A számításnál figyelembe vett futamidő nem lehet hosszabb, mint a hitel futamideje, illetve mint a hitellel finanszírozott tárgyi eszköz, vagyoni értékű jog várható — amortizációnál figyelembe vett — élettartama, ha a hitel futamideje hosszabb.

(5) Ha a halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamvesztést a 33. § (3) bekezdése szerint meg kell szüntetni, akkor a (4) bekezdés szerinti képzett céltartalék is megszüntetendő.

(6) Az 5—6. § szerint kormányrendelettel szabályozott gazdálkodói körben a kormányrendelet — a sajátosságok figyelembevételével — az (1)—(5) bekezdésben foglaltaktól eltérően is szabályozhatja a céltartalék képzését és annak felhasználását, illetve további céltartalék, egyéb tartalék képzését írhatja elő.

(7) A képzett céltartalék, illetve annak felhasználása összegét a kiegészítő mellékletben jogcímek szerinti részletezésben be kell mutatni. Ha az egyes jogcímek szerint képzett céltartalék összege az előző évi összegtől lényegesen eltér, akkor azt a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

42. § (1) Kötelezettségek azok a szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből eredő, pénzürtékben kifejezett elismert tartozások, amelyek a szállító, a vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönt nyújtó által már

teljesített, a vállalkozó által elfogadott, elismert szállításhoz, szolgáltatáshoz, pénznyújtáshoz, valamint a kincstári vagyon részét képező eszközök kezelésbe vételéhez kapcsolódnak. A kötelezettségek hátrasorolt, hosszú és rövid lejáratúak.

(2) Hosszú lejáratú kötelezettség — a hitelezővel kötött szerződés szerint — az egy üzleti évnél hosszabb lejáratra kapott kölcsön (ideértve a kötvénykibocsátást is) és hitel, a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztések levonásával, továbbá az egyéb hosszú lejáratú kötelezettség.

(3) Rövid lejáratú kötelezettség az egy üzleti évet meg nem haladó lejáratra kapott kölcsön, hitel, ideértve a hosszú lejáratú kötelezettségekből a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztéseket is (ez utóbbiak összegét a kiegészítő mellékletben részletezni kell). A rövid lejáratú kötelezettségek közé tartozik általában a vevőtől kapott előleg, az áruszállításból és szolgáltatás teljesítésből származó kötelezettség, a váltó tartozás, a fizetendő osztalék, részesedés, kamatozó részvény utáni kamat, valamint az egyéb rövid lejáratú kötelezettség.

(4) Hátrasorolt kötelezettségként kell kimutatni minden olyan kapott kölcsönt, amelyet ténylegesen a vállalkozó rendelkezésére bocsátottak, és a vonatkozó szerződés tartalmazza a kölcsönt nyújtó fél egyetértését arra vonatkozóan, hogy az általa nyújtott kölcsön bevonható a vállalkozó adóssága rendezésébe, valamint a kölcsönt nyújtó követelése a törlesztések sorrendjében a tulajdonosok előtti legutolsó helyen áll, azt a vállalkozó felszámolása vagy csődje esetén csak a többi hitelező kielégítése után kell kiegyenlíteni, a kölcsön visszafizetési határideje vagy meghatározatlan, vagy a jövőbeni eseményektől függ, de eredeti futamideje öt évet meghaladó lejáratú, a kölcsön törlesztése az eredeti lejárat vagy a szerződésben kikötött felmondási idő előtt nem lehetséges.

(5) Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségként kell kimutatni a lízingbevevőnél a pénzügyi lízingbe vett, beruházásként elszámolt eszköz lízingbeadó (helyette az eladó) által számlázott ellenértékének megfelelő kötelezettséget, valamint a kincstári vagyon részét képező eszközök kezelésbe vételéhez kapcsolódó kötelezettséget.

(6) A hosszú lejáratra kapott kölcsönöktől elkülönítetten kell kimutatni a részvénynyé átváltoztatható kötvények miatti, továbbá a vállalkozó által kibocsátott egyéb kötvények miatti kötelezettségeket, ha azok nem tartoznak a (7)—(8) bekezdésben foglaltak közé.

(7) Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti kötelezettségeket tartalmazza, amelyeknél — a 3. § (2) bekezdése 7. pontja szerinti hitelezővel kötött szerződés szerint — a pénzürtékben kifejezett fizetési kötelezettségek lejáratára az egy évet meghaladja, ideértve az átváltoztatható kötvények miatti, továbbá az egyéb kötvénykibocsátásból származó kötelezettségeket is, ha azok pénzügyi rendezése a tárgyévet követő évben még nem esedékes.

(8) Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben mérlegtétel tartalmaz minden olyan egyéb részesedési viszonyban lévő hitelezővel szembeni, egy évnél hosszabb lejáratú kötelezettséget, amely nem tartozik a (7) bekezdés hatálya alá, ha pénzügyi rendezése a tárgyévet követő évben még nem esedékes.

43. § (1) Egyéb rövid lejáratú kötelezettségként kell kimutatni különösen a munkavállalókkal, a költségvetéssel, az önkormányzatokkal kapcsolatos elszámolásokat, továbbá a jogerős határozattal előírt kötelezettségeket is.

(2) A rövid lejáratú kötelezettségek között kell kimutatni valódi penziós ügylet esetén a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz befolyt eladási árát, illetve a határidős viszonteladási kötelezettség mellett vásárolt eszköz befolyt viszonteladási árát, továbbá a határidős és opciós ügyletek esetén a kapott letétek, árkülönbözetek összegét, amíg az ügylet le nem zárul.

(3) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe az egyéb rövid lejáratú követelések, illetve az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között köteles kimutatni a külföldi székhelyű vállalkozással vagy annak más fióktelepével szembeni követeléseit, illetve kötelezettségeit, ideértve azokat a tételeket is, amikor a fióktelep vevői, megrendelői az ellenértéket — a devizajogszabályok előírásainak megtartásával — közvetlenül a külföldi székhelyű vállalkozásnak, vagy más fióktelepének fizetik meg, illetve a fióktelep olyan kötelezettségét, amelyet a külföldi székhelyű vállalkozás, vagy annak más fióktelepe közvetlenül egyenlít ki. A devizajogszabályok előírásai figyelembevételével pénzügyileg nem rendezendő követeléseket és kötelezettségeket év végén egymással szemben össze kell vezetni és a forintban mutatkozó különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként kell elszámolni.

44. § (1) Passzív időbeli elhatárolásként kell elkülönítetten kimutatni

a) a mérleg fordulónapja előtt befolyt, elszámolt bevételt, amely a mérleg fordulónapja utáni időszak árbevételét, bevételét képezi,

b) a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő költséget, ráfordítást, amely csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merül fel, kerül számlázásra,

c) mérleg fordulónapja és elkészítésének időpontja között a vállalkozóval szemben érvényesített, benyújtott, ismertté vált, a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó kártérítési igényt, késedelmi kamatot, kártérítést, bírósági költséget,

d) a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó, a jóváhagyásra jogosult testület által megállapított, kötelezettségként ki nem mutatott prémiumot, jutalmat, azok járulékát.

(2) Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére — visszafizetési kötelezettség nélkül — kapott, pénzügyileg rendezett,

egyéb bevételként elszámolt támogatás összegéből az üzleti évben költséggel, ráfordítással nem ellentételezett összeget. Az elhatárolást a költségek, ráfordítások tényleges felmerülésekor, illetve a támogatási szerződésben, megállapodásban foglaltak teljesülésekor kell megszüntetni.

(3) Passzív időbeli elhatárolásként kell a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben kimutatni a befektetett pénzügyi eszközök közé sorolt, névérték felett vásárolt — hitelviszonyt megtestesítő — kamatozó értékpapírok bekerülési értéke és névértéke közötti — veszteségjellegű — különbözetből a beszerzéstől az üzleti év mérlegfordulónapjáig terjedő időszakra időarányosan jutó összeget. Az így elhatárolt összeget ezen értékpapírok értékesítésekor, beváltásakor, továbbá a könyvekből — egyéb jogcímen — történő kivételük esetén, valamint akkor kell megszüntetni, ha az 54. § (4)—(7) bekezdése szerint olyan összegű értékvesztést kell elszámolni, amelynek hatására ezen értékpapírok könyv szerinti értéke a névérték összege alá csökken.

(4) Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a valuta- és devizakészlet, a külföldi pénzügyi eszközök és kötelezettségek 60. § (3) bekezdése szerinti értékelésekor kimutatott, összevontan nyereséget mutató különbözetet, amelyet a következő üzleti év(ek) — előbbiekből adódó — árfolyamvesztése esetén kell megszüntetni.

45. § (1) A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni a rendkívüli bevételként elszámolt

a) fejlesztési célra — visszafizetési kötelezettség nélkül — kapott, pénzügyileg rendezett támogatás és a véglegesen átvett pénzeszköz összegét,

b) elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettség összegét, amennyiben az a kötelezettség terhére beszerzett eszközökhöz kapcsolódik (legfeljebb a kapcsolódó eszközök nyilvántartás szerinti értékében),

c) térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök átadónál kimutatott nyilvántartási (legfeljebb forgalmi, piaci) értékét, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök piaci értékét.

(2) A támogatásonként, a véglegesen átvett pénzeszközönként, a térítés nélkül átvett eszközönként kimutatott halasztott bevételt a fejlesztés során megvalósított eszköz, az elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettséghez kapcsolódó eszköz, illetve a térítés nélkül átvett eszköz (ideértve az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközöket is) 47—51. § szerint meghatározott bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségkénti, illetve ráfordítás-kénti elszámolásakor kell a rendkívüli bevételekkel szemben megszüntetni.

(3) Halasztott bevételként kell kimutatni cégvásárlás, illetve átalakulás esetén a 3. § (5) bekezdésének 2. pontja

szerint különbözetként meghatározott negatív üzleti vagy cégértéket.

(4) A negatív üzleti vagy cégértékként kimutatott használt bevételt a cégvásárlást, az átalakulást követő 5 év vagy ennél hosszabb idő alatt lehet az egyéb bevételekkel szemben megszüntetni, függetlenül attól, hogy a negatív üzleti vagy cégérték nagyságára ható eszközök, illetve kötelezettségek értéke miként alakult. Amennyiben a vállalkozó a negatív üzleti vagy cégértéket 5 évnél hosszabb idő alatt írja le, azt a kiegészítő mellékletben indokolnia kell.

A mérlegtételek értékelésének általános szabályai

46. § (1) Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvől kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

(2) Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan — legalább egy éven túl — jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósan minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

(3) Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és — a törvényben szabályozott esetek kivételével — egyedenként értékelni kell. Egyedenkénti értékelésnek minősül a különböző időpontokban beszerzett, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési áron, továbbá a FIFO módszerrel történő értékelés is.

(4) A mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek körültekintően elvégzett értékelése során figyelembe kell venni — az 52—56. §-ban foglaltak alapján — minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig ismertté vált.

Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke

47. § (1) Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapsolható tételek együttes összege. A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait (ezen tevékenységeknek saját vállalkozásban történt végzése esetén az 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét), a bizo-

mányi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat (a beszerzéskor fizetett fogyasztási adót, jövedéki adót), a vámterheket foglalja magában.

(2) A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi — az (1) bekezdésben felsoroltakon túlmenően — az eszköz beszerzéséhez szorosan kapcsolódó

a) illeték [vagyonszerzés (ajándék, öröklés, adásvétel, csere után járó) illetéke],

b) az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó,

c) a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díj,

d) az egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díj (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj),

e) a vásárolt vételi opció díja [a 61. § (2) bekezdésében foglaltak kivételével].

(3) A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó, továbbá az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint ellenérték arányában megosztott előzetesen felszámított általános forgalmi adó le nem vonható hányada. A beruházáshoz kapcsolódó, véglegesen kapott támogatás összege nem csökkenti az eszköz bekerülési (beszerzési) értékét.

(4) Az (1) bekezdés szerinti bekerülési (beszerzési) érték részét képezi

a) az eszköz beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön

aa) felvétele előtt fizetett — a hitel, a kölcsön feltételként előírt — bankgarancia díja,

ab) szerződésben meghatározott, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési díj, folyósítási jutalék, a hitel igénybevételeig felszámított rendelkezésre tartási jutalék,

ac) szerződés közjegyzői hitelesítésének díja,

ad) felvétele után az eszköz üzembe helyezéséig, raktárba történő beszállításáig terjedő időszakokra elszámolt (időszakot terhelő) kamat;

b) a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó — az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakokra elszámolt (időszakot terhelő) — biztosítási díj; továbbá

c) a beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó devizahitelnek — az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakokra elszámolt (időszakot terhelő) — árfolyamkülönbözete, amennyiben a 60. § (3) bekezdése szerinti különbözet árfolyamvesztés, legfeljebb annak összegéig; valamint

d) a beruházás tervezés, a beruházás előkészítés, a beruházás lebonyolítás, az új technológia elsajátítás (a betanítás) díjai, közvetlen költségei.

(5) Építési telek (földterület) és rajta lévő épület, építmény egyidejű beszerzése esetén, amennyiben az épületet, az építményt rendeltetésszerűen nem veszik használatba (az épület, építmény rendeltetésszerűen nem hasznosítható), akkor az épület, építmény rendeltetésszerűen nem hasznosítható, bontási költségeit, továbbá a vásárolt teleknek építkezésre alkalmassá tétele érdekében végzett munkák költségeit, ráfordításait

a telek (a földterület) értékét növelő beszerzési költségként kell elszámolni a telek (a földterület) bontás utáni (az üres telek) piaci értékének megfelelő összegig, az ezt meghaladó költségeket, ráfordításokat a megvalósuló beruházás (az épület, az építmény) bekerülési (beszerzési) értékeként kell figyelembe venni.

(6) Egy adott beruházás miatt lebontott és újraépített épület, építmény bontásának költségeit az adott beruházás bekerülési (beszerzési) értékebe be kell számítani. Az újraépítés költsége az újraépített eszköz bekerülési (beszerzési) értékének minősül.

(7) A tárgyi eszköz biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges — és a tárgyi eszköz beszerzésével egy időben vagy annak üzembe helyezéséig beszerzett — tartozékok, tartalékalkatrészek beszerzési értéke — függetlenül attól, hogy az a tárgyi eszköz számlázott értékében vagy külön számlában jelenik meg — a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értéke részének tekintendő.

(8) A bekerülési (beszerzési) értéket csökkenti a próbaüzemeltetés során előállított, raktárra vett, értékesített termék, teljesített szolgáltatás előállítási költsége, ennek hiányában az állománybavételkor piaci értéke, illetve a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett eladási ára, várható eladási ára, valamint a bekerülési (beszerzési) értékben elszámolt kamat összegét csökkenti a beruházásra adott előleg után, annak elszámolásáig, a beruházásra elkülönített pénzeszköz után, annak felhasználásáig kapott kamat összege.

(9) A bekerülési (beszerzési) érték részét képező — az (1)—(2) és a (4)—(8) bekezdésben felsorolt — tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekeor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja.

48. § (1) A tárgyi eszköznel értéket növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni a meglévő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítási munka ellenértékét (saját vállalkozásban történt megvalósítása esetén az 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét is).

(2) A tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munka, továbbá az erdőnevelési, az erdőfenntartási, az erdőfelújítási munka ellenértékét, illetve saját vállalkozásban végzett megvalósítása esetén a felmerült és a tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek értékét nem lehet a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értékében figyelembe venni.

(3) Az eszköz értékét növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni az eszköz használati értékét növelő munkafolyamatok, illetve megmunkálás ellenértékét jelentő bér munkadíjat.

(4) Az eszköz értékét növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni ingatlan beszerzése esetén az ingatlan értékébe — szerződés alapján — beszámított, korábban a bérleti jog megvásárlása címén fizetett, bérleti jogként kimutatott (még le nem írt) összeget.

(5) Importbeszerzésként kell elszámolni az eszköznek a külkereskedelmi áruforgalomban külföldről történő beszerzését (termékimport), továbbá azt a belföldön, illetve külföldön igénybe vett, külföldiek által nyújtott szolgáltatást, amelynek a szolgáltatást nyújtó gazdasági tevékenységének székhelye, illetve állandó telephelye, ezek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye külföldön van (szolgáltatásimport), függetlenül attól, hogy az ellenértéket devizában, valutában, exportáruval, exportszolgáltatással vagy külkereskedelmi szerződésben meghatározott forintszámláról forintban egyenlítik ki. Az importbeszerzés elszámolása szempontjából külföld a Magyar Köztársaság államhatárán kívüli terület. A köz- és magánvámraktárból történő beszerzés a vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló törvényben rögzített feltételek szerint minősül importbeszerzésnek.

(6) Nem minősül importbeszerzésnek az exportértékesítéshez kapcsolódóan a magyar határállomás és a külföldi rendeltetési hely közötti útszakaszra jutó — egyébként szolgáltatásimportnak tekintendő — devizában, valutában vagy forintban számlázott, fizetett szállítási és rakodási-raktározási díj. Nem minősül importbeszerzésnek a vám-szabad- és a tranzitterületen levő vállalkozótól történő közvetlen beszerzés sem.

(7) Az importbeszerzés értéke:

a) ha az (5) bekezdés szerinti importbeszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján forintban történik, akkor a számla szerinti — levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó — forintérték az importtermék, illetve az importszolgáltatás értéke;

b) ha az (5) bekezdés szerinti importbeszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, valutában történik, akkor a számla szerinti — levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó — devizának, valutának az importbeszerzéskor, az importszolgáltatás igénybevételekor (teljesítésekor) érvényes, a 60. § (4)—(6) bekezdése szerinti árfolyamon átszámított forintértéke az importtermék, illetve importszolgáltatás értéke;

c) ha az (5) bekezdés szerinti importbeszerzés ellenértékének kiegyenlítése exportáruval, exportszolgáltatással történik, az importbeszerzés forintértékét a 75. § (6) bekezdése szerint kell meghatározni.

49. § (1) Gazdasági társaságnál alapításkor, tőkeemeléskor a jegyzett tőke fedezeteként, továbbá a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként nem pénzbeli (vagyon) hozzájárulásként átvett (kapott) eszköz létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban meghatározott értéke bekerülési (beszerzési) értéknek minősül. Átalakulás esetén a létesítő okiratban meghatározott értéknek az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonmérlegében szereplő értéket kell tekinteni.

(2) Üzleti vagy cégérték bekerülési (beszerzési) értéke cégvásárlás, illetve átalakulás esetén a 3. § (5) bekezdésének 1. pontja szerint meghatározott különbözet.

(3) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke vásárláskor a részvényekért, üzletrészekért, vagyoni betétekért fizetett ellenérték (vétélár), cégvásárláskor — üzleti vagy cégérték, illetve negatív üzleti vagy cégérték kimutatása esetén — az üzleti vagy cégértékkel csökkentett, a negatív üzleti vagy cégértékkel növelt ellenérték (vétélár).

(4) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

(5) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a jegyzett tőke leszállításakor (ideértve a tőkeleszállítással egyidejűleg végrehajtott, a leszállított jegyzett tőkével arányos jegyzett tőkén felüli saját tőke kivonást is) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke a gazdasági társaság által közölt, illetve számlázott érték, a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a vagyonfelosztási javaslat szerinti érték.

(6) Gazdasági társaság átalakulása esetén a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó — a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti — saját tőke összege.

(7) Gazdasági társaság beolvadása esetén a külső tulajdonosnál a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre

jutó — a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti — saját tőke összege.

50. § (1) Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

(2) Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

(3) A hitelviszonyt megtestesítő, kamatozó értékpapír bekerülési (beszerzési) értéke nem tartalmazhatja a [vétélár részét képező, továbbá a kibocsátási okiratban, a csereszerződésben, a vagyonfelosztási javaslatban meghatározott piaci, forgalmi, beszámítási érték részét képező] (felhalmozott) kamat összegét.

(4) A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az átadónál kimutatott nyilvántartás szerinti (legfeljebb forgalmi, piaci) érték, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet-) eszköz esetében az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

(5) A saját kiskereskedelmi egységbe kiszállított, illetve felhasznált saját előállítású termék forgalmi értéke után fizetendő adó, járulék, termékdíj összege is a termék bekerülési (beszerzési) értékének (előállítási költségének) részét képezi.

(6) A pénzügyi lízing keretében átadott, a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesülésének meghiúsulása miatt később visszavett, a két időpont között a vevő által használt eszköz visszavételkori beszerzési értékeként az eszköz — a lízingbeadó, illetve az eladó által kiállított helyesbítő számlában rögzített — piaci értékét, legfeljebb az eredeti eladási árát kell figyelembe venni.

(7) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél a működéséhez, a tartozások kiegyenlítéséhez részére biztosított — tartósan rendelkezésre bocsátott —, a 35. § (6) bekezdése szerint vagyonként kapott nem pénzbeli hozzájárulás szerződés, megállapodás szerinti értéke (legfeljebb a vámérték és az e törvény szerinti egyéb beszerzési érték együttes összege) minősül bekerülési (beszerzési) értéknek.

(8) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe működése során, a (7) bekezdésben foglaltakon túlmenően, beszerzésként — a 48. § (5) bekezdésében előírtak esetén importbeszerzésként — köteles elszámolni a külföldi székhelyű vállalkozástól, vagy annak más fióktelepétől kapott eszköz számla szerinti értékét. Az így állományba vett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke — ez esetben is — magában foglalja mindazon 47—51. § szerinti tételeket, amelyek az eszközhez egyedileg hozzákapcsolhatók.

51. § (1) Az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költségek, amelyek

a) az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,

b) az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá

c) az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók (együttesen: közvetlen önköltség).

(2) Az elvégzett, a nyújtott, a teljesített szolgáltatás bekerülési (előállítási) értékének részét azok a költségek képezik, amelyek

a) a szolgáltatás végzése, nyújtása, teljesítése során közvetlenül felmerültek,

b) a szolgáltatás végzésével, nyújtásával, teljesítésével szoros kapcsolatban voltak, továbbá

c) a szolgáltatásra megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók (együttesen: közvetlen önköltség).

(3) Az előállítási költségek között kell elszámolni [és így a bekerülési (előállítási) érték részét képezi] az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét, továbbá a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

(4) Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket — az eszközértékelés alapjául szolgáló — közvetlen önköltség nem tartalmazhat.

Az eszközök értékcsökkenése

52. § (1) Az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értékét — a (4) bekezdésben foglaltak kivételével — azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása).

(2) Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) vagy a nettó értékhez (a terv szerint elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett bruttó értékhez) viszonyított arányát, vagy a bekerülési értéknek a teljesítménnyel arányos összegét, illetve az értékcsökkenés évenkénti abszolút összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetészerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.

(3) Az évenként elszámolandó értékcsökkenés összegének évek közötti — (2) bekezdés szerinti — felosztásánál figyelembe lehet venni az adott eszköz használatával elért bevételt terhelő egyéb, az eszköz beszerzésével összefüggő, de bekerülési értéknek nem minősülő ráfordításokat (az üzembe helyezés utáni kamatot, a devizahitelek árfolyamvesztését), az eszköz folyamatos használatával kapcsolatos karbantartási költségeket az egyedi eszköznek — az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények alapján számított — várható hasznos élettartamán belül, amennyiben az összemérés elvének érvényesülése azt indokolja.

(4) Az üzleti vagy cégértéket 5 év vagy ennél hosszabb idő alatt, a befejezett kísérleti fejlesztés, továbbá a befejezett alapítás-átstruktúrázás aktivált értékét 5 év vagy ennél rövidebb idő alatt lehet leírni. Az üzleti vagy cégérték megállapított amortizációs időszakát — a későbbiek során — nem befolyásolja az, hogy a nagyságára ható eszközök, illetve kötelezettségek értéke miként alakult. Amennyiben a vállalkozó az üzleti vagy cégértéket 5 évnél hosszabb idő alatt írja le, azt a kiegészítő mellékletben indokolnia kell.

(5) Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

(6) Nem szabad terv szerinti értékcsökkenést elszámolni a képzőművészeti alkotásnál, a régészeti leletnél, valamint az olyan kép- és hangarchívumnál, illetve egyéb gyűjteménynél, egyéb eszközknél, amely értékéből a használat során sem veszít, illetve amelynek értéke — különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan — évről évre nő.

(7) Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetészerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

53. § (1) Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszközknél elszámolni akkor, ha

a) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ide nem értve a beruházást) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;

b) a szellemi termék, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert a szellemi termék, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;

c) a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető;

d) a befejezett kísérleti fejlesztés révén megvalósuló tevékenységet korlátozzák vagy megszüntetik, illetve az eredménytelen lesz.

(2) Az (1) bekezdés szerint az érték csökkentését olyan mértékig kell végrehajtani, hogy az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás használhatóságának megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken szerepeljen a mérlegben. Amennyiben az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan, megsemmisült vagy hiányzik, azt az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a beruházások közül — a terven felüli értékcsökkenés elszámolása után — ki kell vezetni.

(3) Ha a vállalkozó szempontjából meghatározó jelentőségű tárgyi eszközönél az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és a várható maradványértékben) — az (1) bekezdésben foglaltakon kívüli — lényeges változás következett be, akkor a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható, de a változás eredményre gyakorolt számszerűsített hatását a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

(4) Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, illetve a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszközönél.

Az eszközök értékvesztése

54. § (1) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél — függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel — értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti — veszteségjellegű — különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(2) Az (1) bekezdés szerinti befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

a) a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,

b) a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,

c) a gazdasági társaság saját tőkéje és a jegyzett tőkéje, illetve a befektetés könyv szerinti értéke és névértéke arányát.

(3) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti befektetésnek a (2) bekezdés figyelembevételével meghatározott, mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (1) bekezdés szerinti beszerzési értéket.

(4) A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírnál — függetlenül attól, hogy az a forgó-

eszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel — értékvesztést kell elszámolni, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és — (felhalmozott) kamatot nem tartalmazó — piaci értéke közötti különbözet veszteségjellegű, tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(5) A (4) bekezdés szerinti értékpapír piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

a) az értékpapír (felhalmozott) kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, piaci értékét, annak tartós tendenciáját,

b) az értékpapír kibocsátójának piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, azt, hogy a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor a névértéket (és a felhalmozott kamatot) várhatóan megfizeti-e, illetve milyen arányban fizeti majd meg.

(6) Amennyiben a (4) bekezdés szerinti értékpapír mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (1) bekezdése szerinti beszerzési értéket, illetve ha a beszerzési érték magasabb a névértéknél (névérték felett vásárolt értékpapírnál), az értékvesztés visszairásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az adott értékpapír névértékét.

(7) A külföldi pénzügyi értékre szóló, tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél, illetve a hitelviszonyt megtestesítő (4) bekezdés szerinti értékpapírnál az (1), illetve a (4) bekezdés szerinti értékvesztés összegét, a (3), illetve a (6) bekezdés szerinti értékvesztés visszairását devizában kell megállapítani, majd a nyilvántartási devizaárfolyamon kell azt forintra átszámítva a pénzügyi műveletek ráfordításai, illetve bevételei között elszámolni. Ezt követően kell a 60. § szerinti árfolyamváltozás hatását megállapítani.

55. § (1) A vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összeget, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni — a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján — a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti — veszteségjellegű — különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(2) A vevőnként, az adósonként kisösszegű követeléseknél — a vevők, az adósok együttes minősítése alapján — az értékvesztés összege ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában is meghatározható.

(3) Amennyiben a vevő, az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a

korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 65. § (1)—(3) bekezdése szerinti nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén a 60. § szerinti árfolyamon számított) értékét.

(4) A követelések eredeti, a 65. § (1)—(3) bekezdése szerinti nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén a 60. § szerinti árfolyamon számított) értékét, az üzleti évben elszámolt, illetve visszaírt, a halmozottan elszámolt értékvesztés összegét — legalább a mérlegtételek szerinti megbontásban — a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

56. § (1) Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

(2) A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét — az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően — csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségessé vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését — a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával — ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

(3) Az (1)—(2) bekezdés szerinti értékvesztés összege a — fajlagosan kis értékű — készleteknél a vállalkozó által kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható.

(4) Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözetrel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (2)—(3) bekezdése szerinti bekerülési értéket.

A mérlegben szereplő eszközök és források értékelése

57. § (1) A befektetett eszközöket, a forgóeszközöket — a 60—62. §-ban foglaltak figyelembevételével — a 47—51. §

szerinti bekerülési értéken kell értékelni, csökkentve azt az 52—56. § szerint alkalmazott leírásokkal, növelve azt a (2) bekezdés szerinti visszaírás összegével.

(2) Amennyiben az 53—56. § szerint alkalmazott leírások miatt az (1) bekezdés szerinti eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, az 53—56. § szerinti leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével), — a megbízható és valós összkép érdekében — az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, a 47—51. § szerinti bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel szemben vissza kell értékelni (visszaírás).

(3) Amennyiben az 58. § (5) bekezdése szerinti befektetett eszköz piaci értéke jelentősen meghaladja a (2) bekezdés szerinti visszaírás utáni könyv szerinti értéket (a nyilvántartásba vételkor megállapított, a 47—51. § szerinti bekerülési értéket, illetve immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értéket), ezen eszköz — az 58—59. § előírásai szerint — piaci értéken is felvehető. Ez esetben a bekerülési érték, illetve immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó érték és a piaci érték különbözetét az eszközök között értékhelyesbítésként, a források között — az értékhelyesbítés összegével azonos összegben — értékelési tartalékként lehet kimutatni.

58. § (1) Amennyiben a vállalkozó él az 57. § (3) bekezdése szerinti lehetőséggel, illetve kötelező az 57. § (2) bekezdése szerinti visszaírás, akkor a piaci értékelésbe bevont, illetve a visszaírással érintett eszközök esetében a leltárnak — többek között — tartalmaznia kell:

- a) az egyedi eszköz mérlegfordulónapi piaci értékét;
- b) az egyedi eszköznek e törvény szerint elszámolt értékcsökkenéssel, értékvesztéssel csökkentett, a (2) bekezdés szerinti visszaírással növelt bekerülési értékét (könyv szerinti nettó értékét);
- c) az a)—b) pontok szerinti értékek különbözetét.

(2) Amennyiben az üzleti év mérlegfordulónapján az egyedi eszköz piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével — a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb bevételekkel szemben növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

(3) A (2) bekezdés szerinti különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételekor szá-

mításba vett értékéig — a 47—51. § szerinti bekerülési értéke összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig — kell növelni (visszaírás összege). A visszaírás összege nem lehet több, mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

(4) Amennyiben az üzleti év mérlegfordulónapján az egyedi eszköz piaci értéke alacsonyabb a könyv szerinti értékénél, akkor az így mutatkozó különbözetet az 53. §-ban, illetve a 54. § (1), (4), az 55. § (1), (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell rendezni.

(5) Amennyiben a vállalkozó tevékenységét tartósan szolgáló vagyoni értékű jog, szellemi termék, tárgyi eszköz (kivéve a beruházásokat, a beruházásra adott előlegeket), tulajdoni részesedést jelentő befektetés piaci értéke jelentősen meghaladja az adott eszköznek a (2) bekezdés szerinti visszaírás utáni könyv szerinti (bekerülési) értékét, a piaci érték és a visszaírás utáni könyv szerinti (bekerülési) érték közötti különbözet a mérlegben az eszközök között „Értékhelyesbítés”-ként, a saját tőkén belül „Értékelési tartalék”-ként kimutatható.

(6) A könyvekben az értékhelyesbítés összegét és annak változásait egyedi eszközönként elkülönítetten kell nyilvántartani.

(7) Amennyiben az (5) bekezdés szerint egyedi eszközönként meghatározott értékhelyesbítés összege jelentősen eltér az előző üzleti év mérlegfordulónapján kimutatott értékhelyesbítés összegétől, a leltárral alátámasztott különbözet

a) növeli az értékhelyesbítés összegét az értékelési tartalékkal szemben, ha a tárgyévi értékhelyesbítés értéke meghaladja az előző évit,

b) csökkenti az értékhelyesbítés összegét az értékelési tartalékkal szemben, ha a tárgyévi értékhelyesbítés értéke alacsonyabb az előző évinél, legfeljebb az előző üzleti év mérlegfordulónapján kimutatott értékhelyesbítés összegéig.

(8) Amennyiben az üzleti év mérlegfordulónapján az (5) bekezdés szerinti eszköz piaci értéke alacsonyabb a könyv szerinti (bekerülési) értékénél, immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékénél, az adott eszköz (7) bekezdés b) pontja szerint elszámolt értékhelyesbítést meghaladó különbözettel — az 53. §-ban, illetve az 54. § (1), (4), az 55. § (1), (2) bekezdésében foglaltak szerint — a könyv szerinti (bekerülési) értéket kell terven felüli értékcsökkenés, értékvesztés elszámolásával csökkenteni.

(9) Az (5) bekezdés szerinti eszközök könyvekből történő kivezetésekor az egyedi eszközhöz kapcsolódó, elkülönítetten nyilvántartott értékhelyesbítést is ki kell vezetni az értékelési tartalékkal szemben.

59. § (1) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az értékhelyesbítések nyitó értékét, növekedését, csökkené-

sét, záró értékét legalább vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, ingatlanok, ideértve az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogokat is, műszaki berendezések, gépek, járművek, továbbá egyéb berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok, tartós tulajdoni részesedést jelentő befektetések részletezésben. A kiegészítő mellékletben ismertetni kell a piaci értéken történő értékelés alkalmazott elveit és módszereit.

(2) Az értékhelyesbítések megállapításának, elszámolásának szabályszerűségét a könyvvizsgálónak a kötelező könyvvizsgálat keretében ellenőriznie kell. Amennyiben a könyvvizsgálat a 155. § (3) bekezdése alapján nem kötelező, az értékelés felülvizsgálatával független könyvvizsgálót kell megbízni.

60. § (1) A valutapénztárba bekerülő valutakészletet, a devizaszámlára kerülő devizát, a külföldi pénzügyi eszközök szülő követelést, befektetett pénzügyi eszközt, értékpapírt, illetve kötelezettséget a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó — a (4)—(6) bekezdés szerinti — devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell a könyvviteli nyilvántartásba felvenni, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelyet a fizetett összegben kell felvenni, és amelynek a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

(2) A mérlegben a valutapénztárban lévő valutakészletet, a devizaszámlán lévő devizát, továbbá a külföldi pénzügyi eszközök szülő — az 54—55. § szerint minősített — minden követelést, befektetett pénzügyi eszközt, értékpapírt, illetve kötelezettséget az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó — a (4)—(6) bekezdés szerinti — devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni, amennyiben a mérlegfordulónapi értékelésből adódó különbözethez a külföldi pénzügyi eszközökre, kötelezettségekre, illetve az eredményre gyakorolt hatása jelentős.

(3) A valutapénztárban lévő valutakészletnek, a devizaszámlán lévő devizának, továbbá a külföldi pénzügyi eszközök szülő követelésnek, befektetett pénzügyi eszköznek, értékpapírnak, illetve kötelezettségnek az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó (2) bekezdés szerinti értékelése előtti könyv szerinti értéke és az értékeléskori forintértéke közötti különbözetet:

a) amennyiben az összevontan veszteség, egyenlegében a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell árfolyamveszteségként elszámolni,

b) amennyiben az összevontan nyereség, egyenlegében a pénzügyi műveletek egyéb bevételei közötti elszámolás után a következő üzleti év(ek) árfolyamveszteségének fedezetére időbelileg el kell határolni.

(4) A valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a külföldi pénzügyi eszközök szülő követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír (együtt: külföldi pénzügyi eszköz), illetve kötelezettség (1)—(2) bekezdés szerinti forintértékének meghatározásakor a valutát, a devizát — a

választott — hitelintézet által meghirdetett devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán, vagy a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

(5) A (4) bekezdésben előírt devizaárfolyam használatától el kell térni, ha a hitelintézet, illetve a Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket kell forintra átszámítani. Ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán (ennek hiányában országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján), a választott hitelintézet vagy a Magyar Nemzeti Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a hitelintézet által jegyzett deviza devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán vagy a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamán forintra átszámítani.

(6) A külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek forintra történő átszámításánál a devizavételi és devizaeladási árfolyam átlaga helyett valamennyi külföldi pénzürtékre szóló eszköz és kötelezettség egységesen értékelhető devizavételi vagy csak devizaeladási árfolyamon is — a (4) bekezdés szerinti értékeléstől eltérő értékelésből adódó különbözetnek a kiegészítő mellékletben történő bemutatása mellett —, ha a (4) bekezdés szerinti értékeléstől történő eltérésnek az eszközökre-forrásokra, illetve az eredményre gyakorolt hatása jelentős és emiatt a megbízható és valós összkép követelménye a (4) bekezdés szerint történő értékelés mellett nem teljesülne.

(7) Amennyiben jogszabály lehetővé teszi, hogy devizabelföldi ügyfelek szerződéses kapcsolataikban az ellenértéket, illetve annak törlesztő összegeit devizaalapon állapítsák meg, akkor ezen szerződések alapján a devizaalapú követelések, illetve kötelezettségek forintértékben történő könyvviteli nyilvántartásba vételénél, továbbá mérlegfordulónapi értékelésénél az (1)—(6) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

61. § (1) A hitelviszonyt megtestesítő, rövid lejáratú (éven belüli, illetve egyéves lejáratú) értékpapír beszerzési értéken (a vételár részét képező kamattal csökkentett vételáron) értékelhető mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket (és a felhalmozott kamatot) megfizeti.

(2) A forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési értéke a beszerzéshez kapcsolódóan fizetett (elszámolt) bizományi díj, a vásárolt vételi opció díja nélkül is meghatározható.

62. § (1) Tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél, továbbá hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál bekerülési érték a 47—50. § szerinti tételek, vagy csoportos nyilvántartás esetén a beszerzési értékek alapján számított átlagos (súlyozott) beszerzési ár, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott beszerzési ár.

(2) Vásárolt készleteknél (anyag, áru) bekerülési érték a 47—50. § szerinti tételek, vagy a beszerzési értékek alap-

ján számított átlagos (súlyozott) beszerzési ár, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott bekerülési érték; saját termelésű készleteknél (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állatok) előállítási költség az 51. § szerinti előállítási költség, vagy az utókalkulációval meghatározott, illetve a norma szerinti közvetlen önköltség, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott előállítási költség.

(3) A befejezetlen építési-szerelési, illetve technológiai szerelési munka bekerülési értéke a kalkulációs egység összes elszámolt közvetlen költségéből a megrendelővel még el nem számolt, de ténylegesen elvégzett munkák közvetlen önköltsége, amely utókalkulációval, továbbá — a megrendelő igazolása alapján — a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározható. A kalkulációs egység egy szerződés szerinti munkánál (egy létesítménynél) nagyobb egység nem lehet.

(4) Valutakészleteknél, devizakészleteknél bekerülési érték a beszerzési árfolyamon számított forintérték, vagy az átlagos (súlyozott) beszerzési árfolyamon, vagy a FIFO módszer szerinti árfolyamon számított forintérték.

(5) Az (1)—(4) bekezdés szerinti eszközöknél könyv szerinti érték az (1)—(4) bekezdés szerinti bekerülési érték, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

63. § (1) A mérlegben a 25. § (2)—(8) bekezdése szerint meghatározott immateriális jószágot a 47—51. § szerinti bekerülési értéken, illetve ezen bekerülési értéknek az 52—53. § szerint elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenési leírással csökkentett, a terven felüli értékcsökkenési leírás visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén, az immateriális javakra adott előleget az átutalt — a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó — összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén kell kimutatni.

(2) A vagyoni értékű jog és a szellemi termék könyv szerinti értékét meghaladó — az 58. § alapján meghatározott — piaci értékét az immateriális javak értékhelyesbítéseként külön kell kimutatni a saját tőke részét képező értékelési tartalékkal azonos összegben.

(3) A mérlegben a 26. § (2)—(7) bekezdése szerint meghatározott tárgyi eszközt, tenyészállatot és beruházást a 47—51. § szerinti bekerülési értékének az 52—53. § szerint elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenési leírással csökkentett, a terven felüli értékcsökkenési leírás visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén, a beruházásokra adott előleget az átutalt — a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó — összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén kell kimutatni.

(4) A 26. § (2)—(6) bekezdése szerint meghatározott tárgyi eszköz, tenyészállat terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével megállapított nettó értékét meghaladó

— az 58. § szerint meghatározott — piaci értékét a tárgyi eszközök értékhelyesbítéseként külön kell kimutatni a saját tőke részét képező értékelési tartalékkal azonos összegben.

64. § (1) A mérlegben a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetést — függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel — a 62. § (1) bekezdése szerinti bekerülési értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben a hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírt — függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel — a 62. § (1) bekezdése szerinti bekerülési értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(3) A gazdasági társaságban lévő — 27. § (2), (4) bekezdése szerinti — tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési értékét meghaladó piaci értékét a befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítéseként külön kell kimutatni a saját tőke részét képező értékelési tartalékkal azonos összegben.

65. § (1) A mérlegben a követelést (ideértve a hitelintézetekkel, a pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a pénzeszközöket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket is) — függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel — az elfogadott, az elismert összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben a külföldi pénzügyi értékre szóló követelést az elfogadott, az elismert devizaösszegnek a szerződés szerinti teljesítéskori (illetve mérlegfordulónapi), a 60. § szerinti árfolyamán, illetve a már elszámolt, devizában meghatározott értékvesztés nyilvántartási árfolyamán csökkentett, az értékvesztés devizában visszaírt összegének a nyilvántartási árfolyamon számított értékével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(3) A pénzügyi lízinggel kapcsolatos — a 27. § (3), (5), (6) bekezdése szerint kimutatott — követelés összege nem foglalja magában a pénzügyi lízinggel kapcsolatosan járó kamat összegét. Az ilyen címen felvett követelés összegét a megfizetett lízingdíjnak a lízingszerződésben meghatározott törlesztés összegével csökkentetten kell a mérlegbe beállítani.

(4) A mérlegben a követelés fedezetére kapott váltót a leszámítolásig, az átruházásig, a pénzügyi rendezésig a követelés (1)—(2) bekezdése szerinti elfogadott, elismert értékén, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett

és az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(5) A mérlegben a 29. § (6)—(8) bekezdése szerinti egyéb követelést a járó, az igényelt, a fizetett összegben, az átvett értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(6) A mérlegben a követelést az (1)—(5) bekezdés szerinti könyv szerinti értéken addig kell kimutatni, amíg azt pénzügyileg vagy egyéb módon (a Polgári Törvénykönyv szerinti beszámítással, eszközátadással) nem rendezték, váltóval ki nem egyenlítették, illetve amíg azt el nem engedték vagy behajthatatlan követelésként le nem írták.

(7) A mérlegben behajthatatlan követelést nem lehet kimutatni. A részben vagy egészében behajthatatlan követelést — devizakövetelés esetén a devizajogszabályok előírásainak megtartásával — legkésőbb a mérlegkészítéskor — a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján — az üzleti év hitelezési veszteségeként le kell írni.

66. § (1) A mérlegben a 28. § (2)—(3) bekezdése szerinti készletet a 62. § (2) és (3) bekezdése szerinti bekerülési értéken, illetve az 56. § szerint elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken, a készletekre adott előleget az átutalt — a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó — összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben a pénztár, csekkek értékeként az üzleti év mérlegfordulónapján a pénztárban lévő forintpénzkészlet értékét, a valutakészlet 60. § (2) bekezdése szerint átszámított forintértékét, az elektronikus pénzeszközök értékét, a kapott csekkek értékét kell kimutatni.

(3) A mérlegben a bankbetétek értékeként az üzleti év mérlegfordulónapján a hitelintézetnél elhelyezett forintbetét bankkivonattal egyező értékét, továbbá a devizaszámlán lévő deviza bankkivonattal egyező értékének a 60. § (2) bekezdése szerint átszámított forintértékét kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azokat belföldi vagy külföldi hitelintézetben helyezték el.

67. § (1) A saját tőkét, a céltartalékokat, a kötelezettségeket a mérlegben — a 60. §-ban foglaltak figyelembevételével — könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben — a saját tőke elemei között — külön tételben negatív előjellel kell szerepeltetni a jegyzett, de még be nem fizetett tőke értékét, ideértve a kedvezményes áron kibocsátott dolgozói részvények, dolgozói üzletrészek értékének a dolgozókat terhelő, általuk még nem rendezett hányadának megfelelő értékét is.

68. § (1) Ha a kötelezettség visszafizetendő összege nagyobb a kapott összegnél, a visszafizetendő összeget a mérlegben — jogcímének megfelelően — a kötvénykibocsátás miatti tartozások, az egyéb kötelezettségek vagy a váltótartozások között kell kimutatni a kötelezettség visszafizetésének időpontjáig, és a kiegészítő mellékletben be kell mutatni. A fizetendő kamatként elszámolt különbözetből a tárgyévet követő üzleti év(ek)et terhelő összeget az aktív időbeli elhatárolások között kell állományba venni, és időarányosan kell elszámolni.

(2) A pénzügyi lízinggel kapcsolatos — a 42. § (5) bekezdése szerinti — kötelezettség összegét a megfizetett lízingdíjnak a lízingszerződésben meghatározott törlesztés összegével csökkentetten kell a mérlegbe beállítani. Az ilyen címen felvett kötelezettség összege nem foglalja magában a pénzügyi lízinggel kapcsolatosan fizetendő kamat összegét.

(3) A vevőtől forintban kapott előleget a ténylegesen befolyt összegben, a devizában kapott előleget a 60. § szerinti forintra átszámított összegben kell a mérlegben kimutatni a szerződés szerinti teljesítést követő elszámolásig, az előleg visszautalásáig, illetve egyéb bevételkénti elszámolásáig.

(4) A forintban felvett hitelt, kölcsönt a ténylegesen folyósított, illetve a törlesztésekkel csökkentett összegben, a devizában felvett hitelt, kölcsönt a ténylegesen folyósított deviza, illetve a törlesztésekkel csökkentett deviza 60. § szerint forintra átszámított összegében kell a mérlegben kimutatni.

(5) Az áruszállításból, a szolgáltatás teljesítéséből származó, általános forgalmi adót is tartalmazó

a) forintban teljesítendő kötelezettséget az elismert, számlázott összegben,

b) devizában teljesítendő kötelezettséget — kivéve, ha az ellenérték kiegyenlítése a 48. § (7) bekezdésének c) pontja alapján exportáruval történik — az elismert, számlázott devizaösszegnek a 60. § szerint forintra átszámított összegében

kell a mérlegben kimutatni mindaddig, amíg azt pénzeszközzel, váltóval, eszközátadással, a Polgári Törvénykönyv szerinti beszámítással ki nem egyenlítették, rendkívüli, illetve halasztott bevételként el nem számolták.

(6) A forintban fennálló váltótartozásokat a fizetendő forintösszegben, a devizában fennálló váltótartozásokat a devizaösszegnek a 60. § szerint forintra átszámított összegében kell a mérlegben — az (1) bekezdés figyelembevételével — kimutatni.

A mérleg tételek alátámasztása leltárral

69. § (1) A könyvek üzleti év végi zárásához, a beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához olyan leltárt kell összeállítani és e törvény előírásai szerint megőrizni, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartal-

mazza — a (3) bekezdés figyelembevételével — a vállalkozónak a mérleg fordulónapján meglévő eszközeit és forrásait mennyiségben és értékben.

(2) Ha a vállalkozó a számviteli alapelveknek megfelelő mennyiségi nyilvántartást nem vezet, vagy e nyilvántartást nem folyamatosan vezeti, akkor a leltárba bekerülő adatok valóságáról — a leltár összeállítását megelőzően — leltározással köteles meggyőződni, és az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó leltározást mennyiségi felvétellel, illetve — a (3) bekezdésben foglaltak kivételével — a csak értékben kimutatott eszközöknél és kötelezettségeknél, valamint az idegen helyen tárolt — letétbehelyezett, portfoliókezelésben, vagyongazdálkodásban lévő értékpapírokat és egyéb, a pénzeszközök közé nem tartozó — eszközöknél, továbbá a dematerializált értékpapíroknál egyeztetéssel kell elvégeznie.

(3) Az árukészleteit az üzleti évben csak értékben nyilvántartó vállalkozó — a (2) bekezdéstől eltérően — az üzleti év mérlegfordulónapját megelőző negyedévben vagy az azt követő negyedévben is ellenőrizheti tételes leltározással értékbeni nyilvántartásának a mérleg fordulónapjára vonatkozó adatai helyességét. A leltározással megállapított érték és a könyv szerinti érték különbözetével a mérleggel lezárt üzleti év eredményét kell módosítani.

Az eredménykimutatás tartalma, tagolása

70. § (1) Az eredménykimutatás a vállalkozó tárgyévi mérleg szerinti, a vállalkozónál maradó adózott eredményének levezetését — az ellenőrzés megállapításai alapján az előző üzleti év(ek) mérleg szerinti eredményét módosító jelentős összegű hibák eredményre gyakorolt hatását elkülönítetten — tartalmazza, az eredmény keletkezésére, módosítására ható főbb tényezőket, a mérleg szerinti eredmény összetevőit, kialakulását mutatja be.

(2) Az üzleti év mérleg szerinti eredményét az üzleti (üzleti) tevékenység eredménye, a pénzügyi műveletek eredménye (a kettő együtt a szokásos vállalkozási eredmény) és a rendkívüli eredmény együttes összegéből (adózás előtti eredmény) az adófizetési kötelezettség levonásával (összevontan adózott eredmény), az osztalékra, részesedésre, a kamatozó részvények kamatára igénybe vett eredménytartalékkal növelt, a jóváhagyott osztalékkal, részesedéssel, a kamatozó részvények kamatával csökkentett összegben kell meghatározni.

71. § (1) Az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye — a vállalkozó döntésétől függően — kétféle módon állapítható meg:

a) az üzleti évben elszámolt értékesítés nettó árbevételeinek, az eszközök között állományba vett saját teljesítmények értékének, az egyéb bevételeknek, valamint az üzleti évben elszámolt anyagjellegű ráfordítások, személyi jellegű ráfordítások, értékcsökkenési leírás és egyéb ráfordítá-

sok együttes összegének különbözeteként (összköltség eljárással);

b) az üzleti évben elszámolt értékesítés nettó árbevételének és az értékesítés közvetlen költségei, az értékesítés közvetett költségei különbözetének, valamint az egyéb bevételek és az egyéb ráfordítások különbözetének összevont értékeként (forgalmi költség eljárással).

(2) Az üzemi (üzleti) tevékenységre vonatkozó eredménymegállapítás (1) bekezdés szerinti két módjának lehet „A” és „B” változata. Ennek megfelelően négyféle eredménykimutatás készíthető, amelyek tagolását a 2. és 3. számú melléklet tartalmazza. A vállalkozó a 2., illetve a 3. számú melléklet közül, illetve ezeken belül az „A”, illetve „B” változat közül választhat. Amennyiben azonban a vállalkozó az egyik üzleti évben összköltség eljárással, a másik évben forgalmi költség eljárással (illetve ezeken belül az „A” vagy „B” változat szerint), illetve fordítva készíti az eredménykimutatást, biztosítani kell, hogy a tárgyév adataival az előző üzleti év adatai összehasonlíthatók legyenek. Egyik eljárásról (változatról) a másikra való áttérésről a kiegészítő mellékletben tájékoztatást kell adni és az áttérést indokolni kell.

(3) Az ellenőrzés által megállapított nem jelentős összegű hibák eredményre gyakorolt hatását az eredménykimutatás megfelelő tárgyévi adatai tartalmazzák.

(4) Az eredménykimutatás 2. és 3. számú mellékletben megadott tételeinek további tagolása megengedett, amennyiben az egyes tételek további részletezése az eredmény valós értéke kialakulásának megismeréséhez, alátámasztásához ez szükséges. Új tételek is felvehetők, ha azok jogszabály szerinti tartalmát az előírt séma szerinti tételek egyikének e törvény szerinti elnevezése, tartalma sem fedi le.

(5) A 2. és a 3. számú mellékletben megadott eredménykimutatás arab számmal jelzett tételei egy-egy római számmal jelzett bevétel-, illetve ráfordításcsoporton belül összevonhatók, ha

a) azok összegükben a megbízható és valós összkép szempontjából nem jelentősek,

b) azok összevonása elősegíti a világosság elvének érvényesülését,

c) az összevont tételek és az összevonás indoka a kiegészítő mellékletben bemutatásra kerül.

(6) Az (5) bekezdés szerinti összevonás nem érintheti a kapcsolt vállalkozásokkal összefüggő tételeket.

(7) Nem kell az eredménykimutatásban feltüntetni azon arab számmal jelzett tételeket, amelyeknél sem az előző üzleti évre, sem a tárgyévre vonatkozóan adat nem szerepel.

Az eredménykimutatás tételeinek tartalma

72. § (1) Az értékesítés nettó árbevételeként kell kimutatni a szerződés szerinti teljesítés időszakában az üzleti évben értékesített vásárolt és saját termelésű készletek, valamint a teljesített szolgáltatások árkiegészítéssel és fel-

árral növelt, engedményekkel csökkentett — általános forgalmi adót nem tartalmazó — ellenértékét.

(2) A teljesítés időszakában (üzleti évében) elszámolt értékesítés nettó árbevétele magában foglalja

a) a vevőnek a szerződésben meghatározott feltételek szerinti teljesítés alapján kiállított, elküldött, a vevő által elismert, elfogadott számlában rögzített vagy a készpénzben kapott — általános forgalmi adót nem tartalmazó — ellenértékkel egyező árbevételt,

b) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe által a külföldi székhelyű vállalkozásnak, a külföldi székhelyű vállalkozás más fióktelepének teljesített termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás számlázott ellenértékét az egymás közötti megállapodásban, szerződésben meghatározott feltételek teljesítésekor a külföldi székhelyű vállalkozás, illetve annak más fióktelepe által elismert — általános forgalmi adót nem tartalmazó — összegben,

c) az árbevételbe beszámító árkiegészítést az adóhatósággal történő elszámolás alapján.

(3) Az értékesítés nettó árbevétele magában foglalja a pénzügyi lízing keretében a lízingbevevőnek átadott termék, továbbá a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel történő eladáskor az eladott termék számlázott — általános forgalmi adót nem tartalmazó — ellenértékét, eladási árát, a termék átadásakor, függetlenül a részletek megfizetésétől, a tulajdonjog megszerzésétől, illetve annak időpontjától.

(4) Az értékesítés nettó árbevételeként kell elszámolni:

a) a kötelezettségek teljesítésére, a csereszerződés keretében átadott vásárolt és saját termelésű készletek — általános forgalmi adót nem tartalmazó — számlázott, megállapodás, csereszerződés szerinti értékét az átadásvétel időpontjában,

b) az értékesített göngyöleg betétdíjas áron számlázott — általános forgalmi adót nem tartalmazó — értékét,

c) a gazdasági társaságnál a jegyzett tőkének tőkekivonással történő leszállításakor a bevont részvények, üzletrészek, vagyoni betétek ellenében átadott vásárolt és saját termelésű készletek — általános forgalmi adót nem tartalmazó — számlázott, a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve az arra jogosult testület határozatában rögzített értékének összegét.

73. § (1) Az értékesítés nettó árbevétele nem tartalmazhatja az értékesítésről kiállított számlában — a konkrét vásárolt és saját termelésű készlethez, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan — adott engedmény összegét.

(2) Az értékesítés nettó árbevételét csökkentő tételként kell elszámolni:

a) a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan utólag adott engedmény helyesbítő számlában rögzített — általános forgalmi adót nem tartalmazó — értékét (a helyesbítés a teljesítés időpontjára vonatkozik);

b) a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan — a teljesítés idő-

pontjában már fennálló, megismerhető, a szerződés szerinti feltételektől való eltérések vagy a teljesítést követően végrehajtott szerződésmódosítások miatt — utólag adott engedmény, továbbá a visszáru helyesbítő számlában rögzített — általános forgalmi adót nem tartalmazó — értékét (a helyesbítés a teljesítés időpontjára vonatkozik);

c) a — teljesítés időpontjában a vevő által szerződés szerinti teljesítésként elfogadott — vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan — a szavatossági jogok (igények) érvényesítése során — utólag adott engedmény helyesbítő számlában rögzített — általános forgalmi adót nem tartalmazó — értékét (a helyesbítés a szavatossági igény megismerésének időpontjára vonatkozik);

d) az értékesített és később visszavett, a két időpont között használt — a 72. § (3) bekezdése szerinti — termék visszavételkori piaci értékét, legfeljebb eredeti eladási árát, a helyesbítő számlában rögzített, a szerződés szerinti feltételek teljesülésének későbbi megghiúsulása miatt az eredeti ellenértéknek részben vagy teljesen visszatérített — általános forgalmi adót nem tartalmazó — értékét;

e) az értékesített és később visszavett betétdíjas göngyöleg visszavételkori — általános forgalmi adót nem tartalmazó — értékét.

(3) Az értékesítés nettó árbevételét növelő tételként kell elszámolni a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan utólag felszámított felár, az eladási árát növelő korrekciók helyesbítő számlában rögzített — általános forgalmi adót nem tartalmazó — értékét (a helyesbítés a teljesítés időpontjára vonatkozik).

74. § (1) Belföldi értékesítés árbevételeként kell elszámolni a belföldön értékesített vásárolt és saját termelésű készlet, valamint a belföldön teljesített szolgáltatás 75. § szerint meghatározott értékét, függetlenül attól, hogy azt forintban, devizában, valutában vagy importbeszerzéssel egyenlítik ki. A belföldi értékesítés árbevétele elszámolása szempontjából belföld a Magyar Köztársaság területe. Belföldi értékesítés árbevételeként kell elszámolni a vámszabad- és a tranzitterületen lévő vállalkozónak történő közvetlen értékesítés értékét, továbbá a vámszabad- és a tranzitterületen lévő vállalkozónál a belföldön lévő vállalkozónak, más vámszabad- és tranzitterületen lévő vállalkozónak történő közvetlen értékesítés értékét.

(2) Exportértékesítés árbevételeként kell elszámolni a vásárolt és saját termelésű készlet — külföldi vevőnek — külkereskedelmi áruforgalomban külföldre, illetve külföldön történő értékesítésének, továbbá a — külföldi igénybe vevőnek — külföldön végzett szolgáltatásnyújtásnak a 75. § szerint meghatározott értékét, függetlenül attól, hogy azt devizában, valutában, importbeszerzéssel vagy forintban egyenlítik ki. Az exportértékesítés árbevétele elszámolása szempontjából külföldi vevőnek, külföldi szolgáltatást igénybe vevőnek minősül az, ha a külföldi gazdasági tevékenységének székhelye, illetve állandó telephelye, ezek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye a Magyar Köztársaság államhatárán kívüli területen van.

(3) Az exportértékesítés árbevételét csökkenti a magyar határállomás és a külföldi rendeltetési hely közötti útszakaszra jutó — devizában, valutában vagy forintban számlázott, illetve fizetett — szállítási és rakodási-raktározási költség a számlázott, fizetett forintösszegben, a valutának, illetve a devizának a teljesítés napjára vonatkozó — a 60. § (4)—(6) bekezdése szerinti — devizaárfolyamon átszámított forintértékén.

75. § (1) Az értékesítés 72. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti árbevételének ellenértéke kiegyenlíthető számlajóvárással forintban vagy devizában, készpénzben forintban vagy jogszabályi előírás alapján valutában, az értékesítés (a devizajogszabályok előírásainak megtartásával) devizában meghatározott ellenértékével azonos értékű importáruval, importszolgáltatással.

(2) Ha az ellenérték kiegyenlítése a 72. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti számla alapján forintban történik, akkor a számla szerinti — általános forgalmi adót nem tartalmazó — forintértéket kell árbevételként elszámolni.

(3) Az ellenértéknek forintban (készpénzben) történő kiegyenlítésekor a kapott forintértéknek az általános forgalmi adóval csökkentett összegét kell árbevételként figyelembe venni.

(4) Ha az ellenérték kiegyenlítése a 72. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti számla alapján devizában történik, akkor a számla szerinti — általános forgalmi adót nem tartalmazó — deviza (7) bekezdés szerint átszámított forintértékét kell árbevételként elszámolni.

(5) Az ellenértéknek valutában (készpénzben) történő kiegyenlítésekor a kapott valuta (7) bekezdés szerint átszámított — általános forgalmi adót nem tartalmazó — forintértékét kell árbevételként figyelembe venni.

(6) Ha az exportértékesítés devizában meghatározott ellenértékét azonos devizaértékű importáruval, illetve importszolgáltatással egyenlítik ki, az importbeszerzés, illetve az exportárbevétel forintértékét az importbeszerzés, illetve az exportértékesítés, az exportszolgáltatás szerződés szerinti devizaértékének az első teljesítés napjára vonatkozó — a 60. § (4)—(6) bekezdése szerinti — devizaárfolyamon átszámított forintértékén kell meghatározni. Így az importbeszerzés értéke és az exportértékesítés árbevétele forintértékben is azonos lesz.

(7) A 72. § (2) bekezdése a) pontjának megfelelő számla szerinti devizát, az ellenértékként kapott valutát a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó — a 60. § (4)—(6) bekezdése szerinti — devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

76. § (1) Aktivált saját teljesítmények értékeként a saját előállítású eszközöknek az üzleti évben aktivált (az eszközök között állományba vett) értéke és a saját termelésű készletek állományváltozása együttes (összevont) összegét kell kimutatni.

(2) Saját előállítású eszközök aktivált értékeként kell kimutatni a saját vállalkozásban végzett és az eszközök között állományba vett saját teljesítmények [tárgyi eszközök, immateriális javak, a 48. § (1), (3) bekezdése szerinti, az eszközök értékét növelő munkák], továbbá a tenyészállattá átminősített növendékállatok, valamint a törvény előírásai szerint az egyéb ráfordítások, illetve a rendkívüli ráfordítások között elszámolandó saját előállítású eszközök és saját teljesítmények — 51. § szerint meghatározott — közvetlen önköltségen számított értékét (ideértve a saját termelésű készletek értékvesztését is).

(3) A saját termelésű készletek — 66. § (1) bekezdése szerint meghatározott értéke — üzleti év végi záróállománynak és az üzleti év eleji nyitóállománynak különbözetét kell állományváltozásként figyelembe venni.

77. § (1) Egyéb bevételek az olyan, az értékesítés nettó árbevételének részét nem képező bevételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során keletkeznek, és nem minősülnek sem a pénzügyi műveletek bevételeinek, sem rendkívüli bevételnek.

(2) Az egyéb bevételek között kell elszámolni:

- a) a káreseményekkel kapcsolatosan kapott bevételeket,
- b) a kapott bírságok, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, kártérítések összegét,
- c) a behajthatatlannak minősített — és az előző üzleti év(ek)ben hitelezési veszteségként leírt — követelésekre kapott összeget,
- d) a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére — visszafizetési kötelezettség nélkül — belföldi vagy külföldi gazdálkodótól, illetve természetes személytől, valamint államközi szerződés vagy egyéb szerződés alapján külföldi szervezettől kapott támogatás, juttatás összegét,
- e) a termékpálya-szabályozáshoz kapcsolódó, terméktanácsok által fizetett termékpálya-szabályozás összegét, amennyiben az a tárgyévhez vagy a tárgyévet megelőző üzleti év(ek)hez kapcsolódik és azt a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg rendezték.

(3) Az egyéb bevételek között kell kimutatni:

- a) a 41. § (1)—(2) és (4) bekezdése szerint képzett cél-tartalék összegének felhasználását (csökkenését, megszüntetését);
- b) a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére — visszafizetési kötelezettség nélkül — az adóhatóságtól megkapott, illetve az üzleti évhez kapcsolódóan a mérlegkészítés időpontjáig igényelt támogatás, juttatás összegét;
- c) a szerződésen alapuló — konkrét vásárolt és saját termelésű készlethez, valamint szolgáltatáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott — utólag kapott engedmények szerződés szerinti összegeit a pénzügyi rendezéssel egyidejűleg;
- d) az eredeti követelést engedményezőnél (eladónál) az átruházott (engedményezett) követelésnek az engedménnyel által elismert értékét a követelés átruházásakor;

e) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz közvetlen értékesítéséből származó bevételt az értékesítéskor;

f) a biztosító által fizetett, illetve a mérlegkészítés időpontjáig elfogadott, visszaigazolt — tárgyévi, illetve a tárgyévet megelőző üzleti évi káreseményhez kapcsolódó — összeget.

(4) Egyéb bevételként kell elszámolni a 45. § (3) bekezdése szerint halasztott bevételként elhatárolt negatív üzleti vagy cégértékből az üzleti évben a 45. § (4) bekezdése szerint leírt összeget.

(5) Egyéb bevételként kell elkülönítetten kimutatni az értékvesztések visszaírt összegeit [ideértve az immateriális javak, a tárgyi eszközök 53. § szerint elszámolt terven felüli értékcsökkenésének visszaírt összegét, továbbá a követelések 55. § (3) bekezdése, a készletek 56. § (4) bekezdése szerint visszaírt értékvesztésének összegét], valamint a kereskedelmi áruk nyereségjellegű leltárértékelési különbözetének összegét.

78. § (1) Az anyagjellegű ráfordítások között kell kimutatni a vásárolt és felhasznált anyagok értékét, az igénybe vett (vásárolt) szolgáltatások — le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló — értékét, az egyéb szolgáltatások értékét, az eladott áruk beszerzési értékét és az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.

(2) Anyagköltségként az üzleti évben felhasznált vásárolt anyagok bekerülési (értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési) értékét, továbbá a vásárolt növendék-, hízó- és egyéb állatok bekerülési értékét kell kimutatni. A termelés, a tevékenység, a szolgáltatás során keletkezett hulladékok, hasznanyagok értékével, az anyagok bekerülési értékében figyelembe vett vámtéher, jövedéki adó visszatérített összegével az anyagköltséget csökkenteni kell.

(3) Az igénybe vett szolgáltatások értékeként az üzleti évben igénybe vett anyagjellegű és nem anyagjellegű szolgáltatások bekerülési értékét a — le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló — számlázott, fizetett, szerződésben meghatározott összegben kell elszámolni.

(4) Az egyéb szolgáltatások értékeként az üzleti évben felmerült, az eszközök bekerülési értékében el nem számolt (figyelembe nem vehető) illetéket, jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díjat, egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díjat, bankköltséget (a kamat kivételével), biztosítási díjat, továbbá a saját előállítású termékeknek a saját kiskereskedelmi egységbe történő kiszállításakor, illetve (saját) üzemben történő felhasználásakor megfizetett adót, járulékot, termékdíjat a számlázott, a fizetett, a szerződésben meghatározott (számított), a bevallott összegben kell kimutatni.

(5) Az eladott áruk beszerzési értéke az üzleti évben — általában — változatlan formában eladott anyagok, áruk bekerülési (értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési) értékét foglalja magában. Az eladott áruk beszerzési értékét növelő tételként

kell kimutatni az értékesített betétdíjas göngyölegek bekerülési értékét, majd az eladott áruk beszerzési értékét csökkenteni kell a visszavett betétdíjas göngyölegek bekerülési értékével.

(6) Az eladott (közvetített) szolgáltatások értékeként a vásárolt és változatlan formában értékesített szolgáltatások bekerülési értékét kell elszámolni az értékesítéskor.

(7) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe a külföldi székhelyű vállalkozástól, vagy annak más fióktelepétől igénybe vett szolgáltatásokat (ideértve az irányítás átterhelt költségeit, ráfordításait is) a számlázott értéken — jellegének megfelelően — a (3)—(4), illetve a (6) bekezdés szerinti szolgáltatásként köteles az anyagjellegű ráfordítások között kimutatni.

79. § (1) Személyi jellegű ráfordítások az alkalmazottaknak munkabéreként, a szövetkezet tagjainak munkadíjként elszámolt összeg, a természetes személy tulajdonos (tag) személyes közreműködése ellenértékeként kivett összeg, továbbá a személyi jellegű egyéb kifizetések, valamint a bérjárulékok.

(2) Bérköltség minden olyan — az üzleti évhez kapcsolódó — kifizetés, amely a munkavállalókat, az alkalmazottakat, a tagokat megillető, az érvényes rendelkezések szerint béreként vagy munkadíjként elszámolandó járandóság, ideértve a természetes személy tulajdonos (tag) személyes közreműködése ellenértékeként kivett összeget is, az alkalmazásban állók és a munkavégzésre irányuló további jogviszonyban állók részére az üzleti évről béreként számfejtett, elszámolt összeg (ideértve az üzleti év után elszámolt, jóváhagyott prémiumokat, jutalmakat, valamint a 13. és a további havi fizetést is), amely elemeiben megfelel a statisztikai elszámolások szerinti keresetnek, függetlenül attól, hogy az ilyen címen kifizetett összegek után kell-e személyi jövedelemadót fizetni vagy sem, illetve alapját képezi-e vagy sem a társadalombiztosítási járulékoknak.

(3) A személyi jellegű egyéb kifizetések közé tartoznak a természetes személyek részére nem bérköltségként és nem vállalkozási díjként kifizetett, elszámolt összegek, beleértve ezen összegek le nem vonható általános forgalmi adóját, továbbá az ezen összegek után a vállalkozó által fizetendő (fizetett) személyi jövedelemadó összegét is.

(4) Bérjárulékok a nyugdíjbiztosítási és egészségbiztosítási járulékok, az egészségügyi hozzájárulás, a munkaadói járulékok, a szakképzési hozzájárulás, továbbá minden olyan adó módjára fizetendő összeg, amelyet a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg, függetlenül azok elnevezésétől.

80. § (1) Értékcsökkenési leírásként kell kimutatni:

a) az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek az 52. § (1)—(4) bekezdése szerint tervezett (meghatározott), az 53. § (3) bekezdése szerint módosított értékcsökkenése összegét,

b) a (2) bekezdés szerint a használatbavételkor elszámolt összeget.

(2) Az 50 ezer forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök bekerülési értéke — a vállalkozó döntésétől függetlenül — a használatbavételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámolható.

81. § (1) Egyéb ráfordítások az olyan, az értékesítés nettó árbevételéhez közvetlenül vagy közvetetten nem kapcsolódó kifizetések és más veszteség jellegű tételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során merülnek fel, és nem minősülnek sem a pénzügyi műveletek ráfordításainak, sem rendkívüli ráfordításnak.

(2) Az egyéb ráfordítások között kell elszámolni:

a) az üzleti év mérlegfordulónapja előtt bekövetkezett, a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált káreseményekkel kapcsolatos — a le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló — kifizetéseket, elszámolt, fizetendő összegeket;

b) a fizetett, illetve a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált, elszámolt, fizetendő, a mérlegfordulónap előtti időszakhoz kapcsolódó bírságok, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, kártérítések összegét;

c) a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére — visszafizetési kötelezettség nélkül — belföldi vagy külföldi gazdálkodónak, illetve természetes személynek — az üzleti évhez kapcsolódóan — adott támogatás, juttatás összegét;

d) a termékpálya-szabályozáshoz kapcsolódó, termék-tanácsok javára teljesített — az üzleti évhez kapcsolódó — befizetések összegét;

e) a költségvetéssel, az elkülönített állami pénzalappal, a helyi önkormányzatokkal elszámolt — a bekerülési érték részét nem képező, illetve a költségek között el nem számolható — adók, illetékek, hozzájárulások tárgyévvel bevallott, fizetendő összegét;

f) a külföldön, külföldi telephelyen fizetett, fizetendő nyereségadó összegét;

g) a szerződésen alapuló — konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott — utólag adott engedmények szerződés szerinti összegeit a pénzügyi rendezéssel egyidejűleg.

(3) Az egyéb ráfordítások között kell kimutatni:

a) a 41. § (1)—(2) és (4) bekezdése szerint az üzleti évben képzett céltartalék összegét, a képzett céltartalékok növelő összegét;

b) a behajthatatlan követelésnek az üzleti évben leírt összegét;

c) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz közvetlen értékesítésekor azok könyv szerinti értékét;

d) a hiányzó, a tárgyévben megsemmisült, az állományból kivezetett immateriális jószág, tárgyi eszköz — a készletre vett hulladékanyag, haszonanyag értékével csökkentett — könyv szerinti értékét;

e) a hiányzó, illetve a tárgyévben megsemmisült, az álmányból kivezetett vásárolt és saját termelésű készlet könyv szerinti értékét;

f) az eredeti követelést engedményezőnél (eladónál) az átruházott (engedményezett) követelésnek a könyv szerinti értékét a követelés átruházásakor.

(4) Az egyéb ráfordítások között elkülönítetten kell kimutatni:

a) az értékvesztés összegét, ideértve az immateriális javak, a tárgyi eszközök 53. § (1)—(2) bekezdése szerint elszámolt terven felüli értékcsökkenésének összegét, a követelések 55. § (1)—(2) bekezdése, a készletek 56. § (1)—(3) bekezdés szerint elszámolt értékvesztésének összegét;

b) a kereskedelmi áruk veszteségjellegű leltárértékelési különbözetének összegét;

c) a termeléshez, a tevékenységhez, a szolgáltatáshoz, az értékesítéshez kapcsolódó — a saját termelésű készlet költségei között el nem számolt — fogyasztási adó, jövedéki adó összegét.

82. § (1) Az értékesítés közvetlen költségei között kell kimutatni az értékesített saját termelésű készletek és teljesített szolgáltatások közvetlen önköltségét, az eladott áruk beszerzési értékét, az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.

(2) Az értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége magában foglalja az értékesített saját termelésű készletek, a teljesített saját szolgáltatások — 51. § szerint meghatározott — közvetlen önköltségét a 66. § (1) bekezdésében foglaltak szerint meghatározott értéken.

(3) Az értékesítés közvetett költségei között az értékesítés és forgalmazás költségét, az igazgatási költségeket és az egyéb általános költségeket kell szerepeltetni.

(4) Az értékesítési, forgalmazási költségek között az értékesítéssel kapcsolatos külön költségeket (csomagolási, szállítási költségek, bizományi díjak), a késztermékek, az értékesítésre váró áruk raktározási költségeit, az értékesítő részlegek és irodák költségeit, a reklám, a propaganda és a piackutatás költségeit kell kimutatni, függetlenül attól, hogy az az értékesítéshez közvetlenül hozzárendelhető-e vagy sem. Az értékesítéshez közvetlenül hozzákapcsolható költségeket, továbbá a kereskedelmi tevékenység közvetlenül elszámolható költségeit indokolt elkülönítetten kimutatni.

(5) Az igazgatási költségek között kell kimutatni az igazgatás személyi és anyagjellegű, valamint egyéb költségeit.

(6) Az egyéb általános költségek között kell kimutatni a működés egyéb közvetett költségeit.

83. § (1) A pénzügyi műveletek eredménye a pénzügyi műveletek bevételeinek és ráfordításainak különbözete.

(2) A pénzügyi műveletek bevételei közé tartoznak: a kapott (járó) osztalék és részesedés, a részesedések értéke-

sítésének árfolyamnyeresége, a befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége, az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek, a pénzügyi műveletek egyéb bevételei.

(3) A pénzügyi műveletek ráfordításai közé tartoznak: a befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztése, a fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások, a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai, a részesedések, az értékpapírok, a bankbetétek értékvesztése.

84. § (1) Kapott (járó) osztalék és részesedés a tulajdoni részesedést jelentő befektetés után kapott, az adózott eredményből járó összeg (ideértve a kamatozó részvények után kapott, illetve járó kamatot is), amennyiben az a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált.

(2) Részesedések értékesítésének árfolyamnyereségeként kell kimutatni a befektetett pénzügyi eszközök között lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti — nyereségjellegű — különbözetet.

(3) Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége között kell kimutatni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott adott kölcsön (ideértve a bankbetétet is), hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír után kapott (esedékes, járó) kamat összegét, továbbá a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír értékesítésekor az eladási árban lévő kamat összegét;

b) a befektetési jegyek nettó eszközértéke és névértéke közötti különbözet összegében kapott hozam összegét, függetlenül attól, hogy az kamatból, osztalékból vagy árfolyamnyereségből származik, továbbá a befektetési alapnak történő eladáskor, beváltáskor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében realizált hozamot [forgatási célú befektetés esetén ezt a tételt az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek között kell figyelembe venni];

c) a pénzügyi lízing esetén a lízingdíjban lévő kapott (járó) kamat összegét;

d) a tartós befektetést jelentő diszkont értékpapír vételára és névértéke közötti különbözetből a tárgyévre időarányosan jutó összeget;

e) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott és eladott, beváltott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír — kamatozó értékpapírnál az eladási árban lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a d) pont szerint elszámolt kamattal csökkentett — eladási ára, illetve névértéke és könyv szerinti értéke közötti — nyereségjellegű — különbözetet az értékesítéskor, illetve a beváltáskor.

(4) A befektetett pénzügyi eszközök kamatait csökkentő tételként kell kimutatni a (3) bekezdés a) pontja szerinti kamatozó értékpapír vételárában lévő kamat (beszerzéskor elszámolt) összegét.

(5) Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek között kell kimutatni:

a) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír után kapott (esedékes, járó) kamat összegét, továbbá ezen értékpapír értékesítéskor az eladási árban lévő kamat összegét;

b) a forgóeszközök között kimutatott kölcsön, váltókövetelés, pénzeszközök után kapott (esedékes, járó) kamat összegét;

c) a forgóeszközök között kimutatott diszkont értékpapírok vételára és névértéke közötti különbözetből a tárgyévire időarányosan jutó összeget;

d) a pénzügyi intézménnyel kötött valódi penziós ügylet esetén az azonnali eladási ár és a határidős visszavásárlási ár (kötési ár) különbözetét;

e) a valódi penziós ügyletek esetén a határidős viszonteladási kötelezettség mellett vásárolt eszköz követelésként kimutatott vételára és kötelezettségként kimutatott eladási ára közötti különbözet összegében elszámolt kamatbevételt;

f) kamatjellegű bevételként a kamatfedezeti ügyletek (határidős, opciós, swap és azonnali ügyletek) teljes nyereségét, ha az ügylet az üzleti év mérlegfordulónapjáig lezárult, továbbá a mérleg fordulónapjáig még le nem zárt ügyletek (kivéve az opciós ügyleteket) időarányos nyereségét, legfeljebb a fedezett alapügylet időarányos veszteségének összegéig,

függetlenül attól, hogy azt hitelintézet, más gazdálkodó vagy magánszemély fizeti.

(6) Az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek csökkentő tételeként kell kimutatni az (5) bekezdés *a)* pontja szerinti kamatozó értékpapír vételárában lévő kamat (beszerzéskor elszámolt) összegét.

(7) A pénzügyi műveletek egyéb bevételei között kell kimutatni:

a) a forgóeszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetések (ideértve a saját részvényt, a saját üzletrészt is) értékesítéskor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti — nyereségjellegű — különbözetet (árfolyamnyereséget);

b) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír — a kamatozó értékpapírnál az eladási árban lévő kamattal, diszkont értékpapírnál az (5) bekezdés *c)* pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett — eladási ára és könyv szerinti értéke közötti — nyereségjellegű — különbözetet (árfolyamnyereséget) az értékesítéskor;

c) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír beváltásakor a névérték és a könyv szerinti érték közötti — nyereségjellegű — különbözetet (árfolyamnyereséget);

d) a diszkont értékpapír beváltásakor a (3) bekezdés *d)*, illetve az (5) bekezdés *c)* pontja szerint kamatbevételként elszámolt összeggel csökkentett névérték és a vételár közötti — nyereségjellegű — különbözetet;

e) a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír évente történnő tőketörlesztése esetén a törlesztő rész, valamint a könyv szerinti értéknek a törlesztő rész és a törlesztő részt is magában foglaló hátralévő törlesztő részek arányában meghatározott összege közötti — nyereségjellegű — különbözetet;

f) a deviza- és valutakészletek forintra átváltásával kapcsolatos árfolyamnyereséget, valamint a külföldi pénzügyi eszközökre szóló követeléshez, befektetett pénzügyi eszközökhöz, értékpapírhoz és kötelezettséghez kapcsolódó, az üzleti évben pénzügyileg realizált árfolyamnyereséget;

g) a valutakészlet, a deviza, a külföldi pénzügyi eszközökre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír és kötelezettség mérlegfordulónapi értékelésekor összevontan elszámolt árfolyamnyereséget, és azt teljes összegében — a bevételként elszámolt összeg csökkentésével — időbelileg el kell határolni a következő üzleti év(ek) árfolyamveszteségének fedezetére;

h) a névérték alatt vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke közötti — nyereségjellegű — különbözetből az időbelileg elhatárolt összeget;

i) a névérték alatt vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke közötti — nyereségjellegű — különbözet korábban időbelileg elhatárolt összegének megszüntetését;

j) a nem fedezeti célú elszámolási határidős, opciós ügyletek és swap ügyletek határidős része esetén, az ügylet zárása (lejárat, ellenügylet kötése, lejárat előtti megszüntetése) időpontjában érvényes piaci árfolyam és kötési (határidős) árfolyam közötti — nyereségjellegű — különbözet teljes összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, illetve a pénzügyileg is realizált nyereségjellegű különbözetnek a tárgyévire időarányosan jutó összegét, amennyiben az ügylet zárása a mérleg fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között megtörtént;

k) a nem kamatfedezeti célú, egyéb fedezeti ügyletek (határidős, opciós, swap és azonnali ügyletek) nyereségének teljes összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, illetve a nyereség tárgyévire jutó időarányos összegét, legfeljebb a fedezett alapügylet időarányos vesztesége összegéig, ha az ügylet (kivéve az opciós ügyletet) a mérleg fordulónapjáig nem zárult le;

l) a kiírt opcióért kapott opciós díjat;

m) a vásárolt követelés könyv szerinti értékét meghaladó összegben befolyt pénzbevétel összegét;

n) a vásárolt követelés értékesítéskor az eladási ár és a könyv szerinti érték közötti — nyereségjellegű — különbözetet;

o) a szerződésben meghatározott fizetési határidőn (esedékességen) belül történt pénzügyi rendezés esetén kapott — legfeljebb a késedelmi kamattal arányos, nem számlázott — árendemény összegét;

p) közös üzemeltetés esetén a közös költségeknek a közös üzemeltetésben résztvevőkre áterhelt összegét,

illetve a közös üzemeltetésből származó nyereség — tárgyévvel kapcsolatosan — átvett összegét;

r) egyesülésnél a működés költségeinek — tárgyévvel kapcsolatosan — az egyesülés tagjaira áterhelt összegét.

(8) A külföldi pénzügyi eszközök részesezésénél, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnál a (2) bekezdés, a (3) bekezdés a)–b) és e) pontja, a (7) bekezdés a)–d) pontja szerinti árfolyamnyereséget a deviza árfolyamváltozása hatásának kiszűrésével kell meghatározni.

85. § (1) Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamveszteségeként kell kimutatni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott és eladott, beváltott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír — kamatozó értékpapírnál az eladási árban lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a 84. § (3) bekezdésének d) pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett — eladási ára, illetve névértéke és könyv szerinti értéke közötti — veszteségjellegű — különbözetet az értékesítéskor, illetve a beváltáskor;

b) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti — veszteségjellegű — különbözetet.

(2) Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azt hitelintézet, más gazdálkodó vagy magánszemély részére kell fizetni:

a) a hosszú, illetve a rövid lejáratú kötelezettségek között nyilvántartott kölcsönök, hitelek, kötvénykibocsátásból és más hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásból fennálló tartozások, váltótartozások után fizetett, fizetendő (esedékes) kamat összegét az eszközök bekerülési értékében elszámolt, figyelembe vett kamat kivételével;

b) a hátrasorolt kötelezettségek (az alárendelt kölcsönök) után fizetett, fizetendő (esedékes) kamat összegét;

c) befektetési jegyeknél a befektetési alapnak történő eladáskor, beváltáskor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében realizált veszteséget;

d) valódi penziós ügyletek esetén a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz kötelezettségként kimutatott eladási ára és követelésként kimutatott vételára közötti különbözet összegében elszámolt kamatráfordítást;

e) kamatfedezeti ügyletek (határidős, opciós, swap és azonnali ügyletek) teljes veszteségét, ha az ügylet a mérleg fordulónapjáig lezárult, továbbá a mérleg fordulónapjáig még le nem zárt ügyletek (kivéve az opciós ügyleteket) időarányos veszteségét, legfeljebb a fedezett alapügylet időarányos veszteségének összegéig.

(3) A pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell kimutatni:

a) a forgóeszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetések (ideértve a saját részvényt, a saját üzletrészt is) értékesítésekor az értékesített befekte-

tés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti — veszteségjellegű — különbözetet (árfolyamveszteséget);

b) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír — kamatozó értékpapírnál az eladási árban lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a 84. § (5) bekezdésének c) pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett — eladási ára és könyv szerinti értéke közötti — veszteségjellegű — különbözetet (árfolyamveszteséget) az értékesítéskor;

c) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír beváltásakor a névérték és a könyv szerinti érték közötti — veszteségjellegű — különbözetet (árfolyamveszteséget);

d) a diszkont értékpapír beváltásakor a 84. § (3) bekezdésének d), illetve a 84. § (5) bekezdésének c) pontja szerint kamatbevételeként elszámolt összeggel csökkentett névérték és a vételár közötti — veszteségjellegű — különbözetet;

e) a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír évente történő tőketörlesztése esetén a törlesztő rész, valamint a könyv szerinti értéknek a törlesztő rész és a törlesztő részt is magában foglaló hátralévő törlesztő részek arányában meghatározott összege közötti — veszteségjellegű — különbözetet;

f) a deviza- és valutakészletek forintra átváltásával kapcsolatos árfolyamveszteséget, valamint a külföldi pénzügyi eszközökre szóló követeléshez, befektetett pénzügyi eszközökhöz, értékpapírhoz és kötelezettséghez kapcsolódó, az üzleti évben pénzügyileg realizált árfolyamveszteséget;

g) a valutakészlet, a deviza, a külföldi pénzügyi eszközök, értékpapír és kötelezettség mérlegfordulónapi értékelésekor összevontan elszámolt árfolyamveszteség összegét, csökkentve azt a 84. § (7) bekezdésének g) pontja szerint elhatárolt árfolyamnyereség megszüntetett összegével, legfeljebb az elszámolt árfolyamveszteség összegéig;

h) a névérték felett vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke közötti — veszteségjellegű — különbözetből az időbelileg elhatárolt összeget;

i) a névérték felett vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke közötti — veszteségjellegű — különbözet időbelileg elhatárolt összegének megszüntetését;

j) a nem fedezeti célú elszámolási határidős, opciós ügyletek és swap ügyletek határidős része esetén, az ügylet zárása (lejárat, ellenügylet kötése, lejárat előtti megszüntetése) időpontjában érvényes piaci árfolyam és kötési (határidős) árfolyam közötti — veszteségjellegű — különbözet teljes összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, továbbá a pénzügyileg is realizált veszteségjellegű különbözetének a tárgyévre időarányosan jutó összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között megtörtént, valamint a veszteségjellegű különbözet pénzügyileg nem realizált vár-

ható összegét, ha az ügylet zárása a mérlegkészítés időpontjáig nem történt meg;

k) a nem kamatfedezeti célú, egyéb fedezeti ügyletek (határidős, opciós, swap és azonnali ügyletek) veszteségének teljes összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, illetve a veszteség tárgyévre jutó időarányos összegét, legfeljebb a fedezett alapügylet időarányos nyereségének összegéig, ha az ügylet (kivéve az opciós ügyletet) a mérleg fordulónapjáig nem zárult le;

l) a vásárolt eladási opcióért fizetett opciós díjat, a lejáratkor le nem hívott vételi opcióért fizetett opciós díjat, és a forgatási célú értékpapír beszerzéséhez kapcsolódóan felmerült, lehívott vételi opció opciós díját, ha ez utóbbit a vállalkozó a 61. § (2) bekezdése szerint a beszerzési értékben nem veszi figyelembe;

m) a behajthatatlannak minősített vásárolt követelés leírt összegét, továbbá a vásárolt követelés könyv szerinti értékének azon részét, amelyre a befolyt pénzbevétel nem nyújt fedezetet;

n) a vásárolt követelés értékesítésekor az eladási ár és a könyv szerinti érték közötti — veszteségjellegű — különbözetet;

o) a szerződésben meghatározott fizetési határidőn (esedékességen) belül történt pénzügyi rendezés esetén adott — legfeljebb a késedelmi kamattal arányos, nem számlázott — árengedmény összegét;

p) közös üzemeltetés esetén a közös üzemeltetésben résztvevők által — a tárgyévvel kapcsolatosan — megtérített, megtérítendő közös költségek összegét, illetve a közös üzemeltetésből származó nyereség — tárgyévvel kapcsolatosan — átadott összegét;

r) egyesülés tagjainál az egyesülés működési költségeinek — a tárgyévvel kapcsolatosan — megtérített összegét.

(4) A külföldi pénzügyi értékre szóló részesedésnél, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnál az (1) bekezdés, a (2) bekezdés *a)* pontja, a (3) bekezdés *a)–d)* pontja szerinti árfolyamvesztést a deviza árfolyamváltozása hatásának kiszűrésével kell meghatározni.

(5) A pénzügyi műveletek egyéb bevételeinek a 84. § (7) bekezdése szerinti tételei a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai (3) bekezdés szerinti tételeivel nem vonhatók össze, azokat bruttó módon kell kimutatni, kivéve a mérlegfordulónapi értékeléskor elszámolt árfolyamkülönbözetet, amelyet összevontan kell kimutatni.

(6) Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztéseként kell kimutatni a tulajdoni részesedést jelentő befektetések, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, a tartós bankbetétek elszámolt értékvesztését, csökkentve azt a korábban leírt értékvesztések visszaírt összegével.

86. § (1) A rendkívüli eredmény a rendkívüli bevételek és a rendkívüli ráfordítások különbözete.

(2) A rendkívüli bevételek és a rendkívüli ráfordítások függetlenek a vállalkozási tevékenységtől, a vállalkozó ren-

des üzletmenetén kívül esnek, a szokásos vállalkozási tevékenységgel nem állnak közvetlen kapcsolatban.

(3) A rendkívüli bevételek között kell kimutatni:

a) a tulajdonosnál (a tagnál) a gazdasági társaságba bevitt vagyontárgyak létesítő okiratban, annak módosításában meghatározott értékét;

b) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén (a felszámolás, a végelszámolás befejezésekor), az erről szóló határozat jogerőre emelkedésekor a megszűnt részesedés (részvények, üzletrészek, vagyoni betétek) ellenében kapott eszközök vagyonfelosztási javaslat szerinti értékének és az átvett kötelezettségek megállapodás szerinti értékének különbözetét, amennyiben a kapott eszközök értéke a több;

c) az átalakult gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) — a gazdasági társaság átalakulása esetén — az átalakulással létrejött gazdasági társaságban szerzett részesedés bekerülési értékeként a megszűnt részesedésre jutó — a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti — saját tőke összegét;

d) a külső tulajdonosnál (tagnál) — a gazdasági társaság beolvadása esetén — az átvevő (beolvasztó) gazdasági társaságban szerzett részesedés bekerülési értékeként a megszűnt részesedésre jutó — a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti — saját tőke összegét;

e) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság jegyzett tőkéjének leszállításakor, ha a tőkeleszállítás tőke kivonás útján valósul meg, a bevont részesedés (részvény, üzletrész, vagyoni betét) névértékének fejében átvett eszközök értékét;

f) a visszavásárolt saját részvény, saját üzletrész bevonása esetén, azok névértékét;

g) a jegyzett tőkén felüli vagyon fedezete mellett — törvényi előírás alapján — kibocsátott részvények ellenében elengedett — a részvénytársaságnak nyújtott hitel miatt fennálló — kötelezettség összegét;

h) a tartozásátvállalás során harmadik személy által — ellentételezés nélkül — átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét, továbbá a hitelező által elengedett, valamint az elévült kötelezettség összegét, ha ahhoz beszerzett eszköz nem kapcsolódik.

(4) A rendkívüli bevételek között kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni:

a) az elengedett kötelezettség összegét akkor, ha az beszerzett eszközhöz kapcsolódik;

b) a fejlesztési célra — visszafizetési kötelezettség nélkül — kapott, pénzügyileg rendezett támogatás és a véglegesen átvett pénzeszközök összegét;

c) a térítés nélkül átvett eszközök átadónál kimutatott nyilvántartási (legfeljebb forgalmi, piaci) értékét, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellett eszközök piaci értékét;

d) a tartozásátvállalás során harmadik személy által — ellentételezés nélkül — átvállalt kötelezettség szerződés

(megállapodás) szerinti összegét, ha az beszerzett eszköz-
höz kapcsolódik.

(5) Rendkívüli bevételeként kell kimutatni a (4) bekezdés szerint halasztott bevételeként elszámolt, időbelileg elhatárolt összegből a 45. § (2) bekezdése szerint a kapcsolódó költségek, ráfordítások ellentételezésére megszüntetett összeget.

(6) A rendkívüli ráfordítások között kell kimutatni:

a) a tulajdonosnál (a tagnál) az alapításkor, a jegyzett tőke emelésekor a gazdasági társaságba bevitt vagyontárgyak nyilvántartás szerinti értékét;

b) a visszavásárolt saját részvény, saját üzletrész bevonása esetén, azok visszavásárlási (nyilvántartás szerinti) értékét;

c) a tulajdonosnál (a tagnál) a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén (a felszámolás, a végelszámolás befejezésekor) — az erről szóló határozat jogerőre emelkedésekor — a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt részesedésének (részvényeinek, üzletrészeinek, vagyoni betéeteinek) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékét, valamint a megszűnés miatt — a megszűnt részesedés (részvények, üzletrészek, vagyoni betétek) ellenében — kapott eszközök vagyonfelosztási javaslat szerinti értékének és az átvett kötelezettségek megállapodás szerinti értékének különbözetét, amennyiben a kapott eszközök értéke a kevesebb;

d) az átalakult gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) — a gazdasági társaság átalakulása esetén — az átalakult gazdasági társaságban lévő megszűnt részesedésének (részvényeinek, üzletrészeinek, vagyoni betéeteinek) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékét;

e) a külső tulajdonosnál (tagnál) — a gazdasági társaság beolvadása esetén — a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt részesedésének (részvényeinek, üzletrészeinek, vagyoni betéeteinek) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékét;

f) a tulajdonosnál (a tagnál) a gazdasági társaság jegyzett tőkéjének leszállításakor, ha a tőkeleszállítás tőke kivonás útján valósul meg, a bevont részesedések (részvények, üzletrészek, vagyoni betétek) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékét.

(7) A rendkívüli ráfordítások között kell elszámolni:

a) a térítés nélkül átadott eszközök nyilvántartás szerinti értékét, a térítés nélkül nyújtott szolgáltatások bekezdési értékét, a felszámított, az átvevő által meg nem térített általános forgalmi adóval növelt összegben, valamint — a behajthatatlannak nem minősülő — elengedett követelés könyv szerinti értékét;

b) a tartozásátvállalás során — ellentételezés nélkül — átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét — a 33. § (1) bekezdésének figyelembevételével — a tartozást átvállalónál;

c) a fejlesztési célra — visszafizetési kötelezettség nélkül — átadott, pénzügyileg rendezett támogatás és a véglegesen átadott pénzeszközök összegét.

(8) A (3)—(4) bekezdés szerinti rendkívüli bevételeket, a (6)—(7) bekezdés szerinti rendkívüli ráfordításokat a felsorolt jogcímek szerint a kiegészítő mellékletben részletezni kell, amennyiben azok eredményre gyakorolt hatása jelentős.

87. § (1) Az adózás előtti eredmény a szokásos vállalkozási eredmény és a rendkívüli eredmény összevont összege.

(2) Az adófizetési kötelezettség összegét az adóbevallás alapján kell kimutatni.

(3) Az adózott eredmény az adózás előtti eredmény és az adófizetési kötelezettség különbözetével egyezik meg.

(4) A mérleg szerinti eredmény a szabad eredménytartalékból osztaléokra, részesedésre, a kamatozó részvény utáni kamatra — az (5) bekezdés szerint — igénybe vett összeggel módosított adózott eredmény és a jóváhagyott osztalék, részesedés, kamatozó részvény utáni kamat különbözete.

(5) Amennyiben a tárgyévi adózott eredmény nem nyújt fedezetet a jóváhagyott osztaléokra, részesedésre, kamatozó részvény utáni kamatra és a szabad eredménytartalék erre igénybe vehető, akkor a szabad eredménytartalékból igénybe vett összeget is be kell állítani az eredménykimutatásba. Ez esetben a mérleg szerint eredmény nulla vagy a tárgyévi negatív adózott eredmény összegével megegyező összegű lesz.

Kiegészítő melléklet

88. § (1) A kiegészítő mellékletbe azokat a számszerű adatokat és szöveges magyarázatokat kell felvenni, amelyeket e törvény előír, továbbá mindazokat, amelyek a vállalkozó vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének megbízható és valós bemutatásához a tulajdonosok, a befektetők, a hitelezők számára — a mérlegben, az eredménykimutatásban szereplőkön túlmenően — szükségesek. A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a sajátos tevékenységgel kapcsolatos — más jogszabályban előírt — információkat is.

(2) A kiegészítő mellékletben értékelni kell a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, az eszközök és a források összetételét, a saját tőke és a kötelezettségek tételeinek alakulását, a likviditás és a fizetőképesség, valamint a jövedelmezőség alakulását.

(3) A számviteli politika meghatározó elemeit és azok változását, a változás eredményre gyakorolt hatását a kiegészítő mellékletben külön be kell mutatni.

(4) A kiegészítő mellékletben ismertetni kell a beszámoló összeállításánál alkalmazott értékelési eljárásokat és az értékcsökkenés elszámolásának számviteli politikában meghatározott módszerét, elszámolásának gyakorlatát, az egyes mérlegtételeknél alkalmazott — az előző üzleti évtől eltérő — eljárásokból eredő, az eredményt befolyá-

soló eltérések indokolását, valamint a vagyoni, pénzügyi helyzetre, az eredményre gyakorolt hatásukat.

(5) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az ellenőrzés során feltárt jelentős összegű hibák eredményre, az eszközök és a források állományára gyakorolt — a mérlegben, az eredménykimutatásban a megfelelő tételeknél összevontan szereplő — hatását, évenkénti megbontásban.

(6) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell legalább a 7. számú melléklet szerinti tartalmú cash flow-kimutatást is.

89. § (1) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell:

a) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amely a mellékletet készítő vállalkozónak leányvállalata,

b) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amelyet a mellékletet készítő vállalkozó más vállalkozóval közösen vezet,

c) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amely a mellékletet készítő vállalkozónak társult vállalkozása,

bemutatva külön-külön azok saját tőkéjét, jegyzett tőkéjét, tartalékait, a birtokolt részesedés arányát, a legutolsó üzleti év mérleg szerinti eredményét; továbbá

d) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amely a mellékletet készítő vállalkozónak egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozása.

(2) A gazdasági társaságokról szóló törvény szerinti ellenőrzött gazdasági társaság kiegészítő mellékletének tartalmaznia kell:

a) a jelentős befolyással,

b) a többségi irányítást biztosító befolyással,

c) a közvetlen irányítást biztosító befolyással

rendelkező tag (részvényes) nevét, székhelyét, szavazatainak arányát.

(3) A kiegészítő mellékletnek tételesen tartalmaznia kell minden olyan gazdasági társaság nevét, székhelyét, jegyzett tőkéjének összegét, szavazatok arányát, ahol a vállalkozó a gazdasági társaságokról szóló törvény szerint

a) jelentős befolyással,

b) többségi irányítást biztosító befolyással,

c) közvetlen irányítást biztosító befolyással

rendelkezik.

(4) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

a) gazdasági társaságnál a vezető tisztségviselők, az igazgatóság, a felügyelő bizottság tagjainak tevékenységükért az üzleti év után járó járandóság összegét, csoportonként összevontan;

b) gazdasági társaságnál a vezető tisztségviselők, az igazgatóság, a felügyelő bizottság tagjainak folyósított előlegek és kölcsönök összegét, a nevükben vállalt garanciákat, csoportonként összevontan, a kamat, a lényeges egyéb feltételek, a visszafizetett összegek és a visszafizetés feltételei egyidejű közlésével;

c) a gazdasági társaság korábbi vezető tisztségviselőivel, igazgatósági, felügyelő bizottsági tagjaival szembeni nyugdíjfizetési kötelezettség teljes összegét, csoportonként összevontan;

d) minden olyan, a vállalkozó képviselőjére jogosult személynek a nevét és lakóhelyét, aki az éves beszámolót köteles aláírni.

90. § (1) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell:

a) a bevételek aktív időbeli elhatárolásának,

b) a halasztott ráfordításoknak,

c) a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolásának,

d) a halasztott bevételeknek

a jelentősebb összegeit, azok időbeli alakulását.

(2) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni, hogy a Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban, a Követelések kapcsolt vállalkozással szemben, a Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben, a Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben, a Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben mérlegsorokból külön-külön mennyi az anya-, illetve a leányvállalattal (leányvállalatokkal) szembeni követelés, illetve kötelezettség. (Főlérendelt anyavállalat esetén az anya-, leányvállalati minősítést a főlérendelt anyavállalat szempontjából kell elvégezni.)

(3) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

a) a mérlegben kimutatott kötelezettségekből azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyeknek a hátralévő futamideje több, mint öt év; azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyek zálogjoggal vagy hasonló jogokkal biztosítottak, feltüntetve a biztosítékok fajtáját és formáját;

b) azoknak a pénzügyi kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyek a pénzügyi helyzet értékelése szempontjából jelentőséggel bírnak, de amelyek a mérlegben nem jelennek meg, különös tekintettel a jövőbeni nyugdíjfizetési, végkielégítési kötelezettségek, valamint a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni kötelezettségek összegére;

c) a mérlegen kívüli egyéb tételeket;

d) a lekötött tartalékok jogcímei szerint megbontva.

(4) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni mérlegen kívüli tételként a függő és a biztos (jövőbeni) kötelezettségvállalások összegét fajtánkénti részletezésben. Ezekben belül külön kell bemutatni ügyletfajtánként (az ügylet tárgya szerint) a mérleg fordulónapjáig le nem zárt határidős, opciós ügyletek, valamint a swap ügyletek határidős részének szerződés szerinti értékét (kötési árát, árfolyamát), az eredményre és a cash flowra gyakorolt várható hatását, külön feltüntetve az üzleti év eredményében már figyelembe vett hatásukat, fedezeti és nem fedezeti célú, tőzsdén és tőzsdén kívül kötött, elszámolási, illetve leszállítási ügyletek részletezésben.

(5) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a hátrasorolt eszközök értékét jogcímei szerinti részletezésben.

(6) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a saját tőke üzleti éven belüli változását, annak okait, különös tekintettel a jegyzett tőke változásaira. Ismertetni kell azt is, hogy a jegyzett tőkéből milyen értéket képvisel és ho-

gyan változott az anyavállalat, a leányvállalat(ok), közös vezetésű vállalkozás(ok), társult vállalkozás(ok) által jegyzett összeg.

91. § A kiegészítő mellékletben meg kell adni:

a) a tárgyévben foglalkoztatott munkavállalók átlagos statisztikai létszámát, bérköltségét és személyi jellegű egyéb kifizetéseit, mindegyiket állománycsoportonként bontva;

b) részvénytársaságnál a kibocsátott részvények számát és névértékét részvény típusonként (fajtánként) csoportosítva (ezen belül külön feltüntetve a tárgyévben kibocsátottakat), továbbá a kibocsátott átváltoztatható kötvények számát és névértékét;

c) azokat az összegeket, amelyek az értékelés következtében a társasági adó megállapításánál módosító tételt jelentenek; ha a tétel átmeneti jellegű, a jövőbeni hatást is be kell mutatni;

d) a rendkívüli bevételek és a rendkívüli ráfordítások társasági adóra gyakorolt számszerűsített hatását.

92. § (1) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az immateriális javak, a tárgyi eszközök nyitó bruttó értékét, annak növekedését, csökkenését, záró bruttó értékét, külön az átsorolásokat, továbbá a halmozott értékcsökkenés nyitó értékét, tárgyévi növekedését, csökkenését, záró értékét, külön az átsorolásokat, a tárgyévi értékcsökkenési leírás összegét legalább a mérlegtételek szerinti bontásban.

(2) Az (1) bekezdés szerinti részletezésben be kell mutatni az elszámolt értékcsökkenési leírást a következő bontásban: terv szerinti leírás lineárisan, degresszíven, teljesítményarányosan, egyéb módszerrel, továbbá a terven felüli értékcsökkenés, a visszaírt terven felüli értékcsökkenés összege. A jelentősebb összegű terven felüli értékcsökkenés, illetve annak visszaírása elszámolásának indokait ismertetni kell.

(3) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök,

b) a készletek,

c) a forgóeszközök között kimutatott értékpapírok

értékelése kapcsán elszámolt értékvesztés nyitó értékét, tárgyévi növekedését, tárgyévi csökkenését, a visszaírt értékvesztés összegét, az értékvesztés záró értékét legalább mérlegtételek szerinti bontásban.

93. § (1) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell:

a) az export értékesítés árbevételét a földrajzilag elhatárolt piacok szerinti bontásban (a földrajzi elkülönítést a vállalkozó gazdálkodása sajátosságainak figyelembevételével alakítja ki);

b) az értékesítés nettó árbevételét a létesítő okiratban megjelölt főbb tevékenységenkénti megbontásban, amennyiben az egyes tevékenységek, szolgáltatások jelentősen különböznek egymástól.

(2) Exporttámogatás esetén a kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell a támogatott exportárbevételhez kapcsolódó közvetlen költségek (közvetlenül elszámolt költségek, az eladott áruk beszerzési értéke) összegét.

(3) A támogatási program keretében kapott, folyósított, illetve elszámolt összeget támogatásonként — a kapott összeg, annak felhasználása (jogcímenként és évenként), a rendelkezésre álló összeg megbontásban — kell a kiegészítő mellékletben bemutatni. Támogatási program alatt a központi, az önkormányzati és/vagy nemzetközi forrásból, illetve más gazdálkodótól végleges jelleggel kapott, a tevékenység fenntartását, fejlesztését célzó támogatást, juttatást kell érteni.

(4) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a kutatás és a kísérleti fejlesztés tárgyévi költségeit.

(5) A forgalmi költség eljárás [a 71. § (1) bekezdés b) pont] szerinti eredménykimutatást készítő vállalkozónak a kiegészítő mellékletben be kell mutatnia az aktivált saját teljesítmények értékének részletezését, a költségek költségnemenkénti megbontását legalább a 2. számú melléklet „A” változat 03—04, 05—07, 10—12 és VI. sorainak megfelelő részletezettséggel, és a kettős könyvvitel zárt rendszerében kimutatott értékadatokkal.

(6) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az eredménykimutatás Értékesítés nettó árbevétele, Egyéb bevételek tételeiből — a felsorolt részletezésben —, továbbá a Rendkívüli bevételek között kimutatott halasztott bevételekből a kapcsolódó vállalkozásokkal, ezen belül az anya- és leányvállalattal elszámolt összegeket.

94. § (1) A környezet védelmét közvetlenül szolgáló tárgyi eszközök — 92. § (1) bekezdése szerint — részletezett adatait a kiegészítő mellékletben külön be kell mutatni.

(2) A kiegészítő mellékletben a veszélyes hulladékok, környezetre káros anyagok nyitó és záró készletének mennyiségi és értékadatait, a veszélyes hulladékok, környezetre káros anyagok mennyiségének és értékének tárgyévi növekedését és csökkenését a vonatkozó jogszabály szerinti veszélyességi osztályok alapján kell bemutatni.

(3) A kiegészítő mellékletben — jogcímenként elkülönítetten — be kell mutatni a környezetvédelmi kötelezettségek, a környezet védelmét szolgáló jövőbeni költségek fedezetére a tárgyévben, illetve az előző üzleti évben képzett céltartalék összegét, továbbá a tárgyévben, illetve az előző üzleti évben környezetvédelemmel kapcsolatosan elszámolt költségek összegét, valamint a kötelezettségek között ki nem mutatott környezetvédelmi, helyreállítási kötelezettségek várható összegét.

Üzleti jelentés

95. § (1) Az üzleti jelentés célja, hogy az éves beszámoló adatainak értékelésével úgy mutassa be a vállalkozó vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét, az üzletmenetet, hogy

ezekekről — a múltbeli tény- és a várható jövőbeni adatok alapján — a tényleges körülményeknek megfelelő képet adjon.

(2) Az üzleti jelentésben ki kell térni:

a) a mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges eseményekre, különösen jelentős folyamatokra;

b) a várható fejlődésre (a gazdasági környezet ismert és várható fejlődése, a belső döntések várható hatása függvényében);

c) a visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek megszerzésére vonatkozó adatokra;

d) a kutatás és a kísérleti fejlesztés területére;

e) a telephelyek bemutatására.

(3) Az üzleti jelentésben külön be kell mutatni:

a) a környezetvédelemnek a vállalkozó pénzügyi helyzetét meghatározó, befolyásoló szerepét, a vállalkozó környezetvédelemmel kapcsolatos felelősségét;

b) a környezetvédelem területén történt és várható fejlesztéseket, az ezzel összefüggő támogatásokat;

c) a környezetvédelem eszközei tekintetében a vállalkozó által alkalmazott politikát;

d) a környezetvédelmi intézkedések bevezetését, a munkák állását.

(4) Az üzleti jelentést magyarul kell elkészíteni és a hely és a kelet feltüntetésével a vállalkozó képviselőjére jogosult személy köteles aláírni.

IV. Fejezet

EGYSZERŰSÍTETT ÉVES BESZÁMOLÓ

96. § (1) Az egyszerűsített éves beszámoló a (2)—(4) bekezdés szerinti mérlegből, eredménykimutatásból és kiegészítő mellékletből áll. Üzleti jelentést — az egyszerűsített éves beszámolóhoz kapcsolódóan — nem kell készíteni.

(2) Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege az 1. számú melléklet „A”, illetve „B” változata közül a vállalkozó által választott mérleg nagybetűvel és római számmal jelölt tételeit tartalmazza.

(3) Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása a 2. vagy a 3. számú melléklet „A”, illetve „B” változata közül a vállalkozó által választott eredménykimutatás nagybetűvel és római számmal jelölt tételeit tartalmazza.

(4) Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletének a 41. § (7) bekezdése, az 55. § (4) bekezdése, a 88. § (6) bekezdése, a 89. §, a 90. § (1)—(2), (6) bekezdése, a 91. § c)—d) pontja, a 92. § (3) bekezdése, a 93. § (1)—(2) és (6) bekezdése szerinti adatokat nem kell tartalmaznia.

97. § (1) Ha az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó a 9. § (2) bekezdése szerinti három mutatóérték közül bármelyik kettőnek a határértékét túllépi két egymást követő üzleti évben, akkor a második évi beszámoló elkészítését követő évtől éves beszámolót köteles készíteni.

(2) Ha az éves beszámolót készítő vállalkozónál a 9. § (2) bekezdése szerinti három mutatóérték közül bármelyik kettő a határérték alá kerül két egymást követő üzleti évben, akkor a második évi beszámoló elkészítését követő évtől a vállalkozó egyszerűsített éves beszámolót készíthet.

98. § Az egyszerűsített éves beszámoló készítése során:

a) az 57. § (2) bekezdése szerinti visszairás alkalmazása nem kötelező;

b) a saját termelésű készlet — a 66. § (1) bekezdésében rögzítettektől eltérően — a még várhatóan felmerülő költségekkel és a kalkulált haszonnal csökkentett eladási áron is értékelhető;

c) nem kötelező a 32. § (3), illetve a 44. § (3) bekezdése szerinti időbeli elhatárolás alkalmazása.

V. Fejezet

EGYSZERŰSÍTETT BESZÁMOLÓ

Általános szabályok

99. § (1) Az egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozó az üzleti évről december 31-i fordulónappal egyszerűsített beszámolót köteles készíteni. Az egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozó a 11. § (2)—(3) bekezdésében foglaltakat nem alkalmazhatja.

(2) Az egyszerűsített beszámoló a 4. számú melléklet szerinti egyszerűsített mérlegből és az 5. számú melléklet szerinti eredménylevezetésből áll. Az egyszerűsített mérleg és az eredménylevezetés tételei továbbtagolhatók.

(3) Az egyszerűsített mérleget és az eredménylevezetést a tételek e törvény szerinti sorrendjében, bizonylatokkal alátámasztott, szabályszerűen vezetett egyszeres könyvvitellel (a pénzforgalmi könyvvitel, illetve az eszközökről és a forrásokról vezetett részletező nyilvántartások, a leltárak) adatai alapján, világos és áttekinthető formában kell összeállítani.

(4) Az egyszerűsített mérleget és az eredménylevezetést magyar nyelven kell elkészíteni, az adatokat ezer forintban kell megadni.

(5) Az egyszerűsített mérleget és az eredménylevezetést a hely és a kelet feltüntetésével a vállalkozó képviselőjére jogosult személy köteles aláírni.

(6) Az egyszerűsített mérlegben, az eredménylevezetésben — minden tételnél — fel kell tüntetni az előző üzleti év megfelelő adatát. Amennyiben az ellenőrzés az előző üzleti év(ek) egyszerűsített mérlegében, eredménylevezetésében — a 3. § (3) bekezdésének 3. pontja és a 14. § (4) bekezdése alapján a vállalkozó számviteli politikájában rögzített feltételek szerint — jelentős összegűnek minősülő hibá(k)at állapított meg, akkor az előző üzleti év(ek)re vonatkozó módosításokat az egyszerűsített mérleg és az eredménylevezetés minden tételénél az előző üzleti év ada-

tai mellett be kell mutatni. Ilyen esetben az egyszerűsített mérlegben is, az eredménylevezetésben is külön-külön oszlopban szerepelnek az előző évi adatok, a lezárt üzleti év(ek)re vonatkozó módosítások, illetve a tárgyévi adatok.

(7) Az egymást követő üzleti évek egyszerűsített mérlegeiben, eredménylevezetéseiben az összehasonlíthatóságot a szerkezeti felépítés, a tagolás és a tartalom, a mérleg-tételek értékelési elveinek és eljárásainak állandóságával kell biztosítani.

100. § (1) Az egyszerűsített beszámolót készítő vállalkozó a 15. § (2) és (7) bekezdésében foglaltaktól eltérően az árbevételt, az egyéb bevételeket, valamint a költségeket, a ráfordításokat — az értékcsökkenési leírás és az értékvesztés kivételével — és az egyéb kiadásokat a pénz tényleges beérkezése és kifizetése időszakában, illetve a (2) bekezdés szerint a nem pénzben történt kiegyenlítés időszakában köteles a könyvekben elszámolni.

(2) A teljesítés időszakában el kell számolni azt is, ha az ügylet ellenértékét más eszköz (ideértve a váltóval történő kiegyenlítést is) átadás-átvételével rendezik. Az ilyen ügyleteket azok valós tartalma szerint, bruttó módon kell elszámolni.

(3) Az egyszerűsített mérleg a vállalkozó december 31-én meglévő, a leltárba értékkel felvett valamennyi eszközét és azok forrásait; az eredménylevezetés az üzleti évben folytatott tevékenység valamennyi végleges (vissza nem fizetendő) bevételét és végleges (vissza nem követelhető) kiadását, valamint az eszközök, a kötelezettségek mérlegfordulónapi értékeléséből származó értékmódosításokat bruttó módon tartalmazza, függetlenül attól, hogy az ügyletek teljesítésekor tényleges pénzkidadásra vagy pénzbevételre sor került-e vagy sem.

Az egyszerűsített mérleg tagolása, tételeinek tartalma

101. § (1) Az egyszerűsített mérleg egyes tételeinek tartalma a (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve meg-egyeznek az 1. számú melléklet „A” változata szerinti tagolás tartalmával.

(2) Az egyes tételeknél figyelembe veendő értelemszerűen a 23—31. §-ok, a 35—43. §-ok előírásai azzal az eltéréssel, hogy az alapítás-át szervezés költségeinek aktiválására, a befektetett eszközök értékhelyesbítésére és ezzel összefüggésben az értékelési tartalék kimutatására, a 41. § (4)—(6) bekezdése szerinti sajátos céltartalékképzésre, az eredménytartalék 37. § (2) bekezdés *d*) pontja, illetve (6) bekezdése szerinti igénybevételére, valamint a hivatkozott §-oknál a kiegészítő mellékletre vonatkozó előírások az egyszerűsített mérleg készítésekor nem alkalmazhatók.

(3) Az egyszerűsített mérlegben a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó, a jövőben kiegyenlítésre kerülő követelések és kötelezettségek, valamint a pénzkidásból származó köve-

telések és a pénzbevételből származó kötelezettségek mérlegfordulónapi állományát elkülönítetten kell szerepeltetni.

(4) Pénzkidásból származó követeléseként kell az egyszerűsített mérlegbe felvenni a vállalkozó által nyújtott kölcsön, a nem beszerzési céllal adott előleg és az adótül-fizetés más adónemben fennálló kötelezettség teljesítésére be nem tudott összegét.

(5) A pénzmozgáshoz nem kapcsolódó követelések között kell az egyszerűsített mérlegben kimutatni az áruszállításból, szolgáltatás teljesítéséből származó követeléseket (vevők), valamint a jogszerűen igényelt, de a mérlegfordulónapig pénzügyileg még nem teljesített támogatásokat.

(6) A pénzeszközök közé kell felvenni a pénzforgalmi nyilvántartásban a követelések között elkülönítetten könyvelt valuta- és devizakészletek forintra átszámított értékét.

102. § (1) A 35. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően a saját tőke jegyzett tőkéből, tőketartalékból, eredménytartalékból, lekötött tartalékból és egyszerűsített mérleg szerinti eredményből áll. A saját tőkének nem része a pénzügyileg később realizálódó, az (5)—(6) bekezdés szerinti tartalék. A 38. § szerinti lekötött tartalékot a megfelelő jogcímek alapján a tőketartalékból történő átvezetéssel, illetve a saját tőkében kimutatásra kerülő eredménytartalék összegét csökkentve kell az egyszerűsített mérlegbe beállítani.

(2) Jegyzett tőkeként a tulajdonosok, a tagok által ilyen címen ténylegesen rendelkezésre bocsátott pénzeszközök és a nem pénzbeli hozzájárulásként ténylegesen átadott eszközök létesítő okirat, annak módosítása, illetve a legfőbb szerv erről szóló határozata szerint elfogadott együttes értékét kell kimutatni, cégbírósaági bejegyzés esetén a cégjegyzékbe való bejegyzés időpontjával.

(3) Az eredménytartalék az egyszerűsített mérleg szerinti eszközértéknek a céltartalékokkal, a kötelezettségekkel, valamint a jegyzett tőkével, a tőketartalékkal, a lekötött tartalékkal, az egyszerűsített mérleg szerinti eredménnyel és az (5)—(6) bekezdés szerinti tartalékkal csökkentett összegeként állapítható meg.

(4) Az egyszerűsített mérleg szerinti eredmény az üzleti év adóköteles pénzügyi eredménye és az ezen időszakban bekövetkezett egyéb, tényleges pénzbevételt vagy pénzkidást nem jelentő végleges vagyonszállítás együttes összegéből, az értékcorrekciók (értékcsökkenési leírás, értékvesztés, készletváltozás), az adókötelezettség és az osztalékfizetésre a 114. § (2) bekezdése szerint jóváhagyott összeg levonását követően a vállalkozónál maradó összeg, illetve saját tőke csökkenés, egyezően az eredménylevezetésbe beállított összeggel.

(5) Az egyszerűsített mérlegben kimutatott tartalék az az adózás előtti jövőbeni vagyonszállítást mutatja, amelyet az egyszerűsített mérlegbe beállított, a jövőbeni pénzügyi rendezéskor adóköteles bevételt vagy költséget, ráfordítást eredményező eszközök és források különbözete jelent.

(6) Tartaléknak minősül

a) az egyszerűsített mérleg eszkozoldalára beállított saját termelésű készletek, a fizetendő általános forgalmi adót nem tartalmazó vevőkkel szembeni követelések, továbbá a 106. § (3) bekezdésének alkalmazása esetén a pénzkidásból származó követelések, a pénzbevételből származó kötelezettségek bevételként még el nem számolható árfo-lyamnyeresége együttes összegének, és

b) az egyszerűsített mérleg forrásoldalára beállított, a vásárolt készletek záró állományához nem kapcsolódó szállítókkal szembeni kötelezettségek levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó összege, továbbá a 103. § (1) bekezdése szerinti céltartalék, valamint a 103. § (2) bekezdése szerinti rövid lejáratú kötelezettségek közül a jövőbeni kiegyenlítésükkor költséget, ráfordítást jelentő kötelezettségek együttes összegének

különbözete (negatív előjelű is lehet).

103. § (1) A 41. § (1)—(2) bekezdése szerinti céltartalé-
kot csak az egyszerűsített mérlegbe kell beállítani, azt könyvelni nem szabad.

(2) A pénzmozgáshoz nem kapcsolódó rövid lejáratú kötelezettségek között kell az egyszerűsített mérlegben kimutatni a pénzforgalmi nyilvántartásban nem könyvelt, elismert kötelezettségeket, így

a) a szállítóval szembeni kötelezettségeket (ide nem értve a beruházási szállítókat),

b) a tulajdonosok részére jóváhagyott osztalék (része-
sedés) összegét,

c) a nem áruvásárlásból, a nem szolgáltatás igénybe-
vételéből, a nem hitel- és kölcsönfelvételtől származó, a tárgyidőszakot terhelő kötelezettségek (decemberi mun-
kabér, társadalombiztosítási járulék, egészségügyi hozzájá-
rulás, egyéb) összegét, továbbá

d) a költségvetéssel, a helyi önkormányzatokkal az üz-
leti évre elszámolt (bevallott), de pénzügyileg a mérlegfor-
dulónapig még nem rendezett adókötelezettségek összegét is.

(3) A fizetendő és az előzetesen felszámított általános
forgalmi adó költségvetéssel még nem rendezett egyenle-
gét a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó kötelezettségek,
illetve követelések között kell kimutatni, függetlenül attól,
hogy azt a vonatkozó törvény előírása alapján még nem
kell bevallani, vagy bevallották ugyan, de pénzügyileg a
mérlegfordulónapig még nem teljesítették.

(4) Ha a vállalkozó jogszabály vagy államközi megáll-
podás alapján a tevékenységéhez vissza nem térítendő tá-
mogatást kap, akkor a kapott pénzösszeget kötelezettség-
ként kell a pénzforgalmi nyilvántartásába felvennie. Az
ebből származó kötelezettséget akkor és olyan összegben
kell az adóköteles egyéb bevételek közé átvezetni, amikor
és amekkora összegben a kapott (befolyt) pénz elköltésé-
hez költség (termelési és kezelési költség vagy értékcsök-
kenés) elszámolása kapcsolódik. Ha a támogatási cél — a
támogatási okiratban foglalt határidőig — nem valósult
meg, de a kapott pénzt nem kell visszafizetni, a határidő

lejáratakor annak a kötelezettségek között nyilvántartott
összegét adóköteles egyéb bevételként elszámolva kell a
kötelezettségek közül kivezetni. Az adóköteles egyéb be-
vételként elszámolt összeget az eredménylevezetés pénz-
ügyileg rendezett adóköteles egyéb bevételek tételébe kell
beállítani.

Az egyszerűsített mérleg tételeinek értékelése

104. § Az egyszerűsített mérleg tételei értékelésénél ál-
talanos szabályként a 46—68. §-ban foglaltakat — a kieg-
szítő mellékletre vonatkozó előírások kivételével — és a
105—106. §-ban foglalt sajátosságok figyelembevételével
kell alkalmazni.

105. § (1) Az egyszerűsített beszámoló készítésekor az
immateriális javak és a tárgyi eszközök értékcsökkenését,
valamint a befektetett pénzügyi eszközök, az értékpapírok
és a pénzkidásból származó követelések értékvesztéseit
figyelembe kell venni, függetlenül attól, hogy az eredmény
nyereség vagy veszteség.

(2) Az áruszállításból és szolgáltatásnyújtásból száрма-
zó követelések (vevők) és kötelezettségek (szállítók) egy-
szerűsített mérlegbe beállítandó értékét a rendelkezésre
álló információk szerint várhatóan kiegyenlítésre kerülő
összegre módosított (legfeljebb az elfogadott, számlázott)
összegekben kell meghatározni. A vevőkövetelés értékveszté-
sét, leírását ráfordításként, a szállítóval szembeni kötele-
zettség elengedését, harmadik fél általi átvállalását bevé-
telként elszámolni nem szabad.

(3) Az 57. § (2) bekezdése szerinti visszaértékelést
(visszaírást) az egyszerűsített mérlegbe beállítandó eszkö-
zöknél nem kell alkalmazni.

(4) Az egyszerűsített mérlegben a saját termelésű kész-
letet (befejezetlen termelést, félkész és készterméket, nö-
vendék-, hízó- és egyéb állatot) a még várhatóan felmerülő
költségekkel és a kalkulált haszonnal csökkentett eladási
áron is ki lehet mutatni.

(5) A 48. § (1) bekezdése szerinti, a tárgyi eszközök fel-
újítási munkái számlázott értékének, illetve közvetlen
költségeinek aktiválására vonatkozó előírásokat, továbbá
a 47. § (4), (6) bekezdésében foglaltakat, a 47. § (8) bekez-
désének a kapott kamatokra vonatkozó előírásait, az 52. §
(1) bekezdésének maradványértékre vonatkozó előírásait
az egyszerűsített mérleg készítésénél nem kötelező alkalm-
mazni. Az 50. § (4) bekezdése szerinti eszközök, valamint
a negatív üzleti vagy cégérték az egyszerűsített mérlegben
nem mutathatók ki.

(6) A tárgyi eszköz, az immateriális jószág beszerzési
értékét a beruházási szállítóval, a szállítóval szemben fenn-
álló kötelezettségből elengedett, mások által átvállalt
összeggel csökkenteni kell. Ilyen esetben az évenként el-
számolandó értékcsökkenés összegét az 53. § (3) bekezdé-
se alapján módosítani kell.

(7) A 68. § (1) bekezdésében foglalt előírást nem kell alkalmazni.

(8) Amennyiben a tárgyi eszköz hasznosításában olyan lényeges és tartós változás következik be, amely annak a 23. § (5) bekezdése szerinti a készletek közé való átsorolását indokoltá teszi, akkor a beruházási szállítóval, a szállítóval szemben még nem rendezett kötelezettség összegéig a már elszámolt értékcsökkenést vissza kell írni. Ezt a korrekciót az eredménylevezetés értékcsökkenés sorába beállított adat számításakor negatív előjellel kell figyelembe venni. Ha a 23. § (5) bekezdése szerinti átsorolás kifizetett vásárolt készletből történik, az ilyen tárgyi eszköz bekerülési (legfeljebb piaci) értéke után értékcsökkenést elszámolni nem szabad. Saját termelésű készletnek tárgyi eszközzé történt átsorolásakor a 111. § (6) bekezdésében előírtak szerint kell eljárni.

106. § (1) Az egyszerűsített mérlegben, a devizában fennálló követeléseket és kötelezettségeket — függetlenül attól, hogy azok állományba vétele pénzbevételrel vagy pénzkiadással együttjárt-e — pénzügyi rendezésükig a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó, a 60. § (4)—(6) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken lehet kimutatni.

(2) Az egyszerűsített mérlegben a valutakészletet, a devizaszámlán lévő devizát a pénz tényleges befolyásakor (jóváírásakor) érvényes, a 60. § (4)—(6) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken lehet kimutatni.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti eszközöket és kötelezettségeket a mérlegfordulónapon csak abban az esetben kell — az esetleges árfolyamváltozás miatt — átértékelni, ha az árfolyamváltozás a vállalkozó számviteli politikájában meghatározottak szerint jelentősnek minősül.

*Az egyszerűsített mérleg tételeinek alátámasztása
leltárral*

107. § Az egyszerűsített mérleg tételeit leltárral kell alátámasztani. A leltár készítésével kapcsolatban a 69. § előírásait kell alkalmazni.

Az eredménylevezetés tartalma, tagolása

108. § (1) Az eredménylevezetés az egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozó egyszerűsített mérleg szerinti eredményének, valamint pénzügyi eredménye tárgyevi változásának levezetését tartalmazza, az eredmény keletkezésére, módosítására ható főbb tényezőknek, összetevőknek a bemutatásával.

(2) Az eredménylevezetésben a végleges (vissza nem fizetendő, illetve vissza nem követelhető) pénzmozgások egyenlegeként a pénzügyi eredmény adóköteles és jövedelemadózás alá nem vont tárgyevi változását, valamint az

adózott eredményben a valódiság, az óvatosság elvét érvényesítve — a 100. § (2) és a 105. § (1) bekezdése alapján tényleges pénzmozgás hiányában is — számításba veendő bevételeket, ráfordításokat és értékmódosításokat elkülönítetten kell szerepeltetni.

(3) Az eredménylevezetésben a bevételeket, a költségeket, ráfordításokat meg kell bontani aszerint, hogy azokat a tényleges pénzügyi teljesítés alapján vagy pénzmozgás nélküli ügylet kapcsán számolták el.

Az eredménylevezetés tételeinek tartalma

109. § (1) Pénzügyileg rendezett nettó árbevételként kell kimutatni a 72—75. § szerinti, a mérlegfordulónapig pénzügyileg rendezett összegeket.

(2) Nem pénzben kiegyenlített értékesítés nettó árbevételeként kell kimutatni az értékesítés 72—75. § szerinti — általános forgalmi adó nélküli — ellenértékét, ha azt a vállalkozó részben vagy egészen nem pénzben kapja meg, a vevő — a Polgári Törvénykönyv előírásai figyelembevételével — az ellenértéket egyéb eszköz átadásával vagy a vele szemben fennálló kötelezettség beszámításával rendezi. Árbevételként kell elszámolni azt is, ha a vállalkozó valamely kötelezettsége kiegyenlítésére — jogszabály előírása alapján — nem pénzeszközt ad át. Ilyen különösen: a nem pénzbeli betétként, a természetbeni juttatásként átadott, a gazdasági társaságból kilépett tagnak kiadott eszköz megállapodás szerinti — áthárított általános forgalmi adó nélküli — ellenértéke.

(3) Árbevételként kell figyelembe venni a korábban ráfordításként el nem számolható behajthatatlannak vagy bizonytalannak minősített vevőkövetelésre utólag befolyt [pénzbevételt jelentő vagy a (2) bekezdés szerint beszámított] összeget is.

(4) Pénzügyileg rendezett adóköteles egyéb bevételek a 77. § szerinti egyéb bevételek, a 84. § szerinti pénzügyi műveletek bevételei, a 86. § (3) bekezdése és (4) bekezdésének b) pontja szerinti rendkívüli bevételek mérlegfordulónapig pénzügyileg rendezett összegei. Az elengedésről, az átvállalásról szóló megállapodás szerint az üzleti évben elengedett vagy harmadik személy által átvállalt hitel- és kölcsöntartozások összegét is itt kell szerepeltetni (a pénzbevétel már korábban megtörtént, de végleges bevétellé a visszafizetési kötelezettség megszűnésével vált).

(5) Pénzbevételt nem jelentő adóköteles bevételként kell kimutatni különösen:

a) az elengedésről, az átvállalásról szóló megállapodás szerint az üzleti évben elengedett vagy harmadik személy által átvállalt beruházási szállítóval, szállítóval szembeni kötelezettség összegéből a beszerzett eszköz üzembe helyezése óta elszámolt (halmozott) értékcsökkenést részben vagy teljes egészében ellentételező összeget,

b) a tulajdoni részesedést jelentő befektetés könyv szerinti értékét meghaladóan, nem pénzben kapott értéket a gazdasági társaság átalakulásakor, megszűnésekor.

(6) A pénzbevételt nem jelentő, jövedelemadózás alá vont bevételek között kell kimutatni a tényleges pénzmozgás nélkül, a változás végleges jellegére tekintettel elszámolt bevételeket, ideértve a kölcsönkövetelés, az értékpa-pír ráfordításként elszámolt értékvesztésének, behajthatatlanként leírt összegének utólagosan, nem pénzben történő kiegyenlítését is.

(7) A jövedelemadózás alá nem vont bevételek azok a pénzbevételek vagy pénzmozgás nélküli végleges bevételek, amelyekkel szemben ráfordítás nem számolható el (többletként befizetett adó visszatérítése, más adómentnél történő figyelembevétele, jogszabály alapján adómentesen kapott pénzbevétel). Itt kell szerepeltetni az üzleti évben a tagoktól vagyoni hozzájárulásként kapott eszközök létesítő okirat, annak módosítása, illetve a legfőbb szerv erről szóló határozata szerinti értékét is.

(8) A 37. § (1) bekezdésének *f*) pontja szerint jogszabály alapján az eredménytartalékba helyezett pénzeszközöket a jövedelemadózás alá nem vont pénzbevételek, illetve a 37. § (2) bekezdésének *g*) pontja szerint jogszabály alapján az eredménytartalékból átadott pénzeszközöket a jövedelemadózásban ráfordításként nem érvényesíthető egyéb átadások között kell az eredménylevezetésben kimutatni.

110. § (1) A ráfordításként érvényesíthető kiadások közé csak az üzleti évben kifizetett összegeket lehet beállítani.

(2) A ráfordítást jelentő eszközváltozások tétel az üzleti évben, nem pénzben teljesített kötelezettségkiegyenlítéseket tartalmazza.

(3) A ráfordítást jelentő elszámolások között kell kimutatni az értékcsökkenési leírást, az értékvesztésként elszámolt összeget, valamint az egyszerűsített mérlegben kimutatott kifizetett vásárolt készletek állományváltozását.

111. § (1) Az anyag- és árubeszerzés költségei tétel a 78. §-ban részletezett kifizetett anyagjellegű ráfordításokat tartalmazza (ideértve a kölcsönkövetelés fejében kapott, a korábbi pénzkadás révén megfizetett eszközértéket is) azzal, hogy a szállítókkal szembeni, a mérlegfordulónapon fennálló tartozásokat itt nem szabad figyelembe venni.

(2) Az anyag- és árubeszerzéssel, szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tartozás nem pénzben történő kiegyenlítését a kötelezettség nyilvántartás szerinti értékében elkülönítetten, a nem pénzben kiegyenlített, nem beruházási célú beszerzések között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy az átadott eszköz beszerzésével, előállításával kapcsolatos kötelezettséget már kiegyenlítették-e.

(3) A személyi jellegű ráfordítások tétel a 79. § szerinti jogcímenek a tárgyévben kifizetett, továbbá a természetes személy illetményéből levont, kötelezettséggé váló előírt összegeket (személyi jövedelemadó, egyéb levonás) bruttó módon tartalmazza, ide nem értve a 103. § (2) bekezdése

szerint a rövid lejáratú kötelezettségek között kimutatott összegeket. A munkavállalóknak, tagoknak természetben adott juttatás értékét elkülönítetten kell az eredménylevezetésben szerepeltetni.

(4) Egyéb termelési és kezelési költségek, ráfordítások a 81. § szerinti egyéb ráfordítások, a 85. § szerinti pénzügyi műveletek ráfordításai, a 86. § (6)—(7) bekezdése szerinti rendkívüli ráfordítások közül az üzleti évben megfizetettek együttes összege. Az eredménylevezetés összeállítása során a társasági adókötelezettségre fizetett előleget, illetve a megfizetett vagy kötelezettséggé váló előírt adót itt nem szabad figyelembe venni.

(5) A nem pénzben kiegyenlített ráfordítások között kell szerepeltetni

a) az immateriális javak, a tárgyi eszközök könyv szerinti értékének a mennyiségi csökkenéssel együtt járó kivezetését az állományból az eszköz értékesítésekor (ideértve a kötelezettség teljesítésére történő átadást is), vagyoni hozzájárulásként vagy térítés nélküli átadásakor, megsemmisülésekor, hiányakor, csökkentve azt a készletre vett hulladékanyagok, haszonanyagok értékével,

b) az egyéb eszközök átadásával teljesített, ráfordítást eredményező kötelezettségek értékét,

c) az átalakulás kapcsán a részesedés értékében bekövetkezett csökkenést.

(6) Az egyéb termelési és kezelési költségeket, ráfordításokat — az egyéb kiadások közé átvéve — csökkentti a számlával igazolható, elsődlegesen anyagbeszerzési, illetve elsődlegesen személyi jellegű ráfordításként az üzleti évben elszámolt minden olyan pénzkadás vagy a beszerzés ellentételül adott eszközkiadás, amely tárgyi eszköz, szellemi termék saját előállítását szolgálta.

112. § (1) Amennyiben a vállalkozó a devizaköveteléseit és devizakötelezettségeit, valamint valuta- és devizakészletét a 106. § (3) bekezdése szerint a mérlegfordulónapon átértékeli, az árfolyamkülönbségeket a következők szerint kell számításba vennie:

a) árfolyamnyereséget bevételként elszámolni nem szabad,

b) a pénzkadásból származó követelések és pénzbevételekből származó kötelezettségek, továbbá a valuta- és devizakészletek árfolyamvesztését értékvesztésként el kell számolni.

(2) A devizában fennálló követelések és kötelezettségek nyilvántartás szerinti értéke és a forintra átszámított értéke közötti, a kiegyenlítéskor realizált árfolyamkülönbséget

a) vevőkövetelés esetén előjelétől függetlenül az árbevételben,

b) minden egyéb követelés esetében az árfolyamnyereséget adóköteles bevételként, az árfolyamvesztéget az egyéb termelési és kezelési költségek, ráfordítások között,

c) a szállítóval szembeni kötelezettség teljesítésekor, előjelétől függetlenül az anyag- és árubeszerzés költségei között vagy egyéb kiadásként,

d) minden egyéb kötelezettség esetében az árfolyamnyereséget adóköteles bevételként, az árfolyamvesztéset egyéb termelési és kezelési költségként, ráfordításként kell elszámolni, és annak megfelelően kell az eredménylevezetés tételeiben szerepeltetni, hogy a követelés, a kötelezettség kiegyenlítése pénzben vagy más eszköz átadásával-átvételével történt meg.

113. § (1) Értékcsökkenési leírás az immateriális javak, a tárgyi eszközök üzleti évben az 52—53. § alapján elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenése.

(2) Értékvesztésként kell kimutatni a befektetett pénzügyi eszközök, az értékpapírok, a pénzkidásból származó követelések, a pénzbevételből származó kötelezettségek mérlegfordulónapi értékeléséből származó ráfordításokat, továbbá a 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, pénzügyileg nem realizált, ráfordításként elszámolt árfolyamvesztéset.

(3) A kifizetett vásárolt készletek állományváltozása-ként kell kimutatni az üzleti évben vagy korábban költségként elszámolt (a szállítóknak kifizetett), továbbá a 111. § (5) bekezdésének a) pontja szerint készletre vett vásárolt készletek mérlegfordulónapra vonatkozó, leltározással megállapított állományának az előző üzleti évihez képest bekövetkezett változását (növekedését plusz előjellel, csökkenését negatív előjellel). A kifizetett vásárolt készletek készletváltozása értékének megállapításakor abból kell kiindulni, hogy készleten elsősorban a még ki nem fizetett beszerzések vannak (a készletfelhasználás a már kifizetett, költségként elszámolt tételekből történt).

(4) Beruházási kiadások a tárgyi eszköz létesítése (beszerzése, előállítása) érdekében teljesített, a 47. §, a 48. § szerinti pénzkidások és a 105. § (5) bekezdése, a 111. § (6) bekezdése figyelembevételével meghatározott összegek.

(5) Egyéb kiadások az adózott jövedelemből teljesített, beruházási kiadásnak nem minősülő végleges (nem felvett hitelhez vagy kölcsöntartozáshoz kapcsolódó) pénzkidások, ideértve a befizetett vagy kötelezettségként előírt társasági adót (adóelőleget) is.

114. § (1) Osztalék a vállalkozás tagjai részére a tárgyévi, valamint az előző év(ek)ben ki nem osztott adózott eredményből kifizetni jóváhagyott összeg, amelyet az egyszerűsített mérlegben a rövid lejáratú kötelezettségek közé is fel kell venni, függetlenül attól, hogy év közben történt-e osztalékfelvétel-kifizetés. (Az év közben fizetett osztalékfelvétel a pénzkidásból származó követelések között kell az egyszerűsített mérlegben szerepeltetni.)

(2) A tárgyévi, valamint az előző év(ek)ben ki nem osztott adózott eredmény akkor fizethető ki osztalékként (részesedésként), ha a lekötött tartalékkal [ideértve a 103. § (4) bekezdése szerint elkülönítetten nyilvántartott támogatás még fel nem használt összegét is] csökkentett saját tőke összege az osztalék (a részesedés) kifizetése után sem csökken a jegyzett tőke összege alá.

VI. Fejezet

ÖSSZEVONT (KONSZOLIDÁLT) ÉVES BESZÁMOLÓ

Konzolidált éves beszámoló készítési kötelezettség

115. § (1) A meghatározó befolyás megítélésénél a leányvállalatok bármelyikét megillető — a 3. § (2) bekezdés 1. pontjának alpontjai szerinti — jogokat az anyavállalatnál kell számításba venni.

(2) Az összevont (konzolidált) éves beszámoló készítési kötelezettség megítélése során az anyavállalatnál kell figyelembe venni azokat az (1) bekezdés szerinti jogosultságokat (jogokat) is, amelyeket ugyan közvetlenül nem az anyavállalat vagy a leányvállalat gyakorol, de azt harmadik személyek — saját nevükben — az anyavállalat vagy egy leányvállalata javára gyakorolják.

(3) Az összevont (konzolidált) éves beszámoló készítési kötelezettség megítélése során figyelmen kívül kell hagyni azokat a jogosultságokat (jogokat), amelyeket

a) szerződés alapján átruházott jogkörben mások helyett gyakorolnak;

b) biztosítékként átvettek, és a jogokat harmadik személy utasításai szerint gyakorolják;

c) mint kezességvállalónak birtokba adtak és a jogokat a kezes érdekében gyakorolják.

(4) A 3. § (2) bekezdése 1. pontjának a) és b) alpontja szerinti szavazati arány megállapításához az anyavállalatot közvetlenül vagy közvetetten megillető és gyakorolható szavazati jogot kell viszonyítani az összes szavazati joghoz. A számítás során az összes szavazati jogból le kell vonni a visszavásárolt saját részvényt, saját üzletrész alapján vagy jogszabály előírása szerint nem gyakorolható szavazati jogokat, továbbá azokat a szavazati jogokat, amelyekkel az adott vállalat — mint anyavállalat — szavazati jogaiból saját leányvállalata rendelkezik.

(5) A leányvállalati viszony létrejöttét az anyavállalat állapítja meg és egyidejűleg köteles ezt a minősítést a leányvállalattal közölni.

116. § (1) Nem kötelező összevont (konzolidált) éves beszámolót és összevont (konzolidált) üzleti jelentést készítenie annak az anyavállalatnak (a továbbiakban: mentesíthető anyavállalat), amely maga is leányvállalata egy vállalatnak (a továbbiakban: fölérendelt anyavállalat),

a) ha a fölérendelt anyavállalat e törvény vagy a Tanács 1983. június 13-i, 83/349/EGK számú 7. irányelve szerinti összevont (konzolidált) éves beszámolót és összevont (konzolidált) üzleti jelentést készít és nyilvánosságra hoz, és abban a mentesíthető anyavállalat és annak leányvállalatai éves beszámolóit is konszolidálják, továbbá nem vonatkozik a mentesíthető anyavállalatra a 119. §; és

b) a tulajdonostársak vagy azok valamelyike — akiknek (akinek) részvénytársaságnál legalább 10 százalékos, kor-

látolt felelősségű társaságnál legalább 20 százalékos részesedés van a birtokában — hat hónappal a fölérendelt anyavállalat összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésének mérlegfordulónapja előtt nem kérték (kérte) a mentesíthető anyavállalattól az összevont (konszolidált) éves beszámoló összeállítását.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása esetén a mentesíthető anyavállalat éves beszámolója kiegészítő mellékletének a következőket is kell tartalmaznia:

a) az összevont (konszolidált) éves beszámólót készítő fölérendelt anyavállalat nevét és székhelyét; valamint

b) utalást arra vonatkozóan, ha az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítési kötelezettség alól az (1) bekezdés szerint mentesítették.

117. § (1) Az anyavállalatnak nem kell az üzleti évről összevont (konszolidált) éves beszámólót készítenie, ha az üzleti évet megelőző két — egymást követő — üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

a) a mérlegfőösszeg 2700 millió forintot,

b) az éves nettó árbevétel 4000 millió forintot,

c) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 250 főt.

(2) Az (1) bekezdés szerinti mutatóértékek meghatározásánál az anyavállalat és leányvállalatainak, valamint közös vezetésű vállalkozásainak (ideértve a 119. § alá tartozókat is) konszolidálás előtt összesített adatait kell figyelembe venni. A közös vezetésű vállalkozás adatait a tőkerészesedés mértékében kell figyelembe venni.

(3) Amennyiben az anyavállalat leányvállalatai és közös vezetésű vállalkozásai valamelyike nem rendelkezik a tárgyévet megelőző üzleti év (1) bekezdés szerinti adataival, akkor az (1) bekezdés szerinti mutatóérték meghatározásánál a tárgyévi várható — éves időtartamra átszámított — adatokat kell figyelembe venni.

(4) A hitelintézeti, a biztosítói anyavállalatra, a pénzügyi vállalkozásra, mint anyavállalatra az (1) bekezdés szerinti mentesítés nem vonatkozik.

(5) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha a mérleg fordulónapján az anyavállalat vagy a konszolidálásba bevont leányvállalat részvényei, üzletrészei, illetve az általuk kibocsátott értékpapírok tőzsdei kereskedelme engedélyezett, vagy az engedélyezést már kérelmezték.

(6) Nem kell az anyavállalatnak az üzleti évről összevont (konszolidált) éves beszámólót készítenie, ha leányvállalatait, közös vezetésű vállalkozásait a 119. § alapján felmentette és ezen vállalkozásokra, valamint társult vállalkozásaira alkalmazható a 129. § (2) bekezdése. Az anyavállalat éves beszámolója kiegészítő mellékletében köteles tájékoztatást adni arról, hogy az e §-ban nevesített felmentési lehetőségek közül melyiket alkalmazta.

118. § (1) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítésébe az anyavállalatot, minden leányvállalatot, továbbá a 128. § (2) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő közös vezetésű vállalkozást — a 119. § kivételével — be kell vonni.

(2) Amennyiben az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésekor az anyavállalat által a konszolidálásba bevont leányvállalatok, közös vezetésű vállalkozások összetételében az üzleti év folyamán lényeges változás következett be, úgy az összevont (konszolidált) éves beszámolóba fel kell venni olyan adatokat, amelyek lehetővé teszik az egymás után következő üzleti évek összevont (konszolidált) éves beszámolóinak összehasonlítását. Az összehasonlíthatóság követelményének úgy is eleget lehet tenni, ha az előző üzleti évi összevont (konszolidált) éves beszámoló adatait a változásnak megfelelően módosítják, vagy a változásokról a kiegészítő mellékletben adnak részletes tájékoztatást.

(3) Minden leányvállalat — függetlenül attól, hogy bevonják-e a konszolidálásba — köteles az anyavállalathoz éves beszámolóját, a saját jogon készített, összevont (konszolidált) éves beszámolóját, valamint a 121. § (1) bekezdése szerinti közbülső beszámolót, továbbá ha ezen beszámolók könyvvizsgálata megtörtént, a könyvvizsgálói jelentéseket átadni. Az anyavállalat a leányvállalattól felvilágosítást, indokolást kérhet az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítéséhez.

119. § (1) A leányvállalatot nem kötelező bevonni az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésébe, ha

a) az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítéséhez szükséges adatokat az adott leányvállalat — a konszolidálásba először történő bevonása évében az ehhez szükséges adatszolgáltatást még nem tudta kialakítani, vagy vis maior miatt hiányzó adatait nem pótolta — aránytalanul magas költségek mellett és késedelmesen tudja szolgáltatni; vagy

b) a leányvállalatban lévő részesedést (részvényt, üzletrészt) kizárólag továbbértékesítés céljából szerezték meg és a forgóeszközök között mutatják ki; vagy

c) lényeges és tartós jogi korlátozások vagy rendkívüli körülmények huzamosan akadályozzák az anyavállalatot a 3. § (2) bekezdésének 1. pontjában megnevezett jogai gyakorlásában; vagy

d) az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapján előtársaságként működött.

(2) A leányvállalatot nem kell az összevont (konszolidált) éves beszámolóba bevonni, ha a beszámoló enélkül is megbízható és valós képet ad az anyavállalat és egyéb leányvállalatai vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről. Amennyiben több leányvállalat megfelel ennek az előfeltételnek, akkor együttesen kell elbírálni, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámolóból való kihagyásuk sem torzítja az anyavállalat és egyéb leányvállalatai együtteséről kialakuló megbízható és valós összképet.

(3) Az (1)—(2) bekezdés előírásai a közös vezetésű vállalkozásra is értelemszerűen alkalmazhatók.

(4) Az (1)—(3) bekezdés alkalmazását akkor, ha összevont (konszolidált) éves beszámolót készít az anyavállalat, az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben indokolni kell. Amennyiben a leányvállalatokat, a közös vezetésű vállalkozásokat az anyavállalat az (1)—(3) bekezdés alapján a konszolidálásba nem vonja be és ezért nem készít összevont (konszolidált) éves beszámolót, az (1)—(3) bekezdés alkalmazását az éves beszámolója kiegészítő mellékletében kell indokolnia.

(5) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésébe az (1) bekezdés a)—c) pont és (2)—(3) bekezdés szerint be nem vont leányvállalatnál, közös vezetésű vállalkozásnál szerzett részesedés értékének megállapítására — figyelembe véve a 129. § (2) bekezdését — a 130. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

*Az összevont (konszolidált) éves beszámoló formája,
tartalma*

120. § (1) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló az összevont (konszolidált) mérlegből, az összevont (konszolidált) eredménykimutatásból, az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletből áll.

(2) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlege és eredménykimutatása a *6. számú melléklet* szerint tér el az éves beszámoló mérlegétől és eredménykimutatásától.

(3) Az összevont (konszolidált) éves beszámolót világos és áttekinthető formában úgy kell elkészíteni, hogy az a számviteli alapelvek figyelembevételével a konszolidálásba bevont vállalatok együttes vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet adjon.

(4) Ha az összevont (konszolidált) mérlegben és eredménykimutatásban szereplő adatok nem elegendők a megbízható és valós összkép bemutatásához, vagy ha azt különleges körülmények külön is indokolják, akkor az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletnek kell tartalmaznia mindazon adatokat, amelyek a konszolidálásba bevont vállalkozások együttes vagyoni, pénzügyi helyzetének, működésük eredményének megbízható és valós bemutatásához szükségesek.

(5) Az összevont (konszolidált) éves beszámolóban a konszolidálásba bevont vállalkozások vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét úgy kell bemutatni, mintha ezek a vállalkozások egyetlen vállalkozásként működnének. Ennek érdekében az összevont (konszolidált) éves beszámolóban az eszközök és a források, a bevételek és a ráfordítások (a teljesítmények és a költségek), a nyereség és a veszteség értékéből — az anyavállalat és a hozzátartozó leányvállalatok, közös vezetésű vállalkozások, illetve ez utóbbiak egymás közötti kapcsolataiból adódó — halmozódásokat ki kell szűrni. Az anyavállalatot a 126—127. § szerinti halmozódások kiszűrése tekintetében — azon adatok

vonatkozásában, amelyeket a bevont beszámolók [a 121. § (1) bekezdése alkalmazása miatt] nem teljeskörűen tartalmaznak — választási lehetőség illeti meg.

(6) Az előző üzleti év összevont (konszolidált) éves beszámolója készítésénél alkalmazott értékelési, konszolidálási módszereket, a beszámoló tagolását, részletezését csak indokolt esetben lehet megváltoztatni. Az előző üzleti évtől való eltéréseket az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben fel kell sorolni és meg kell indokolni, a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetre gyakorolt hatásukat pedig be kell mutatni.

(7) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló összeállításakor — más előírás hiányában — e törvény 17—95. §-ának előírásait a 121—134. §-ok figyelembevételével kell alkalmazni.

(8) A 20. § (3) bekezdése szerinti anyavállalat összevont (konszolidált) éves beszámolóját — saját döntésétől függetlenül — devizában, vagy — a 20. § (2) bekezdése szerint — forintban is elkészítheti.

121. § (1) Ha egy — a konszolidálásba bevont — vállalkozás éves beszámoló készítésének mérlegfordulónapja több mint három hónappal megelőzi az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapját, akkor ennek a vállalkozásnak az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapjára közbülső éves beszámolót kell készítenie, és a konszolidálásba annak alapján kell bevonni. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapjáig bejegyzett — előtársasági formában is működött — leányvállalatot, közös vezetésű vállalkozást is közbülső beszámoló alapján kell bevonni. Az az időtartam, amelyre a közbülső éves beszámoló vonatkozik, nem haladhatja meg a tizenkét hónapot.

(2) Ha a konszolidálásba bevont vállalkozás az összevont (konszolidált) éves beszámoló üzleti évében úgy alakult át, hogy az átalakulás időpontjára véglegesen is éves beszámolót kellett készítenie, akkor ezen vállalkozást a jogelőd leányvállalat, közös vezetésű vállalkozás adatait is tartalmazó közbülső éves beszámoló alapján kell a konszolidálásba bevonni.

(3) Beolvadás esetén közbülső éves beszámoló készítése kötelezettség akkor van, ha a beolvasztott vállalkozás — a beolvasztást megelőzően — leányvállalatnak, közös vezetésű vállalkozásnak minősült.

122. § (1) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítése során az anyavállalat, a konszolidálásba bevont leányvállalatok, a tőkerészesedés alapján bevont közös vezetésű vállalkozások éves mérlegeit és eredménykimutatásait össze kell foglalni.

(2) A konszolidálásba bevont leányvállalatok eszközeit és forrásait, a bevételeket és a ráfordításokat teljes egészében, a tőkerészesedés alapján bevont közös vezetésű vállalkozások eszközeit és forrásait, a bevételeit és a ráfordításait a tőkerészesedés arányában az összevont (konszo-

lidált) éves beszámolóba be kell vonni — tekintet nélkül arra, hogy a konszolidálásba bevont vállalkozások éves beszámolójukban figyelembe vették-e azokat vagy sem —, feltéve, hogy az anyavállalatot a bevonásban e törvény nem korlátozza, vagy az anyavállalatnak nincs döntési, választási lehetősége. Az anyavállalat az e törvényben biztosított mérlegbeállítási, döntési, választási lehetőségeket az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésekor is alkalmazhatja, ha a konszolidálásba bevont vállalatok nem alkalmazták azokat, vagy akkor sem köteles alkalmazni, ha azokat a konszolidálásba bevont vállalatok éves beszámolójukban már alkalmazták.

(3) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítése során el kell végezni:

a) az összevont (konszolidált) mérleg és eredménykimutatás tételei számbavételéhez az eltérő értékelési módszerekből adódó korrekciókat [azaz egységes értékelést kell alkalmazni az (1)—(2) bekezdés figyelembevételével];

b) az összevont (konszolidált) éves beszámoló pénznemétől eltérő pénznemben készült mérleg és eredménykimutatás tételeinek átszámítását;

c) a tőkeösszevonást (a tőkeegyesítést);

d) az adóssághatszolidálást (a konszolidálásba bevont vállalkozások közötti követelések és tartozások kiszűrését);

e) a közbenső eredmények elhagyását (a konszolidálásba bevont vállalkozások közötti ügyletekből származó olyan nyereség- és veszteségtételek kiszűrését, amelyeket az eszközök értéke magában foglal);

f) a bevételek és a ráfordítások konszolidálását (az olyan bevételek és ráfordítások kiszűrését, amelyek a konszolidálásba bevont vállalkozások közötti ügyletekből származnak);

g) a társult vállalkozások tőkekonszolidálását;

h) a konszolidálás miatti adókülönbözet meghatározását.

(4) Az anyavállalat és a konszolidálásba bevont vállalkozások éves mérlegeinek és eredménykimutatásainak összefoglalása (az eltérő értékelésből adódó korrekciók és a forintra átszámítás — 123. § szerinti — elvégzése után) előkészítő-mérleg és előkészítő-eredménykimutatás keretében történik.

123. § (1) A 122. § (2) bekezdése szerint a konszolidálásba bevont vállalkozásnak az összevont (konszolidált) mérlegbe kerülő eszközeit és forrásait az anyavállalat éves mérlegében alkalmazható értékelési előírások szerint egységesen kell értékelni. Ha valamelyik bevont vállalkozás eltér az anyavállalat éves beszámolójánál alkalmazható értékelési módszerektől, az anyavállalatnál alkalmazható értékelésre való áttérés miatti eltéréseket az adott vállalkozás előkészítő-eredménykimutatásában is szerepeltetni kell.

(2) Amennyiben a konszolidálásba bevont eszközöket és forrásokat a konszolidálásba bevont vállalkozás éves beszámolójában az anyavállalatnál alkalmazottaktól vagy

előírtaktól eltérően értékelte, akkor az eltérően értékelt eszközöket és forrásokat az anyavállalat módszerei szerint kell értékelni, és ez az új kiinduló érték kerül az összevont (konszolidált) éves beszámolóba.

(3) A (2) bekezdés szerinti értékelés alatt ezen törvény szerinti értékelés értendő. E törvény szerint választható értékelési módszerek eltérését — figyelembe véve a 120. § (5) bekezdésében megfogalmazott egyetlen vállalkozásként működés elvét is — nem szükséges egységesíteni.

(4) A (2) bekezdésben foglalt előírástól el lehet tekinteni, ha az újraértékelésnek az eredménye a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzet szempontjából nem jelentős, illetve a konszolidálásba bevont vállalkozásnak olyan eszközei és forrásai vannak, amilyenekkel az anyavállalat nem rendelkezik, továbbá akkor is, ha a konszolidálásba bevont vállalkozás eszközeinek, forrásainak értékelése a hitelintézetekre, a biztosítókra, az értékpapír-forgalmazókra vonatkozó külön jogszabályok alkalmazásán alapul.

(5) A (2) bekezdésben foglalt előírástól való eltéréseket az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben be kell mutatni és megfelelő módon indokolni kell.

(6) A konszolidálásba bevont vállalkozás külföldi pénznemben készült mérlegének tételeit — ha az anyavállalatra a 20. § (2) bekezdése vonatkozik — az összevonás előtt forintra át kell számítani a következők szerint:

a) a befektetett eszközöket, a saját tőke elemeit — kivéve a mérleg szerinti eredményt — a 124. § (7) bekezdése szerint választott időpontban érvényes — a 60. § szerinti, az anyavállalat éves beszámolója készítése során alkalmazott árfolyam alapján megállapított — bekerülési árfolyamon (ez azonban nem lehet magasabb, mint a mérlegfordulónapi, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon számított érték), valamint az egyéb eszközöket és kötelezettségeket, az időbeli elhatárolásokat, továbbá a mérleg szerinti eredményt a mérlegfordulónapi, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon; vagy

b) a mérleg valamennyi tételét mérlegfordulónapi, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon.

(7) A (6) bekezdés *a)* pontja szerinti értékelésből adódó különbséget az adott vállalkozás előkészítő-mérlegében, illetve előkészítő-eredménykimutatásában a következők szerint kell kimutatni:

a) amennyiben a (6) bekezdés *a)* pontja szerinti értékelésből adódó különbséget eltér az előző évben ilyen címen megállapított különbséget összegétől, akkor a különbségből az eltérés összegét az adott vállalkozás előkészítő-eredménykimutatásában az egyéb bevételek, illetve az egyéb ráfordítások között — mint eredményt módosító tételt — kell kimutatni;

b) a (6) bekezdés *a)* pontja szerinti értékelésből adódó különbségből az előző évben ilyen címen megállapított különbséggel azonos összeget az eredménytartalék változásaként (korrekciójaként) kell az adott vállalkozás elők-

szító-mérlegében (a változás előjelének megfelelően) szerepeltetni.

(8) A konszolidálásba bevont vállalkozás külföldi pénz-nemben készült eredménykimutatásának tételeit az összevonás előtt kell forintra átszámítani a következők szerint:

a) az értékcsökkenési leírást, a befektetett pénzügyi eszközök és a forgóeszközök értékvesztését és egyéb veszteségeit, az anyagjellegű ráfordításokat a megfelelő mérlegtételre vonatkozó árfolyamon;

b) a mérleg szerinti eredményt mérlegfordulónapi, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon;

c) minden más tételt havonként a hó végi — a 60. § szerinti, az anyavállalat éves beszámolója készítése során alkalmazott — devizaárfolyamon forintra átszámított értékek éves összegzésével.

(9) A (8) bekezdés szerinti értékelés mellett jelentkező különbözetet az adott vállalkozás előkészítő-eredménykimutatásában az egyéb bevételek, illetve az egyéb ráfordítások között kell — a forintra átszámítás különbözeteként — kimutatni.

(10) Ha a (6), (8) bekezdésben alkalmazott árfolyamok mellett nem teljesül az összevont (konszolidált) éves beszámolónál a megbízható és valós összkép követelménye, az anyavállalat a (6), (8) bekezdésben meghatározott árfolyamoktól eltérő — a számviteli politikájában rögzített — árfolyamot is alkalmazhat. Az alkalmazott árfolyamot, valamint az eltérés indokait az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

(11) Amennyiben az anyavállalat éves beszámolója a 20. § (3) bekezdése vonatkozik, akkor a konszolidálásba bevont vállalkozások forintban készült éves beszámolója átszámításához — a reciprok árfolyamok meghatározásakor — a (6)—(10) bekezdés előírásait kell értelemszerűen alkalmazni.

Tőkeösszevonás (tőkekonszolidáció)

124. § (1) A konszolidálásba bevont leányvállalat saját tőkéjéből az anyavállalatot megillető részesedés (rész) értékét az anyavállalat tulajdoni hányadára jutó összegben kell figyelembe venni. A számítást megelőzően a konszolidálásba bevont leányvállalat által visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek nyilvántartás szerinti értékével a leányvállalat saját tőkéjét csökkenteni kell. Ha a részesedésre értékvesztést számoltak el — és az összevont (konszolidált) éves beszámolóval szembeni megbízható és valós összkép követelménye igényli —, az értékvesztést, ha azt az eredménykimutatás tartalmazza, akkor a részesedések, értékpapírok, bankbetétek visszaírt értékvesztésével, ha azt az eredménykimutatás nem tartalmazza, (akkor) az eredménytartalékkal szemben — a számítást megelőzően — vissza kell írni.

(2) A tőkekonszolidáció nem alkalmazható az anyavállalat azon részvényeire, üzletrészeire, amelyeket maga az anyavállalat vagy a konszolidálásba bevont leányvállalat birtokol. Az ilyen részvényeket, üzletrészeket az összevont (konszolidált) mérlegben, mint saját részvényt, saját üzletrészt a forgóeszközök között kell — elkülönítetten — kimutatni.

(3) Az anyavállalat tulajdoni hányadára jutó összeg számításánál figyelembe kell venni a leányvállalat olyan tulajdoni hányadait is, amelyek egy másik — a konszolidálásba bevont — leányvállalat birtokában vannak.

(4) A konszolidálásba bevont leányvállalat mérlegéből — az összevont (konszolidált) mérlegbe — az anyavállalatot megillető, az (1) bekezdés szerint számított részesedés helyére a leányvállalat eszközei, illetve a források közé a leányvállalatnak a számított részesedéssel csökkentett forrásai kerülnek, feltéve, hogy az anyavállalat e törvény szerint beállíthatja, és az összevont (konszolidált) éves beszámoló sajátossága nem kíván eltéréseket.

(5) A leányvállalat saját tőkéjéből az anyavállalatot az (1) bekezdés szerint megillető részesedés (rész) számításakor a leányvállalat saját tőkéjét a konszolidálásba először történő bevonáskor az alábbi módszerekkel lehet meghatározni [az alkalmazott módszert az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben be kell mutatni]:

a) azt az összeget veszik figyelembe a számításnál, amely az összevont (konszolidált) éves beszámoló előkészítő mérlegében, mint a leányvállalat saját tőkéje szerepel, könyv szerinti értéken [amely a 123. § (2)—(4) bekezdés alkalmazása esetén az ott meghatározott kiinduló érték]; vagy

b) azt az összeget veszik figyelembe a számításnál, amely a (7) bekezdés szerinti választott bevonási időpontnak megfelelő érték (aktualizált érték).

(6) Az (5) bekezdés b) pontja szerinti módszer alkalmazása esetén az anyavállalat tulajdoni hányadára jutó saját tőke értéke az újraértékelés — az aktualizált érték meghatározása — után nem lépheti túl az anyavállalat ezen részesedése beszerzési értékét.

(7) Az (1) bekezdés szerinti számításhoz a viszonyítási érték meghatározása történhet a részesedés megszerzésének időpontjában vagy akkor, amikor a leányvállalatot először vonják be az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésbe. Ha a részesedéseket különböző időpontokban szerezték meg, az (1) bekezdés szerinti elszámolás alapjának meghatározása vagy a különböző időpontokban, vagy azon időpontban fennálló értékviszonyok figyelembevételével történhet, amikor a vállalat leányvállalattá vált. A választott időpontot az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben meg kell jelölni.

(8) A konszolidálásba bevont leányvállalatnak az anyavállalat könyveiben szereplő részesedésének és az (5)—(6) bekezdés szerinti módszerrel meghatározott leányvállalati saját tőke tulajdoni hányaddal arányos rész-

nek különbözetét — az anyavállalat döntésének függvényében — a következők szerint lehet elszámolni:

a) aktív különbözet esetén (a konszolidálásba először történő bevonáskor a részesedés könyv szerinti értéke a több) a különbözeti összegből az egyes eszközökhöz hozzárendelhető „rejtett” tartalékokkal, valamint az egyes forrásokhoz hozzárendelhető „rejtett” terhekkal — a bevonás időszaka szerinti érték és a könyv szerinti érték különbözetével — az adott eszközök, illetve források értékét növelni, illetve csökkenteni kell, majd az ezután fennmaradó különbözetet — mint tőkekonszolidációs különbözetet — az eszközök között kell elkülönítetten kimutatni;

b) passzív különbözet esetén (a részesedés könyv szerinti értéke a kevesebb) a különbözet összegéből az egyes eszközökhöz hozzárendelhető „rejtett” tartalékokkal, valamint az egyes forrásokhoz hozzárendelhető „rejtett” terhekkal — a bevonás időszaka szerinti érték és a könyv szerinti érték különbözetével — az adott eszközök, illetve források értékét növelni, illetve csökkenteni kell, majd az ezután fennmaradó különbözetet — mint tőkekonszolidációs különbözetet — a források között kell elkülönítetten kimutatni;

c) több leányvállalat konszolidálásából keletkező, azonos jellegű (aktív vagy passzív) különbözetek összevonhatók, az eszközök és a források között megjelenő aktív és passzív tőkekonszolidációs különbözeteiket azonban nem szabad összevonni, egymással szemben elszámolni.

(9) A (8) bekezdés a) pontja alapján az eszközök között kimutatott tőkekonszolidációs különbözet leírása az 52. § (4) bekezdésének az üzleti vagy cégértékre vonatkozó előírásai figyelembevételével történik.

(10) A (8) bekezdés b) pontja alapján a források között kimutatott tőkekonszolidációs különbözetet, illetve annak egy részét csak akkor lehet az eredmény javára elszámolni, ha az összevont (konszolidált) mérleg fordulónapján biztos, hogy ez a különbözeti összeg egy realizált eredmény. Ez általában akkor teljesül, ha az érintett leányvállalat a konszolidálási körből kiválik (ideértve az átalakulást is), vagy az az eszköz, amihez a különbözet kapcsolódik, a konszolidálásba be nem vont személyek részére értékesítésre került.

(11) A leányvállalat saját tőkéjéből az anyavállalatot az (1) bekezdés szerint az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésekor megillető részesedés és az (5) bekezdés szerint figyelembe vett részesedés különbözetét a saját tőke korrekciójaként — mint leányvállalati saját tőkeváltozást — kell az összevont (konszolidált) mérlegben kimutatni.

(12) A konszolidálásba bevont leányvállalat saját tőkéjéből az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésekor nem az anyavállalatot megillető részesedés összegét az összevont (konszolidált) mérlegben a források között — a saját tőkén belül elkülönítetten —, mint a külső tagok (más tulajdonosok) részesedését kell kimutatni. Itt kell továbbá szerepeltetni az előkészítő eredménykimutatás jó-

vá hagyott osztalék, részesedés során — a 127. § (4) bekezdés szerint — kimutatott összegnek a leányvállalat éves beszámolójában kötelezettségként el nem számolt részét is.

(13) Ha az anyavállalati részesedéshez kapcsolódó gazdasági társaság átalakul — és a részesedés tőkekonszolidációját a megelőző év(ek) összevont (konszolidált) éves beszámolójában végrehajtották —, akkor az átalakuláskor megszerzett részesedés a tőkekonszolidáció végrehajtásakor új beszerzésnek minősül.

Adósságkonszolidálás

125. § (1) A konszolidálásba bevont vállalatok egymás közötti követelése, céltartalékai, kötelezettségei, valamint a megfelelő időbeli elhatárolások tételei az összevont (konszolidált) mérlegben nem szerepelhetnek.

(2) Ha az azonos jogcímen fennálló követelés és kötelezettség nem azonos összegben szerepel az adós és a hitelező mérlegében, akkor az összevont (konszolidált) mérlegben emiatt mutatkozó különbözetet a következők szerint kell kimutatni:

a) ha a különbözet eltér az előző évben ilyen címen megállapított különbözet összegétől, akkor a különbözet összegéből az eltérés összegét az összevont (konszolidált) eredménykimutatásban — elkülönítetten az egyéb bevételek, illetve az egyéb ráfordítások között —, mint eredményt módosító tételt kell kimutatni;

b) az előző évben ilyen címen megállapított különbözettel azonos összeget a saját tőke változásaként (korrekciójaként) — mint konszolidáció miatti változások az adósságkonszolidálás különbözetéből — kell az összevont (konszolidált) mérlegben (a változás előjelének megfelelően) szerepeltetni.

(3) Az (1) bekezdést nem kell alkalmazni, ha az elhagyandó tételek a konszolidálásba bevont vállalkozások vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetére vonatkozó megbízható és valós összkép szempontjából elhanyagolhatóak (nem lényegesek).

A konszolidálásba bevont vállalkozásokon belüli közbenő eredmények elhagyása, kiszűrése

126. § (1) Azokat az eszközöket, amelyek a konszolidálásba bevont vállalkozások egymás közötti szállításaiból és szolgáltatásteljesítéseiből származnak, az összevont (konszolidált) mérlegben olyan értékre kell helyesbíteni, amellyel a konszolidálásba bevont vállalkozások ugyanazon mérlegfordulónapra vonatkozó mérlegébe beállíthatók lettek volna, ha a konszolidálásba bevont vállalkozások együttesen, jogilag is egyetlen vállalkozást képeznének (azaz eszközeiket bekerülési értéken kellene szerepeltetni).

(2) Ha a leányvállalat, közös vezetőségű vállalkozás előkészítő mérlegében az (1) bekezdés szerinti eszközök eltérő

értéken szerepelnek, mint a konszolidálásba bevont vállalkozások bekerülési értékei, akkor az összevont (konszolidált) mérlegben az eszközök változásaként megjelenő különbözetet a következők szerint kell kimutatni:

a) amennyiben a különbözet eltér az előző üzleti évben ilyen címen megállapított különbözet összegétől, akkor a különbözet összegéből az eltérés összegét az összevont (konszolidált) eredménykimutatás tartalmazza;

b) az előző üzleti évben ilyen címen megállapított különbözettel azonos összeget a saját tőke változásaként (korrekciójaként) — mint konszolidáció miatti változások a közbeső eredmény különbözetéből — kell az összevont (konszolidált) mérlegben (a változás előjelének megfelelően) szerepeltetni.

(3) Nem kell az (1) bekezdés előírásait alkalmazni, ha a közbeső eredmények külön kiemelése a konszolidálásba bevont vállalkozások vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzete szempontjából nem jelentős.

Ráfordítások és bevételek konszolidálása

127. § (1) Az összevont (konszolidált) eredménykimutatásban:

a) az árbevételeknél a konszolidálásba bevont vállalkozások egymás közötti szállításaiból és szolgáltatásteljesítéseiből származó árbevételeket, valamint az ezekre jutó közvetlen költségeket ki kell szűrni. Ha az összevont (konszolidált) eredménykimutatás összköltség eljárással készül, akkor a konszolidált árbevételre jutó közvetlen költségeket nem kell kiszűrni, amennyiben a közvetlen költségek a félkész és késztermékek, vagy az aktivált saját teljesítmények állományát növelik;

b) nem kerülhetnek az összevont (konszolidált) eredménykimutatásba az egymás közötti nem áruszállításokból és nem szolgáltatásteljesítésekből származó egyéb bevételek, az egymás közötti pénzügyi műveletek bevételei és az egymás közötti rendkívüli bevételek, valamint ezek ráfordításai sem.

(2) Az árbevételeket és a bevételeket, valamint a közvetlen költségeket és a ráfordításokat az (1) bekezdés szerint nem kell kiszűrni, ha azok nem jelentős összegűek a konszolidálásba bevont vállalkozások valós vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzete megítélésére tekintetben.

(3) A konszolidálásba bevont vállalkozások éves beszámolója eredménykimutatása Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre során kimutatott összegét az Eredménytartalék javára vissza kell vezetni.

(4) Az összevont (konszolidált) eredménykimutatás jóváhagyott osztalék és részesedés sora a más külső tulajdonostársaknak a konszolidálásba bevont vállalkozások éves eredménykimutatásában szereplő adózott eredményből járó, őket megillető osztalékot, részesedést tartalmazza, függetlenül attól, hogy az jóváhagyott osztaléknak, részesedésnek minősül-e.

Közös vezetésű vállalkozások konszolidálása

128. § (1) A közös vezetésű vállalkozás eszközeit és forrásait, illetve bevételeit és ráfordításait az összevont (konszolidált) éves beszámolóba az anyavállalat tőkerészesedésének megfelelő arányban kell bevonni.

(2) A tőkerészesedés szerinti konszolidálás akkor lehetséges, ha a közös vezetésű vállalkozás éves beszámolója elkészítésénél a konszolidálásra vonatkozó értékelési előírásokat figyelembe vették. Ha az egységes értékelés elvét nem lehet érvényesíteni, akkor a közös vezetésű vállalkozásban lévő részesedést a 129. és 130. §-ban foglaltak alapján kell bevonni.

(3) A tőkerészesedés arányában történő konszolidálásra — értelemszerűen — a 124—127. §-ok előírásait kell alkalmazni.

Társult vállalkozások konszolidálása

129. § (1) Ha egy konszolidálásba bevont vállalkozás jelentős, mértékadó befolyást gyakorol egy — a 3. § (2) bekezdésének 4. pontja szerinti — vállalkozás üzleti és pénzügyi döntéseire, akkor ezt a részesedést az összevont (konszolidált) mérlegben külön soron kell szerepeltetni.

(2) Az (1) bekezdést, valamint a 130. §-t nem szükséges alkalmazni akkor, ha a konszolidálásba bevont vállalkozások vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének megbízható és valós megítélésére szempontjából nem jelentős a társult vállalkozás részesedése.

130. § (1) A társult vállalkozásban lévő részesedés a nem teljes körű bevonáskor a következő módszerek szerint mutatható ki [a választott módszert az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben szerepeltetni kell]:

a) vagy az anyavállalat, vagy a konszolidálásba bevont leányvállalat mérlegében kimutatott könyv szerinti értékkel, vagy

b) azzal az értékkel, amely a társult vállalkozásnak a (4) bekezdésben meghatározott időpont szerinti saját tőkéjéből a konszolidálásba bevont vállalkozás tulajdoni hányadára jut. Ez az összeg azonban nem lehet magasabb, mint a konszolidálásba bevont vállalkozás könyveiben szereplő részesedés beszerzési értéke.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti módszer alkalmazása esetén — amikor a társult vállalkozást első alkalommal bevonják — meg kell állapítani a társult vállalkozás saját tőkéjéből a részesedésre a tulajdoni hányad arányában jutó összeget. A részesedés könyv szerinti értéke és a társult vállalkozás saját tőkéjéből a részesedésre jutó összeg különbözetét az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben elkülönítetten ki kell mutatni.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti módszer alkalmazása esetén a részesedés könyv szerinti értéke és a társult vállalkozás saját tőkéjéből a tulajdoni hányadra jutó (rész-

arányos) saját tőke különbözetét — mint tőkekonzolidációs különbözetet — az eszközök között elkülönítetten kell kimutatni és a különbözeti összeg elszámolásánál a 124. § (9) bekezdésében leírtakat kell alkalmazni.

(4) Az (1) bekezdés szerinti részesedés viszonyítási értékének és különbözeti összegének meghatározása történhet a részesedés megszerzésének időpontjában, vagy akkor, amikor a társult vállalkozást első alkalommal bevonják az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésbe. Ha a részesedéseket különböző időpontokban szerezték meg, az (1) bekezdés szerinti részesedés meghatározása vagy a különböző időpontokban, vagy a gazdasági társaság társult vállalkozássá válásának időpontjában fennálló értékviszonyok figyelembevételével történhet. A választott időpontot az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben meg kell jelölni.

(5) A társult vállalkozásban lévő részesedésnek (érdekeltségnek) az (1) bekezdés alapján megállapított értékét a következő években módosítani kell:

a) a társult vállalkozás saját tőkéje változásának a részesedéssel arányos összegével;

b) az eredménykimutatásban nem szereplő, a társult vállalkozástól járó (várható) osztalék, részesedés összegével (ezt az összeget a következő évben le kell vonni);

c) az eredménykimutatásba beállított, de az összevont (konszolidált) mérleg fordulónapjáig meg nem kapott, — a társult vállalkozástól járó — osztalék, részesedés összegével (ezt az összeget a következő évben le kell vonni);

d) a részesedés, a tőkekonzolidációs különbözet leírt összegével.

(6) Ha a társult vállalkozás éves beszámolójában a 123. §-ban foglaltaktól eltérő értékelési módszert alkalmazott, akkor az eltérően értékelt eszközök, kötelezettségek — az (1)—(5) bekezdésben meghatározott célokra — az összevont (konszolidált) éves beszámoló értékelési módszere szerint átértékelhetők. Ha ilyen esetben az újraértékeléstől eltekintenek, akkor ezt a tényt az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben fel kell tüntetni.

(7) A 126. §-t a közbenső eredmények kiszűrésére megfelelően alkalmazni kell, amennyiben a szükséges információk hozzáférhetőek, ismertek. A közbenső eredmények a társult vállalkozás tőkerészesedése függvényében elhagyhatók.

(8) Az (1)—(7) bekezdés alkalmazásakor minden esetben a társult vállalkozás utolsó éves beszámolóját kell alapul venni. Amennyiben a társult vállalkozás összevont (konszolidált) éves beszámolót készít, és az rendelkezésre áll, akkor ebből kell kiindulni.

131. § Az anyavállalattal, a konszolidálásba bevont leányvállalattal — a 3. § (2) bekezdése 5. pontja szerinti — egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozás részesedését az anyavállalat, illetve a konszolidálásba bevont leányvállalat éves mérlegében szereplő könyv szerinti értéken kell az összevont (konszolidált) mérlegben kimutatni.

Konszolidálás miatti társasági adókülönbözet kimutatása

132. § Ha az összevont (konszolidált) éves beszámoló alapján számított éves adózás előtti eredmény — az összevont következtében — alacsonyabb vagy magasabb, mint a konszolidálásba bevont vállalkozások adózás előtti eredményeinek együttes összege, úgy a konszolidálásba bevont vállalkozások szerint és az összevont (konszolidált) eredménykimutatás szerint fizetendő adó különbözetéből azt az összeget, ami a konszolidálásba bevont vállalkozások ki nem gazdálkodott negatív adóalapjából, továbbá a megelőző üzleti évek, a tárgyév konszolidálási intézkedéseiből származik és várhatóan kiegyenlítődik a későbbi üzleti években, konszolidálás miatti társasági adó-különbözetként ki kell mutatni. Amennyiben a konszolidálásba bevont vállalkozások eredménykimutatásai szerint fizetendő adó több, mint az összevont (konszolidált) eredménykimutatás szerint fizetendő adó, akkor a különbözetet áthúzó adókövetelésként, fordított esetben a különbözetet áthúzó adótartozásként kell az összevont (konszolidált) mérlegben elkülönítetten kimutatni. Az összevont (konszolidált) eredménykimutatásban az adó-különbözetet külön soron (elkülönített tételként) — mint konszolidálásból adódó (számított) társasági adó-különbözetet — kell szerepeltetni.

Összevont (konszolidált) kiegészítő melléklet

133. § (1) Az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletnek az előzőekben előírtakon túl a következőket kell tartalmaznia:

a) az összevont (konszolidált) mérleg és az összevont (konszolidált) eredménykimutatás összeállításánál alkalmazott mérlegértékelési eljárásokat;

b) a forintra, a devizára történő átszámítás során alkalmazott módszert, ha a konszolidálásba bevont vállalkozások az anyavállalattól eltérően más pénznemben készítettek éves beszámolójukat, vagy ha az összevont (konszolidált) éves beszámoló olyan tételeket tartalmaz, amelyeket a konszolidálásba bevont vállalkozások éves beszámolóiban nem tartalmaztak, és amelyeket eredetileg más pénznemben adtak meg;

c) ha az előző üzleti évhez képest megváltoztak az értékelési, a konszolidálási módszerek, ezen változások indokolását, valamint ezen változások hatását a konszolidálásba bevont vállalkozások vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetére.

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül még a következőket kell ismertetni:

a) a konszolidálásba bevont leányvállalatok neve és székhelye, ezen leányvállalatok jegyzett tőkéjéből az anyavállalat és a konszolidálásba bevont más vállalkozás részesedésének mértéke és összege, továbbá a leányvállalat ré-

szesedésének mértéke és összege minden más, a konszolidálásba bevont vállalkozás saját tőkéjéből;

b) közös vezetésű vállalkozások neve és székhelye, az anyavállalat és a konszolidálásba bevont más vállalkozás részesedésének mértéke és összege a közös vezetésű vállalkozás jegyzett tőkéjéből, továbbá a közös vezetésű vállalkozás részesedésének mértéke és összege minden más, a konszolidálásba bevont vállalkozás jegyzett tőkéjéből;

c) a társult vállalkozások neve és székhelye, ezen vállalkozások jegyzett tőkéjéből az anyavállalat és a konszolidálásba bevont más vállalkozás részesedésének mértéke és összege, továbbá a társult vállalkozás részesedésének mértéke és összege minden más, a konszolidálásba bevont vállalkozás jegyzett tőkéjéből. A 129. § (2) bekezdésének alkalmazását mindenkor be kell mutatni és indokolni szükséges;

d) a 115. § (3) bekezdése szerinti jogosultságokat az a)—c) pontoknál külön-külön ki kell emelni, feltüntetve a jogosultság jogcímét is.

(3) A (2) bekezdésben felsorolt adatokat abban az esetben nem kell szolgáltatni, ha az anyavállalat adatszolgáltatása miatt a leányvállalatnak, vagy egy másik — a (2) bekezdésben megjelölt — vállalkozásnak hátránya származhat ezen adatszolgáltatásból. E szabály alkalmazásának indokait az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben ismertetni kell.

(4) Az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben az (1) és (2) bekezdésben foglaltakon túl a következő adatokat kell feltüntetni:

a) az összevont (konszolidált) mérlegben kimutatott azon kötelezettségek teljes összegét, amelyek futamideje öt évnél hosszabb, valamint az összevont (konszolidált) mérlegben kimutatott azon kötelezettségek teljes összegét, amelyek a konszolidálásba bevont vállalkozások részéről zálogjoggal vagy hasonló jogokkal biztosítottak, feltüntetve a biztosítékok fajtáját és formáját;

b) azoknak a pénzügyi kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyek a pénzügyi helyzet értékelése szempontjából jelentőséggel bírnak, de nem jelennek meg az összevont (konszolidált) mérlegben. Ezek közül külön ki kell emelni a konszolidálásba teljeskörűen be nem vont leányvállalatokkal szembeni kötelezettségek összegét;

c) az összevont (konszolidált) éves beszámolóba bevont vállalkozások tárgyévben foglalkoztatott munkavállalóinak átlagos statisztikai létszámát, bérköltségét és személyi jellegű egyéb kifizetéseit, mindegyiket állománycsoportonkénti bontásban;

d) az anyavállalatnál az igazgatóság, az ügyvezetés (üzletvezetés), a felügyelő bizottság tagjainak tevékenységükért az üzleti év után járó járandóság összegét, ideértve a bérköltséget, a személyi jellegű egyéb kifizetéseket, a gazdasági társaság által átvállalt és így helyettük fizetett összegeket is, csoportonkénti összevontan, beleértve a leányvállalatoknál végzett tevékenység utáni járandóságokat is;

e) az anyavállalat igazgatósága, ügyvezetése (üzletvezetése), felügyelő bizottsága tagjainak az anyavállalat, illetve

a leányvállalatai által folyósított kölcsönök és előlegek időpontját, nagyságát, lejáratát, megadva a kamat mértékét, a lényeges feltételeket, a tárgyévben visszafizetett összegeket, továbbá ezen személyek nevében vállalt garanciális kötelezettségeket;

f) az értékesítés árbevételének fontosabb tevékenységek (a konszolidálásba bevont vállalkozásokra jellemző termékek, terméktípusok), továbbá az exportárbevételnek földrajzilag meghatározott piacok szerinti megbontását, amennyiben ebből a konszolidálásba bevont vállalkozásoknak jelentősebb hátránya nem származik. Ez utóbbi esetben itt erre utalni kell.

(5) Az összevont (konszolidált) kiegészítő melléklet készítése során nem kötelező alkalmazni a 91. § b) és c) pontjában, a 92. § (2) bekezdésében rögzített előírásokat.

Összevont (konszolidált) üzleti jelentés

134. § (1) Az összevont (konszolidált) üzleti jelentésnek a konszolidálásba bevont vállalkozások együttesének helyzetét és üzletmenetét úgy kell tartalmaznia, hogy az a tényleges viszonyokról valós, megbízható képet adjon.

(2) Az üzleti jelentésnek a 95. § (2)—(3) bekezdésében foglaltakon kívül be kell mutatnia a konszolidálásba bevont vállalkozások előrelátható fejlődését is.

VII. Fejezet

SAJÁTOS BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉGEK

Előtársasági időszak

135. § (1) A jogelőd nélkül alapított vállalkozó a 11. § (5) bekezdése szerinti előtársasági időszakról — a (2)—(4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — e törvény szerinti könyvvezetéssel alátámasztott beszámolóval köteles készíteni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti beszámolási (beszámolóképzési, nyilvánosságra hozatali és közzétételi) kötelezettségnek a vállalkozó cégjegyzékbe való bejegyzésének, illetve a cégbejegyzés iránti kérelem jogerős elutasításának, vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetésének napját követő 90 napon belül köteles eleget tenni.

(3) Az (1) bekezdés szerinti időszak meghosszabbodik mindaddig, amíg a cégbejegyzési eljárás folyamatban van, ha a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló törvény szerint ismételt benyújtották a cégbejegyzési kérelmet.

(4) Cégbíróági bejegyzés esetén a cégjegyzékbe való bejegyzés napjával létrejött vállalkozó eszközeinek és forrásainak nyitó adatai az (1) bekezdés szerinti beszámoló eszközeinek és forrásainak záró adataival egyeznek meg.

(5) Amennyiben a vállalkozót a cégjegyzékbe — a cégbejegyzés iránti kérelme jogerős elutasítása, vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetése miatt — nem jegyzik be, az (1) bekezdés szerinti beszámoló elkészítését követően, a jogutód nélküli megszűnés szabályai szerint, alapvetően a végelszámolás szabályai figyelembevételével kell elszámolni az előtársasági időszak hitelezőivel és az alapítókkal.

Gazdasági társaságok átalakulása

Vagyonmérleg, vagyonleltár

136. § (1) Gazdasági társaságok átalakulása, egyesülése (összeolvadása, beolvadása), szétválása (különválása, kiválása) (a továbbiakban együtt: átalakulás) során az átalakuló, az egyesülő, a szétváló (a továbbiakban együtt: átalakuló) (jogelőd) gazdasági társaság(ok) és az átalakulással létrejövő (jogutód) gazdasági társaság(ok) vagyonának (saját tőkéjének) megállapításához vagyonmérleget kell készíteni. A vagyonmérleget vagyonleltárral kell alátámasztani. A vagyonleltár tételesen tartalmazza a jogelőd, illetve a jogutód gazdasági társaság(ok) eszközeit és forrásait.

(2) Az (1) bekezdés szerinti vagyonmérleget és vagyonleltárt az átalakulás során két alkalommal kell elkészíteni: először az átalakulásról szóló döntés megalapozásához, a cégbírósi eljárás alátámasztására — a gazdasági társaság legfőbb szerve által meghatározott mérlegfordulónapra (vagyonmérleg-tervezet és vagyonleltár-tervezet) —, majd az átalakulás (a jogutód gazdasági társaság cégbejegyzése) napjával (végleges vagyonmérleg és végleges vagyonleltár).

(3) A vagyonmérleget (a vagyonmérleg-tervezetet és a végleges vagyonmérleget), a vagyonleltárt (a vagyonleltár-tervezetet és a végleges vagyonleltárt) az e törvény szerinti beszámoló mérlegére és az azt alátámasztó leltárra vonatkozó előírások szerint kell elkészíteni a (4)—(9) bekezdésben és a 137—143. §-ban foglaltak figyelembevételével.

(4) A (3) bekezdés szerinti vagyonmérleget — ha törvény másként nem rendelkezik — háromoszlopos formában kell elkészíteni oly módon, hogy

a) az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérlege tartalmazza a könyv szerinti értéket, — a 137. § (2) bekezdése, illetve a 139. § (3) bekezdése figyelembevételével — az ártértékelési különbözetet, illetve a kettő együtteseként a vagyonértékelés szerinti értéket,

b) az átalakulással létrejövő gazdasági társaság(ok) vagyonmérlege — a (6)—(7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — tartalmazza a jogelőd gazdasági társaság(ok) vagyonát (eszközeit, kötelezettségeit, a kettő különbözeteként a saját tőkét) [a] pont szerinti vagyonmérleg harmadik oszlopa], a 139. § (2)—(5) bekezdései szerinti eltéréseket („különbözetek”), illetve a kettő együtteseként a jogutód gazdasági társaság(ok) vagyonát (eszközeit, kötelezettségeit, a kettő különbözeteként a saját tőkét).

(5) A (4) bekezdés *a)* pontja szerinti vagyonmérleget külön-külön kell elkészítenie:

a) beolvadás esetében a beolvadó, illetve az átvevő gazdasági társaságnak,

b) összeolvadás esetében az egyesülő gazdasági társaságoknak.

(6) A (4) bekezdés *b)* pontja szerinti vagyonmérleg a jogelőd gazdasági társaságok vagyonát

a) beolvadás esetében beolvadó és átvevő gazdasági társaság megbontásban és együttesen,

b) összeolvadás esetében az egyesülő gazdasági társaságok szerinti megbontásban és együttesen tartalmazza.

(7) A (4) bekezdés *a)* pontja szerinti vagyonmérleget az átalakulással létrejövő gazdasági társaságok vagyonmérlegének elkészítéséhez meg kell bontani a gazdasági társaság legfőbb szerve által meghatározott módon

a) kiválás esetében a kiválással létrejövő, valamint a változatlan társasági formában továbbműködő gazdasági társaság vagyonmérlegére,

b) különválás esetében a különválással létrejövő gazdasági társaságok vagyonmérlegére.

(8) A (4) bekezdés *a)* pontja szerinti könyv szerinti értéket az átalakuló gazdasági társaság e törvény szerinti beszámolója mérlegére vonatkozó előírásoknak megfelelően kell meghatározni, azzal, hogy a vagyonmérlegben az értékhelyesbítés, értékelési tartalék nem szerepelhet.

(9) A vagyonmérleget (mind a vagyonmérleg-tervezetet, mind a végleges vagyonmérleget) és az azt alátámasztó vagyonleltárt (mind a vagyonleltár-tervezetet, mind a végleges vagyonleltárt) könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni. Az átalakulás számviteli bizonylata a könyvvizsgáló által hitelesített vagyonmérleg.

137. § (1) Az átalakuló gazdasági társaság a mérlegében (könyveiben) értékkel kimutatott eszközeit és kötelezettségeit (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is) ártértékelheti, a könyveiben értékkel nem szereplő, a 23. § szerinti feltételeknek megfelelő eszközöket és a gazdasági társaságot terhelő kötelezettségeket a vagyonmérlegbe felveheti (vagyonártértékelés).

(2) Beolvadás esetében az átvevő gazdasági társaságnál, kiválás esetében a változatlan társasági formában továbbműködő gazdasági társaságnál nem lehet az eszközöket és a kötelezettségeket ártértékelni, az (1) bekezdés szerinti vagyonártértékelés nem alkalmazható.

(3) Ártértékelés esetében az eszközöket piaci értékükön, a kötelezettségeket az elfogadott, illetve a várható összegben kell a vagyonmérlegben szerepeltetni.

(4) Ha a vagyonártéket az üzleti értékelés, a jövedelemtermelő képesség módszerével határozták meg, és az így meghatározott társasági vagyonárték és a kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat és a passzív időbeli elhatárolásokat is) együttes összege meghaladja az egyes eszközök piaci értékének és az aktív időbeli elhatárolásoknak az

együttes összegét, a különbözetet a vagyommérlegben üzleti vagy cégértékként kell kimutatni.

(5) Amennyiben a (4) bekezdés szerinti társasági vagyonerő és a kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat és a passzív időbeli elhatárolásokat is) együttes összege alacsonyabb az egyes eszközök piaci értékének és az aktív időbeli elhatárolásoknak az együttes összegénél, a különbözettel az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a készletek értékét kell — a vagyommérleg készítésekor — arányosan csökkenteni, az esetleg fennmaradó különbözetet negatív üzleti vagy cégértékként kimutatni.

Az átalakuló gazdasági társaság vagyommérleg-tervezete

138. § (1) Az átalakuló gazdasági társaságnak — a társaság legfőbb szerve által meghatározott mérlegfordulónapra (amely nem lehet későbbi időpont, mint az átalakulásról való második döntés időpontja) — vagyommérleg-tervezetet kell készíteni. A vagyommérleg-tervezetet (azonos fordulónappal) vagyonelemtár-tervezettel kell alátámasztani.

(2) Az átalakuló gazdasági társaság vagyommérleg-tervezete az (1) bekezdés szerinti mérlegfordulónapra vonatkozóan tartalmazza az átalakuló gazdasági társaság eszközeinek és kötelezettségeinek, ezek különbözeteiként a saját tőkének az értékét könyv szerinti, illetve a 137. § szerinti átértékelési különbözettel korrigált értéken.

(3) A (2) bekezdés szerinti átértékelési különbözeteiket [ideértve a 137. § (4)—(5) bekezdése szerinti üzleti vagy cégértéket is] a vagyommérleg-tervezetben külön oszlopban kell kimutatni, és így a harmadik oszlop az eszközök, a kötelezettségek és a saját tőke vagyonelemtelés szerinti értékét mutatja.

(4) Az átalakuló gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetében az eszközöknél és a kötelezettségeknél külön-külön kimutatott átértékelési különbözeteik összegével a saját tőkét kell helyesbíteni, amennyiben

a) az összegont átértékelési különbözet negatív (vagyis összességében a vagyont leértékelték), a különbözettel a tőketartalék pozitív összegéig a tőketartalékot, azt meghaladóan az eredménytartalékot kell csökkenteni,

b) az összegont átértékelési különbözet pozitív (vagyis összességében a vagyont felértékelték), a különbözet összegével a tőketartalékot kell megnövelni.

(5) Ha az átalakuló gazdasági társaság nem él [vagy a 137. § (2) bekezdése szerint nem élhet] az átértékelés lehetőségével, úgy a vagyommérleg-tervezetben a saját tőke értéke (a harmadik oszlopban) megegyezik a saját tőke (első oszlopban szereplő) könyv szerinti értékével.

(6) Az átalakuló gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetének harmadik oszlopában a saját tőke tételében csak jegyzett tőke, tőketartalék, eredménytartalék (ez utóbbi negatív előjelű is lehet) és lekötött tartalék tétel szerepelhet, ennek érdekében előzőleg a szükséges átvezetéseket is el kell végezni.

(7) Az átalakuló gazdasági társaság a vagyommérleg-tervezet fordulónapjára vonatkozóan az analitikus és a főkönyvi nyilvántartásait nem zárja le, azokat folyamatosan köteles vezetni.

Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezete

139. § (1) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezete jogelőd gazdasági társaság vagyont tartalmazó oszlopának adatai — a 136. § (6)—(7) bekezdésében foglaltak figyelembevételével — megegyeznek az átalakuló gazdasági társaság(ok) 138. § szerinti vagyommérleg-tervezete harmadik oszlopának adataival.

(2) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetének „különbözeteik” oszlopa tartalmazza:

a) az átalakulással egyidejűleg belépő új tagok (részvényesek) pénzbeli és nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulását eszközöknél, és ezzel azonos értékben a saját tőke (jegyzett tőke, tőketartalék) létesítő okirat szerinti növekedését;

b) az átalakulás feltételeiként meghatározott, a meglévő tagokat (részvényeseket) terhelő, pótlólagosan teljesítendő pénzbeli és nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulást eszközöknél, és ezzel azonos értékben a saját tőke (jegyzett tőke, tőketartalék) létesítő okirat szerinti növekedését;

c) az átalakulással létrejövő gazdasági társaságban részt venni nem kívánó tagok (részvényesek) részére kiadásra kerülő eszközöknek és kötelezettségeknek a vagyommérleg-tervezet szerinti értékét, és ezek különbözeteivel azonos értékben a saját tőke (jegyzett tőke, tőketartalék, eredménytartalék) létesítő okirat szerinti csökkenését.

(3) A kiválással létrejövő gazdasági társaságnak — ha élt az átértékelés lehetőségével — a vagyommérleg-tervezete „különbözeteik” oszlopában elkülönítetten kell kimutatnia az átértékelési különbözetet, a 138. § (4) bekezdésében foglaltak szerint.

(4) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetének „különbözeteik” oszlopában kell kimutatni egyesülés esetén a jogutód gazdasági társaság jegyzett tőkéjének meghatározása során figyelembe nem vehető részesedések (részvények, törzsbetétek) jogelőd gazdasági társaság vagyommérleg-tervezete szerinti értékét az eszközök, illetve a saját tőke csökkenéseként (a névértéknek megfelelő összeget a jegyzett tőke csökkenéseként, a névérték és a vagyommérleg-tervezet szerinti eszközérték különbözetét az eredménytartalék változásaként). A „különbözeteik” oszlop szolgál a törvényben külön nem nevezített egyéb tételek rendezésére is.

(5) Egyesülés esetén az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetében a „különbözeteik” oszlopban kell kiszűrni az egyesülő (jogelőd) gazdasági társaságok vagyommérleg-tervezeteiben szereplő, egymással szemben fennálló követelések-kötelezettségek tételeit

a követelések és a kötelezettségek, illetve az időbeli elhatárolások csökkentésével, valamint ezen követelések és kötelezettségek, illetve az időbeli elhatárolások értékeinek különbözetével a saját tőkét kell (az eredménytartalék változásaként) módosítani.

(6) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság(ok) 138. § (1) bekezdése szerinti mérlegfordulónapra elkészített vagyommérleg-tervezetét (azonos mérlegfordulónappal) tételes adatokat tartalmazó vagyoneleltár-tervezettel kell alátámasztani. A vagyoneleltár-tervezetben — korlátozott felelősségű társasággá, közhasznú társasággá vagy részvénytársasággá való átalakulás esetén — el kell különíteni azokat az eszközöket, amelyek a saját tőkének a mérlegfőösszeghez viszonyított arányos értéke alapján a jogutód gazdasági társaság jegyzett tőkéjét fogják képezni.

140. § (1) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetének a jogutód gazdasági társaság vagyonát tartalmazó oszlopában a saját tőke tételében jegyzett tőke, tőketartalék, eredménytartalék, illetve lekötött tartalék tételek szerepelhetnek, és csak pozitív összegekkel.

(2) Ha a saját tőke egyes elemeinek — az előző előírások szerint kialakított — értékétől a (3)—(7) bekezdésben foglaltakat is figyelembe véve a létesítő okiratban a szerződő felek eltérnek, vagy az eltérést törvény írja elő, akkor a saját tőke — létesítő okirat szerinti megosztásának megfelelő — átrendezéséhez egy további külön oszlopot („rendezés” oszlop) is be kell iktatni a vagyommérleg-tervezetbe.

(3) A vagyommérleg-tervezetben a saját tőkének jegyzett tőkére, tőketartaléka, eredménytartaléka és lekötött tartaléka történő megosztása során a gazdasági társaságról szóló törvény előírásai, illetve a 139. §, valamint az (1)—(2) és (4)—(7) bekezdés előírásai szerint kell eljárni, azzal, hogy a jegyzett tőke összege nem haladhatja meg a lekötött tartalékkal csökkentett saját tőke összegét.

(4) Korlátozott felelősségű társasággá, közhasznú társasággá vagy részvénytársasággá való átalakulás esetén az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetében (a jogutód gazdasági társaság vagyonát tartalmazó oszlopban) jegyzett tőkén felüli vagyoneként (lekötött tartalékként) kell figyelembe venni azoknak a vagyontárgyaknak — a saját tőke és a vagyommérleg-tervezet szerinti mérlegfőösszeg arányában számított — értékét, amelyek a jegyzett tőkében nem vehetők figyelembe, mert nem forgalomképesek, illetve csak harmadik személy hozzájárulása (engedélye) alapján ruházhatók át.

(5) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetében a saját tőkén belül a lekötött tartalék tételében (elkülönítetten) fedezetet kell képezni az átalakulás napjáig várhatóan bekövetkező vagyonesztésre.

(6) A lekötött tartalék tételében kell fedezetet képezni az átalakulással közvetlenül összefüggően keletkező adófizetési kötelezettségekre (így a vagyonfelértékelés, az egy-

szeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre való áttérési különbözet miatti adóra), ha ezen tételekre más módon nem képeztek fedezetet.

(7) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetében az eredménytartalék összege — az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — csak az (1), (3)—(6) bekezdés, valamint a 138. § (4) bekezdésének a) pontja, illetve a 139. § (3)—(5) bekezdése alapján növelő-csökkentő tételek összevont pozitív értékével haladhatja meg az átalakuló gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetében egyébként szereplő eredménytartalék összegét.

A végleges vagyommérleg

141. § (1) Az átalakulás (a jogutód gazdasági társaság cégbejegyzése) napjával, a cégbejegyzést követő 90 napon belül végleges vagyommérleget és végleges vagyoneleltárt kell készíteni és a cégbíróságnál letétbe helyezni mind az átalakuló gazdasági társaságra, mind az átalakulással létrejövő gazdasági társaságra vonatkozóan.

(2) A végleges vagyommérleget és végleges vagyoneleltárt a (3)—(4) és (7) bekezdés szerinti eltérésekkel a 136—140. és 142—143. §-ban foglaltaknak megfelelően kell elkészíteni.

(3) Az átalakulás során megszűnő gazdasági társaság a végleges vagyommérleg elkészítését megelőzően köteles az átalakulás napjával — mint mérlegfordulónappal — a számviteli törvény szerinti beszámolóját elkészíteni, analitikus és főkönyvi nyilvántartásait lezárni. Az az átalakuló gazdasági társaság, amely az átalakulás során nem szűnik meg (beolvadásnál az átvevő, kiválásnál a változatlan társasági formában továbbműködő gazdasági társaság), a végleges vagyommérlegét a folyamatos könyvelés adatai alapján készíti el, analitikus és főkönyvi nyilvántartásait nem zárja le, azokat folyamatosan köteles vezetni, az átvett-átadott eszközöket-kötelezettségeket (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is), ezek különbözeteiként a saját tőkét a folyamatos könyvelés keretében — az átalakulás időpontjával — rendezi.

(4) Amennyiben az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyommérlegében kimutatott saját tőke eltér a vagyommérleg-tervezetében kimutatott saját tőke értékétől, a különbözettel — a változás tartalmának és előjelének megfelelően — a tőketartalékokat, illetve az eredménytartalékokat kell módosítani a végleges vagyommérlegben. A tőketartalék módosítása során, ha emiatt a tőketartalék negatívvá válna, a tőketartalék pozitív összegéig a tőketartalékokat, azt meghaladóan az eredménytartalékokat kell csökkenteni.

(5) Ha az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyommérlege szerinti saját tőke — 140. § (3) bekezdése szerinti lekötött tartalékkal csökkentett, illetve a (7) bekezdés szerinti jegyzett, de még be nem fizetett tőke-

ként kimutatott összeggel növelt — összege nem éri el a vagyonmérleg-tervezete szerinti (a cégbíróságon bejegyzett) jegyzett tőke értékét, a jegyzett tőkét le kell szállítani.

(6) Korlátolt felelősségű társasággá, közhasznú társasággá vagy részvénytársasággá való átalakulás esetén le kell szállítani a jegyzett tőkét akkor is, ha az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonleltárában szereplő, elkülönített, a jegyzett tőke részét képező eszközök — 139. § (6) bekezdése szerint számított — értéke nem éri el a vagyonmérleg-tervezete szerinti (a cégbíróságon bejegyzett) jegyzett tőke értékét.

(7) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonmérlegében a részére rendelkezésre bocsátandó — a 139. § (2) bekezdésének *a*) és *b*) pontja szerinti — pénzbeli és nem pénzbeli (vagyon) hozzájárulás átalakulás (a jogutód gazdasági társaság cégbejegyzése) napjáig még nem teljesített részét, illetve ezen időpontig ki nem adott — a 139. § (2) bekezdés *c*) pontja szerinti — vagyonhányadot az átalakulás napján fennálló állapotnak megfelelően jegyzett, de még be nem fizetett tőkeként, illetve kötelezettségként kell kimutatni.

(8) Ha a cégbíróság az átalakulás cégbejegyzését elutasítja (megtagadja), vagy a bejegyzési kérelem visszavonása miatt a cégbejegyzési eljárást megszünteti, az átalakulni kívánó gazdasági társaság a korábbi formájában működik tovább, végleges vagyonmérleget nem kell készítenie, az e törvény szerinti könyvviteli nyilvántartásában a meghíúsult átalakulással kapcsolatosan tételek nem szerepelhetnek.

(9) Gazdasági társaság beolvadása esetén az átvevő (beolvasztó) gazdasági társaságnál a beolvadás során az átvett eszközök és az átvállalt kötelezettségek (ideértve az időbeli elhatárolások, céltartalékok összegeit is) állományba vett — a megszünt gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti — értékének különbözetével a saját tőkét kell a létesítő okiratnak megfelelően módosítani. A saját tőke módosítása során — az előbbieken túlmenően — a 139. § (4) bekezdése szerinti, a jegyzett tőke meghatározásánál figyelembe nem vehető részesedések értékét, valamint a 139. § (5) bekezdése szerinti, az egymással szemben fennálló követelések és kötelezettségek, időbeli elhatárolások értékeinek különbözetét a saját tőkével szemben kell kivetn.

Átalakulás egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre való áttéréssel

142. § (1) A 136—141. §-ban előírtakat a (2)—(6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével kell alkalmazni akkor, ha az átalakulással egyidejűleg az átalakuló gazdasági társaság az egyszeres könyvvitelről köteles a kettős könyvvitelre áttérni.

(2) Az egyszeres könyvvitelt vezető átalakuló gazdasági társaságnak az egyszerűsített mérleg (az azt alátámasztó nyilvántartások) alapján el kell készítenie az éves beszámoló,

az egyszerűsített éves beszámoló mérlegét úgy, hogy az egyszerűsített mérlegben kimutatott

a) tartalék összegét mint áttérési különbözetet az eredménytartalékba,

b) a kötelezettségek között kimutatott, a 103. § (4) bekezdése szerinti támogatás összegét a passzív időbeli elhatárolások közé

kell átrendeznie.

(3) A (2) bekezdés alapján elkészített mérleg eszköz- és forrásadatai jelentik az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre való áttéréssel átalakuló gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetének, végleges vagyonmérlegének könyv szerinti [a 136. § (4) bekezdése *a*) pontja szerinti vagyonmérleg első oszlopának] értékeit.

(4) Az egyszeres könyvvitelt vezető átalakuló gazdasági társaságból kiváló és a kiválás után a törvény alapján kötelezően kettős könyvvitelt vezető, átalakulással létrejövő gazdasági társaság a 136. § (7) bekezdés *a*) pontja szerinti — az egyszerűsített mérlegének megfelelő — vagyonmérlegének adatait köteles a (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló mérlegének megfelelően — átrendezni, az áttérési különbözetet az eredménytartalékba helyezni.

(5) A (4) bekezdés alapján elkészített mérleg eszköz- és forrásadatai jelentik a kiválás után kettős könyvvitelt vezető, átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérlegének könyv szerinti [a 136. § (4) bekezdése *b*) pontja szerinti vagyonmérleg első oszlopának] értékeit.

Átalakulás kettős könyvvitelről az egyszeres könyvvitelre való áttéréssel

143. § (1) Átalakulás esetén — a (2) bekezdésben foglaltak kivételével —, ha ezt megelőzően az átalakuló gazdasági társaság kettős könyvvitelt vezetett, az átalakulással létrejövő gazdasági társaság az átalakulás napjával nem térhet át az egyszeres könyvvitelre akkor sem, ha egyébként ennek feltételei fennállnak.

(2) Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdasági társaságra beolvadó, kettős könyvvitelt vezető gazdasági társaság a 136—141. §-ban előírtak alkalmazása előtt, az átalakulással egyidejűleg köteles a kettős könyvvitelről az egyszeres könyvvitelre áttérni és a (3) bekezdés szerinti egyszerűsített mérleget elkészíteni. Ez esetben az egyszerűsített mérleg eszköz- és forrásadatai jelentik a kettős könyvvitelről az egyszeres könyvvitelre való áttéréssel beolvadó gazdasági társaság vagyonmérlegének könyv szerinti [a 136. § (4) bekezdése *a*) pontja szerinti vagyonmérleg első oszlopának] értékeit.

(3) A (2) bekezdés szerinti átalakuláskor a kettős könyvvitelről az egyszeres könyvvitelre áttérő gazdasági társaságnak az átalakulás napjával az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló mérlege alapján egyszerűsített mérleget kell készítenie a (4)—(6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével.

(4) Az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló elkészítését megelőzően az alapítás-átstruktúra-aktivált értékét, a kísérleti fejlesztés aktivált értékét, az időbeli elhatárolásokat — a 33. § (1) bekezdése, a 45. § (1) bekezdésének *b)* és *c)* pontja, valamint a 45. § (1) bekezdésének *a)* pontjából a 103. § (4) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő jogcímen történő elhatárolások kivételével — az eredmény terhére, illetve az eredmény javára történő elszámolással, a 33. § (1) bekezdése szerinti aktív időbeli elhatárolást az átvállalt kötelezettséggel szemben, a 45. § (1) bekezdésének *b)* és *c)* pontja szerinti passzív időbeli elhatárolást az annak jogcímeül szolgáló eszközzel szemben, a 45. § (1) bekezdésének *a)* pontja szerinti passzív időbeli elhatárolásból a 103. § (4) bekezdése szerinti feltételek mellett kapott pénzeszközök miatti elhatárolást a hosszú lejáratú kötelezettségekkel szemben, az értékheylesbítéseket az értékelési tartalékkal szemben meg kell szüntetni.

(5) A (3) bekezdés szerinti egyszerűsített mérlegben a vevőkkel szembeni, az egyéb, nem pénzkidásból származó követelések, a szállítókkal szembeni, az egyéb, nem pénzbevételből származó kötelezettségek állományát a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó követelések, illetve a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó kötelezettségek között kell kimutatni. Az eredménytartalékokat és a mérleg szerinti eredményt az egyszerűsített mérleg eredménytartalék, illetve egyszerűsített mérleg szerinti eredmény sorába kell beállítani. Az egyszerűsített mérleg tartalék sorába az áttéréskor összeg nem kerül.

(6) A beolvadást követő napon az egyszerűsített mérlegben kimutatott, az áttérés előtt megfizetett vásárolt készletek állományát anyag- és árubeszerzési költségként, a saját termelésű készletek állományát egyéb termelési és kezelési költségként el kell számolni.

Egyéb átalakulás

144. § A gazdasági társaságon kívüli, egyéb vállalkozó átalakulása során — ha az átalakulást törvényi előírás lehetővé teszi — a 136—143. § előírásait kell értelemszerűen alkalmazni, az alapul szolgáló külön törvény előírásai figyelembevételével.

Devizanemek közötti áttérés elszámolási szabályai

145. § (1) A vállalkozó az éves beszámolóban, az egyszerűsített éves beszámolóban az adatokat a 20. § (2), illetve (3) bekezdésének megfelelően vagy forintban, vagy a létesítő okiratban rögzített konvertibilis devizában köteles megadni.

(2) Amennyiben a vállalkozó a 20. § (3) bekezdése szerinti kötelezett arra, hogy az (1) bekezdés szerinti adatokat forint helyett a létesítő okiratban rögzített konvertibilis devizában, a létesítő okiratban rögzített konvertibilis devizában,

illetve a létesítő okiratban rögzített konvertibilis deviza helyett más — a létesítő okirat módosításában szereplő — konvertibilis devizában adja meg, a forintról devizára, a devizáról forintra, illetve a devizáról más devizára való áttéréskor a (3)—(5) bekezdésben foglaltakat kell alkalmaznia.

(3) A (2) bekezdés szerinti áttérési időponttal (mint mérlegfordulónappal) e törvény előírásainak megfelelő éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót kell készíteni az áttérés előtti pénznemben.

(4) A (3) bekezdés szerinti éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót a 153. § előírásainak megfelelően az áttérést követő 90 napon belül a cégbíróságon letétbe kell helyezni, a 154. § szerint közzé kell tenni.

(5) A (3) bekezdés szerinti — a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott — éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlegében szereplő adatokat a 146—149. § szerint kell forintról devizára, devizáról forintra, illetve devizáról más devizára átszámítani. Az átszámítás alapján, annak megfelelően az áttérés napjára vonatkozóan külön mérleget kell készíteni forintban, illetve a létesítő okiratban rögzített konvertibilis devizában, majd ezen — a könyvvizsgáló által hitelesített — külön mérleg alapján kell a könyveket az áttérés napját követő nappal megnyitni.

Forintról devizára való áttérés

146. § (1) A forintban elkészített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlegének valamennyi tételét az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyam reciprok értékén kell — a (2)—(6) bekezdésben foglalt kivételével — a létesítő okiratban rögzített devizára átszámítani.

(2) A létesítő okiratban rögzített devizanemben fennálló követeléseket, továbbá valuta-, devizakészleteket, illetve kötelezettségeket nyilvántartás szerinti valuta-, devizaösszegükben kell az átszámításnál figyelembe venni.

(3) Amennyiben a létesítő okiratban rögzített devizanemben fennálló követelések, valuta-, devizakészletek forintban kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyam reciprok értékén számított valuta-, devizaértéke eltér a létesítő okiratban rögzített devizában fennálló követelések, valuta-, devizakészletek devizaértékétől, a különbséget átszámítási különbsétként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

(4) Amennyiben a létesítő okiratban rögzített devizanemben fennálló kötelezettségek forintban kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyam reciprok értékén számított devizaértéke eltér a létesítő okiratban rögzített devizában fennálló kötelezettség devizaértékétől,

a különbözetet átszámítási különbözetként kell a 149. § (1) bekezdése szerint figyelembe venni.

(5) Amennyiben a létesítő okiratban rögzítettől eltérő devizanemben fennálló követelések, pénzeszközök forintértékéből az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyam reciprok értékével számított — a létesítő okiratban rögzített devizanem szerinti — devizaértéke eltér ezen követelések, illetve pénzeszközök valutáinak, devizáinak a keresztárfolyamok alapján számított — a létesítő okiratban rögzített devizanem szerinti — devizaértékétől, akkor a különbözetet átszámítási különbözetként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

(6) Amennyiben a létesítő okiratban rögzítettől eltérő devizanemben fennálló kötelezettségek forintértékéből az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyam reciprok értékével számított — a létesítő okiratban rögzített devizanem szerinti — devizaértéke eltér ezen kötelezettségek devizáinak a keresztárfolyamok alapján számított — a létesítő okiratban rögzített devizanem szerinti — devizaértékétől, akkor a különbözetet átszámítási különbözetként kell a 149. § (1) bekezdése szerint figyelembe venni.

Devizáról forintra való áttérés

147. § (1) Az áttérést megelőzően a létesítő okiratban rögzített devizanemben elkészített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlegének valamennyi tételét az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell — a (2)—(6) bekezdésben foglaltak kivételével — forintra átszámítani.

(2) A forintban fennálló követeléseket, továbbá a forintpénzeszközöket, illetve a forintban fennálló kötelezettségeket nyilvántartás szerinti forintösszegükben kell az átszámításnál figyelembe venni.

(3) Amennyiben a forintban fennálló követelések, illetve forintpénzeszközök valutában, devizában kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon számított forintértéke eltér a forintban fennálló követelések, illetve forintpénzeszközök nyilvántartás szerinti forintösszegétől, a különbözetet átszámítási különbözetként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

(4) Amennyiben a forintban fennálló kötelezettségek devizában kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon számított forintértéke eltér a forintban fennálló kötelezettségek nyilvántartás szerinti forintösszegétől, a különbözetet átszámítási különbözetként kell a 149. § (1) bekezdése szerint figyelembe venni.

(5) A létesítő okiratban — az áttérést megelőzően — rögzítettől eltérő devizanemben fennálló követeléseknél, pénzeszközöknél, amennyiben a létesítő okiratban — az áttérést megelőzően — rögzített valutában, devizában kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon számított forintértéke eltér ezen követelések, illetve pénzeszközök valutáinak, devizáinak a 60. § (4)—(6) bekezdése szerinti, az áttérés napjára vonatkozó devizaárfolyamon számított forintértékétől, akkor a különbözetet átszámítási különbözetként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

(6) A létesítő okiratban — az áttérést megelőzően — rögzítettől eltérő devizanemben fennálló kötelezettségeknél, amennyiben a létesítő okiratban rögzített devizában kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon számított forintértéke eltér ezen kötelezettségek devizáinak a 60. § (4)—(6) bekezdése szerinti, az áttérés napjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértékétől, akkor a különbözetet átszámítási különbözetként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

Devizáról más devizára való áttérés

148. § (1) Az áttérést megelőzően a létesítő okiratban rögzített devizanemben elkészített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlegének valamennyi tételét a létesítő okirat módosítása előtti deviza és a létesítő okirat módosítása szerinti devizának az áttérés napján érvényes keresztárfolyamán kell átszámítani a (2)—(7) bekezdésben foglaltak kivételével.

(2) A létesítő okirat módosítása szerinti devizanemben fennálló követeléseket, pénzeszközöket, értékpapírokat, valamint kötelezettségeket ebben a devizanemben, az áttérést megelőzően külön vezetett nyilvántartás szerinti valuta-, devizaösszegükben kell az átszámításnál figyelembe venni.

(3) A létesítő okirat módosítása szerinti devizanemben fennálló követelések, pénzeszközök, értékpapírok, valamint kötelezettségek (2) bekezdés szerinti értéke és az (1) bekezdés szerint átszámított értéke közötti különbözetet átszámítási különbözetként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

(4) A létesítő okirat módosítása előtti, illetve utáni devizanemtől eltérő devizanemben fennálló követeléseket, pénzeszközöket és értékpapírokat az adott deviza és a létesítő okirat módosítása szerinti deviza áttérés napján érvényes keresztárfolyamán átszámított értéken kell figyelembe venni.

(5) A létesítő okirat módosítása előtti, illetve utáni devizanemtől eltérő devizanemben fennálló kötelezettségeket az adott deviza és a létesítő okirat módosítása szerinti deviza áttérés napján érvényes keresztárfolyamán átszámított értéken kell figyelembe venni.

(6) A forintban fennálló követeléseket, pénzeszközöket és értékpapírokat a létesítő okirat módosítása szerinti devizának az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett devizaárfolyamán átszámított devizaértékén kell figyelembe venni.

(7) A forintban fennálló kötelezettségeket a létesítő okirat módosítása szerinti devizának az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett devizaárfolyamán átszámított devizaértékén kell figyelembe venni.

(8) Amennyiben a (4)—(7) bekezdések szerint számított érték eltér annak az (1) bekezdés szerint átszámított értékétől, a két érték közötti különbözet összegét, mint átszámítási különbözetet a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

149. § (1) A 146. § (3)—(6), a 147. § (3)—(6), illetve a 148. § (3) és (8) bekezdése szerinti átszámítási különbözeteket össze kell vonni, és azzal

- a) nyereség esetén a tőketartalékot kell növelni,
- b) veszteség esetén az eredménytartalékot kell csökkenteni.

(2) Ha a cégbíróságon forintban bejegyzett jegyzett tőke 146. § (1) bekezdése szerint devizára átszámított értéke eltér a létesítő okirat módosításában devizában meghatározott és a cégbíróságon devizában bejegyzett jegyzett tőke devizaértékétől,

a) a különbözettel (amennyiben az átszámított érték az alacsonyabb) a tőketartalék pozitív összegéig a tőketartalékot, azt meghaladóan az eredménytartalékot kell csökkenteni,

b) a különbözettel (amennyiben az átszámított érték a több) a tőketartalékot kell növelni.

(3) Ha a jegyzett tőke 147. § (1) bekezdése szerint forint-ra átszámított értéke eltér a létesítő okirat módosításában forintban meghatározott és a cégbíróságon forintban bejegyzett jegyzett tőke forintértékétől,

a) a különbözettel (amennyiben az átszámított érték az alacsonyabb) a számított jegyzett tőke összegét a tőketartalék pozitív összegéig a tőketartalékkal, azt meghaladóan az eredménytartalékkal szemben kell növelni,

b) a különbözettel (amennyiben az átszámított érték a több) a számított jegyzett tőke összegét a tőketartalékkal szemben kell csökkenteni.

(4) A 148. § (1) bekezdése szerint átszámított jegyzett tőke és a cégnyilvántartásba bejegyzett jegyzett tőke különbözetét,

a) ha az átszámított érték az alacsonyabb, akkor a tőketartalék pozitív összegéig a tőketartalékkal, azt meghaladóan az eredménytartalékkal szemben kell növelni a jegyzett tőkét,

b) ha az átszámított érték a több, akkor a tőketartalékkal szemben kell csökkenteni a jegyzett tőkét a különbözettel.

VIII. Fejezet

SZÁMVITELI SZOLGÁLTATÁS

150. § (1) E törvény alkalmazásában számviteli szolgáltatás az e törvényben, továbbá a kapcsolódó kormányrendeletekben előírt könyvvezetési, beszámolóképzési kötelezettség teljesítése érdekében elvégzendő feladatok összessége (a továbbiakban: könyvviteli szolgáltatás), valamint a könyvvizsgálói tevékenység.

(2) A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozik különösen:

a) a számviteli politika, a könyvviteli elszámolás, a beszámolóképzés rendszerének, módszerének kialakításával (ideértve a belső információs rendszer kialakítását is), a számlarend, a könyvvezetéshez, a beszámolóképzéshez szükséges szabályzatok elkészítésével, rendszeres karbantartásával kapcsolatos feladatok ellátása, beleértve a főkönyvi nyilvántartások vezetését, az összesítő feladatok készítését, a beszámoló összeállítását, a beszámolóban, a könyvviteli nyilvántartásokban szereplő adatok elemzését, a gazdasági döntéseket megalapozó következtetések levonását is,

b) az elszámolások, a beszámolóban szereplő adatok jogszerűségének, szabályszerűségének, megbízhatóságának, bizonylatokkal való alátámasztottságának, a számviteli alapelvek követelményei megtartásának biztosításával a valóságnak megfelelő belső és külső információk előállítása, szolgáltatása.

(3) A törvényi előírásoknak megfelelő, a vállalkozó vagyoni, pénzügyi helyzetéről, működésének eredményéről megbízható és valós összképet adó beszámoló készítőinek, illetve felülvizsgálóinak az ilyen tevékenységre jogosító — jogszabályi feltételeken alapuló — engedéllyel kell rendelkezniük.

(4) A könyvvizsgálói tevékenységet végző könyvvizsgálóval, továbbá a könyvvizsgálói képesítéssel szembeni követelményeket külön törvények szabályozzák.

151. § (1) A vállalkozónál a 150. § (2) bekezdése szerinti könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányítását, vezetését, az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló elkészítését okleveles könyvvizsgálói képesítéssel, illetve mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező természetes személy köteles végezni alkalmazottként, tagként, vagy egyéni vállalkozóként, vagy olyan számviteli szolgáltatást nyújtó társaság, amelynek a feladat végzésével megbízott tagja, alkalmazottja rendelkezik az előbbi képesítéssel.

(2) Az (1) bekezdésben előírt kötelezettség alól mentesül az a vállalkozó, amelynél az éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétel az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában — ennek hiányában a tárgyévben várhatóan — az 5 millió forintot nem haladja meg.

(3) A könyvviteli szolgáltatást végzőkről nyilvántartást kell vezetni. A kamarai tag könyvvizsgálók (ideértve a tag-

ságukat szüneteltetőket is) nyilvántartását a Magyar Könyvvizsgálói Kamara vezeti.

(4) A mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkezők, valamint az okleveles könyvvizsgálói képesítéssel rendelkező nem kamarai tagok nyilvántartásba vételéről, a nyilvántartásba vételt végző szervezetről, a szervezettel szembeni követelményekről, annak törvényességi felügyeletéről, a jogorvoslati lehetőségekről külön kormányrendelet intézkedik.

(5) A (4) bekezdés szerinti nyilvántartásba fel kell venni azt a könyvviteli szolgáltatás végzésére jelentkező természetes személyt, aki

a) legalább mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkezik;

b) az a) pont szerinti képesítés megszerzését követően legalább 3 éves számviteli, pénzügyi, ellenőrzési gyakorlatot igazol;

c) büntetlen előéletű;

d) Magyarországon könyvviteli szolgáltatást kíván végezni.

(6) A nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosultak legfontosabb adatai (név, cím) nyilvánosak, azokról bárki tájékoztatást kaphat.

(7) A mérlegképes könyvelői képesítés szakmai és vizsgakövetelményeit a pénzügyminiszter rendeletben szabályozza.

152. § (1) A könyvviteli szolgáltatást végzők kötelesek a már megszerzett ismereteket naprakészen tartani, fejleszteni, a változásokból eredő követelményekkel összhangba hozni. Ennek érdekében kötelesek szakmai továbbképzésen részt venni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti továbbképzés tematikáját, időtartamát — a szakmai szervezetek és az Országos Számviteli Bizottság bevonásával — a pénzügyminiszter határozza meg.

IX. Fejezet

NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL ÉS KÖZZÉTÉTEL

Letétbe helyezés

153. § (1) A kettős könyvvitelt vezető, cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozó köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott — kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó — éves beszámolót vagy egyszerűsített éves beszámolót, valamint az adózott eredmény felhasználására vonatkozó határozatot az adott üzleti év mérlegfordulónapjától számított 150 napon belül a cégbíróságnál letétbe helyezni ugyanolyan formában és tartalommal (szövegezésben), mint amelynek alapján a könyvvizsgáló

az éves beszámolót vagy az egyszerűsített éves beszámolót felülvizsgálta.

(2) Az anyavállalat a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott — a könyvvizsgáló záradékával vagy a záradék megadásának elutasításával ellátott — összevont (konszolidált) éves beszámolót az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapjától számított 180 napon belül köteles a cégbíróságnál letétbe helyezni ugyanolyan formában és tartalommal (szövegezésben), mint amelynek alapján a könyvvizsgáló az összevont (konszolidált) éves beszámolót felülvizsgálta.

(3) Az egyszeres könyvvitelt vezető, cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozó az egyszerűsített beszámolót a tárgyévet követő év május 30-ig köteles a cégbíróságnál letétbe helyezni.

(4) A cégbíróságnál letétbe helyezett éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, egyszerűsített beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló adatai nyilvánosak, azokról a cégbíróságnál bárki tájékoztatást kaphat, és másolatot készíthet.

(5) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe köteles a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó — a külföldi székhelyű vállalkozás által elfogadott — éves beszámolót, valamint az adózott eredmény felhasználására vonatkozó határozatot az adott üzleti év mérlegfordulónapjától számított 120 napon belül a cégbíróságnál letétbe helyezni.

Közzététel

154. § (1) Minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozó (ideértve a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét is) köteles — kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó — éves beszámolót, illetve az egyszerűsített éves beszámolót — a letétbe helyezéssel egyidejűleg — közzétenni. A kiegészítő melléklet egészének vagy egy részének közzétételétől el lehet tekinteni, ha az éves beszámoló, illetve egyszerűsített éves beszámoló felülvizsgálatát végző könyvvizsgáló állásfoglalása szerint a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzete egyértelmű megítéléséhez a mérlegben, az eredménykimutatásban szereplő adatok elegendőek.

(2) A vállalkozás munkavállalói, alkalmazottai, tagjai az éves beszámolóról, az egyszerűsített éves beszámolóról, az egyszerűsített beszámolóról a vállalkozás székhelyén, az összevont (konszolidált) éves beszámolóról az anyavállalat székhelyén, mindenki által megtekinthető módon tájékozódhatnak, számukra a tájékoztatói lehetőséget biztosítani kell.

(3) Ha a vállalkozó közzétett éves beszámolóját, illetve egyszerűsített éves beszámolóját könyvvizsgáló nem ellenőrizte, vagy kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgáló a záradék megadását elutasította, akkor a vállalkozó az

általa elkészített éves beszámoló, illetve egyszerűsített éves beszámoló mérlegén, eredménykimutatásán, kiegészítő mellékletén (ezek minden egyes példányán) köteles feltüntetni a következő szöveget: „A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.” Ez esetben a kiegészítő melléklet közzétételétől nem lehet eltekinteni.

(4) Az anyavállalat köteles a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó összevont (konszolidált) éves beszámolót — a letétbe helyezéssel egyidejűleg — közzétenni.

(5) A megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibák esetén a már közzétett — az adott üzleti évet megelőző üzleti évre vonatkozó — éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót ismételt közzé kell tenni. Az ismételt közzétett éves beszámolóban, egyszerűsített éves beszámolóban a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott, az ismételt közzétételt megelőzően közzétett üzleti év

a) mérlegének záró adata mellett az ellenőrzés megállapításainak ezen eszközök és források értékét összevontan módosító összeget,

b) eredménykimutatásának tárgyevi oszlopának adatai mellett az ellenőrzés megállapításainak az előző év(ek) eredményét érintő értékeit összevontan

kell feltüntetni.

(6) Az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló ismételt közzétételéhez is szükséges — kötelező könyvvizsgálattal — a könyvvizsgálói záradék vagy a záradék megadásának elutasítása, a jóváhagyásra jogosult testület elé terjesztés, továbbá a jóváhagyást követő 30 napon belül — a cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozó esetén — a cégbírósnál történő letétbe helyezés.

(7) Közzétételi kötelezettségének — ideértve az ismételt közzétételt is — azzal tesz eleget a vállalkozó, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, ha az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az anyavállalat az összevont (konszolidált) éves beszámoló egy eredeti vagy egy hiteles másolati példányát — a letétbe helyezéssel egyidejűleg — az Igazságügyi Minisztérium Cégnyilvántartási és Céginformációs Szolgálatának megküldi.

(8) A cégjegyzékbe be nem jegyzett vállalkozó — ha jogszabály a közzétételről, annak módjáról külön rendelkezik — a közzétételről az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő 120 napon belül, az ismételt közzétételről az ellenőrzés befejezését követő három hónapon belül köteles gondoskodni.

(9) Ha a vállalkozó nem tett eleget letétbe helyezési vagy közzétételi kötelezettségének és a letétbe helyezés, a közzététel elmaradása harmadik fél jogos érdekeit érinti, a harmadik fél kezdeményezheti a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárását.

(10) Az éves beszámoló részét nem képező üzleti jelentés, az összevont (konszolidált) üzleti jelentés megtekintését a vállalkozó, illetve az anyavállalat székhelyén minden érdekelt részére biztosítani kell, továbbá lehetővé kell tenni azt, hogy arról minden érdekelt teljes vagy részleges másolatot készíthessen.

X. Fejezet

KÖNYVVIZSGÁLAT

A könyvvizsgálat célja, a könyvvizsgálati kötelezettség

155. § (1) A könyvvizsgálat célja annak megállapítása, hogy a vállalkozó által az üzleti évről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, továbbá az összevont (konszolidált) éves beszámoló e törvény előírásai szerint készült, és ennek megfelelően megbízható és valós képet ad a vállalkozó (a konszolidálásba bevont vállalkozások együttes) vagyoni és pénzügyi helyzetéről, a működés eredményéről. A könyvvizsgálat során ellenőrizni kell az éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló és a kapcsolódó üzleti jelentés adatainak összhangját, kapcsolatát is.

(2) Kötelező a könyvvizsgálat — a (3) bekezdésben foglaltak kivételével — minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozónál. Minden olyan esetben, amikor a könyvvizsgálat e törvény vagy más jogszabály előírásai szerint nem kötelező, a vállalkozó dönthet arról, hogy a beszámoló felülvizsgálatával könyvvizsgálót bíz meg.

(3) Nem kötelező a könyvvizsgálat, ha a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában nem haladta meg az 50 millió forintot.

(4) Jogelőd nélkül alapított vállalkozónál — a (3) bekezdésben foglaltak alkalmazásakor —, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek a nettó árbevétel adatai hiányoznak vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyevi várható éves nettó árbevétel és — ha van — a megelőző (első) üzleti év éves (éves szintre átszámított) nettó árbevételét kell figyelembe venni.

(5) A (3) bekezdésben foglaltakat nem alkalmazhatja:

a) az a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ahol a könyvvizsgálatot jogszabály írja elő,

b) a takarékszövetkezet,

c) a konszolidálásba bevont vállalkozás,

d) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe,

e) az a vállalkozó, amelyik a 4. § (4) bekezdése szerint — a megbízható és valós kép érdekében — a kivételes esetben eltér a törvény előírásaitól.

(6) Ha kötelező a könyvvizsgálat, akkor a vállalkozó legfőbb szerve az üzleti évről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló felülvizsgálatára, az abban foglaltak valódiságának és jogszabályszerűségének ellenőrzésére köteles a (7) bekezdésnek megfelelően bejegyzett könyvvizsgálót, könyvvizsgálói társaságot — az előző üzleti év éves beszámolójának, egyszerűsített éves beszámolójának elfogadásakor, jogelőd nélkül alapított vállalkozónál az üzleti év mérlegfordulónapja előtt — választani.

(7) A (6) bekezdés szerinti könyvvizsgálatra a Magyar Könyvvizsgálói Kamara tagja vagy a Magyar Könyvvizs-

gálói Kamaránál nyilvántartásba bejegyzett könyvvizsgálói társaság választható.

(8) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló kötelező felülvizsgálatára könyvvizsgálót, könyvvizsgálói társaságot az anyavállalat tulajdonosai választanak. A könyvvizsgálót, könyvvizsgálói társaságot a konszolidálásra kerülő üzleti év mérlegfordulónapja előtt a (6) bekezdésben foglaltak szerinti időpontban kell megválasztani.

(9) Ha az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálatára a (8) bekezdés szerint nem választottak könyvvizsgálót, könyvvizsgálói társaságot, akkor az anyavállalat könyvvizsgálójának, könyvvizsgálói társaságának a feladata az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálata is. Erről az anyavállalat könyvvizsgálójával, könyvvizsgálói társaságával írásban, a (8) bekezdés szerinti időpontig kell megállapodni.

(10) A bejegyzett könyvvizsgálóra, a könyvvizsgálói társaságra egyebekben a gazdasági társaságokról szóló törvény, a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló törvény, valamint a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló törvény előírásai az irányadóak.

Könyvvizsgálói jelentés és a könyvvizsgálói záradék

156. § (1) A vállalkozótól független könyvvizsgáló feladata az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló valódiságának és szabályszerűségének (a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet) felülvizsgálata, e törvény és a létesítő okirat előírásai betartásának ellenőrzése, és ennek alapján az éves beszámolóról, az egyszerűsített éves beszámolóról a könyvvizsgáló állásfoglalását tükröző vélemény kialakítása, a beszámoló záradékkal való ellátása (záradékolása).

(2) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló könyvvizsgálója köteles együttműködni a konszolidálásba bevont vállalkozás könyvvizsgálójával annak érdekében, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámolóba összefoglalt éves beszámolók adatai megfeleljenek az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítés követelményeinek, és a konszolidálásba bevont vállalkozások figyelembe vegyék az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésének a rájuk vonatkozó előírásait. Ez azonban az összevont (konszolidált) éves beszámoló könyvvizsgálójának a felelősségét nem korlátozza.

(3) A konszolidálásba bevont vállalkozás könyvvizsgálója köteles az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálatát végző könyvvizsgálóval együttműködni annak érdekében, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámoló megbízható és valós képet adjon a konszolidálásba bevont vállalkozások együttes vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről.

(4) A könyvvizsgáló az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálatáról — a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó — írásbeli könyvvizsgálói jelentést köteles készíteni és azt megbízójának átadni.

(5) A könyvvizsgálónak a könyvvizsgálói jelentésben rögzítenie kell:

a) a könyvvizsgálói jelentés címettjét;

b) a könyvvizsgálat tárgyát képező éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló azonosítóit (különösen melyik vállalkozó, milyen főbb jellemző adatokat tartalmazó, melyik üzleti évre vonatkozó, milyen mérlegfordulónappal készült beszámolója);

c) az elvégzett, a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását megfelelően alátámasztó vizsgálatok jellegét, összefoglaló bemutatását;

d) az éves beszámolóhoz, az egyszerűsített éves beszámolóhoz, az összevont (konszolidált) éves beszámolóhoz csatolt könyvvizsgálói záradékban vagy a záradék megadásának elutasításában kifejezett véleményét, határozott álláspontját arról, hogy az adott beszámoló megfelel-e az e törvényben foglaltaknak, továbbá azon egyéb jogszabályok előírásainak, amelyek a könyvvizsgáló számára a beszámolóban szereplő adatok vonatkozásában feladatokat határoznak meg;

e) a (hitelesítő, korlátozott, elutasító) könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását;

f) a könyvvizsgálói jelentés keltezését;

g) a könyvvizsgálatért személyében felelős könyvvizsgáló nevét, aláírását, címét, kamarai bejegyzési (nyilvántartási) számát;

h) könyvvizsgálói társaság esetén a — g) pontban foglaltakon túlmenően — társaság képviselőjére jogosult nevét, aláírását, a társaság megnevezését, címét, kamarai nyilvántartási számát is.

(6) Ha a kiegészítő mellékletben a vállalkozó [az összevont (konszolidált) éves beszámoló kiegészítő mellékletében az anyavállalat] nem, vagy nem a valóságnak megfelelően értékeli, akkor a könyvvizsgáló az írásbeli könyvvizsgálói jelentésben köteles bemutatni az általa feltárt tényeket és megállapításokat, kitérve az előző üzleti évre, továbbá az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapja után bekövetkezett jelentősebb eseményekre és főleg hátrányos változásokra, az éves eredményt befolyásoló kedvezőtlen tényezőkre bemutatására.

157. § (1) A könyvvizsgáló jogosult a vállalkozótól, annak alkalmazottaitól az ellenőrzés során adatokat és felvilágosítást kérni.

(2) Ha a könyvvizsgáló az ellenőrzés során a jogszabályi rendelkezések, a létesítő okirat megsértéséről, vagy olyan tényről szerez tudomást, amely a vállalkozó helyzetét, jövőbeni kilátásait hátrányosan befolyásolja, erről haladéktalanul köteles megbízóját értesíteni, s indokolt esetben

jogosult, illetve köteles az igazgatóság, a felügyelő bizottság vagy a legfőbb szerv összehívását kezdeményezni.

(3) A könyvvizsgálót a tevékenysége során tudomására jutott tények, adatok, üzleti információk tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

(4) Az összevont (konszolidált) éves beszámolót felülvizsgáló könyvvizsgálónak — ha a gondos vizsgálat szükségessé teszi — az anya- és leányvállalatokkal, illetve ezek könyvvizsgálóival szemben is megvannak az (1) és (2) bekezdésben előírt jogai, valamint a (3) bekezdésben meghatározott kötelezettsége.

158. § (1) Ha a könyvvizsgáló a felülvizsgálat során megállapítja, hogy az éves beszámoló (az egyszerűsített éves beszámoló) a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad, a felülvizsgálat során sem törvénysértést, sem szabálytalanságot nem tapasztalt és ezért az éves beszámolóban, az egyszerűsített éves beszámolóban foglaltakkal egyetért, a beszámolóhoz kapcsolódóan a következőket is magában foglaló hitelesítő záradékot ad: „A könyvvizsgálat során a vállalkozó éves beszámolóját (egyszerűsített éves beszámolóját), annak részeit és tételeit, azok könyvelési és bizonylati alátámasztását az érvényes nemzeti könyvvizsgálati standardokban foglaltak szerint felülvizsgáltam, és ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztem arról, hogy az éves beszámolót (az egyszerűsített éves beszámolót) a számviteli törvényben foglaltak és az általános számviteli elvek szerint készítették el. Az éves beszámoló (az egyszerűsített éves beszámoló) a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad. Az üzleti jelentés az éves beszámoló adataival összhangban van.”

(2) Ha a könyvvizsgáló a felülvizsgálat során megállapítja, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámoló a konszolidálásba bevont vállalkozások együttes vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad, a felülvizsgálat során sem törvénysértést, sem szabálytalanságot nem tapasztalt és ezért az összevont (konszolidált) éves beszámolóban foglaltakkal egyetért, az összevont (konszolidált) éves beszámolóhoz kapcsolódóan a következőket is magában foglaló hitelesítő záradékot ad: „A könyvvizsgálat során az összevont (konszolidált) éves beszámolót, annak részeit és tételeit, azok bizonylati alátámasztását az érvényes nemzeti könyvvizsgálati standardokban foglaltak szerint felülvizsgáltam, és ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztem arról, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az általános számviteli elvek figyelembevételével állították össze. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló a konszolidálásba bevont vállalkozások együttes vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad, annak adataival az összevont (konszolidált) üzleti jelentés összhangban van.”

(3) Ha a könyvvizsgáló azt állapítja meg, hogy az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont

(konszolidált) éves beszámoló egészében vagy részben nem felel meg e törvény előírásainak és a valóságnak, akkor a hitelesítő záradék helyett korlátozott vagy elutasító záradékot ad a záradék korlátozása vagy elutasítása okainak részletes feltüntetésével.

(4) Ha a könyvvizsgáló nem tud záradékot adni, mert ahhoz nem tudott elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szerezni, akkor a záradék megadásának elutasítását, az elutasítás okainak részletes feltüntetésével kell a könyvvizsgálói záradék helyett letétbe helyezni, illetve közzétenni.

(5) A könyvvizsgáló által ellenőrzött és a záradékkal vagy a záradék megadásának elutasításával ellátott éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló terjeszthető a legfőbb szerv (a részvénytársaság közgyűlése, a korlátolt felelősségű társaság taggyűlése) elé.

(6) Amennyiben a közgyűlés, a taggyűlés az elterjesztett éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló adatait megváltoztatja, vagy olyan információ jutott a könyvvizsgáló tudomására, amely mellett a közgyűlést, a taggyűlést megelőzően adott könyvvizsgálói záradék már nem tükrözi a valós helyzetet, a könyvvizsgálónak a letétbe helyezésre, a közzétételre kerülő éves beszámolóhoz, egyszerűsített éves beszámolóhoz, összevont (konszolidált) éves beszámolóhoz a valóságnak megfelelő könyvvizsgálói záradékot kell — még a letétbe helyezést, a közzétételt megelőzően — készítenie.

XI. Fejezet

KÖNYVVEZETÉS, BIZONYLATOLÁS

Kettős könyvvitel

159. § A kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében, a használatában, illetve a tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, továbbá a gazdasági műveletekről olyan könyvviteli nyilvántartást köteles vezetni, amely az eszközökben (aktívákban) és a forrásokban (passzívákban) bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.

Az egységes számlakeret

160. § (1) Az egységes számlakeret célja, hogy a gazdálkodó eszközeinek és forrásainak, a gazdasági műveletek eredményre gyakorolt hatásának egységes rendszerbe foglalásával segítséget adjon a gazdálkodó számvitelének megszervezéséhez, biztosítsa az e törvény szerinti, illetve e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerinti beszámoló elkészítéséhez szükséges alapinformációkat.

(2) Az 1—4. számlaosztály tartalmazza a mérlegszámlákat, ezen belül az 1—3. számlaosztály az eszközszámlákat, a 4. számlaosztály pedig a forrásszámlákat. E számlaosztályok számlái biztosítják a mérleg elkészítéséhez szükséges adatokat.

a) Az 1. számlaosztály az immateriális javak, a tárgyi eszközök (ideértve a rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett beruházásokat is), valamint a befektetett pénzügyi eszközök nyilvántartására szolgáló számlákat foglalja magában.

b) A 2. számlaosztály a vásárolt és a saját előállítású készleteket foglalja magában.

c) A 3. számlaosztály tartalmazza a készletek kivételével a forgóeszközök (a pénzeszközök, az értékpapírok, a vevőkkel, az adósokkal, a munkavállalókkal és a tagokkal, az állami költségvetéssel és az egyéb szervezetekkel szembeni követelések), továbbá az aktív időbeli elhatárolások számláit.

d) A 4. számlaosztályban kell kimutatni az eszközök forrásait. Idetartoznak a saját tőke, a céltartalékok, a hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek, valamint a passzív időbeli elhatárolások számlái.

(3) Az eredménykimutatás elkészítéséhez, a mérleg szerinti eredmény megállapításához szükséges adatokat az 5. és a 8—9. számlaosztály számlái tartalmazzák.

a) Az 5. számlaosztály a költségeket költségcsoportokba csoportosítva tartalmazza. Az 5. számlaosztályon belül a költségcsoportok: anyagköltség, igénybe vett szolgáltatások költségei, egyéb szolgáltatások költségei, bérköltség, személyi jellegű egyéb kifizetések, bérjárulékok, értékcsökkenési leírás. A számlaosztályon belül — az eredménykimutatást összköltség eljárással készítő vállalkozónak — különítenként kell kimutatni az — egyébként költségcsoportnak, költségmegtérülésnek nem minősülő — aktivált saját teljesítmények tárgyevi értékének változását, mint a vele azonos nagyságú közvetlen költségek fedezetét, és az értékesítésre nem került teljesítmények közvetlen önköltséggel azonos értékét.

b) A 8. számlaosztály az összköltség eljárással készülő eredménykimutatáshoz tartalmazza az anyagjellegű ráfordításokat [ezen belül az anyagköltséget, az igénybe vett szolgáltatások értékét, az egyéb szolgáltatások értékét, az eladott áruk beszerzési értékét, az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét], a személyi jellegű ráfordításokat (ezen belül a bérköltséget, a személyi jellegű egyéb kifizetéseket, a bérjárulékokat) és az értékcsökkenési leírást, valamint az egyéb ráfordításokat, a pénzügyi műveletek ráfordításait, a rendkívüli ráfordításokat, az eredményt terhelő adót. A 8. számlaosztály a forgalmi költség eljárással készülő eredménykimutatáshoz tartalmazza az értékesítés elszámolt közvetlen önköltségét, az eladott áruk beszerzési értékét, az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét, az értékesítés közvetett költségeit (ezen belül az értékesítési, forgalmazási, az igazgatási, az egyéb általános költségeket, valamint az egyéb ráfordításokat, a pénzügyi műveletek

ráfordításait, a rendkívüli ráfordításokat, az eredményt terhelő adót.

c) A 9. számlaosztályban kell kimutatni az értékesítés árbevételét, az egyéb bevételeket, a pénzügyi műveletek bevételeit, a rendkívüli bevételeket.

(4) A 6—7. számlaosztály — a gazdálkodó döntésének megfelelően — használható a vezetői információk biztosítására. E számlaosztályok szabad használata lehetővé teszi a vállalkozáson belüli egységek elszámoltatását, a költség-gazdálkodás, az önköltségszámítás sajátos rendszerének kialakítását.

(5) A 0. számlaosztály azokat a nyilvántartási számlákat tartalmazza, amelyekben kimutatott tételek az adott üzleti év mérleg szerinti eredményét, a mérlegfordulónapi saját tőke összegét közvetlenül nem befolyásolják. A 0. számlaosztályban a mérlegen kívüli tételeket is ki kell mutatni. Ilyenek a függő kötelezettségek, a biztos (jövőbeni) kötelezettségek, külön kiemelve a határidős, az opciós ügyletek és swap ügyletek határidős részének szerződés szerinti értékét mindaddig, amíg a kötelezettség, az ügylet teljesítése (lezárása) meg nem történt, szerződés szerint le nem járt, továbbá a határidős, az opciós ügyletek és swap ügyletek határidős ügyletrésze miatt fennálló követelések.

Számlarend

161. § (1) A kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó az egységes számlakeret előírásainak figyelembevételével olyan számlarendet köteles készíteni, amely szerinti könyvvezetés az e törvényben előírt beszámoló készítését maradtalanul biztosítja.

(2) A számlarend a következőket tartalmazza:

a) minden alkalmazásra kijelölt számla számjelét és megnevezését,

b) a számla tartalmát, ha az a számla megnevezéséből egyértelműen nem következik, továbbá a számla értéke növekedésének, csökkenésének jogcímeit, a számlát érintő gazdasági eseményeket, azok más számlákkal való kapcsolatát,

c) a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát,

d) a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet.

(3) Az analitikus nyilvántartásoknak szoros kapcsolatban kell lenniük a főkönyvi könyveléssel, és a kettő között az értékadatok számszerű egyeztetésének lehetőségét biztosítani kell.

(4) A számlarend összeállításáért, annak folyamatos karbantartásáért, a naprakész könyvvezetés helyességéért a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy a felelős.

(5) Az újonnan alakuló — e törvény hatálya alá tartozó és kettős könyvvitelt vezető — gazdálkodó köteles számlarendjét a megalakulás időpontjától számított 90 napon belül, az egyszeres könyvviteltől a kettős könyvvitelre áttér-

rő gazdálkodó az áttérés időpontjáig elkészíteni. E törvény változása esetén a számlarend szükséges módosítását a törvényi változás hatálybalépését követő 90 napon belül kell elvégezni.

Egyszeres könyvvitel

162. § (1) Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében, a használatában, illetve a tulajdonában lévő pénzeszközökről és azok forrásairól, továbbá a pénzforgalmi gazdasági műveletekről, a pénzforgalmi műveletekhez közvetve kapcsolódó, de tényleges pénzmozgást nem eredményező végleges vagyonváltozásokról, nem pénzben kiegyenlített bevételekről, ráfordításokról olyan könyvviteli nyilvántartást (pénzforgalmi könyvvitel) köteles vezetni, amely ezen eszközökben és forrásokban bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, áttekinthetően mutatja. E könyvviteli nyilvántartáshoz kapcsolódóan az egyszerűsített beszámoló összeállításához szükséges, hogy a gazdálkodó az eszközökről, a forrásokról részletező nyilvántartásokat is a valóságnak megfelelően és folyamatosan vezessen.

(2) A pénzeszközökről és azok forrásairól, valamint az azokban beállott változásokról vezetett könyvviteli nyilvántartási kötelezettségnek naplófőkönyv vagy más, a követelményeknek megfelelő nyilvántartás vezetésével lehet eleget tenni. Az alkalmazott nyilvántartási rendszernek olyannak kell lennie, amely a teljes üzleti pénzforgalmat, a pénzforgalomhoz kapcsolódó, de pénzmozgással nem járó vagyon- és eredményváltozásokat az elszámolások egyezőségét biztosító formában mutatja ki.

(3) A könyvvezetés folyamatosságáért és helyességéért a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy a felelős.

A könyvviteli rendszerek változtatása

163. § (1) Az egyszeres könyvviteltől a kettős könyvvitelre történő áttéréskor az egyszerűsített mérleg alapján kell a nyitómérleget elkészíteni úgy, hogy a mérleg főösszege ne változzon meg. A nyitómérleg eredménytartalék sorába az egyszerűsített mérlegben kimutatott eredménytartalék és tartalék együttes összegét kell beállítani. Az egyszerűsített mérleg szerinti eredményt a nyitómérlegben a mérleg szerinti eredmény sorban kell szerepeltetni. Nyitás után

a) a vevők — fizetendő általános forgalmi adót nem tartalmazó — állományával azonos összegű árbevételt el kell számolni az eredménytartalékkal szemben;

b) a szállítók mérleg szerinti — a költségvetéssel még el nem számolt, az egyszerűsített mérlegben levonásba helyezett, előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó — állományából azon tételeket, amelyek a vásárolt készletek nyitómérleg szerinti állományában nem szerepelnek (szolgáltatások, előző üzleti évben már

felhasznált, értékesített vásárolt készletek), költségként el kell számolni az eredménytartalékkal szemben;

c) a saját termelésű készletek nyitómérleg szerinti értékével azonos összeget el kell számolni rendkívüli bevételként az eredménytartalékkal szemben;

d) a céltartalékok nyitómérlegben szereplő összegével azonos összeget el kell számolni rendkívüli ráfordításként az eredménytartalékkal szemben;

e) a 103. § (2) bekezdése szerinti — a tartaléknál a 102. § (6) bekezdésének b) pontja szerint figyelembe vett — kötelezettségek közül azokat, amelyeket az egyszeres könyvvitelben költségként, ráfordításként még nem lehetett érvényesíteni, nyitás után rendkívüli ráfordításként az eredménytartalékkal szemben kell elszámolni;

f) a 103. § (4) bekezdése szerint az egyszerűsített mérlegben kötelezettségként kimutatott, a tevékenységhez jogszabály vagy államközi megállapodás alapján kapott vissza nem térítendő támogatás még fel nem használt összegét a kötelezettségek közül — rendkívüli bevételként elszámolva — ki kell vezetni. Ezt a rendkívüli bevételt a 45. § (1) bekezdése szerinti halasztott bevételek között időbelileg el kell határolni.

(2) Az áttérés előtti üzleti évről az eredménylevezetés alapján nem kell eredménykimutatást készíteni.

Könyvviteli zárlat

164. § (1) A könyvviteli zárathoz az üzleti év végén a folyamatos könyvelés teljessé tétele érdekében végzett kiegyesítő, helyesbítő, egyeztető, összesítő könyvelési munkák és a számlák technikai lezárása tartoznak.

(2) A kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a könyvviteli számlákból az általa választott időszakonként, de legalább a beszámoló elkészítését, valamint a más jogszabályban előírt, a számviteli adatokon alapuló adatszolgáltatás teljesítését megelőzően, annak alátámasztására főkönyvi kiadványt köteles készíteni.

(3) Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó a naplófőkönyvet vagy más, e törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást az általa választott időszakonként, de legalább az egyszerűsített beszámoló alátámasztásához, valamint a más jogszabályban előírt, a számviteli adatokon alapuló adatszolgáltatáshoz köteles lezárni.

A bizonylati elv és a bizonylati fegyelem

165. § (1) Minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve az eszközök forrásainak állományát vagy összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell kiállítani (készíteni). A gazdasági műveletek (események) folyamatát tükröző összes bizonylat adatait a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni kell.

(2) A számviteli (könyvviteli) nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni. Szabályszerű az a bizonylat, amely az adott gazdasági műveletre (eseményre) vonatkozóan a könyvvitelben rögzítendő és a más jogszabályban előírt adatokat a valóságnak megfelelően, hiánytalanul tartalmazza, megfelel a bizonylat általános alakai és tartalmi követelményeinek, és amelyet — hiba esetén — előírászerűen javítottak.

(3) A bizonylatok feldolgozási rendjének kialakításakor figyelembe kell venni a következőket is:

a) a pénzeszközöket érintő gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait késedelem nélkül, készpénzforgalom esetén a pénzmozgással egyidejűleg, illetve bankszámla forgalomnál a hitelintézeti értesítés megérkezésekor, az egyéb pénzeszközöket érintő tételeket legkésőbb a tárgyhót követő hó 15-éig a könyvekben rögzíteni kell;

b) az egyéb gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait a gazdasági műveletek, események megtörténte után, legalább negyedévenként, a számviteli politikában meghatározott időpontig (kivéve, ha más jogszabály eltérő rendelkezést nem tartalmaz), legkésőbb a tárgynegyedévet követő hó végéig kell a könyvekben rögzíteni.

(4) A főkönyvi könyvelés, az analitikus nyilvántartások és a bizonylatok adatai közötti egyeztetés és ellenőrzés lehetőségét, függetlenül az adathordozók fajtájától, a feldolgozás (kézi vagy gépi) technikájától, logikailag zárt rendszerrel biztosítani kell.

Számviteli bizonylatok

166. § (1) Számviteli bizonylat minden olyan a gazdálkodó által kiállított, készített, illetve a gazdálkodóval üzleti vagy egyéb kapcsolatban álló természetes személy vagy más gazdálkodó által kiállított, készített okmány (számla, számlát helyettesítő okmány, szerződés, megállapodás, kimutatás, hitelintézeti bizonylat, bankkivonat, jogszabályi rendelkezés, egyéb ilyennek minősíthető irat) — függetlenül annak nyomdai vagy egyéb előállítási módjától —, amelyet a gazdasági esemény számviteli nyilvántartása céljára készítettek, és amely rendelkezik az e törvényben meghatározott általános alakai és tartalmi kellékekkel.

(2) A számviteli bizonylat adatainak alakilag és tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és helytállónak kell lennie. A bizonylat szerkesztésekor a világosság elvét szem előtt kell tartani.

(3) A számviteli bizonylatot a gazdasági művelet, esemény megtörténtének, illetve a gazdasági intézkedés megtételének vagy végrehajtásának időpontjában, magyar nyelven kell kiállítani. (Külföldi megrendelőnek küldött és magyar nyelven kiállított számlán az adatok a külföldi megrendelő nyelvén is feltüntethetők.)

(4) A külföldi szállító, szolgáltató számláján azokat az adatokat, megjelöléseket kell — a könyvviteli nyilvántar-

tásokban történő rögzítést megelőzően — magyarul is feltüntetni, amelyek a bizonylat hitelességéhez, a megbízható, a valóságnak megfelelő adatrögzítéshez, könyveléshez, az utólagos ellenőrzéshez feltétlenül szükségesek.

(5) Átalakulás esetén a jogelődnél — a jogutód cégjegyzékbe való bejegyzése napjától — keletkezett bizonylatok, illetve a jogelőd nevére kiállított bizonylatok alapján a gazdasági eseményeket a jogutód (több jogutód esetén az, amelyiknél a gazdasági esemény hatása megjelenik) rögzíti a könyvviteli nyilvántartásokban, amennyiben a jogelőd éves beszámolója, egyszerűsített éves beszámolója elkészítése során azokat figyelembe venni nem lehetett, illetve, ha a jogelőd nem tudta azokat figyelembe venni.

(6) A számviteli bizonylatokon az adatok időtállóságát a 169. §-ban meghatározott megőrzési időn belül biztosítani kell.

167. § (1) A könyvviteli elszámolást közvetlenül alátámasztó bizonylat általános alakai és tartalmi kellékei a következők:

a) a bizonylat megnevezése és sorszáma vagy egyéb más azonosítója;

b) a bizonylatot kiállító gazdálkodó (ezen belül a szervezeti egység) megjelölése;

c) a gazdasági műveletet elrendelő személy vagy szervezet megjelölése, az utalványozó és a rendelkezés végrehajtását igazoló személy, valamint a szervezettől függően az ellenőr aláírása; a készletmozgások bizonylatainak és a pénzügyi bizonylatokon az átvevő, az ellennyugtákon a befizető aláírása;

d) a bizonylat kiállításának időpontja, illetve kivételesen — a gazdasági művelet jellegétől, időbeni hatályától függően — annak az időszaknak a megjelölése, amelyre a bizonylat adatait vonatkoztatni kell;

e) a (megtörtént) gazdasági művelet tartalmának leírása vagy megjelölése, a gazdasági művelet okozta változások mennyiségi, minőségi és — a gazdasági művelet jellegétől, a könyvviteli elszámolás rendjétől függően — értékbeni adatai;

f) külső bizonylat esetében a bizonylatnak tartalmaznia kell többek között: a bizonylatot kiállító gazdálkodó nevét, címét;

g) bizonylatok adatainak összesítése esetén az összesítés alapjául szolgáló bizonylatok körének, valamint annak az időszaknak a megjelölése, amelyre az összesítés vonatkozik;

h) a könyvelés módjára, az érintett könyvviteli számlákra történő hivatkozás;

i) a könyvviteli nyilvántartásokban történt rögzítés időpontja, igazolása;

j) továbbá minden olyan adat, amelyet jogszabály előír.

(2) A számlával, az egyszerűsített számlával, a számlát helyettesítő okmánnyal kapcsolatos további követelményeket más jogszabály is meghatározhatja.

(3) A számla, az egyszerűsített számla, a számlát helyettesítő okmány alaki és tartalmi hitelességét, megbízhatóságát — ha jogszabály eltérően nem rendelkezik — a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy vagy az általa a bizonylat aláírására feljogosított személy (ideértve a Polgári Törvénykönyv szerint vélelmezett képviselőt is) a gazdálkodó azonosító adatainak feltüntetésével és aláírásával igazolja.

(4) Mentésül az általa kiállított számla, egyszerűsített számla, számlát helyettesítő okmány aláírási kötelezettsége alól az a vállalkozó, amelyik főtevékenységként olyan szolgáltatást végez, amelynél a szolgáltatásról számítógépes úton zárt rendszerben, a számlázási rendszer által mért adatok alapján, emberi beavatkozás nélkül, folyamatosan és nagy tömegben állítja ki a számlát, az egyszerűsített számlát, a számlát helyettesítő okmányt.

(5) Az elektronikus okiratok alkalmazásának feltételeit, hitelességének, megbízhatóságának követelményeit az elektronikus okiratokról szóló, külön törvény határozza meg.

(6) Ha a könyvviteli nyilvántartás mint számviteli bizonylat technikai, optikai eljárás eredménye, biztosítani kell:

- a) az adatok vizuális megjelenítése érdekében azoknak — szükség esetén — a késedelem nélküli kiírásáért,
- b) az egyértelmű azonosítás érdekében a kódjegyzéket.

Szigorú számadási kötelezettség

168. § (1) A készpénz kezeléséhez, más jogszabály előírása alapján meghatározott gazdasági eseményekhez kapcsolódó bizonylatokat (ideértve a számlát, az egyszerűsített számlát és a nyugtát is), továbbá minden olyan nyomtatványt, amelyért a nyomtatvány értékét meghaladó vagy a nyomtatványon szereplő névértéknek megfelelő ellenértéket kell fizetni, vagy amelynek az illetéktelen felhasználása visszaélésre adhat alkalmat, szigorú számadási kötelezettség alá kell vonni.

(2) A szigorú számadási kötelezettség a bizonylatot, a nyomtatványt kibocsátót terheli.

(3) A szigorú számadás alá vont bizonylatokról, nyomtatványokról a kezelésükkel megbízott vagy a kibocsátásukra jogosult személynek olyan nyilvántartást kell vezetni, amely biztosítja azok elszámoltatását.

A bizonylatok megőrzése

169. § (1) A gazdálkodó az üzleti évről készített beszámolót, valamint az azt alátámasztó leltárt, értékelést, főkönyvi kivonatát, továbbá a naplófőkönyvet, valamint más, e törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást, az egyszerűsített beszámolót alátámasztó leltárt és a részletező nyilvántartást olvasható formában, valamint az adatok

feldolgozásánál alkalmazott, működőképes állapotban tárolt számítógépes programot legalább 10 évig köteles megőrizni.

(2) A könyvviteli elszámolást közvetlenül és közvetetten alátámasztó számviteli bizonylatot (ideértve a főkönyvi számlákat, az analitikus, illetve részletező nyilvántartásokat is), legalább 8 évig kell olvasható formában, a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján visszakereshető módon megőrizni. A folyószámláknál az elévülési idő a folyószámla megszűnésének időpontjával kezdődik.

(3) A szigorú számadású bizonylatok rontott példányaira is vonatkozik a (2) bekezdés szerinti megőrzési kötelezettség.

(4) A megőrzési időn belüli szervezeti változás (ideértve a jogutód nélküli megszűnést is) nem hatálytalanítja e kötelezettséget, így az (1), illetve (2) bekezdés szerinti bizonylatok megőrzéséről a szervezeti változás végrehajtásakor intézkedni kell.

XII. Fejezet

JOGKÖVETKEZMÉNYEK

170. § (1) E törvényben előírt számviteli szabályok megsértéséért való felelősségre a Polgári Törvénykönyv általános felelősségi szabályait kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésében foglaltakon túlmenően, a törvényben foglalt rendelkezések megsértése esetén az érintettek a külön törvényekben (Büntető Törvénykönyv, szabálysértésekről szóló törvény) meghatározott felelősséggel is tartoznak.

(3) Amennyiben az adóhatóság megállapítja, hogy a 154. § (3) bekezdése szerint közzétett éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló egészében vagy részben nem felel meg e törvény előírásainak, akkor az ilyen beszámoló készítő vállalkozóra az adózás rendjéről szóló törvény szerint mulasztási bírság szabható ki.

XIII. Fejezet

AZ ORSZÁGOS SZÁMVITELI BIZOTTSÁG

A bizottság létrehozása

171. § (1) A számvitel elméletének és alkalmazott módszertani megoldásának fejlesztésére, a törvényben foglalt számviteli alapelvek gyakorlati érvényesülésének elősegítésére a pénzügyminiszter szakértőkből Országos Számviteli Bizottságot (a továbbiakban: bizottság) hoz létre.

(2) A bizottság elnökét és tagjait a pénzügyminiszter 5 évre nevezi ki.

(3) A pénzügyminiszter a bizottság tagjainak egyharmadát a Magyar Könyvvizsgálói Kamara, egyharmadát a Magyar Számviteli Szakemberek Egyesülete javaslata alapján nevezi ki.

A bizottság feladata

172. § A bizottság feladata különösen:

a) rendszeresen javaslatokat tesz a Pénzügyminisztérium részére a törvény esetleges módosításának kezdeményezésére, számviteli ajánlások felülvizsgálatára vagy újak megalkotására,

b) figyelemmel kíséri a számviteli rendszer gyakorlati megvalósulását, a felmerülő problémák megoldására javaslatot ad a Pénzügyminisztérium részére,

c) rendszeresen javaslatot tesz a könyvvizsgálói feladatok végrehajtását is segítő számviteli ajánlások elkészítésére, felülvizsgálatára,

d) a külföldi számviteli szabályozást és gyakorlatot figyelemmel kíséri, azokról a magyar vállalkozókat tájékoztatja.

A bizottság működése

173. § (1) A bizottság munkáját az elnök irányítja, akinek tevékenységét a titkárság segíti.

(2) A titkársági feladatok ellátásáról a pénzügyminiszter gondoskodik.

XIV. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

174. § (1) Ez a törvény — a (2)—(4) bekezdésben foglaltak kivételével — 2001. január 1-jével lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit először a 2001. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(2) A 4. § (5) bekezdése az Európai Unióhoz való csatlakozással egyidejűleg lép hatályba.

(3) A fölérendelt anyavállalat, ha az Európai Unió valamely tagállamában székhellyel rendelkezik, a 116. § (1) bekezdése alapján a belföldi székhelyű alárendelt anyavállalatot az Európai Unióhoz való csatlakozás időpontját követő üzleti évben mentesítheti.

(4) A 151. § (1) bekezdése 2003. január 1-jével lép hatályba.

(5) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a számvitelről szóló 1991. évi XVIII. törvény;

b) a Polgári Törvénykönyv egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1993. évi XCII. törvény 41. §-a (1) bekezdésének d) és e) pontja;

c) a számvitelről szóló 1991. évi XVIII. törvény módosításáról szóló 1993. évi CVIII. törvény;

d) a számvitelről szóló 1991. évi XVIII. törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló 1995. évi XX. törvény;

e) az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyontulajdonosokról szóló 1995. évi XXXIX. törvény 74. §-a;

f) az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és az ahhoz kapcsolódó egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 1995. évi CV. törvény 109. §-a;

g) a számvitelről szóló 1991. évi XVIII. törvény módosításáról szóló 1996. évi CXV. törvény;

h) a számvitelről szóló 1991. évi XVIII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXXX. törvény;

i) az adótörvények, a számviteli törvény és egyes más törvények módosításáról szóló 1998. évi XXXIII. törvény 41—57. §-a;

j) a Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetéséről szóló 1998. évi XC. törvény 74. §-a.

175. § Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival teljesen összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 1978. július 28-i, 78/660/EGK számú 4. irányelve a meghatározott jogi formájú gazdasági társaságok éves beszámolójáról,

b) a Tanács 1983. június 13-i, 83/349/EGK számú 7. irányelve a konszolidált beszámolóról.

176. § Azokat a törvényi előírásokat kiegészítő részletes szabályokat, módszereket, eljárásokat, amelyek a megbízható és valós kép bemutatásához szükségesek, nemzeti számviteli standardokba kell foglalni. A nemzeti számviteli standardok nem lehetnek ellentétesek a törvény céljával és alapelveivel, valamint a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben aláírt Európai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1994. évi I. törvény alapján folyó jogharmonizációval.

Átmeneti rendelkezések

177. § (1) A 8. § (4) bekezdése szerint egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozó — a feltételek megléte esetén is — legfeljebb a 2003. december 31-ig tartó üzleti évről készíthet egyszerűsített beszámolót, az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre legkésőbb 2004. január 1-jével át kell térnie. Egyszerűsített beszámolónak minősül a törvény hatálybalépése előtti mérlegfordulónapra készített egyszerűsített mérleg és eredménylevezetés is.

(2) A 25. § (9) bekezdése szerint az immateriális javakra adott előlegek, továbbá a 26. § (3) bekezdése szerint az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, valamint a 26. § (6) bekezdése szerinti tenyészállatok átsorolását 2001. január 1-jével — a nyitó tételek könyvelését követően — el kell végezni.

(3) A 38. § (2) és (3) bekezdése szerint a tőketartalékból, illetve az eredménytartalékból lekötött összegeket, továbbá az eredménytartalék javára korábban elszámolt pótbefizetés összegét 2001. január 1-jével — a nyitó tételek könyvelését követően — a lekötött tartalékba át kell vezetni. Amennyiben a szövetkezetenél a fel nem osztható szövetkezeti vagyon a jegyzett tőkében szerepel, a törvény hatálybalépését követő 180 napon belül gondoskodni kell annak a jegyzett tőke leszállításával a lekötött tartalékba helyezéséről.

(4) A víztársulatok kezelésében lévő vízi építmények, utak, hidak, térelemek, föld alatti létesítmények bruttó értéke után — további intézkedésig — nem számolható el értékcsökkenési leírás. Az értékcsökkenés összegét a jegyzett tőkével szemben kell elszámolni.

(5) Amennyiben a 2001-ben befejeződő üzleti év mérlegfordulónapján a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, továbbá a külföldi pénzügyi eszközök, értékpapírok, illetve kötelezettség 60. § (3) bekezdése szerint megállapított értékelési különbözete összevontan árfolyamnyereség, a vállalkozó dönthet arról, hogy az összevontan árfolyamnyereséget jelentő különbözetet

a) a 60. § (3) bekezdésének *b)* pontja szerint időbelileg elhatárolja, vagy

b) a 33. § (2) bekezdése szerint a megelőző üzleti év(ek)ben időbelileg elhatárolt nem realizált árfolyamvesztéssel ilyen összeggel csökkentve, annak fedezetére használja fel, ezért azt a 60. § (3) bekezdésének *b)* pontja szerint nem határolja el.

(6) A 2001. évi összevont (konszolidált) éves beszámoló készítési kötelezettségnek a 117. § (1) bekezdése szerinti feltételei teljesülésének meghatározásánál a 117. § (2) bekezdése szerinti vállalkozások 1999—2000. évi adatait kell viszonyítani a 117. § (1) bekezdése szerinti mutatóértékekhez.

(7) A 155. § (3) bekezdésében foglaltak — a törvény 151. §-a (1) bekezdésének hatálybalépését megelőzően — csak akkor alkalmazhatók, ha a vállalkozó könyvviteli nyilvántartásait, továbbá éves beszámolóját (egyszerűsített éves beszámolóját) legalább mérlegképes könyvelői képzéssel rendelkező vezető és készíti el, vagy ha a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele az üzleti évet megelőző két év átlagában nem haladta meg (ennek hiányában a tárgyévben várhatóan nem haladja meg) az 5 millió forintot.

(8) A követelések miatt a várható veszteségek fedezetére képzett és 2000. december 31-én a mérlegben ilyen címen kimutatott céltartalékot legkésőbb a törvény hatálybalépését követő üzleti év mérlegfordulónapjáig meg kell szüntetni.

Felhatalmazás

178. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben szabályozza:

a) az államháztartás szervezetei beszámoló készítését, könyvvizelési kötelezettségét, a beszámolás és a könyvvizelés során érvényesítendő sajátos fogalmi meghatározásokat, figyelemmel az államháztartási törvényben foglaltakra;

b) a Magyar Nemzeti Bank, a hitelintézetek, a pénzügyi vállalkozások, a befektetési vállalkozások, a biztosító intézetek, a tőzsde, az elszámolóház, a befektetési alapok, az egyéb alapok éves beszámoló készítésének és könyvvizelésének sajátosságait a Magyar Nemzeti Bank előzetes véleményének kikérésével;

c) a 3. § (1) bekezdésének 4. pontja szerinti — a *b)* pont alá nem tartozó — egyéb szervezetek beszámoló készítésének és könyvvizelésének sajátosságait;

d) a könyvvizelési szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételét ellátó szervezetre, a szervezettel szembeni követelményekre, a törvényességi felügyeletre, a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó előírásokat;

e) a nemzeti számviteli standardok készítésének, kidolgozásának feltételeit, a standardok elfogadásának, bevezetésének, hatályba léptetésének követelményeit.

(2) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter arra, hogy rendeletben szabályozza a mérlegképes könyvelői képzés szakmai és vizsgakövetelményeit.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

I. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez

A mérleg előírt tagolása

„A” változat

Eszközök (aktívák)

A. Befektetett eszközök

I. Immateriális javak

1. Alapítás-átszervezés aktivált értéke
2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke
3. Vagyon értékű jogok
4. Szellemi termékek
5. Üzleti vagy cégérték
6. Immateriális javakra adott előlegek
7. Immateriális javak érték helyesbítése

II. Tárgyi eszközök

1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek
3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
4. Tenyészállatok
5. Beruházások, felújítások

6. Beruházásokra adott előlegek
 7. Tárgyi eszközök értékhelyesbítése
- III. Befektetett pénzügyi eszközök
1. Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban
 2. Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban
 3. Egyéb tartós részesedés
 4. Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban
 5. Egyéb tartósan adott kölcsön
 6. Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír
 7. Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése
- B. Forgóeszközök
- I. Készletek
1. Anyagok
 2. Befejezetlen termelés és félkész termékek
 3. Növendék-, hízó- és egyéb állatok
 4. Késztermékek
 5. Áruk
 6. Készletekre adott előlegek
- II. Követelések
1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)
 2. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
 3. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
 4. Váltókövetelések
 5. Egyéb követelések
- III. Értékpapírok
1. Részesedés kapcsolt vállalkozásban
 2. Egyéb részesedés
 3. Saját részvények, saját üzletrészek
 4. Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- IV. Pénzeszközök
1. Pénztár, csekkek
 2. Bankbetétek
- C. Aktív időbeli elhatárolások
1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása
 2. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása
 3. Halasztott ráfordítások

Eszközök összesen

Források (passzívák)

D. Saját tőke

I. Jegyzett tőke

Ebből: visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéken

- II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (—)
- III. Tőketartalék
- IV. Eredménytartalék
- V. Lekötött tartalék
- VI. Értékelési tartalék
- VII. Mérleg szerinti eredmény

E. Céltartalékok

1. Céltartalék a várható kötelezettségekre
2. Céltartalék a jövőbeni költségekre
3. Egyéb céltartalék

F. Kötelezettségek

I. Hátrasorolt kötelezettségek

1. Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
2. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
3. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben

II. Hosszú lejáratú kötelezettségek

1. Hosszú lejáratra kapott kölcsönök
2. Átváltoztatható kötvények
3. Tartozások kötvénykibocsátásból
4. Beruházási és fejlesztési hitelek
5. Egyéb hosszú lejáratú hitelek
6. Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
7. Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
8. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek

III. Rövid lejáratú kötelezettségek

1. Rövid lejáratú kölcsönök
— ebből: az átváltoztatható kötvények
2. Rövid lejáratú hitelek
3. Vevőktől kapott előlegek
4. Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)
5. Váltótartozások
6. Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
7. Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
8. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

G. Passzív időbeli elhatárolások

1. Bevételek passzív időbeli elhatárolása
2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása
3. Halasztott bevételek

Források összesen

A mérleg előírt tagolása

„B” változat

A. Befektetett eszközök**I. Immateriális javak**

1. Alapítás-átszervezés aktivált értéke
2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke
3. Vagyoni értékű jogok
4. Szellemi termékek
5. Üzleti vagy cégérték
6. Immateriális javakra adott előlegek
7. Immateriális javak értékhelyesbítése

II. Tárgyi eszközök

1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek
3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
4. Tenyészállatok
5. Beruházások, felújítások
6. Beruházásokra adott előlegek
7. Tárgyi eszközök értékhelyesbítése

III. Befektetett pénzügyi eszközök

1. Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban
2. Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban
3. Egyéb tartós részesedés
4. Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban
5. Egyéb tartósan adott kölcsön
6. Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír
7. Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése

B. Forgóeszközök**I. Készletek**

1. Anyagok
2. Befejezetlen termelés és félkész termékek
3. Növendék-, hízó- és egyéb állatok
4. Késztermékek
5. Áruk
6. Készletekre adott előlegek

II. Követelések

1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)
2. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
3. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
4. Váltókövetelések
5. Egyéb követelések

III. Értékpapírok

1. Részesedés kapcsolt vállalkozásban
2. Egyéb részesedés
3. Saját részvények, saját üzletrészek
4. Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

IV. Pénzeszközök

1. Pénztár, csekkek
2. Bankbetétek

C. Aktív időbeli elhatárolások

1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása
2. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása
3. Halasztott ráfordítások

D. Egy éven belül esedékes kötelezettségek

1. Rövid lejáratú kölcsönök
— ebből: az átváltoztatható kötvények
2. Rövid lejáratú hitelek
3. Vevőktől kapott előlegek
4. Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)
5. Váltótartozások
6. Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
7. Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
8. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

E. Passzív időbeli elhatárolások

1. Bevételek passzív időbeli elhatárolása
2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása
3. Halasztott bevételek

F. Forgóeszközök — rövid lejáratú kötelezettségek különbözete (B+C—D—E)**G. Az eszközök összértéke az egy éven belül esedékes kötelezettségek levonása után (A± F)****H. Egy évnél hosszabb lejáratú kötelezettségek****I. Hosszú lejáratú kötelezettségek**

1. Hosszú lejáratra kapott kölcsönök
2. Átváltoztatható kötvények
3. Tartozások kötvénykibocsátásból
4. Beruházási és fejlesztési hitelek
5. Egyéb hosszú lejáratú hitelek
6. Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben

7. Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
8. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek
- II. Hátrасorolt kötelezettségek
1. Hátrасorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
2. Hátrасorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
3. Hátrасorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben
- I. Céltartalékok
1. Céltartalék a várható kötelezettségekre
2. Céltartalék a jövőbeni költségekre
3. Egyéb céltartalék
- J. Saját tőke
- I. Jegyzett tőke
Ebből: visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéken
- II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (—)
- III. Tőketartalék
- IV. Eredménytartalék
- V. Lekötött tartalék
- VI. Értékelési tartalék
- VII. Mérleg szerinti eredmény
- 2. számú melléklet*
a 2000. évi C. törvényhez
- Az eredménykimutatás előírt tagolása**
(összköltség eljárással)
- „A” változat*
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele
02. Exportértékesítés nettó árbevétele
- I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)
03. Saját termelésű készletek állományváltozása
04. Saját előállítású eszközök aktivált értéke
- II. Aktivált saját teljesítmények értéke (± 03+04)
- III. Egyéb bevételek
Ebből: visszaírt értékvesztés
05. Anyagköltség
06. Igénybe vett szolgáltatások értéke
07. Egyéb szolgáltatások értéke
08. Eladott áruk beszerzési értéke
09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
- IV. Anyagjellegű ráfordítások (05+06+07+08+09)
10. Bérköltség
11. Személyi jellegű egyéb kifizetések
12. Bérjárulékok
- V. Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)
- VI. Értékcsökkenési leírás
- VII. Egyéb ráfordítások
Ebből: értékvesztés
- A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I± II+III—IV—V—VI—VII)
13. Kapott (járó) osztalék és részesedés
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott
14. Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott
15. Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott
16. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott
17. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei
- VIII. Pénzügyi műveletek bevételei (13+ 14+ 15+ 16+ 17)
18. Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztesége
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott
19. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott
20. Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztése
21. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai
- IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+19± 20+21)
- B. Pénzügyi műveletek eredménye (VIII—IX)
- C. Szokásos vállalkozási eredmény (± A± B)
- X. Rendkívüli bevételek
- XI. Rendkívüli ráfordítások
- D. Rendkívüli eredmény (X—XI)
- E. Adózás előtti eredmény (± C± D)
- XII. Adófizetési kötelezettség
- F. Adózott eredmény (± E—XII)
22. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre
23. Jávahagyott osztalék, részesedés
- G. Mérleg szerinti eredmény (± F+22—23)
- Az eredménykimutatás előírt tagolása**
(összköltség eljárással)
- „B” változat*
- Ráfordítások*
- I. Saját termelésű készletek állományának csökkenése
01. Anyagköltség
02. Igénybe vett szolgáltatások értéke
03. Egyéb szolgáltatások értéke
04. Eladott áruk beszerzési értéke
05. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke

- II. Anyagjellegű ráfordítások (01+02+03+04+05)
 06. Bérkölttség
 07. Személyi jellegű egyéb kifizetések
 08. Bérjárulékok
- III. Személyi jellegű ráfordítások (06+07+08)
- IV. Értékcsökkenési leírás
- V. Egyéb ráfordítások
 Ebből: értékvesztés
- VI. Üzemi (üzleti) tevékenység ráfordításai (I+II+III+IV+V)
- A. Üzemi (üzleti) tevékenység nyeresége (VI<XIV)
 09. Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztése
 Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott
 10. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások
 Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott
 11. Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztése
 12. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai
- VII. Pénzügyi műveletek ráfordításai (09+10± 11+12)
- B. Pénzügyi műveletek nyeresége (VII<XV)
- C. Szokásos vállalkozási eredmény (nyereség) [(A+B)>(H+I)]
- VIII. Rendkívüli ráfordítások
- D. Rendkívüli eredmény (nyereség) (VIII<XVI)
- E. Adózás előtti eredmény (nyereség) [(C+D)>(J+K)]
- IX. Adófizetési kötelezettség
- F. Adózott eredmény (nyereség) [(E—IX)>0]
- X. Jóváhagyott osztalék, részesedés
- G. Mérleg szerinti eredmény (nyereség)
- Összesen (VI+VII+VIII+IX+X+G)

Bevételek

13. Belföldi értékesítés nettó árbevétele
 14. Exportértékesítés nettó árbevétele
- XI. Értékesítés nettó árbevétele (13+14)
 15. Saját termelésű készletek állománynövekedése
 16. Saját előállítású eszközök aktivált értéke
- XII. Aktivált saját teljesítmények értéke (15+16)
- XIII. Egyéb bevételek
 Ebből: visszaírt értékvesztés
- XIV. Üzemi (üzleti) tevékenység bevételei (XI+XII+XIII)
- H. Üzemi (üzleti) tevékenység vesztesége (VI>XIV)
 17. Kapott (járó) osztalék és részesedés
 Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott
 18. Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége
 Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott
 19. Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége
 Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott

20. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek

Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott

21. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei

- XV. Pénzügyi műveletek bevételei (17+18+19+20+21)
- I. Pénzügyi műveletek vesztesége (VII>XV)
- J. Szokásos vállalkozási eredmény (veszteség) [(A+B)<(H+I)]
- XVI. Rendkívüli bevételek
- K. Rendkívüli eredmény (veszteség) (VIII>XVI)
- L. Adózás előtti eredmény (veszteség) [(C+D)<(J+K)]
- M. Adózott eredmény (veszteség) [(E—IX)<0] vagy [(L+IX)>0]
- XVII. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre
- N. Mérleg szerinti eredmény (veszteség)
- Összesen (XIV+XV+XVI+XVII+N)

3. számú melléklet

a 2000. évi C. törvényhez

**Az eredménykimutatás előírt tagolása
(forgalmi költség eljárással)**

„A” változat

01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele
 02. Exportértékesítés nettó árbevétele
- I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)
 03. Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége
 04. Eladott áruk beszerzési értéke
 05. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
- II. Értékesítés közvetlen költségei (03+04+05)
- III. Értékesítés bruttó eredménye (I—II)
 06. Értékesítési, forgalmazási költségek
 07. Igazgatási költségek
 08. Egyéb általános költségek
- IV. Értékesítés közvetett költségei (06+07+08)
- V. Egyéb bevételek
 Ebből: visszaírt értékvesztés
- VI. Egyéb ráfordítások
 Ebből: értékvesztés
- A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (± III—IV+V—VI)

A következő sorok értelemszerűen megegyeznek a 2. számú melléklet „A” változat 13—23. és VIII—XII., valamint a B—G. soraival.

**Az eredménykimutatás előírt tagolása
(forgalmi költség eljárással)**

„B” változat

Ráfordítások

01. Értékesítés elszámlolt közvetlen önköltsége
02. Eladott áruk beszerzési értéke
03. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
- I. Értékesítés közvetlen költségei (01+02+03)
04. Értékesítési, forgalmazási költségek
05. Igazgatási költségek
06. Egyéb általános költségek
- II. Értékesítés közvetett költségei (04+05+06)
- III. Egyéb ráfordítások
Ebből: értékvesztés
- IV. Üzemi (üzleti) tevékenység ráfordításai (I+II+III)
- A. Üzemi (üzleti) tevékenység nyeresége (IV<XI)

A Ráfordítások következő sorai értelemszerűen megegyeznek a 2. számú melléklet „B” változat 09—12. és VII—X., valamint B—G. soraival.

Bevételek

11. Belföldi értékesítés nettó árbevétele
12. Exportértékesítés nettó árbevétele
- IX. Értékesítés nettó árbevétele (11+12)
- X. Egyéb bevételek
Ebből: visszaírt értékvesztés
- XI. Üzemi (üzleti) tevékenység bevételei (IX+X)
- H. Üzemi (üzleti) tevékenység vesztesége (IV>XI)

A Bevételek következő sorai értelemszerűen megegyeznek a 2. számú melléklet „B” változat 17—21. és XV—XVII., valamint I—N. soraival.

4. számú melléklet
a 2000. évi C. törvényhez

Az egyszerűsített mérleg előírt tagolása

Eszközök (aktívák):

- A. Befektetett eszközök
 - I. Immateriális javak
 - II. Tárgyi eszközök
 - III. Befektetett pénzügyi eszközök
- B. Forgóeszközök
 - I. Készletek
 - II. Követelések
ebből: pénzkidásból származó követelések pénzügyi mozgáshoz nem kapcsolódó követelések

- III. Értékpapírok
- IV. Pénzeszközök

Források (passzívák):

- C. Saját tőke
 - I. Jegyzett tőke
 - II. Tőketartalék
 - III. Eredménytartalék
 - IV. Lekötött tartalék
 - V. Egyszerűsített mérleg szerinti eredmény
- D. Tartalék
- E. Céltartalékok
- F. Kötelezettségek
 - I. Hosszú lejáratú kötelezettségek
 - II. Rövid lejáratú kötelezettségek
ebből: pénzbevételből származó kötelezettségek pénzügyi mozgáshoz nem kapcsolódó kötelezettségek

5. számú melléklet
a 2000. évi C. törvényhez

Az eredménylevezetés előírt tagolása

- A. Végleges pénzbevételek, elszámlolt bevételek (III+IV)
 1. Pénzügyileg rendezett nettó árbevétel
 2. Pénzügyileg rendezett adóköteles egyéb bevételek
- I. Adóköteles pénzbevételek (1+2)
 3. Nem pénzben kiegyenlített értékesítés nettó árbevétele
 4. Nem pénzben kiegyenlített egyéb bevételek
- II. Pénzbevételt nem jelentő adóköteles bevételek (3+4)
- III. Adóköteles bevételek (I+II)
 5. Pénzbevételt is jelentő jövedelemadózással nem vont bevételek
 6. Pénzbevételt nem jelentő jövedelemadózással nem vont bevételek
- IV. Jövedelemadózással nem vont bevételek (5+6)
- B. Végleges pénzkidadások, elszámlolt ráfordítások (VIII+IX)
 7. Anyag- és árubeszerzés költségei
 8. Személyi jellegű ráfordítások
 9. Egyéb termelési és kezelési költségek, ráfordítások
- V. Ráfordításként érvényesíthető kiadások (7+8+9)
 10. Nem pénzben kiegyenlített, nem beruházási célú beszerzések
 11. Természetbeni juttatások munkavállalóknak, tagoknak
 12. Nem pénzben kiegyenlített ráfordítások

- VI. Ráfordítást jelentő eszközváltozások (10+11+12)
 13. Értékcsökkenési leírás
 14. Értékvesztés
 15. Kifizetett vásárolt készletek állományváltozása ±
- VII. Ráfordítást jelentő elszámolások (13+14± 15)
- VIII. Ráfordítások összesen (V+VI+VII)
 16. Beruházási kiadások
 17. Egyéb kiadások
- IX. Jövedelemadózásban ráfordításként nem érvényesíthető kiadások (16+17)
- C. Pénzügyi eredmény adóköteles tárgyevi változása (I—V)
 D. Pénzügyi eredmény jövedelemadózás alá nem vont tárgyevi változása (5—IX)
 E. Pénzügyi eredmény tárgyevi változása (± C± D)
 F. Nem pénzben realizált eredmény (II+6—VI—VII)
 G. Adózás előtti eredmény (C+F—6)=(III—VIII)
 18. Fizetendő társasági adó
 H. Adózott eredmény (G—18)
 19. Jóváhagyott osztalék
 I. Egyszerűsített mérleg szerinti eredmény (H—19)

6. számú melléklet
a 2000. évi C. törvényhez

I.

Az összevont (konszolidált) mérleg előírt tagolása a következő kiegészítésekkel tér el az 1. számú melléklet „A” változata szerinti mérleg tagolásától

- Az A/III. pont kiegészül az alábbi 8. sossal:
 „8. Tőkekonzolidációs különbözet
 — leányvállalatokból
 — társult vállalkozásokból”
 - A B/II. pont kiegészül az alábbi 6. sossal:
 „6. Konzolidációból adódó (számított) társasági adó követelés”
 - A D. Saját tőke sor az alábbi sorokkal egészül ki:
 „VIII. Leányvállalati saját tőke változás (±)
 IX. Konzolidáció miatti változások (±)
 — adósságkonszolidálás különbözetéből
 — közbenső eredmény különbözetéből
 X. Külső tagok (más tulajdonosok) részesedése”
 - Az F/I. pont az alábbi 4. sossal egészül ki:
 „4. Tőkekonzolidációs különbözet leányvállalatokból”
 - Az F/III. pont az alábbi 9. sossal egészül ki:
 „9. Konzolidálásból adódó (számított) társasági adó tartozás”
- A tagolás értelemszerűen alkalmazandó az 1. számú melléklet „B” változata szerinti mérlegnél is.

II.

Az összevont (konszolidált) eredménykimutatás előírt tagolása a következő kiegészítésekkel tér el a 2. számú melléklet „A” változata szerinti eredménykimutatás tagolásától

- A „III. Egyéb bevételek” sor az alábbi sossal egészül ki:
 „III/A. Adósságkonszolidálás miatt keletkező — eredményt növelő — konszolidációs különbözet”
 - A „VII. Egyéb ráfordítások” sor az alábbi sossal egészül ki:
 „VII/A. Adósságkonszolidálás miatt keletkező — eredményt csökkentő — konszolidációs különbözet”
 - A „13. Kapott (járó) osztalék és részesedés” sor helyett a következő sorokat kell felvenni: „13/a. Kapott osztalékok társult vállalkozástól”
 „13/b. Kapott osztalékok egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozástól”
 - A „XII. Adófizetési kötelezettség” sor az alábbi sossal egészül ki:
 „XII/A. Konzolidálásból adódó (számított) társasági adókülönbözet (±)”
 - Az „Adózott eredmény” és a „Mérleg szerinti eredmény” közötti sorok a következők szerint változnak:
 „Adózott eredmény
 Jóváhagyott osztalék és részesedés
 Mérleg szerinti eredmény”
- A tagolás értelemszerűen alkalmazandó a 2. számú melléklet „B” változata, továbbá a 3. számú melléklet „A” és „B” változata szerinti eredménykimutatásnál is.

7. számú melléklet
a 2000. évi C. törvényhez

Cash flow-kimutatás

A cash flow-kimutatás tagolása

- Szokásos tevékenységből származó pénzeszköz-változás (Működési cash flow, 1—13. sorok)
 - Adózás előtti eredmény ±
 - Elszámolt amortizáció +
 - Elszámolt értékvesztés és visszairás ±
 - Céltartalék képzés és felhasználás különbözete ±
 - Befektetett eszközök értékesítésének eredménye ±
 - Szállítói kötelezettség változása ±
 - Egyéb rövid lejáratú kötelezettség változása ±
 - Passzív időbeli elhatárolások változása ±
 - Vevőkövetelés változása ±
 - Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása ±
 - Aktív időbeli elhatárolások változása ±

12. Fizetett, fizetendő adó (nyereség után) —
13. Fizetett, fizetendő osztalék, részesedés —

II. Befektetési tevékenységből származó pénzeszköz-változás

(Befektetési cash flow, 14—16. sorok)

14. Befektetett eszközök beszerzése —
15. Befektetett eszközök eladása +
16. Kapott osztalék, részesedés +

III. Pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz-változás
(Finanszírozási cash flow, 17—27. sorok)

17. Részvénykibocsátás, tőkebevonás bevétele +
18. Kötvény, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásának bevétele +
19. Hitel és kölcsön felvétele +
20. Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek törlesztése, megszüntetése, beváltása +
21. Véglegesen kapott pénzeszköz +
22. Részvénybevonás, tőke kivonás (tőkeleszállítás) —
23. Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapír visszafizetése —
24. Hitel és kölcsön törlesztése, visszafizetése —
25. Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek —
26. Véglegesen átadott pénzeszköz —
27. Alapítókkal szembeni, illetve egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek változása ±

IV. Pénzeszközök változása (\pm I \pm II \pm III. sorok) \pm

A cash flow-kimutatás sorainak tartalma

A cash flow-kimutatásban a vállalkozó — választásának függvényében — a tervezett és a tényadatokat, illetve az előző év és a tárgyév adatait köteles feltüntetni.

A cash flow-kimutatás elkészítéséhez nem elegendőek a mérleg és az eredménykimutatás adatai. Elkészítésénél abból kell kiindulni, hogy a cash flow-kimutatás fő sorai az elnevezéseknek megfelelő pénzeszköz-változásokat tartalmaznak. Ehhez olyan korrekciós tételeket kell alkalmazni, amelyek segítségével — a levezetés alapján mutatkozó — halmozódások kiszűrésre kerülnek.

Ha valamely tétel a befektetési cash flow-ba tartozik (mint a kapott osztalék, a tárgyi eszközök eladásának bevétele), akkor azt a tételt a működési cash flow nem tartalmazhatja, az eredmény hatását ki kell szűrni. A véglegesen kapott pénzeszköz a finanszírozási cash flow-ba tartozik, és így annak időbelileg elhatárolt összegét a működési cash flow passzív időbeli elhatárolások változása nem tartalmazhatja.

Korrekciós tételek, amelyeket figyelembe kell venni (a felsorolás nem teljes körű):

1. Az „1. Adózás előtti eredmény” sorban a tulajdoni részesedések után kapott osztalékkal, részesedéssel az adózás előtti eredményt csökkenteni kell.

2. A „3. Elszámolt értékvesztés” sorban az adott időszakban elszámolt értékvesztéseket, terven felüli értékcsökkenési leírásokat pozitív előjellel, azok visszairását negatív előjellel kell figyelembe venni.

3. A „4. Céltartalék képzés és felhasználás különbözet” soron az adott időszaki céltartalék képzés többletét pozitív előjellel, a céltartalék felhasználás többletét negatív előjellel kell figyelembe venni.

4. Az „5. Befektetett eszközök értékesítésének eredménye” sorban a befektetett eszközök eladási ára (kamatozó értékpapír esetén a felhalmozott kamattal csökkentett eladási ára) és könyv szerinti értéke közötti nyereséget negatív előjellel, a veszteséget pedig pozitív előjellel kell figyelembe venni.

5. A „7. Egyéb rövid lejáratú kötelezettség változása” sorban a vevőktől kapott előlegek, a váltótartozások és az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek állomány növekedését pozitív előjellel, állomány csökkenését negatív előjellel kell figyelembe venni.

6. Az egyéb sorokon kimutatott eszköz állományváltozásokat (a befektetési cash flow-val, a finanszírozási cash flow-val kapcsolatos tételek kivételével) növekedés esetén negatív előjellel, csökkenés esetén pozitív előjellel kell figyelembe venni, a forrás állományváltozásokat (a befektetési cash flow-val, a finanszírozási cash flow-val kapcsolatos tételek kivételével) pedig növekedés esetén pozitív előjellel, csökkenés esetén negatív előjellel kell beállítani.

7. A „13. Fizetett (fizetendő) osztalék, részesedés” sorban az adott időszak után fizetett (fizetendő, a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált) osztalék, részesedés és a kamatozó részvények után fizetett (fizetendő) kamat összegét kell kimutatni.

8. A „14. Befektetett eszközök beszerzése” sorban az adott időszakban beszerzett befektetett eszközök pénzügyileg rendezett beszerzési értékét kell kimutatni.

9. A „15. Befektetett eszközök eladása” sorban az adott időszakban eladott befektetett eszközök eladási árának pénzügyileg is rendezett értékét kell kimutatni, a kamatozó értékpapírok esetében az eladási árban lévő — felhalmozott — kamattal csökkentett összegben. Itt kell továbbá kimutatni a befektetett eszközök közé tartozó, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok beváltása miatt kapott, ténylegesen befolyt névérték összegét.

10. A „17. Részvénykibocsátás, tőkebevonás bevétele” soron az adott időszakban jegyzett tőke emelésből ténylegesen befolyt pénzüsszeget kell kimutatni.

11. A „18. Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásának bevétele” soron az adott időszakban rövid és hosszú lejáratú kötvények és más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátásából származó, befolyt pénzüsszeget kell kimutatni.

12. A „19. Hitel és kölcsön felvétele” soron az adott időszakban felvett hitelből és igénybe vett kölcsönből befolyt pénzüsszeget kell kimutatni.

13. A „20. Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök, elhelyezett bankbetétek törlesztése, megszüntetése, beváltása” soron a hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök, illetve elhelyezett bankbetétek adott időszakban való törlesztéséből, illetve beváltásából, megszüntetéséből befolyt pénzüsszeget kell kimutatni.

14. A „21. Véglegesen kapott pénzeszközök” soron az adott időszakban jogszabály alapján, a tőke-, illetve eredménytartalék javára véglegesen vagy az eredmény javára fejlesztési célból kapott (befolyt) pénzüsszeget kell kimutatni.

15. A „22. Részvénybevonás, tőke kivonás (tőkeleszállítás)” soron az adott időszakban jegyzett tőke leszállítás miatt a tulajdonosok részére kifizetett pénzüsszeget kell kimutatni, valamint a bevont saját részvény, üzletrész névértékét.

16. A „23. Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok visszafizetése” soron a kibocsátott kötvények és más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok adott időszakban beváltott, törlesztett összegét kell kimutatni.

17. A „24. Hitel és kölcsön törlesztése, visszafizetése” soron az igénybe vett hitel, kölcsön adott időszakban törlesztett összegét kell kimutatni.

18. A „25. Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök, elhelyezett bankbetétek” soron az adott időszakban hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök, elhelyezett bankbetétek összegét kell kimutatni.

19. A „26. Véglegesen átadott pénzeszközök” soron az adott időszakban, jogszabály alapján, a tőke-, illetve eredménytartalék vagy az eredmény terhére véglegesen átadott pénzeszközöket kell kimutatni.

A konszolidált éves beszámoló kiegészítő mellékletének részét képező cash flow-kimutatást a jelen melléklet szerinti szerkezetben is el lehet készíteni a konszolidált éves beszámoló mérlege és eredménykimutatása adatainak felhasználásával. A konszolidációs különbözeteket, illetve azok állományváltozását a cash-flow azon soránál kell figyelembe venni, amelyekben szereplő tételhez a konszolidált beszámolóba tartoznak.

A 14—27. sorokban kizárólag azokkal a vállalkozásokkal szembeni gazdasági eseményekből eredő adatokat kell feltüntetni, amely vállalkozások nem tartoznak a konszolidálásba bevont vállalkozások közé.

2000. évi CI. törvény

a pénzmossásról, a bűncselekményből származó dolgok felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló, Strasbourgban, 1990. november 8-án kelt Egyezmény kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a pénzmossásról, a bűncselekményekből származó dolgok felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló, Strasbourgban, 1990. november 8-án kelt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló okirat letétbe helyezésére 2000. március 2-án került sor.)

2. § Az Egyezmény hiteles magyar nyelvű fordítása a következő:

„A pénzmossásról, a bűncselekményből származó dolgok felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló, Strasbourgban, 1990. november 8-án kelt Egyezmény

PREAMBULUM

Az Európa Tanács tagállamai és más aláíró Államok, figyelembe véve, hogy az Európa Tanács célja, hogy tagjai között szorosabb egységet valósítson meg,

abban a meggyőződésben, hogy a társadalom védelme érdekében közös büntető politika folytatása szükséges,

figyelembe véve, hogy a növekvő nemzetközi problémává váló súlyos bűncselekmények elleni harc modern és hatásos módszerek alkalmazását igényli nemzetközi szinten,

abban a hitben, hogy ezen módszerek egyike a bűnözők megfosztása a bűnözésből származó jövedelemtől,

figyelembe véve, hogy e cél elérése érdekében a nemzetközi együttműködés jól működő rendszerének kialakítása is szükséges,

megegyeztek az alábbiakban:

I. Fejezet

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

1. Cikk

Értelmező rendelkezések

Ezen Egyezmény alkalmazása során

a) „jövedelem” a bűncselekményekből származó bármilyen vagyoni előny, amely az e Cikk b) pontjában megjelölt bármilyen dolog formájában megjelenhet;

* A törvényt az Országgyűlés 2000. szeptember 5-i ülésnapján fogadta el.

b) „dolog” bármilyen dolog lehet, legyen az megfogható vagy megfoghatatlan, ingó vagy ingatlan, illetve olyan jogi irat vagy okmány, amely az ilyen dolgokra vonatkozó jogosultságot, vagy ahhoz fűződő érdeket igazol;

c) „eszközök” azok a dolgok, amelyeket bármely módon, részben vagy egészben bűncselekmény vagy bűncselekmények elkövetésére használnak vagy kívánnak használni;

d) „elkobzás” az a büntetés vagy intézkedés, amelynek alkalmazását a bíróság bűncselekménnyel vagy bűncselekményekkel kapcsolatos eljárást követően rendeli el, és amely a dologtól való végleges megfosztást eredményezi;

e) az „alpbűncselekmény” az a bűncselekmény, amelynek az eredményeként keletkezett jövedelem a jelen Egyezmény 6. Cikkében meghatározott bűncselekmény tárgyává válhat.

II. Fejezet

NEMZETI SZINTEN TEENDŐ INTÉZKEDÉSEK

2. Cikk

Az elkobzásra vonatkozó intézkedések

1. A Felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket az iránt, hogy biztosítsák az eszközök és a jövedelem vagy a jövedelemmel azonos értékű dolgok elkobzásának lehetőségét.

2. A Felek az aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatban kijelentik, hogy e Cikk 1. bekezdését csak a nyilatkozatban megjelölt bűncselekmények vagy bűncselekmény-fajták vonatkozásában alkalmazzák.

3. Cikk

Nyomozati és ideiglenes intézkedések

A Felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket az iránt, hogy lehetővé tegyék a 2. Cikk 1. bekezdése szerinti elkobzás alá eső dolgok azonosítását és nyomon követését, illetve megakadályozzák az ilyen dolgokkal való kereskedést, azok átruházását vagy azokkal való rendelkezést.

4. Cikk

Különleges nyomozati jogkörök és eljárások

1. A Felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket az iránt, hogy lehetővé tegyék a bíróság vagy

más illetékes hatóság számára banki, pénzügyi vagy kereskedelmi nyilvántartások rendelkezésre bocsátásának vagy lefoglalásának elrendelését a 2. és 3. Cikkben hivatkozott cselekmények végrehajtása érdekében. A Felek a jelen Cikk rendelkezései szerinti intézkedést a banktitokra hivatkozva nem tagadhatják meg.

2. A Felek megfontolják olyan szükséges jogalkotási és egyéb intézkedések megtételét, amelyek lehetővé teszik a jövedelem azonosítását, nyomon követését, az arra vonatkozó bizonyítékok gyűjtését megkönnyítő különleges nyomozati technikák használatát. Ilyen technikák lehetnek a bejelentési kötelezettséget elrendelő határozatok, a megfigyelés, a telekommunikációs üzenetek elfogása, hozzáférés számítógépes rendszerekhez és meghatározott iratok bemutatására kötelező határozatok.

5. Cikk

Jogorvoslatok

A Felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket az iránt, hogy hatékony jogorvoslati eszközöket biztosítsanak a 2. és 3. Cikk szerinti intézkedések által érintett érdekelt Felek számára jogaik védelme érdekében.

6. Cikk

A pénzmosással kapcsolatos bűncselekmények

1. A Felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket az iránt, hogy a belső joguk szándékos elkövetés esetén bűncselekménynek minősítse:

a) a dolgok átalakítását vagy átruházását, annak ismeretében, hogy e dolgok jövedelemnek minősülnek, azzal a céllal, hogy a dolgok jogellenes eredetét eltitkolják vagy leplezzék, vagy az alpbűncselekmény elkövetésében részt vevő személyt segítsék a tettehez fűződő jogkövetkezmények elkerülésében;

b) dolgok valódi természetének, forrásának, helyének, azzal rendelkezésnek, mozgásának, az azon fennálló jogoknak, vagy tulajdonának eltitkolását vagy leplezését, annak ismeretében, hogy a dolgok jövedelemnek minősülnek,

és alkotmányos alapelveiknek, illetve jogrendszerük alapjaitól függően:

c) dolgok megszerzését, birtoklását és használatát, tudva a dolgokhoz jutás időpontjában, hogy az jövedelemnek minősül;

d) az e Cikk értelmében megállapított bűncselekmények elkövetésében való részvételt, az elkövetésre való társulást, szövetkezést, kísérletet, segítségnyújtást, az elkövetésre való felbujtást, az elkövetés megkönnyítését, illetve az ahhoz való tanácsadást.

2. E Cikk 1. bekezdésének végrehajtása vagy alkalmazása során:

a) nem bír jelentőséggel az, hogy az alapbűncselekmény a Fél büntető joghatósága alá tartozott-e;

b) rendelkezni lehet úgy, hogy a fenti bekezdésben meghatározott bűncselekmények az alapbűncselekmény elkövetőire nem vonatkoznak;

c) a fenti bekezdésben meghatározott bűncselekmények elemeként meghatározott tudomásra, szándékra, vagy célzatra objektív, ténybeli körülményekből lehet következtetni.

3. A Felek megtehetik a szükséges intézkedéseket az-iránt, hogy a jelen Cikk 1. bekezdésében hivatkozott cselekmények valamelyikét vagy mindegyikét a belső jogban bűncselekménynek minősítsék, a következő esetek bármelyikében vagy mindegyikében, ha az elkövető:

a) feltételezhette volna, hogy a dolog jövedelem;

b) haszonszerzés céljából cselekedett;

c) további bűnöző tevékenység folytatásának elősegítése érdekében cselekedett.

4. A Felek aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtítkárához intézett nyilatkozatukban kinyilváníthatják, hogy a jelen Cikk 1. bekezdése csak a nyilatkozatban meghatározott alapbűncselekmények vagy alapbűncselekmény-típusok vonatkozásában alkalmazható.

III. Fejezet

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

1. Rész

A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS ALAPELVEI

7. Cikk

Általános alapelvek és a nemzetközi együttműködésre irányuló intézkedések

1. A Felek a lehető legnagyobb mértékben együttműködnek az eszközök és jövedelmek elkobzására irányuló nyomozások és eljárások során.

2. A Felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket az-iránt, hogy az e fejezetben meghatározott feltételek szerint teljesíteni tudják az alábbiakra irányuló kérelmeket:

a) jövedelemnek vagy eszköznek minősülő meghatározott vagyontárgy elkobzása, továbbá a jövedelemmel azonos értékű pénzösszeg megfizetéséből álló elkobzás;

b) a fenti a) pontban megjelölt bármelyik fajta elkobzást célzó nyomozati segítségnyújtás és átmeneti intézkedések.

2. Rész

NYOMOZATI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

8. Cikk

Segítségnyújtási kötelezettség

A Felek kérelemre a lehető legnagyobb mértékben segítik egymást az eszközök, jövedelmek és más, elkobzás alá eső dolgok azonosításában és nyomon követésében. A segítségnyújtás kiterjed a fent említett dolgok létezésére, helyére vagy mozgására, természetére, jogállására vagy értékére vonatkozó bizonyítékok beszerzését és biztosítását célzó valamennyi intézkedésre.

9. Cikk

A segítségnyújtás megvalósítása

A 8. Cikk szerinti segítségnyújtást a megkeresett Fél belső joga által megengedett módon, annak megfelelően kell megvalósítani, — amennyiben az a belső joggal nem összeegyeztethetetlen — a kérelemben meghatározott eljárás szerint.

10. Cikk

Önkéntes tájékoztatás

Anélkül, hogy saját nyomozási vagy eljárási érdekeiket sértené, a Felek előzetes kérelem hiányában is adhatnak tájékoztatást az eszközökről és jövedelmekről a többi Szerződő Félnek, ha megítélésük szerint ezen információk feltárása segítheti a címzett Felet nyomozás vagy eljárás megindításában vagy lefolytatásában vagy az e fejezet szerinti kérelem előterjesztéséhez vezethet.

3. Rész

IDEIGLENES INTÉZKEDÉSEK

11. Cikk

Ideiglenes intézkedés foganatosítására irányuló kötelezettség

1. Büntető- vagy elkobzásra irányuló eljárást megindító Szerződő Fél megkeresésére a Felek megteszik a szükséges

ideiglenes intézkedéseket, például zár alá vételt vagy lefoglalást avégett, hogy megakadályozzák a dolgokkal való kereskedést, azok átruházását, vagy az azokkal való rendelkezést, ha e dolgok utóbb elkobzási kérelem tárgyai lehetnek vagy ilyen kérelem kielégítésére szolgálhatnak.

2. Az a Szerződő Fél, amely a 13. Cikk szerinti elkobzásra irányuló megkeresést kap, kérelemre megteszi a jelen Cikk 1. bekezdésében említett intézkedéseket bármely dolog vonatkozásában, amely a megkeresés tárgyát képezi, vagy a megkeresés kielégítésére szolgálhat.

12. Cikk

Ideiglenes intézkedések foganatosítása

1. A 11. Cikkben említett ideiglenes intézkedéseket a megkeresett Fél belső joga által megengedett módon, annak megfelelően kell végrehajtani, — amennyiben az a belső joggal nem összeegyeztethetetlen — a kérelemben meghatározott eljárás szerint.

2. Az e Cikk szerint foganatosított ideiglenes intézkedések feloldása előtt, amennyiben lehetséges, a megkeresett Fél lehetőséget ad a megkereső Félnek arra, hogy előterjessze az intézkedés folytatása mellett szóló érveit.

4. Rész

ELKOBZÁS

13. Cikk

Elkobzási kötelezettség

1. Az a Fél, amely más Szerződő Féltől a területén lévő eszközök vagy jövedelmek elkobzására irányuló megkeresést kapott:

a) végrehajtja az ezen eszközök vagy jövedelmek elkobzását kimondó, a megkereső Fél bírósága által hozott határozatot; vagy

b) a megkeresést továbbítja az illetékes hatóságaihoz elkobzást kimondó határozat kibocsátása végett, és ha a határozatot meghozták, azt végrehajtja.

2. A jelen Cikk 1. bekezdés b) pontjának alkalmazása végett a Feleknek, amikor szükséges, saját joguk alapján az elkobzási eljárás megindítására van jogosultságuk.

3. Jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni arra az elkobzásra is, amely a jövedelemmel azonos értékű pénzösszeg megfizetésének követeléséből áll, ha a dolog, amelyre az elkobzás végrehajtható, a megkeresett Fél területén található. Ilyen esetekben, az 1. bekezdés szerinti elkobzás végrehajtása során, ha a fizetésre nem

kerül sor, a megkeresett Fél a követelést bármely, a célnak megfelelő dologgal elégíti ki.

4. Ha az elkobzási kérelem meghatározott vagyontárgyra irányul, a Felek megállapodhatnak abban, hogy a megkeresett Fél úgy is végrehajthatja az elkobzást, hogy a dologgal azonos értékű pénzösszeg megfizetésére kötelez.

14. Cikk

Az elkobzás foganatosítása

1. A 13. Cikk szerinti, az elkobzás elrendelésére és végrehajtására irányuló eljárásban a megkeresett Fél joga irányadó.

2. A megkeresett Fél kötve van azokhoz a ténymegállapításokhoz, amelyeket a megkereső Fél államában hozott határozat vagy bírósági ítélet tartalmaz, vagy amelyeken egyébként a határozat vagy bírósági ítélet alapul.

3. A Felek aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtákarához intézett nyilatkozatukban ki nyilvánítták, hogy a jelen Cikk 2. bekezdését csak alkotmányos elveikkel és jogrendszerük alapjaival összhangban alkalmazzák.

4. Ha az elkobzás pénzösszeg megfizetésére kötelezésben valósul meg, a megkeresett Fél illetékes hatósága az összeget saját fizetőeszközére váltja át, az elkobzás végrehajtását elrendelő határozat meghozatala idején érvényes átváltási árfolyam szerint.

5. A 13. Cikk 1. bekezdés a) pontja esetén egyedül a megkereső Fél jogosult az elkobzási végzés felülvizsgálatára irányuló kérelem elbírálására.

15. Cikk

Elkobzott dolgok

A megkeresett Fél által elkobzott dolgokkal ez a Fél rendelkezik belső jogszabályai szerint, kivéve, ha az érintett Felek ettől eltérően állapodtak meg.

16. Cikk

Végrehajtási jog és az elkobzás összegének felső határa

1. A 13. Cikk szerinti elkobzási megkeresés nem érinti a megkereső Fél jogát arra, hogy az elkobzási végzést maga hajtsa végre.

2. Az Egyezmény nem értelmezhető úgy, hogy az elkobzás összértéke meghaladhatja az elkobzási végzésben meghatározott pénzüsszeget. Ha valamelyik Fél véleménye szerint ez bekövetkezhet, az érintett Felek tárgyalásokat kezdenek ennek elkerülése érdekében.

17. Cikk

Elzárás nem teljesítés esetén

A megkeresett Fél a 13. Cikk szerinti megkeresés eredményeként nem teljesítés esetén nem rendelhet el elzárást vagy más, személyes szabadságot korlátozó intézkedést, ha ezt a megkereső Fél kikötötte megkeresésében.

5. Rész

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS MEGTAGADÁSA ÉS ELHALASZTÁSA

18. Cikk

Megtagadási okok

1. A jelen fejezet szerinti együttműködés megtagadható, ha:

- a) a kért cselekmény a megkeresett Fél jogrendszerének alapelveivel ellentétes lenne; vagy
- b) a megkeresés teljesítése sértene a megkeresett Fél szuverenitását, biztonságát, közrendjét vagy más lényeges érdekét; vagy
- c) a megkeresett Fél megítélése szerint a megkeresésben hivatkozott ügy jelentősége a kért cselekmény teljesítését nem indokolja; vagy
- d) ha a megkeresésben hivatkozott bűncselekmény politikai vagy pénzügyi bűncselekmény; vagy
- e) a megkeresett Fél megítélése szerint a kért cselekmény teljesítése a kétszeres eljárás tilalmának elvébe ütközne; vagy
- f) a megkeresésben hivatkozott bűncselekmény, amennyiben a megkeresett Fél területén követnék el, ezen Fél joga szerint nem lenne bűncselekmény. Ugyanakkor ezen megtagadási okra a 2. rész szerinti együttműködés esetén csak akkor lehet hivatkozni, ha a kért segítség kényszercselekményre is vonatkozik.

2. A 2. rész szerinti együttműködés, amennyiben a kért segítség kényszercselekményre is vonatkozik, továbbá az e fejezet 3. része szerinti együttműködés akkor is megtagadható, ha a kért intézkedésekre a megkeresett Fél belső joga szerint hasonló hazai ügyben nyomozási vagy eljárási célból nem kerülhet sor.

3. Amennyiben a megkeresett Fél joga megkívánja, a 2. rész szerinti együttműködés, amennyiben a kért segítség kényszercselekményre is vonatkozik, továbbá a jelen feje-

zet 3. része szerinti együttműködés akkor is megtagadható, ha a kért intézkedések vagy más, hasonló intézkedések nem lennének megengedhetők a megkereső Fél joga szerint, vagy, ami a megkereső Fél illetékes hatóságait illeti, a megkeresést sem bíró, sem más, büntetőügyekben eljáró egyéb igazságügyi hatóság, beleértve az ügyészt, nem engedélyezte.

4. A jelen fejezet 4. része szerinti együttműködés akkor is megtagadható, ha

a) a megkeresett Fél joga szerint a megkeresésben hivatkozott bűncselekmény vonatkozásában elkobzásra nem kerülhet sor; vagy

b) — a 13. Cikk 3. bekezdésében megjelölt kötelezettség érintetlenül hagyása mellett — ellentétben állna a megkeresett Fél belső jogi elveivel, ami az elkobzás határait illeti, tekintettel a bűncselekmény és

(i) a jövedelmének minősíthető gazdasági előny, vagy

(ii) az eszközének minősíthető dolog kapcsolatára; vagy

c) a megkeresett Fél joga szerint az elkobzás elévülés miatt már nem rendelhető el vagy nem végrehajtható; vagy

d) a megkeresés nem utal egy korábbi határozatra, bírósági ítéletre vagy ilyen határozatban található megállapításra, miszerint egy vagy több bűncselekményt követtek el, amely alapján elkobzást rendeltek el vagy kérnek; vagy

e) az elkobzás a megkereső Fél államában nem végrehajtható vagy rendes jogorvoslati eszközökkel még megtámadható; vagy

f) a megkeresés olyan elkobzási végzésre utal, amely azon személy távollétében hozott határozat eredménye, aki ellen a végzést kibocsátották, és a megkeresett Fél megítélése szerint a megkereső Fél államában lefolytatott határozatot megelőző eljárás során nem biztosították a büntetőügyben megvádolt személyt megillető védelemhez való jog minimumát.

5. A jelen Cikk 4. bekezdés f) pontjának alkalmazása során nem tekinthető a határozat az érintett személy távollétében meghozottnak, ha

a) megerősítésére vagy kihirdetésére az érintett személy ellentmondását követően került sor; vagy

b) azt fellebbezési eljárás során hozták meg feltéve, hogy a fellebbezést az érintett személy nyújtotta be.

6. A jelen Cikk 4. bekezdés f) pontjának alkalmazása során, annak megítélésekor, hogy a védelemhez való jog minimumát biztosították-e, a megkeresett Fél figyelembe veszi, ha az érintett személy szándékosan kerülte az együttműködést az igazságszolgáltatással, továbbá azt a tényt, hogy a távollétében hozott határozat ellen jogorvoslattal élhetett volna, de nem élt ezzel a lehetőséggel. Ugyanez a helyzet akkor, ha az érintett személyt szabályszerűen megidéztek, de nem élt a megjelenés lehetőségével és nem is kért halasztást.

7. A Felek a jelen fejezet szerinti együttműködést banktitokra hivatkozva nem tagadhatják meg. A Felek belső joguk értelmében megkívánhatják, hogy az együttműködésre irányuló megkeresést, ha az banktitok feloldását is maga után vonná, akár bíró, akár más, bűncselekményekkel kapcsolatban eljárni jogosult igazságügyi hatóság, beleértve az ügyészt, engedélyezze.

8. A jelen Cikk 1. bekezdésének a) pontjában foglalt megtagadási októl függetlenül:

a) az a tény, hogy a megkereső Fél hatóságai által nyomozási vagy elkobzási végzés hatálya alá vont személy jogi személy, a megkeresett Fél által nem nyilvánítható a jelen fejezet szerinti együttműködés akadályának;

b) az a tény, hogy a természetes személy, aki ellen jövedelem elkobzásáról szóló végzést bocsátottak ki, utóbb meghalt, illetve az a tény, hogy a jogi személy, amely ellen a jövedelem elkobzásáról szóló végzést bocsátottak ki, utóbb megszűnt, nem nyilvánítható a 13. Cikk 1. bekezdés a) pontja szerinti segítségnyújtás akadályának.

19. Cikk

Halasztás

A megkeresett Fél a megkeresés teljesítését elhalaszthatja, ha az a hatóságai által folytatott nyomozást vagy eljárást hátrányosan érintené.

20. Cikk

A megkeresés részleges vagy feltételes teljesítése

Az e fejezet szerinti együttműködés megtagadása vagy elhalasztása előtt a megkeresett Fél, miután — amennyiben az helyénvaló — tárgyalt a megkereső Féllel, megfontolja, hogy a megkeresés részlegesen vagy az általa szükségesnek tartott feltételekkel teljesíthető-e.

6. Rész

KÉZBESÍTÉS ÉS HARMADIK SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELME

21. Cikk

Okiratok kézbesítése

1. A Felek a legnagyobb mértékben kölcsönösen segítik egymást a bírósági okiratoknak az átmeneti intézkedésekkel és elkobzással érintett személyek részére történő kézbesítésben.

2. Jelen Cikk nem kívánja gátolni:

a) a bírósági okiratok közvetlen, postai úton történő megküldésének lehetőségét külföldön lévő személyek részére,

b) annak lehetőségét, hogy a kibocsátás helye szerinti Fél bírósági tisztségviselői, alkalmazottai vagy más illetékes hatóságai közvetlenül e Fél konzuli hatóságain keresztül, vagy a rendeltetési hely szerinti Fél bírósági tisztségviselői, alkalmazottai vagy más illetékes hatóságai útján kézbesítsék a bírósági okiratokat,

kivéve, ha a rendeltetési hely szerinti Fél ezzel ellentétes nyilatkozatot tesz az Európa Tanács főtitkárához intézve aláíráskor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor.

3. A bírósági okiratoknak a külföldön lévő, a küldő Fél államában hozott átmeneti intézkedésekkel vagy elkobzási végzésekkel érintett személyek részére történő kézbesítése során e Fél megjelöli, hogy joga milyen jogorvoslati lehetőséget biztosít e személyek számára.

22. Cikk

A külföldi határozatok elismerése

1. A 3. és 4. rész szerinti együttműködésre irányuló megkeresések intézése során a megkeresett Fél elismeri a megkereső Fél államában harmadik személyek jogairól hozott bírósági határozatokat.

2. Az elismerés megtagadható, ha

a) a harmadik személyeknek nem volt megfelelő lehetőségük jogaik érvényesítésére; vagy

b) a határozat összeegyeztethetetlen a megkeresett Fél államában ugyanabban az ügyben már meghozott határozattal; vagy

c) az összeegyeztethetetlen a megkeresett Fél közrendjével; vagy

d) a határozat meghozatala a megkeresett Fél jogának kizárólagos joghatóságáról szóló rendelkezéseibe ütközik.

7. Rész

ELJÁRÁSI ÉS EGYÉB ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

23. Cikk

Központi hatóság

1. A Felek megjelölik központi hatóságukat vagy, amennyiben szükséges, hatóságait, amelyek feladata az e fejezet szerinti megkeresések megküldése, megválaszolása, e megkeresések teljesítése vagy illetékes hatóságoknak teljesítésre való továbbítása.

2. A Felek aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor közlik az Európa Tanács Főtitkárával a jelen Cikk 1. bekezdése alapján kijelölt hatóságaik nevét és címét.

24. Cikk

Közvetlen érintkezés

1. A központi hatóságok közvetlenül érintkeznek egymással.

2. Sürgős esetben a megkereső Fél igazságügyi hatóságai, beleértve az ügyészt, közvetlenül küldhetik el megkereséseiket vagy közléseiket a megkeresett Fél hasonló hatóságaihoz. Ilyen esetben ezzel egyidejűleg a megkereső Fél központi hatósága másolatot küld a megkeresett Fél központi hatóságának.

3. A jelen Cikk 1. és 2. bekezdése szerinti megkeresés vagy közlés küldhető a Nemzetközi Bűntügyi Rendőrségi Szervezeten (INTERPOL) keresztül.

4. A jelen Cikk 2. bekezdése szerint előterjesztett megkeresés esetén, ha a hatóság nem jogosult a megkeresés alapján intézkedni, azt az illetékes nemzeti hatósághoz továbbítja és erről a megkereső Felet közvetlenül értesíti.

5. Amennyiben a jelen fejezet 2. része szerinti megkeresések vagy közlések kényszerselekményre nem terjednek ki, azokat a megkereső Fél illetékes hatóságai közvetlenül továbbíthatják a megkeresett Fél illetékes hatóságaihoz.

25. Cikk

A megkeresés alakításai és a nyelvhasználat

1. Az e fejezet szerinti minden megkeresést írásba kell foglalni. A telekommunikáció korszerű eszközei, mint a telefax, használhatók.

2. A jelen Cikk 3. bekezdésébe foglalt rendelkezések figyelembevételén túl, a megkeresések vagy a mellékelt iratok fordítása nem követelhető.

3. A Felek aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatukban közölhetik, hogy fenntartják a jogot, hogy a hozzájuk érkező megkeresésekhez, illetve a megkeresések alátámasztására szolgáló iratokhoz saját nyelvükre, vagy az Európa Tanács egyik hivatalos nyelvére vagy ezen nyelvek általuk megjelölt egyikére való fordítást követeljenek meg. Ugyanezen alkalommal kinyilváníthatják készségüket arra, hogy az általuk meghatározott bármilyen nyelvre történő fordítást elfogadjanak. A többi Fél a viszonyosság szabályát alkalmazhatja.

26. Cikk

Hitelesítés

A jelen fejezet alkalmazása során továbbított okiratok mentesek mindenfajta hitelesítési formaságtól.

27. Cikk

A megkeresés tartalma

1. A jelen fejezet szerinti együttműködésre irányuló megkeresésben meg kell jelölni:

a) a megkeresést előterjesztő szervet és a nyomozást vagy eljárást folytató szervet;

b) a megkeresés tárgyát és indokát;

c) az ügyeket, amelyekre a nyomozás vagy az eljárás vonatkozik, beleértve a lényeges tényeket (mint az elkövetés ideje, helye és körülményei), kivéve a kézbesítésre irányuló megkeresés esetén;

d) amennyiben az együttműködés kényszerselekményre is kiterjed,

(i) a törvényi rendelkezések szövegét vagy, ahol az nem lehetséges, az alkalmazandó jogról szóló nyilatkozatot, és

(ii) utalást arra, hogy a kért intézkedésnek vagy hasonló hatással járó más intézkedésnek a megkereső Fél joga szerint, annak területén helye van;

e) ahol szükséges és amennyiben lehetséges:

(i) részleteket az érintett személyről vagy személyekről, beleértve a nevet, születési időt és helyet, állampolgárságot és tartózkodási helyet, továbbá jogi személy esetén székhelyet, és

(ii) a dolgot, amelynek vonatkozásában az együttműködést kérik, annak helyét, az érintett személlyel vagy személyekkel való kapcsolatát, a bűncselekménnyel való bármilyen kapcsolatát, továbbá bármilyen rendelkezésre álló információt arról, hogy más személyeknek milyen érdekük fűződik a dologhoz; és

f) bármilyen különleges eljárást, amelynek követését a megkereső Fél kéri.

2. Ha a 3. rész szerinti átmeneti intézkedésre irányuló megkeresés olyan dolog lefoglalására vonatkozik, amelyen a pénzüsszeg megfizetésének követeléséből álló elkobzási végzés végrehajtható, meg kell jelölni azt a maximális összeget is, ameddig a dologból megtérítést követelnek.

3. Az 1. bekezdésben említettekén túl, a 4. rész szerinti megkeresésnek tartalmaznia kell

a) a 13. Cikk 1. bekezdés a) pontja esetén:

(i) a megkereső Fél bírósága által hozott elkobzási határozat hiteles másolatát és a határozat alapjául szolgáló tényekről tett nyilatkozatot, ha ezekre a határozat maga nem tér ki,

(ii) a megkereső Fél illetékes hatóságának igazolását arról, hogy az elkobzási határozat végrehajtható és ellene rendes jogorvoslatnak nincs helye,

(iii) tájékoztatást arról, hogy milyen mértékben kéri a határozat végrehajtását,

(iv) tájékoztatást arról, hogy szükség van-e átmeneti intézkedések megtételére;

b) a 13. Cikk 1. bekezdés b) pontja esetén azon tényekről szóló nyilatkozatot, amelyet a megkereső Fél elegendőnek tart ahhoz, hogy a megkeresett Fél belső joga alapján a határozatot meghozza;

c) amikor harmadik személyeknek lehetőségük nyílt jogaik bejelentésére, az ezt bizonyító okiratokat.

28. Cikk

Hiányos megkeresések

1. Ha a megkeresés nem felel meg a jelen fejezet rendelkezéseinek vagy a rendelkezésre bocsátott adatok nem elegendők ahhoz, hogy a megkeresett Fél eljárjon a megkeresés alapján, e Fél a megkereső Féltől kérheti a megkeresés módosítását vagy további adatokkal való kiegészítését.

2. A megkeresett Fél e módosítások vagy adatok megérkezésére határidőt szabhat.

3. Ameddig a jelen fejezet 4. része szerinti megkeresés vonatkozásában kért módosítások vagy adatok nem érkeznek meg, a megkeresett Fél a jelen fejezet 2. vagy 3. részében hivatkozott intézkedések bármelyikét megteheti.

29. Cikk

Több megkeresés

1. Ha a megkeresett Fél ugyanazon személyre vagy dologra vonatkozó több megkeresést kap a jelen fejezet 3. vagy 4. része alapján, a több megkeresés nem akadályozza meg a Felet abban, hogy eljárjon a megkeresések alapján és akár ideiglenes intézkedéseket is tegyen.

2. A jelen fejezet 4. része szerint több megkeresés esetén a megkeresett Félnak meg kell fontolnia, hogy tárgyaljon a megkereső Felekkel.

30. Cikk

Indokolási kötelezettség

A megkeresett Fél indokolni köteles a jelen fejezet szerinti együttműködést megtagadó, elhalasztó vagy azt feltételekhez kötő határozatát.

31. Cikk

Tájékoztatás

1. A megkeresett Fél köteles megfelelően tájékoztatni a megkereső Felet:

a) a jelen fejezet szerinti megkeresés alapján elrendelt cselekményekről;

b) a megkeresés alapján végrehajtott cselekmények végeredményéről;

c) a jelen fejezet szerinti együttműködést részben vagy egészben megtagadó, elhalasztó vagy feltételekhez kötő határozatról;

d) azokról a körülményekről, amelyek a kért cselekmény végrehajtását lehetetlenné teszik, vagy jelentősen elhalaszthatják; és

e) ha a jelen fejezet 2. vagy 3. része szerinti megkeresés alapján ideiglenes intézkedésre került sor, azokról a belső jogszabályokról, amelyek az ideiglenes intézkedés automatikus feloldásához vezetnének.

2. A megkereső Fél köteles megfelelően tájékoztatni a megkeresett Felet:

a) bármilyen felülvizsgálatról, határozatról vagy más tényről, amelynek következtében az elkobzási határozat részben vagy egészben elveszíti végrehajthatóságát; és

b) minden olyan ténybeli vagy jogi fejleményről, amelynek következtében a jelen fejezet szerinti valamilyen cselekmény immár nem indokolt.

3. Ha egy Szerződő Fél ugyanazon elkobzási határozat alapján az elkobzást több Szerződő Féltől kéri, köteles a megkeresésről az összes, a határozat végrehajtásával érintett Szerződő Felet értesíteni.

32. Cikk

A felhasználás korlátozása

1. A megkeresett Fél a megkeresés teljesítését attól teheti függővé, hogy a beszerzett információkat vagy bizonyítékokat a megkereső Fél hatóságai előzetes beleegyezése nélkül a megkeresésben megjelölt nyomozáson vagy eljáráson túl nem fogják felhasználni, vagy továbbítani.

2. A Felek az aláírásukkor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatukban ki nyilváníthatják, hogy előzetes beleegyezésük nélkül a jelen fejezet szerint általuk rendelkezésre bocsátott információkat vagy bizonyítékokat a megkereső Fél hatóságai a megkeresésben megjelölt nyomozáson vagy eljáráson túl nem használhatják fel, vagy nem továbbíthatják.

33. Cikk

Bizalmasság

1. A megkereső Fél megkövetelheti, hogy a megkeresett Fél a megkeresés tényeit és tárgyát kezelje bizalmasan, kivéve amennyire az a megkeresés teljesítéséhez szükséges. Ha a megkeresett Fél a bizalmasság követelményének nem képes eleget tenni, arról a megkereső Felet haladéktalanul tájékoztatja.

2. A megkereső Fél, amennyiben az nem ellentétes nemzeti jogának alapelveivel, kérelemre köteles bizalmasan kezelni a megkeresett Fél által rendelkezésre bocsátott bizonyítékokat és információkat, kivéve amennyire ezek feltárása a megkeresésben leírt nyomozásban vagy eljárásban szükséges.

3. Belső jogi rendelkezéseinek megfelelően az a Szerződő Fél, amely a 10. Cikk szerinti önkéntes tájékoztatást kapott, köteles eleget tenni az információt rendelkezésre bocsátó Fél bizalmasságra irányuló kívánalmainak. Ha a másik Fél nem képes eleget tenni ezen kívánalmaknak, arról az információt nyújtó Felet megfelelően tájékoztatja.

34. Cikk

Költségek

A megkeresés teljesítésének rendes költségeit a megkeresett Fél állja. Ha a megkeresés teljesítéséhez jelentős vagy rendkívüli jellegű költségek fedezése szükséges, a Felek tárgyalni kötelesek annak érdekében, hogy megállapodjanak a megkeresés teljesítésének feltételeiről, illetve a költségek viseléséről.

35. Cikk

Kártérítés

1. Ha egy személy a jelen szerződés szerinti együttműködéssel kapcsolatos cselekménnyel vagy mulasztással okozott kárért való felelősségrevonás végett pert indít, az érintett Felek, ha ez helyénvaló, megfontolják, hogy tárgyaljanak egymással arról, hogy hogyan osszák meg a megállapított kártérítés összegét.

2. Az a Szerződő Fél, amelyet kártérítési perbe vontak, törekszik a perről tájékoztatni a másik Felet, ha az a Fél az ügyben érdekelt lehet.

IV. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

36. Cikk

Aláírás és hatálybalépés

1. A jelen Egyezmény aláírásra nyitva áll az Európa Tanács tagállamai és azon nem tagállamok részére, melyek az Egyezmény kidolgozásában részt vettek. Ezen államok az Egyezményt magukra nézve kötelezőnek nyilváníthatják:

a) aláírással, megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás fenntartása nélkül; vagy

b) megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás fenntartásával tett aláírással, a megerősítést, elfogadást vagy jóváhagyást követően.

2. A megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratot az Európa Tanács főtitkáránál kell letétbe helyezni.

3. Ez az Egyezmény attól a naptól számított három hónapos időtartam lejártát követő hónap első napján lép hatályba, amelyen három állam, ebből legalább kettő az Európa Tanács tagállama az 1. bekezdés rendelkezéseivel összhangban elismerte, hogy az Egyezmény reá nézve kötelező hatállyal bír.

4. Azon aláíró államok vonatkozásában, amelyek később ismerik el az Egyezményt magukra nézve kötelezőnek, az Egyezmény az 1. bekezdés rendelkezéseivel összhangban álló, az Egyezmény kötelező jellegét elismerő nyilatkozat megtételétől számított három hónapos időtartam lejártát követő hónap első napján lép hatályba.

37. Cikk

Csatlakozás az Egyezményhez

1. Az Egyezmény hatálybalépését követően az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága az Egyezmény Szerződő Államaival való tárgyalás után az Európa Tanács alapszabálya 20. d) Cikkében meghatározott többségi döntéssel és a Szerződő Államoknak a Bizottságban helyet foglalni jogosult képviselői egyhangú szavazatával bármely olyan államot meghívhat az Egyezményhez való csatlakozásra, amely nem tagja az Európa Tanácsnak és nem vett részt az Egyezmény kidolgozásában.

2. A csatlakozó államok tekintetében az Egyezmény a csatlakozási okiratnak az Európa Tanács főtitkáránál történt letétbe helyezéstől számított három hónapos időtartam lejártát követő hónap első napján lép hatályba.

38. Cikk

Területi alkalmazás

1. Az Egyezmény aláírásakor vagy a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó, illetve csatlakozó okirat letétbe helyezésekor minden állam meghatározhatja azt a területet vagy azokat a területeket, amelyeken ezt az Egyezményt alkalmazni kell.

2. Bármely későbbi időpontban minden állam az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatban kiterjesztheti az Egyezmény alkalmazását a nyilatkozatban megjelölt bármely területre. Az ilyen terület vonatkozásában az Egyezmény attól a naptól számított három hónapos időtartam lejártát követő hónap első napján lép hatályba, amelyen a főtitkár e nyilatkozatot átvette.

3. Az előző két bekezdés értelmében tett nyilatkozat az abban megjelölt bármely terület viszonylatában a főtitkárhoz intézett értesítéssel visszavonható. A visszavonás attól a naptól számított három hónapos időtartam lejártát követő hónap első napjától hatályos, amelyen a főtitkár az erről szóló értesítést átvette.

39. Cikk

Más egyezményekhez és megállapodásokhoz való viszony

1. A jelen Egyezmény nem érinti a speciális ügyekre vonatkozó többoldalú nemzetközi egyezményekből származó jogokat és kötelezettségvállalásokat.

2. Az Egyezményben részes Felek két- vagy többoldalú megállapodásokat köhetnek egymással az Egyezményben szabályozott kérdések körében annak érdekében, hogy kiegészítsék vagy megerősítsék annak rendelkezéseit, vagy megkönnyítsék az abban foglalt elvek alkalmazását.

3. Ha két vagy több Fél már kötött megállapodást vagy szerződést a jelen Egyezményben szabályozott témák valamelyikéről, vagy más módon rendezte kapcsolatait abban a témában, jogukban áll az ilyen megállapodást vagy szerződést alkalmazni, vagy kapcsolataikat ezeknek megfelelően szabályozni a jelen Egyezmény helyett, ha ez a nemzetközi együttműködést megkönnyíti.

40. Cikk

Fenntartások

1. A Felek aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor kinyilváníthatják, hogy élnek a 2. Cikk 2. bekezdésében, a 6. Cikk 4. bekezdésében, a 14. Cikk 3. bekezdésében, a 21. Cikk 2. bekezdésében, a 25. Cikk 3. bekezdésében és

a 32. Cikk 2. bekezdésében biztosított fenntartási lehetőségek egyikével vagy többjével. További fenntartásoknak nincs helye.

2. Azon Felek, amelyek az előző bekezdés alapján fenntartást tettek, azt részben vagy egészben visszavonhatják az Európa Tanács főtitkárához intézett közlésben. A visszavonás azon a napon lép hatályba, amelyen e közlést a főtitkár átvette.

3. Az a Fél, amely a jelen Egyezmény valamely rendelkezése tekintetében fenntartást tett, e rendelkezés alkalmazását a többi Félől nem követelheti; ugyanakkor, ha fenntartása részleges vagy feltételhez kötött, a rendelkezés alkalmazását annyiban követelheti, amennyiben azt maga is elfogadta.

41. Cikk

Módosítások

1. Bármely Fél javasolhatja a jelen Egyezmény módosítását. A javaslatot az Európa Tanács főtitkára közli az Európa Tanács tagállamaival és minden olyan nem tagállammal, amely a 37. Cikk rendelkezései értelmében csatlakozott az jelen Egyezményhez vagy a csatlakozásra meghívást kapott.

2. A Felek által javasolt módosításokat közölni kell a Bűnügyi Kérdések Európai Bizottságával, amely a javasolt módosításról kialakított véleményét a Miniszteri Bizottság elé terjeszti.

3. A Miniszteri Bizottság a javasolt módosítást és a Bűnügyi Kérdések Európai Bizottsága által előterjesztett véleményt megfontolja és elfogadhatja a módosítást.

4. A jelen Cikk 3. bekezdése értelmében a Miniszteri Bizottság által elfogadott módosítás szövegét meg kell küldeni a Feleknek elfogadás végett.

5. A jelen Cikk 3. bekezdése értelmében elfogadott módosítás az azt követő harmincadik napon lép hatályba, hogy az összes Fél értesítette a főtitkárt a módosítást elfogadásáról.

42. Cikk

A viták rendezése

1. Az Európa Tanács Bűnügyi Kérdések Európai Bizottságát tájékoztatni kell a jelen Egyezmény értelmezéséről és alkalmazásáról.

2. A jelen egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban a Felek között kialakult vitát tárgyalások útján kell rendezni, beleértve a vitának a Bűnügyi Kérdések Európai Bizottsága elé terjesztését, választottbíróság-

hoz fordulást, amelynek döntését a Felek magukra nézve kötelezőnek ismerik el, illetve a Nemzetközi Bíróság felkérését, az érintett Felek választásától függően.

43. Cikk

Felmondás

1. A Felek bármikor felmondhatják ezt az Egyezményt az Európa Tanács főtitkárához intézett értesítéssel.

2. A felmondás attól a naptól számított három hónapos időtartam lejártát követő hónap első napján lép hatályba, amelyen a főtitkár a felmondásról szóló értesítést átvette.

3. A jelen Egyezmény azonban továbbra is alkalmazandó a 14. Cikk szerinti elkobzás végrehajtására, ha az erre irányuló kérelmet a jelen Egyezmény rendelkezéseivel összhangban még a felmondás hatálybalépésének napját megelőzően terjesztették elő.

44. Cikk

Értesítések

Az Európa Tanács főtitkára az Európa Tanács tagállamait és a jelen Egyezményhez csatlakozott államokat értesíti

- a) valamennyi aláírásról;
- b) valamennyi megerősítő, elfogadó, jóváhagyó és csatlakozó okirat letétbe helyezéséről;
- c) az Egyezmény valamennyi hatálybalépési időpontjáról a 36. és 37. Cikk szerint;
- d) valamennyi, a 40. Cikk 1. bekezdése szerint tett fenntartásról;
- e) az Egyezményt érintő bármilyen más cselekményről, értesítésről vagy közlésről.

A fentiek hitelül az alulírott, erre kellőképpen felhatalmazottak jelen Egyezményt aláírták.

Készült Strasbourgban, 1990. november 8-án, angol és francia nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles, egyetlen példányban, amelyet az Európa Tanács irattárában kell letétbe helyezni. Az Európa Tanács főtitkára az Egyezmény hiteles másolatát megküldi az Európa Tanács valamennyi tagállamának, az Egyezmény kidolgozásában részt vett nem-tagállamoknak és az Egyezményhez csatlakozásra meghívott valamennyi államnak.’’

3. § (1) A Magyar Köztársaság a 99/1999. (XII. 10.) OGY határozat alapján az Egyezmény megerősítéséről szóló okirat letétbe helyezésekor a következő fenntartásokat tette:

6. Cikkhez

A 6. Cikk 4. bekezdése értelmében Magyarország fenntartja a jogot, hogy az 1. bekezdést csak a magyar Büntető Törvénykönyvben foglalt alaphüncselekmények tekintetében alkalmazza.

14. Cikkhez

A 14. Cikk 3. bekezdése értelmében Magyarország kijelenti, hogy e Cikk 2. bekezdését csak alkotmányos alapelveivel és jogrendszerének alapjaival összhangban alkalmazza.

21. Cikkhez

A 21. Cikk 2. bekezdése értelmében Magyarország kijelenti, hogy a bírósági okiratokat központi hatóságán keresztül kell kézbesíteni.

25. Cikkhez

A 25. Cikk 3. bekezdése értelmében a megkereséseket és az azok alátámasztására szolgáló iratokat magyar nyelven vagy az Európa Tanács egyik hivatalos nyelvén kell elkészíteni, illetve ezen nyelvek valamelyikén készült fordítást kell hozzá csatolni. Magyarország ugyanakkor kinyilvánítja készségét arra, hogy a megkeresések és az azok alátámasztására szolgáló iratok német nyelvű fordítását is elfogadja.

32. Cikkhez

A 32. Cikk 2. bekezdése értelmében Magyarország kijelenti, hogy a III. fejezet rendelkezései szerint rendelkezésre bocsátott információkat vagy bizonyítékokat a megkereső Fél hatóságai — az információt, bizonyítékot szolgáltató hatóság előzetes beleegyezése nélkül — a megkeresésben megjelölt nyomozáson vagy eljáráson túl más célra nem használhatják fel, illetve nem továbbíthatják.

(2) A Magyar Köztársaság a 99/1999. (XII. 10.) OGY határozat alapján az Egyezmény megerősítéséről szóló okirat letétbe helyezésekor a következő nyilatkozatot tette:

23. Cikkhez

A 23. Cikk 2. bekezdése értelmében Magyarország tájékoztatja az Európa Tanács főtitkárát, hogy központi hatóságként a Magyar Köztársaság Igazságügyi Minisztériumát, valamint a Legfőbb Ügyészséget jelöli ki.

4. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, de az Egyezmény rendelkezéseit 2000. július 1-jétől kell alkalmazni.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2000. évi CII. törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Marokkói Királyság Kormánya között a beruházások kölcsönös elősegítéséről és védelméről Rabatban, 1991. december 12-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és a Marokkói Királyság Kormánya között a beruházások kölcsönös elősegítéséről és védelméről Rabatban, 1991. december 12-én aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 2000. január 3-án megtörtént és a Megállapodás 2000. február 3-án hatályba lépett.)

2. § A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Marokkói Királyság Kormánya között a beruházások kölcsönös elősegítéséről és védelméről

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Marokkói Királyság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek)

attól az óhajtól vezetve, hogy elmélyítsék gazdasági együttműködésüket, előnyös feltételeket teremtve az egyik Szerződő Fél beruházói által a másik Szerződő Fél területén megvalósuló beruházásokhoz,

felismerve, hogy egy ilyen Megállapodás kedvező hatást gyakorolhat az üzleti kapcsolatok fejlődésére és megerősítheti a bizalmat a beruházások területén, az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

(1) A „beruházások” fogalma jelent minden vagyoni értéket és minden közvetlen vagy közvetett hozzájárulást minden társaságban vagy vállalatban, bármilyen gazdasági tevékenységű is legyen az, különösen, de nem kizárólag

a) ingó és ingatlan dolgot, valamint minden egyéb dologi jogot;

b) részvényeket és vállalkozásokban való részesedés más formáit;

c) követeléseket és minden gazdasági értékekkel bíró szolgáltatásra vonatkozó jogot;

d) szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmat, technikai eljárásokat, kereskedelmi neveket és minden más ipari tulajdonjogot, valamint a „good-will”-t;

e) közjogi koncessziókat.

Annak a jogi formának bármely változása, amelyben a vagyon- és tőkeberuházás vagy újraberuházás történt, semmilyen módon nem érinti azoknak a Megállapodás szerinti „beruházási” jellegét.

Ezeket a beruházásokat a fogadó országban érvényes törvényeknek és szabályozásoknak megfelelően kell megvalósítani.

(2) A „beruházók” fogalma jelent:

a) minden olyan természetes személyt, aki a Magyar Köztársaság vagy a Marokkói Királyság jogszabályainak megfelelően, értelem szerint magyar vagy marokkói állampolgársággal rendelkezik és a másik Szerződő Fél területén beruházást hoz létre;

b) minden olyan jogi személyt, amely a magyar vagy marokkói jogszabályoknak megfelelően jött létre, székhelye, értelem szerint vagy a Magyar Köztársaság vagy a Marokkói Királyság területén van és a másik Szerződő Fél területén beruházást hoz létre;

c) a „jóvédelem” kifejezés a beruházással összefüggő azon összegeket, különösen, de nem kizárólag a nyereséget, kamatokat, osztalékot, tisztelet- és licencdíjakat jelenti, amelynek szerződéseit a fogadó ország illetékes hatóságai a szabályozása által előírtaknak megfelelően jóváhagytak.

2. Cikk

(1) Mindegyik Szerződő Fél elősegíti a másik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait és területén ezeket a beruházásokat jogszabályaival összhangban engedélyezi.

(2) A Megállapodás az egyik Szerződő Fél területén a másik Szerződő Fél beruházói által a Megállapodás hatálybalépésétől kezdődően megvalósított gazdasági tevékenységgel kapcsolatos beruházásokra alkalmazandó.

(3) A Megállapodás nem terjed ki azokra a kedvezményekre, amelyeket az egyik Szerződő Fél harmadik államnak nyújt kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény vagy bármely más adóügyi egyezmény alapján.

3. Cikk

(1) Mindegyik Szerződő Fél vállalja, hogy területén a másik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait igazságos és méltányos elbánásban részesíti, kizárva minden olyan indokolatlan és megkülönböztető intézkedést, amely megakadályozná azok irányítását, fenntartását, használatát, élvezetét vagy felszámolását.

(2) A közrend fenntartása érdekében szükséges intézkedések kivételével ezek a beruházások olyan állandó biztonságot és védelmet élveznek, amely legalább azonos azzal, amelyet a legnagyobb kedvezményes elbánásban részesülő államok beruházói élveznek.

* A törvényt az Országgyűlés a 2000. szeptember 5-i ülésnapján fogadta el.

(3) Mindazonáltal az (1) és (2) bekezdésben meghatározott elbánás és védelem nem terjed ki azokra a kedvezményekre, amelyeket a nemzeti fejlesztési tervei keretében kizárólag a saját beruházóinak adhat, és azokra a kedvezményekre, amelyeket az egyik Szerződő Fél harmadik állam beruházóinak gazdasági unióban, vámunióban, közös piacon, szabadkereskedelmi övezetben vagy egy nemzetközi jellegű regionális gazdasági szervezetben való tagságuk vagy ahhoz való társulásuk folytán megadhat.

4. Cikk

(1) Az egyik Szerződő Fél beruházói által a másik Szerződő Fél területén megvalósított beruházásokat nem lehet kisajátítani vagy olyan közvetlen vagy közvetett tulajdonkorlátozással járó más intézkedésnek alávetni, amelynek hasonló kihatása van, kivéve, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

a) az intézkedéseket közérdekből és törvényes eljárás keretében hozzák;

b) azok nem megkülönböztetőek és nem ellentétesek olyan külön megállapodásokkal, mint amilyeneket a 7. Cikk (2) bekezdése meghatároz;

c) olyan kártalanítás fizetését előírányzó rendelkezéseket tartalmaznak, amelynek összege meg kell, hogy feleljen az érintett beruházás — a rendelkezések meghozatalát vagy közzétételét megelőző napi — tényleges értékének. A kártalanítást a beruházók részére konvertibilis valutában kell kifizetni és minden esetben az adminisztratív formalitások teljesítéséhez általában szükséges időt követően, jogtalan késedelem nélkül kell átutalni.

(2) Bármelyik Szerződő Fél beruházóit, akiknek beruházásai a másik Szerződő Fél területén háború vagy egyéb fegyveres összeütközés, állami szükségállapot, zavargás vagy felkelés következtében kárt szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a visszaszolgáltatás, kártalanítás és ellenszolgáltatás, valamint egyéb kártérítés tekintetében olyan elbánásban részesíti, amely nem megkülönböztető és legalább azonos azzal, amelyet a legnagyobb kedvezményes elbánásban részesülő államok beruházóinak nyújtott. Az ezen bekezdés szerinti kártalanítást az (1) bekezdés c) pontja rendelkezéseinek megfelelően fizetik.

(3) Ez az elbánás vonatkozik mindegyik Szerződő Fél beruházóira, bármely legyen is a másik Szerződő Fél területén levő vállalkozásban való részvételének jogcíme.

(4) Mindegyik Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóit minden esetben legalább olyan elbánásban részesíti, amely a legnagyobb kedvezményes elbánásban részesülő államok beruházóit megilleti.

5. Cikk

(1) Mindegyik Szerződő Fél garantálja a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházással kapcsolatos készpénzzé

tehető javai konvertibilis valutában történő, minden esetben az adminisztratív formalitások teljesítéséhez általában szükséges időt követő, jogtalan késedelem nélküli átutalását, különösen, de nem kizárólag:

a) a beruházás fenntartásához vagy fejlesztéséhez szükséges tőke vagy pótlólagos összegek;

b) nyereség, osztalék, kamatok és egyéb folyó jövedelmek;

c) az eredetileg is konvertibilis devizában nyújtott kölcsönök visszafizetéséhez szükséges összegek;

d) a beruházás részleges vagy teljes felszámolásából származó árbevételek;

e) a 4. Cikk alkalmazásából származó kártalanítások tekintetében.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott átutalások az átutalás időpontjában alkalmazandó árfolyamon történnek a hatályos devizarendelkezések alapján.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben előírányzott garanciák legalább azonosak azokkal, melyeket a hasonló helyzetben levő és legnagyobb kedvezményes elbánásban részesülő beruházóknak nyújtottak.

6. Cikk

(1) Amennyiben a beruházások nem kereskedelmi kockázatait fedező, törvényes vagy szerződéses garancia alapján kártalanítást fizetnek az egyik Szerződő Fél beruházójának, a másik Szerződő Fél elismeri a kártalanított beruházó jogainak a biztosítóra történő átszállását.

(2) Az érintett beruházásra adott garanciáknak megfelelően a biztosító jogosult mindazon jogok érvényesítésére, amelyeket a beruházó gyakorolhatott volna, abban az esetben, ha azok nem szállnak át a biztosítóra.

(3) Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházójának biztosítója közötti minden vitát a Megállapodás 9. Cikkének rendelkezései szerint rendeznek.

7. Cikk

(1) Amennyiben a beruházásokkal kapcsolatos kéréseket egyidejűleg a Megállapodás és valamelyik Szerződő Fél nemzeti törvényei vagy jogszabályai vagy fennálló nemzetközi kötelezettségek vagy a Felek által a jövőben vállalt nemzetközi kötelezettségek szabályozzák, a másik Szerződő Fél beruházói a számukra legkedvezőbb rendelkezéseket részesíthetik előnyben, kivéve a 3. Cikk (3) bekezdésében felsorolt kivételeket.

(2) Az egyik Szerződő Fél beruházói külön megállapodásokat köthetnek a másik Szerződő Féllel. Ezeknek a külön megállapodásoknak a rendelkezései azonban nem lehetnek ellentétesek a Megállapodással. Ezen túlmenően

az ilyen külön megállapodások alapján létesített beruházásokra a Megállapodás is irányadó.

8. Cikk

(1) A Megállapodás értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos vitákat lehetőség szerint a Szerződő Felek diplomáciai úton rendezik.

(2) Sikertelenség esetén a vitát a Felek képviselőiből álló vegyesbizottság elé utalják, a vegyesbizottság a leginkább érdekelt Fél kérelmére késedelem nélkül összeül.

(3) Amennyiben a vegyesbizottságnak nem sikerül a vitát rendeznie a tárgyalások megkezdésétől számított hat hónapon belül, azt az egyik Szerződő Fél kérelmére választottbíró elé utalják.

(4) A választottbírókat a következő módon alakítják: mindegyik Szerződő Fél kijelöl egy-egy választottbíró; a két választottbíró a választottbíró elnökével közösen kijelöl egy harmadik választottbíró, aki harmadik állam állampolgára. A választottbírókat öt hónapon belül kell kijelölni, attól az időponttól számítva, hogy az egyik Szerződő Fél értesítette a másik Szerződő Felet arról a szándékáról, hogy a vitát választottbíró elé terjeszti.

(5) Amennyiben a (4) bekezdésben meghatározott határidőket nem tartják be, az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkárát kérik fel a szükséges kinevezések iránti eljárásra.

(6) A választottbíró a Megállapodás rendelkezései, valamint a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai és elvei alapján hozza meg döntéseit.

(7) A választottbíró maga határozza meg eljárásának szabályait.

(8) A választottbíró szavazattöbbséggel dönt; döntései a Szerződő Felek számára véglegesek és kötelezőek.

(9) Mindegyik Szerződő Fél viseli a választottbírói eljárás során választottbírójának és képviselőjének költségeit. Az elnök költségeit, valamint az egyéb költségeket a Szerződő Felek egyenlő részben viselik.

9. Cikk

(1) Amennyiben az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója között a beruházás kisajátításával, államosításával vagy a beruházást érintő minden más hasonló intézkedéssel kapcsolatban vita van, az egyik Szerződő Fél beruházója a másik Szerződő Félhez írásos értesítést intéz, amelyhez részletes emlékeztetőt csatol. Lehetőség szerint ezt a vitát a Felek békés úton rendezik.

(2) Amennyiben a vita nem rendezhető az (1) bekezdésben meghatározott írásos értesítés keltétől számított hat hónapon belül, úgy az Államok és más államok állampolgárai közötti beruházási viták rendezéséről szóló,

Washingtonban, 1968. március 18-án aláírásra megnyílt egyezmény által létrehozott „Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja” mellett működő választottbíró elé terjesztik.

(3) Sem a választottbírói eljárásnak, sem pedig a választottbírói ítélet végrehajtásának bármely szakaszában egyik vitában álló Szerződő Fél sem emelhet kifogást amiatt, hogy a vitában ellenérdekű félként álló beruházó biztosítási kötvény vagy a 6. Cikkben előírt garancia alapján olyan kártalanítást kapott, amely veszteségeit teljesen vagy részben fedezi.

(4) A választottbírói szervezet
— a Megállapodás rendelkezései,
— a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai és elvei
alapján hozza meg döntéseit.

(5) A választottbíró ítéletei a vitában álló felek számára véglegesek és kötelezőek. Mindegyik Szerződő Fél kötelezi magát arra, hogy az ítéleteket nemzeti jogszabályaival összhangban végrehajtja.

10. Cikk

(1) A Megállapodás attól a naptól számított egy hónap múlva lép hatályba, amikor a Szerződő Felek értesítették egymást arról, hogy az országaikban megkövetelt alkotmányos eljárásoknak eleget tettek. A Megállapodás tíz évig marad hatályban. Amennyiben a Megállapodást egyik Szerződő Fél sem mondja fel a lejárat előtt legalább hat hónappal, az hallgatólagosan további tíz évre hatályban marad. Mindegyik Szerződő Fél fenntartja magának azt a jogot, hogy a lejárat előtt legalább tizenkét hónappal értesítés útján felmondja a Megállapodást.

(2) Felmondás esetén azokra a beruházásokra, amelyeket a Megállapodás hatályának lejárat előtt hoztak létre, a Megállapodás hatályának lejáratától számított további tíz évre hatályban marad.

Ennek hitelül, a Kormányok által kellő módon felhatalmazott, alulírott képviselők aláírták a Megállapodást.

Készült Rabatban, 1991. december 12-én, két eredeti példányban, magyar, arab és francia nyelven, mindhárom szöveg egyaránt hiteles. Eltérés esetén a francia szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság Kormánya nevében A Marokkói Királyság Kormánya nevében”

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, a Megállapodás rendelkezéseit azonban 2000. február 3-tól kell alkalmazni.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

A Kormány rendeletei

A Kormány 160/2000. (IX. 21.) Korm. rendelete

az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I. 22.) Korm. rendelet módosításáról

A belkereskedelemtől szóló 1978. évi I. törvény 40. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

Az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A rendelet hatálya — a gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-kereskedelem kivételével — a kis- és nagykereskedelmi, a jármű- és üzemanyag kereskedelmi, a vendéglátó, a szálláshely-szolgáltató, az idegenforgalmi és a kölcsönző (a továbbiakban együtt: kereskedelmi) tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetekre [Ptk. 685. § c) pont], külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeire és a saját előállítású áruját üzletben értékesítő termelőre (a továbbiakban együtt: kereskedő) terjed ki.”

2. §

Az R. 2. §-a (2) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Üzlettel nem rendelkező kereskedő nevének és székhelyének feltüntetésével:)

„d) a szükséges hatósági, szakhatósági engedélyek és területhasználati hozzájárulások (megállapodások) birtokában köz- vagy magánterületen, továbbá munkahelyen, oktatási, nevelési, egészségügyi, kulturális, sportintézmény területén elhelyezett automatából csomagolt élelmiszert, külön jogszabályban előírt korlátozással italt, vegyi árut, napi cikket, valamint a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 1997. évi CIII. törvényben meghatározott keretek között dohányterméket értékesíthet;”

3. §

Az R. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § (1) A kereskedő az üzlet működési engedélyének (a továbbiakban: működési engedély) kiadását az üzlet helye szerint illetékes település (község, város, megyei jogú város, fővárosi kerület) jegyzőjétől (a továbbiakban: jegyző) kérheti.

(2) Ha a mozgóbolt több önkormányzat illetékességi területén működik, a kereskedő a működési engedélyt a székhelye szerint illetékes jegyzőtől kérheti.

(3) A működési engedély iránti kérelemben meg kell jelölni

a) az üzlet címét;

b) az üzlet tulajdonosát, használatának jogcímét (bérlet, haszonélvezet);

c) a folytatni kívánt üzletkörü tevékenységeket, az első helyen szerepeltetve az üzlet szakmai jellegét meghatározó fő tevékenységi üzletkört;

d) az üzlet napi/heti nyitvatartási idejét;

e) az üzlet fő tevékenységére utaló elnevezést.

(4) A működési engedély kiadási kérelemhez a kereskedőnek csatolnia kell a kereskedelmi tevékenység végzésére jogosító és az üzlethelyiség használatára való jogosultságot igazoló okiratokat, a 4. § szerinti előzetes szakhatósági hozzájárulásokat, továbbá ha a tevékenység gyakorlását jogszabály más hatósági engedélyhez is köti, az engedélyeket. Nem minősül engedélynek a 7. § (3) bekezdésében meghatározott nyilvántartásba vétel.

(5) Mozdóbolt esetében a kérelemhez — a (4) bekezdésben foglaltakon túlmenően — csatolni kell a mozgóbolt működési területével érintett települések jegyzőinek a hozzájárulását is.”

4. §

Az R. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § Az üzlet működésének engedélyezésében közreműködő hatóságok:

a) az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat városi, fővárosi kerületi intézete (a továbbiakban: ÁNTSZ), ha az üzletben élelmiszert, vegyi árut, gyógynövényt, illóolajat értékesítenek, továbbá vendéglátó üzlet, kereskedelmi szálláshely, élelmiszer mozgóárusítása, valamint élelmiszer és étel házhoz szállítása esetén;

b) az állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás (a továbbiakban: Állomás) és az ÁNTSZ, ha az üzletben, vendéglátóhelyen állati eredetű élelmiszert, élelmiszer-nyersanyagot használnak fel, illetve hoznak forgalomba, vagy terményt, takarmányt, élő állatot értékesítenek;

c) a tűzvédelmi szakhatóság, ha az üzletben „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó vegyi árut és anyagot,

tüzelő- és építőanyagot értékesítenek, valamint kereskedelmi szálláshely, áruház, vendéglátó üzlet esetén;

d) a környezetvédelmi, az építésügyi, a tűzvédelmi szakhatóság, a közlekedési felügyelet és az ÁNTSZ, ha az üzletben üzemanyagot, veszélyesnek nem minősülő hulladékot értékesítenek;

e) az építésügyi hatóság, ha az üzletkialakítás építési vagy rendeltetés-módosítási engedély-köteles;

f) a növényegészségügyi és talajvédelmi állomás, ha az üzletben növényvédő szer értékesítése történik;

g) a területileg illetékes rendőrhatóság, ha az üzletben polgári használatra szolgáló kézi lőfegyvert, lőszert, gáz- és riasztófegyvert, robbanóanyagot és robbantószert, pirotechnikai terméket, gázsprayt, valamint légfegyvert értékesítenek;

h) a külön jogszabályban meghatározott hatóság, ha hozzájárulása szükséges az áru értékesítéséhez, illetve a tevékenység folytatásához.”

5. §

(1) Az R. 5. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A jegyző a 3. § (4) bekezdésében és a 4. §-ban előírt okiratok, hatósági, szakhatósági hozzájárulások, engedélyek megléte esetén államigazgatási határozattal köteles kiadni az 1. számú mellékletben meghatározott üzletkörökre vonatkozó 2. számú melléklet szerinti működési engedélyt.”

(2) Az R. 5. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A jegyző az üzletekről nyilvántartást vezet a 4. számú melléklet szerint.”

6. §

Az R. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § (1) A működési engedély adataiban bekövetkezett változást a kereskedő haladéktalanul köteles bejelenteni a jegyzőnek, az adatváltozásnak megfelelő eljárás lefolytatása érdekében.

(2) A működési engedélynek a (4) bekezdésben meghatározott adataiban bekövetkezett változásánál a jegyző a működési engedély módosításáról határozatot hoz, és a korábbi működési engedély bevonásával egyidejűleg az új adatoknak megfelelő működési engedélyt ad ki.

(3) A változásról a működési engedély módosítását tartalmazó határozat egy példányának megküldésével az eredeti működési engedély kiadásában közreműködő hatóságokat, szakhatóságokat is értesíti.

(4) Módosításnak minősülő adatváltozás:

a) a kereskedő neve — ide nem értve a kereskedő személyében bekövetkezett változást —, cégneve;

b) a kereskedő székhelye; és

c) a kereskedő statisztikai számjele.

(5) Kizárólag a működési engedély jogosultjának személyében történő változás esetén a jegyző a hatósági, szakhatósági hozzájárulások birtokában — az egyéb feltételek megléte esetén — a régi működési engedély bevonásával egyidejűleg a jogosult nevére szóló új működési engedélyt köteles kiadni.

(6) Amennyiben a kereskedő az üzlet szakmai jellegét (üzletkört) kívánja módosítani, vagy a mozgóbolt működési területében történik változás, úgy új működési engedélyt kell kérnie.”

7. §

Az R. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § (1) Az üzletek működési engedély szerinti működését és a kereskedelmi tevékenység folytatása feltételeinek érvényesülését a jegyző ellenőrzi.

(2) Ha az ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy az üzlet vagy az üzletben kereskedelmi tevékenységet folytatók a jogszabályokban foglalt előírásoknak nem felelnek meg, illetve azokat nem tartják be, a jegyző az üzletet az észlelt hiányosság megszüntetéséig, de legfeljebb 90 napra ideiglenesen bezárathatja.

(3) Az üzlet ideiglenes bezárását elrendelő határozat fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

(4) A jegyző a működési engedélyt visszavonja, ha

a) a kereskedő a (2) bekezdésben foglaltaknak nem tesz eleget, vagy

b) a működési engedély kiadásának feltételei már nem állnak fenn,

c) az üzletben engedély nélkül pénznyerő automatát működtetnek,

d) a kereskedő a játékautomata bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget.

(5) A (4) bekezdés c) és d) pontja tekintetében a működési engedélyt visszavonó határozatot a fellebbezésre tekintet nélkül végre kell hajtani.

(6) Amennyiben az ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy az üzletre a kereskedő működési engedéllyel nem rendelkezik, a jegyző köteles az üzletet azonnal bezártni arra az időre, amíg az e jogszabályban előírt feltételeknek megfelelő működési engedélyt a kereskedő nem kapja meg. A jegyzőnek az erre vonatkozó határozat azonnali végrehajtását fellebbezésre tekintet nélkül elrendelni.”

8. §

Az R. 9. §-a a következő (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:
 „(5) Szeszes ital és dohányáru alkalmi árusítása — a külön jogszabályi rendelkezések betartásával — csak az árusítás helye szerint illetékes rendőrhatósághoz és vámhatósághoz történt előzetes bejelentéssel folytatható.

(6) Az alkalmi árusítás területén a jegyző — az illetékes rendőrhatóság, valamint a Vám- és Pénzügyőrség írásos véleményének figyelembevételével — a szeszes italok árusítását írásban megtilthatja vagy korlátozhatja.”

9. §

Az R. 15. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. § (1) Tilos a melegkonyhás vendéglátó üzlet kivételével szeszes italt kimérni az alsó- és középfokú oktatási, egészségügyi, gyermek- és ifjúságvédelmi intézmény bármely bejáratától számított 200 méteres közúti (közterületi) távolságon belül.

(2) A kereskedő a szeszes ital kimérést köteles az árusítás helye szerint illetékes vámhivatalnak és a rendőrhatóságnak bejelenteni.

(3) A jegyző az (1) bekezdésben megjelölt intézmények hivatali működési idejének lejártá után az árusítás helye szerint illetékes vámhatóság és rendőrhatóság előzetes véleményének figyelembevételével engedélyezheti a szeszes ital kimérését, árusítását.”

10. §

Az R. 16. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„16. § (1) Vendéglátó üzletben a 18. életévét be nem töltött, élelmiszerüzletben a 14. életévét be nem töltött személy részére szeszes italt kiszolgálni, illetve értékesíteni tilos.

(2) Tilos szeszes italt árusítani:

a) diáksport egyesület és az iskolai sportkör sportlétesítményében;

b) sportlétesítmény területén: a bajnoki, a kupa-, valamint a nemzetközi mérkőzések kezdetét megelőző egy órától a mérkőzés befejezését követő egy óráig terjedő időszakban;

c) belföldi távolsági autóbuszjáraton.”

11. §

Az R. a következő 18/A. §-sal egészül ki:

„18/A. § Az üzlet nyitvatartási idejét a belkereskedelemtől szóló törvény figyelembevételével a kereskedő állapítja meg, és azt írásban köteles bejelenteni az üzlet helye szerint illetékes önkormányzat jegyzőjének. A nyitvatartási idő megváltozásáról a kereskedőnek a jegyzőt 3 munkanapon belül értesítenie kell.”

12. §

Az R. 24. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kereskedőnek az árusítás helyén rendelkeznie kell — a saját előállítású áru kivételével — az árusított termék eredetét hitelt érdemlően igazoló bizonylattal (számla, szállítólevél, termékkísérő okmány stb.). Amennyiben a kereskedő ezen bizonylatokat az adóhatósághoz bejelentett helyen őrzi, és ez nem az üzlet, úgy köteles az üzletben tartani az eredeti bizonylatok másolatát. Az ellenőrzést végző hatóság felhívására azonban köteles az eredeti bizonylatokat 3 munkanapon belül bemutatni.”

13. §

(1) Az R. 27. §-ának a) és j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„a) *üzlet*: a szilárd térelemekkel körülhatárolt, talajjal egybeépített vagy ahhoz rögzített, tartós használatra készült, rendszeresen (állandóan vagy ideiglenes jelleggel) nyitva tartó kis- és nagykereskedelmi, jármű- és üzemanyag-kereskedelmi, vendéglátó, szálláshely-szolgáltató, idegenforgalmi, továbbá lakossági fogyasztási cikk javító-szolgáltató értékesítő hely, ideértve a raktározás, tárolás célját szolgáló nyitott, értékesítést folytató telephelyet, valamint a különböző intézményekben, munkahelyeken üzemelő értékesítő helyeket is;”

„j) *üzletkör*: az a tevékenységi kör, amelynek keretében az ott felsorolt termékek forgalmazhatók, illetve szolgáltatások nyújthatók. Egy üzlet működési engedélye — a szükséges (szak)hatósági hozzájárulások megléte esetén — több üzletkört is tartalmazhat. Az üzlet fő tevékenységét (szakmai jellegét) a működési engedélyen első helyen megjelölt és az üzlet elnevezésében is erre utaló üzletkör határozza meg;”

(2) Az R. 27. §-a a következő k) és l) ponttal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában)

„k) *napi cikk*: napi, heti rendszerességgű fogyasztási szükségleteket kielégítő élelmiszer és fogyasztási cikk;

l) *termelői borkimérés*: kizárólag saját termelésű szőlőbor nem vendéglátóipari tevékenység keretében elvitelre történő értékesítése a termelő saját előállító-helyén.”

14. §

Az R. 28. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Nem kell működési engedélyt kérnie az ipari tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnek — kivéve az élelmiszer-előállítókat —, ha a termelő és értékesítő tevékenységét egy helyiségben folytatja, és rendelkezik a termelőtevékenységéhez szükséges, más jogszabályokban meghatározott feltételekkel, illetve engedéllyel.”

15. §

Az R. 1. számú melléklete a jelen rendelet *melléklete* szerint módosul, illetve egészül ki.

16. §

(1) Az R. 5. számú mellékletének A) és B) részében a „Szeszes italok, úgymint alkoholtermékek, köztes alkoholtermékek, pezsgő és sör” szövegrész helyébe a „Szeszes italok, úgymint alkohol termékek, köztes alkohol termékek, bor, pezsgő és sör” szövegrész lép.

(2) Az R. 5. számú mellékletének A) részében a „Szeszes italok, úgymint alkoholtermékek, köztes alkoholtermékek, bor, pezsgő és sör”-höz kapcsolódó üzletkörü felsorolás kiegészül 1261. Termelői borkimérés és 216. Diszkó üzletkörrel. A „Dohánytermékek”-hez kapcsolódó üzletkörü felsorolások kiegészülnek a 216. Diszkó üzletkörrel.

17. §

(1) Ez a rendelet — a (2) bekezdésben foglalt eltéréssel — a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) Az R. e rendelet 13. §-ával módosított 27. §-a új l) pontjának rendelkezése és 16. §-a a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

(3) E rendelet hatálybalépésekor már működő üzletek esetében az e rendelettel megállapított új üzletkörökre a kereskedőnek e rendelet hatálybalépését követő 6. hónap első napjáig kell az üzlet működési engedélyét a jegyzőtől megkérnie. Ezt követően az üzlet működési engedély hiányában nem folytathatja ezen tevékenységeket.

(4) A rendelet hatálybalépésekor már működő üzletek kereskedői az üzlet nyitvatartási idejét a rendelet hatálybalépését követő 30 napon belül kötelesek a jegyzőnek bejelenteni.

(5) Jelen rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az R. 27. §-ának g) pontja;

b) az R. 3. számú mellékletében a „Szerencsejátékban való részvételre jogosító jegy (pl. totó, lottó, bongó, sorsjegy)” szövegrész;

c) a szeszes ital árusításának és fogyasztásának korlátozásáról szóló 45/1986. (X. 30.) MT rendelet 1—3., valamint 5. §-a; továbbá

d) a szeszes ital árusításának korlátozásáról szóló 19/1977. (XII. 20.) BkM rendelet.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

Melléklet

a 160/2000. (IX. 21.) Korm. rendelethez

1. 115. Állati eledel üzlet [TEÁOR 52.48-ból]

Mindenféle ipari eredetű állati eleség (nedves vagy száraz készítmény) állati takarmányok, takarmánykiegészítők.

2. 125. Édesség üzlet [TEÁOR 52.24-ből]

Fagyalt és jégkrém, szárított és cukrozott gyümölcs, csokoládé, desszertek, nápolyi, cukorkaáru, cukorral tartósított gyümölcs, dió.

3. A 128. Egyéb nem kiemelt élelmiszert forgalmazó üzlet [TEÁOR 52.27-ből] üzletkörben a „csokoládé” szövegrész törlendő.

4. 1342. Bútor, lakberendezési üzlet [TEÁOR 52.44-ből]

Bútorok — kivéve az irodabútor — és lakberendezési tárgyak (fából, fémből, egyéb anyagból, műanyagból, nádból, fűzveszéből, bambusznádból és hasonló anyagokból), kerti bútorok, lakberendezéssel szorosan összefüggő termékek.

5. A 142. Kozmetikai és testápolási cikkek üzlete [TEÁOR 52.33] üzletkör kiegészül a „papírpelinka” szövegrésszel.

6. Az 1603. Sportszertbolt [TEÁOR 52.48-ból] üzletkör felsorolásából törlendő a „fegyverek, lőszer” szövegrész.

7. A 214. Egyéb vendéglátó üzlet [TEÁOR 55.30-ból] üzletkör elnevezése „214. Egyéb nem melegkonyhás vendéglátóhely [TEÁOR 55.30-ból]” elnevezésre változik.

8. A 215. Zenés szórakozóhely [TEÁOR 55.40-ból] üzletkör zárójeles felsorolásából a „diszkó” elnevezés törlendő.

9. A következő üzletköröknél a TEÁOR jelzőszámok az alábbiak szerint módosulnak:

„310. Utazási iroda [TEÁOR 63.30-ból]

320. Utazási ügynökség [TEÁOR 63.30-ból]

330. Idegenforgalmi szolgáltató iroda [TEÁOR 63.30-ból]”

10. A 330. Idegenforgalmi szolgáltató iroda [TEÁOR 63.30-ból] üzletkör tartalmi magyarázata a következő mondattal egészül ki:

„A turisták utazási tájékoztatókkal, tanácsokkal, útitervekkel való ellátása, szálláshelyfoglalás.”

11. A 411. Szálloda étteremmel [TEÁOR 55.11-ből] üzletkör tartalmi magyarázata a következő mondattal egészül ki:

„Az üzletkörös vonatkozó működési engedély csak önállóan a szállodára adható ki, más engedélyköteles tevékenység (étterem) folytatásához külön működési engedély szükséges.”

12. A 421. Panzió (Fogadó) étteremmel [TEÁOR 55.11-ből] üzletkör tartalmi magyarázata a következő mondattal egészül ki:

„Az üzletkörös vonatkozó működési engedély csak önállóan a panzióra adható ki, más engedélyköteles tevékenység (étterem) folytatásához külön működési engedély szükséges.”

13. Az 520. Fogyasztási cikk nagykereskedelmi raktár [TEÁOR 51.4] üzletkör tartalmi magyarázata a következő szövegrésszel kezdődik:

„Gyógyszer- és gyógyászati termék kivételével textil,…”

14. Az 540. Gépek és berendezések raktára [TEÁOR 51.60] üzletkör megnevezése „540. Gépek és berendezések nagykereskedelmi raktára [TEÁOR 51.6]” megnevezésre változik.

15. Az 550. Mezőgazdasági termékek raktára [TEÁOR 51.20] üzletkör megnevezése „550. Mezőgazdasági termékek nagykereskedelmi raktára [TEÁOR 51.2]” megnevezésre változik.

16. Az üzletkörök jegyzéke az alábbi új üzletkörökkel egészül ki:

„1261. Termelői borkimérés [TEÁOR 52.25-ből]

E tevékenység keretében a kiskereskedelmi értékesítésen túlmenően borkóstolás is lehetséges, azonban ez esetben biztosítani szükséges a kézmosás és a kóstoláshoz használt pohár mosogatásának lehetőségét. Mosogatási feltétel hiányában az egyszerűhasználatos vagy ajándékpohár szükséges. Elvitelre történő értékesítés és borkóstoltatás közvetlenül hordóból is történhet.

1614. Irodabútor szaküzlet [TEÁOR 52.48-ből]

1615. Fegyver és lőszer szaküzlet [TEÁOR 52.48-ből]

216. Diszkó [TEÁOR 55.40-ből]

Különböző szeszes és szeszmentes italok értékesítése palackozva és kimérve, étel, gépzene szolgáltatás. Az egységben az ingyenes és korlátlan mennyiségű ivóvíz elérhetővé tételét biztosítani kell. Ebben az üzletkörben a működési engedélynek az abban felsorolt adatokon túlmenően tartalmaznia kell az egység befogadóképességét is.

703. Egyéb jármű kölcsönző [TEÁOR 71.21-ből]

Motorkerékpár, segédmotoros kerékpár, moped, lakókocsi, utánfutó és hasonló járművek kölcsönzése.

800. Kiskereskedelem körébe tartozó fogyasztási cikk javító szolgáltatás.

801. Lábbeli, bőrárú javító műhely, fiók [TEÁOR 52.71]

Bőrből és más anyagból készült csizma, cipő, bőrrönd és egyéb bőraru (pl. kiegészítő, bőrből készült öltözék kiegészítők, műszaki szíjzat, munkavédelmi bőrcikk) javítása.

802. Elektromos háztartási cikk javító műhely, fiók [TEÁOR 52.72]

Elektromos háztartási készülékek (pl. hűtőszekrény, fagyasztószekrény, mosogató-, mosó-, szárítógép, háztartási villamos főző- és fűtőberendezés, porszívó és egyéb háztartási készülék) javítása. Rádió, televízió, valamint más audio- és videoberendezés javítása.

803. Óra-, ékszerjavító műhely, fiók [TEÁOR 52.73]

Háztartási óra, időmérő műszer, készülék javítása. Nemesfém-ből, nemesfémmel bevont alapfémből, illetve egyéb fémből készült, drágakő, fél-drágakő vagy egyéb anyagok felhasználásával készült ékszerek javítása.

804. Egyéb fogyasztási cikk javító műhely, fiók [TEÁOR 52.74]

Ide tartozik a máshova nem sorolt háztartási készülék és berendezés, fogyasztási cikk javítása mint például: kerékpár, ruházati cikk (átalakítása is), fényképezési felszerelés, nem villamos háztartási készülék, híradástechnikai háztartási termék, bútor, játék, sportszer, mozgássérült közlekedő kocsija, kéziszerszám javítása, késélezés, hangszer hangolása, bútor, elemes bútor összeállítása, felszerelése.”

A Kormány 161/2000. (IX. 21.) Korm. rendelete

a vásárokról és piacokról szóló 35/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet módosításáról

A belkereskedelemtől szóló 1978. évi I. törvény 40. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

A vásárokról és piacokról szóló 35/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a (3) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a következő e) ponttal egészül ki:

[E rendelet alkalmazásában]

„b) *piac*: általában napi, esetenként heti szükségletek kielégítésére szolgáló — rendszerint szabadtéri — adásvételi lehetőség, ahol a jogszabályok által lehetővé tett körben élelmiszereket, élelmiszer-nyersanyagokat és egyes háztartási cikkeket árusítanak;”

„e) *alkalmi (ünnepi) vásár*: ünnepekhez, helyi rendezvényekhez, eseményekhez kapcsolódó alkalmi, a jegyző által meghatározott ideig tartó és nyilvántartásba vett vásár.”

2. §

Az R. 3. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, az alábbi (3) bekezdéssel egészül ki, és a korábbi (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre módosul:

„(2) Vásáron és piacon még működési engedéllyel rendelkező üzletben sem hozható forgalomba:

- a) nemesfém és az abból készült ékszer, drágakő;
- b) gyógyszer, gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású anyag és készítmény, valamint állatgyógyászati készítmény;
- c) kábítószernek és pszichotrop anyagnak minősülő termék;
- d) mérgező és veszélyes anyag;
- e) látást javító szemüveg, kontaktlencse;
- f) polgári használatra szolgáló kézi lőfegyver, lőszer, gáz- és riasztófegyver, légfegyver, robbanó- és robbantószer (ideértve a petárdát is), gázspray;
- g) „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba sorolt anyag;
- h) kulturális javak;
- i) védett vagy fokozottan védett, valamint nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó növény-, illetve állatfaj egyede, egyedének része, illetve származéka, preparátuma;
- j) olyan termékek vagy hulladékok, amelyek forgalomba hozatala előzetes vagy egyéb engedélyhez kötött, vagy amelyek forgalomba hozatala jogszabályba ütközik.

(3) Vásáron és piacon csak működési engedéllyel rendelkező üzletben hozható forgalomba:

- a) fűszerpaprika-őrlemény;
- b) a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 1997. évi CIII. törvény szerint meghatározott jövedéki termék;
- c) növényvédő szer;
- d) barlangi képződmény, illetve szakmai tudományos szempontból kiemelkedő jelentőségű ásványi társulás, ősmaradvány;
- e) gázüzemű készülék és alkatrészei, valamint elektromos hálózatról üzemeltethető, illetve hálózati csatlakozási lehetőséggel rendelkező termék (berendezés, gép, készülék, eszköz) és ezek elektromos árammal kapcsolatba hozható alkatrészei (villamos csatlakozások és áramvezető részek).”

3. §

Az R. 4. §-ának (2) bekezdése a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal rendelkező személy kizárólag

- a) a saját gazdaságában előállított zöldséget, gyümölcsöt, virágot,
- b) a saját gazdaságban előállított mezőgazdasági termékből származó, nem hőkezelt, savanyított terméket,

c) mézet (lépesmézet), saját tenyésztésű, nevelésű állattól származó tejet, tejterméket, tojást, valamint darabolás nélkül vágott és belezett baromfit, továbbá sertéshúsból előállított füstölt húst, étkezési szalonnát, olvasztott étkezési zsírt

árusíthat, az élelmiszerek előállítására és forgalmazására vonatkozó külön jogszabály szerint.”

4. §

Az R. 5. §-a (1) bekezdésének első mondata az alábbiak szerint módosul:

„(1) A vásár, illetve piac rendjét a vásár rendezője, illetve a piac fenntartója határozza meg, és arról jól látható helyen közzétett hirdetményben tájékoztatja az árusokat és a vásárlókat.”

5. §

Az R. 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A vásárrendező köteles az általa tartandó vásárról típus és időpont megjelölésével legalább 30 nappal a megrendezést megelőzően írásban tájékoztatni a vásár helye szerint illetékes rendőrkapitányságot és vámhivatalt.”

6. §

Az R. 8. §-a (3) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(3) A nyilvántartásból törölni kell azt, aki]

„a) a nyilvántartásba vett tevékenységét megszünteti.”

7. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a vásárokról és piacokról szóló 35/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet 7. §-ának (3) bekezdése.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 64/2000. (IX. 21.) FVM rendelete

a 2000. évi termésű élelmezési búza alsó és felső intervenciós áráról

Az agrárpiaci rendtartásról szóló 1993. évi VI. törvény (a továbbiakban: Tv.) 12. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — a gazdasági miniszterrel, a pénzügyminiszterrel, valamint a külügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az Országos Gabona Termék Tanács (a továbbiakban: Termék Tanács) tagjai által megtermelt, 2000. évi termésű, MSZ 6383—98 szabvány minőségi követelményeinek megfelelő élelmezési búza (BTO 0111121000) (a továbbiakban: búza) első értékesítéskori

- a) alsó intervenciós ára 20 000 Ft/tonna;
- b) felső intervenciós ára 25 000 Ft/tonna.

(2) Az intervenciós ár az általános forgalmi adót vagy a kompenzációs felárat nem tartalmazza.

(3) Az intervenciós ár a termelő telephelyétől számított 70 km-nél nem távolabbi helyre szállított, értékesítésre került búza szállítási költségét is magában foglalja. Amennyiben a célszerű szállítási távolság ennél hosszabb, a 70 km-t meghaladó távolságra eső szállítási költségről külön megállapodásban kell rendelkezni.

2. §

Amennyiben a búza 4. § rendelkezései szerint meghatározott és közzétett piaci ára az 1. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott árat eléri, vagy az alá csökken és azt legalább — a piaci ár közzétételétől számított — 15 napig nem haladja meg, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

a) a nemzetközi megállapodások keretei között export támogatást nyújt a búza külpiaci értékesítéséhez, és/vagy
b) állami intézkedés alapján elrendeli a búza felvásárlását, feldolgozását, bértárolását, illetve értékesítését, és/vagy

c) hozzájárul az áruját közraktárba helyező termelőnek a közraktározással összefüggésben felmerült költségeihez, és/vagy

d) jogszabályban meghatározott egyéb módon gondoskodik a piaci zavar elhárításáról.

3. §

Amennyiben a búza 4. § rendelkezései szerint meghatározott és közzétett piaci ára az 1. § (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott árat eléri vagy meghaladja és az alá legalább — a piaci ár közzétételétől számított — 15 napig nem csökken, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

a) intézkedik az állami és más belföldi készletek meghatározott áron történő forgalomba hozatala vagy annak elősegítése érdekében, és/vagy

b) jogszabályban meghatározott egyéb módon gondoskodik a piaci zavar elhárításáról.

4. §

(1) E rendelet alkalmazásában piaci ár az a Magyar Mezőgazdaság című hetilapban minden tárgyhetet követő szerdán közzétett ár, melyet a Termék Tanács — minden tárgyhetén, pénteken 12 óráig beérkezett — javaslata alapján a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Agrárrendtartási Hivatala (a továbbiakban: ARH) jelentet meg.

(2) Az ARH a Termék Tanács tájékoztatásának elmaradása esetén is az (1) bekezdésben foglalt határidő szerint teszi közzé az aktuális piaci árat.

5. §

(1) E rendelet alapján piaci beavatkozásra kizárólag a Tv. 12. §-ának (4) bekezdésében foglalt feltételek teljesülése esetén kerülhet sor.

(2) A piaci beavatkozás részletes feltételei, lebonyolításának rendje külön rendeletben kerül szabályozásra.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, és 2001. július 1. napján hatályát veszti.

Dr. Szabadi Béla s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi
politikai államtitkár

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter
65/2000. (IX. 21.) FVM
rendelete**

**a 2000. évi termésű takarmánykukorica alsó és felső
intervenciós áráról**

Az agrárpiacon rendtartásról szóló 1993. évi VI. törvény (a továbbiakban: Tv.) 12. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — a gazdasági miniszterrel, a pénzügyminiszterrel, valamint a külügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az Országos Gabona Terméktanács (a továbbiakban: Terméktanács) tagjai által megtermelt, 2000. évi termésű, MSZ 12540 szabvány minőségi követelményeinek megfelelő takarmánykukorica (vtsz. 1005900000) (a továbbiakban: takarmánykukorica) első értékesítéskori

- a) alsó intervenciós ára 16 000 Ft/tonna;
- b) felső intervenciós ára 21 000 Ft/tonna.

(2) Az intervenciós ár az általános forgalmi adót vagy a kompenzációs felárat nem tartalmazza.

(3) Az intervenciós ár a termelő telephelyétől számított 70 km-nél nem távolabbi helyre szállított, értékesítésre került takarmánykukorica szállítási költségét is magában foglalja. Amennyiben a célszerű szállítási távolság ennél hosszabb, a 70 km-t meghaladó távolságra eső szállítási költségről külön megállapodásban kell rendelkezni.

2. §

Amennyiben a takarmánykukorica 4. § rendelkezései szerint meghatározott és közzétett piaci ára az 1. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott árat eléri, vagy az alá csökken és azt legalább — a piaci ár közzétételétől számított — 15 napig nem haladja meg, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

a) a nemzetközi megállapodások keretei között exporttámogatást nyújt a takarmánykukorica külpiacon értékesítéséhez, és/vagy

b) állami intézkedés alapján elrendeli a takarmánykukorica felvásárlását, feldolgozását, bértárolását, illetve értékesítését, és/vagy

c) hozzájárul az áruját közraktárba helyező termelőnek a közraktározással összefüggésben felmerült költségeihez, és/vagy

d) jogszabályban meghatározott egyéb módon gondoskodik a piaci zavar elhárításáról.

3. §

Amennyiben a takarmánykukorica 4. § rendelkezései szerint meghatározott és közzétett piaci ára az 1. § (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott árat eléri vagy meghaladja és az alá legalább — a piaci ár közzétételétől számított — 15 napig nem csökken, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

a) intézkedik az állami és más belföldi készletek meghatározott áron történő forgalomba hozatala vagy annak elősegítése érdekében, és/vagy

b) jogszabályban meghatározott egyéb módon gondoskodik a piaci zavar elhárításáról.

4. §

(1) E rendelet alkalmazásában piaci ár az a Magyar Mezőgazdaság című hetilapban minden tárgyhatet követő szerdán közzétett ár, melyet a Terméktanács — minden tárgyhateten, pénteken 12 óráig beérkezett — javaslat alapján a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Agrárrendtartási Hivatala (a továbbiakban: ARH) jelentet meg.

(2) Az ARH a Terméktanács tájékoztatásának elmaradása esetén is az (1) bekezdésben foglalt határidő szerint teszi közzé az aktuális piaci árat.

5. §

(1) E rendelet alapján piaci beavatkozásra kizárólag a Tv. 12. §-ának (4) bekezdésében foglalt feltételek teljesülése esetén kerülhet sor.

(2) A piaci beavatkozás részletes feltételei, lebonyolításának rendje külön rendeletben kerül szabályozásra.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, és 2001. július 1. napján hatályát veszti.

Dr. Szabadi Béla s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi
politikai államtitkár

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter
66/2000. (IX. 21.) FVM
rendelete**

**a cukorrépa, valamint a kristálycukor 2000. évi alsó
és felső intervenciók áráról**

Az agrárpiaci rendtartásról szóló 1993. évi VI. törvény (a továbbiakban: Tv.) 12. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — a gazdasági miniszterrel, a pénzügyminiszterrel, valamint a külügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A rendelet hatálya kiterjed azokra a termelőkre, akik ipari feldolgozás céljára cukorrépát (vtsz. 121291) termesztnek, valamint azokra a cukorgyárakra, amelyek kristálycukrot (vtsz. 170199) állítanak elő és tagjai a Cukor Terméktanácsnak (a továbbiakban: Terméktanács).

2. §

(1) A 16% cukortartalmú, utánfejelt és az MSZ 1745:1985 szabványban előírt minőségi követelményeknek megfelelő cukorrépa első értékesítéskori

- a) alsó intervenciók ára 6000 Ft/tonna;
- b) felső intervenciók ára 7600 Ft/tonna.

(2) Az 50 kg-os kiszerezésű, belföldi értékesítésű és a Magyar Élelmiszerkönyv előírásainak (MÉ 1—3—73/437) megfelelő kristálycukor gyártelepi paritáson számított első értékesítéskori

- a) alsó intervenciók ára 100 000 Ft/tonna;
- b) felső intervenciók ára 125 000 Ft/tonna.

(3) Az intervenciók ár az általános forgalmi adót vagy a kompenzációs felárat nem tartalmazza.

3. §

Amennyiben a cukorrépa, illetve a kristálycukor 5. § rendelkezései szerint meghatározott és közzétett piaci ára a 2. § (1) bekezdésének *a*) pontjában, illetve a 2. § (2) bekezdésének *a*) pontjában meghatározott árat eléri, vagy az alá csökken és azt legalább — a piaci ár közzétételétől számított — 30 napig nem haladja meg, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

a) kristálycukor esetében hozzájárul az általa megtermelt kristálycukrot közraktárba helyező termelőnek a közraktározással összefüggésben felmerült költségeihez, és/vagy

b) jogszabályban meghatározott egyéb módon gondoskodik a piaci zavar elhárításáról.

4. §

Amennyiben a cukorrépa, illetve a kristálycukor 5. § rendelkezései szerint meghatározott és közzétett piaci ára a 2. § (1) bekezdésének *b*) pontjában, illetve a 2. § (2) bekezdésének *b*) pontjában meghatározott árat eléri vagy meghaladja és az alá legalább — a piaci ár közzétételétől számított — 30 napig nem csökken, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

a) kristálycukor esetében intézkedik az állami és más belföldi kristálycukor készletek meghatározott áron történő forgalomba hozatala vagy annak elősegítése érdekében, és/vagy

b) kiegyenlítő befizetést rendel el, és/vagy

c) jogszabályban meghatározott egyéb módon gondoskodik a piaci zavar elhárításáról.

5. §

(1) E rendelet alkalmazásában piaci ár az a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Agrárrendtartási Hivatala (a továbbiakban: ARH) által a Magyar Mezőgazdaság című hetilapban 2000. szeptember 20-án, 2000. október 18-án és 2000. november 15-én közzétett ár, melyre vonatkozóan a Terméktanács tesz — a közzétételt megelőzően 5 nappal, az ARH részére — javaslatot.

(2) Az ARH a Terméktanács tájékoztatásának elmaradása esetén is közzéteszi az (1) bekezdésben foglalt határidő szerint az aktuális piaci árakat.

6. §

A 3. és 4. §-ban meghatározott piaci beavatkozás részletes feltételei, lebonyolításának rendje külön rendeletben kerülnek szabályozásra.

7. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, és 2000. december 31. napján hatályát veszti.

Dr. Szabadi Béla s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi
politikai államtitkár

Az oktatási miniszter 28/2000. (IX. 21.) OM rendelete

a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról*

A közoktatásról szóló — többször módosított — 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatásról szóló törvény) 94. §-a (1) bekezdésének *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján — a 15. §-ának (1) bekezdése tekintetében a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

A rendelet hatálya — a fenntartóra tekintet nélkül kiterjed —

- a*) az általános iskolákra,
- b*) a szakmunkásképző iskolákra és szakiskolákra (a továbbiakban együtt: szakiskola),
- c*) a gimnáziumokra, a szakközépiskolákra [a továbbiakban a gimnázium és a szakközépiskola együtt: középiskola; a szakiskola és a szakközépiskola együtt: szakképzésben részt vevő iskola; az *a*)—*c*) pont alatt felsorolt iskolák együtt: iskola],
- d*) az iskola tanulóira,
- e*) a tanulók szüleine, gyámjára (a továbbiakban együtt: szülők).

2. §

(1) A közoktatásról szóló törvény 45. §-ának (2) bekezdésében meghatározott, az iskolai pedagógiai program részét képező helyi tanterv elkészítéséhez

- a*) az általános iskolák az alapfokú nevelés-oktatás első évfolyamon induló és a negyedik évfolyamon befejeződő első szakaszára, valamint az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon induló és a nyolcadik évfolyamon befejeződő második szakaszára,
- b*) a szakiskolák és a középiskolák a középfokú nevelés-oktatás kilencedik, tizedik, tizenegyedik és tizenkettedik évfolyamaira,
- c*) a hat és nyolc évfolyammal működő gimnáziumok az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon induló és a nyolcadik évfolyamon befejeződő második szakaszára és a középfokú nevelés-oktatás szakaszára,

d) az iskolarendszerű felnőttoktatásban részt vevő iskolák e rendelet 1. számú mellékleteként kiadott kerettanterveket alkalmazzák.

(2) A szakképzésben részt vevő iskola a helyi tanterv elkészítésénél az általánosan képző évfolyamain figyelembe veszi a pályaaorientáció, szakmai előkészítő ismeretek, szakmai alapozó, szakmai orientáció, szakmacsoportos alapozás kerettantervi programjait, amelyek 2000. december 31-ig jelennek meg.

(3) Az egységes iskola az (1) bekezdésben felsorolt kerettantervek alkalmazásával készíti el helyi tantervét, a közoktatásról szóló törvény 48. §-ának (3) bekezdésében, valamint e rendeletben foglaltak megtartásával.

(4) A helyi tanterv elkészítésénél

a) a nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásában részt vevő iskola a nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelvében,

b) a két tanítási nyelvű iskolai nevelésben és oktatásban részt vevő iskola a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvében,

c) a fogyatékos tanulók iskolai nevelésében és oktatásában részt vevő iskola a fogyatékos tanulók iskolai oktatásának irányelvében,

d) a középiskola az érettségi vizsga vizsgakövetelményeiben,

e) a szakképzésben részt vevő iskola a központi programban

foglaltakat is figyelembe veszi.

(5) A nemzeti, etnikai kisebbségi oktatás tantárgyainak (az anyanyelv és irodalom és a népmismeret) kerettantervei és moduljai, valamint a 11. § (9) bekezdésének figyelembevételével készült óratervek első alkalommal 2000. december 31-ig, a továbbiak folyamatosan jelennek meg.

A tanórai foglalkozások kialakítására vonatkozó rendelkezések

3. §

(1) Az iskola oktatás-szervezési feladatai szempontjából a tanórai foglalkozás lehet

a) a közoktatásról szóló törvény 52. §-ának (3) bekezdésében meghatározott időkeretben szervezett

aa) a kerettantervben meghatározott tantárgyak és tantervi modulok tananyagának tanítására szolgáló tanórai foglalkozás,

ab) az iskola helyi tantervében — kerettantervi kötöttségektől mentesen — előírt tananyag tanítására szolgáló tanórai foglalkozás [a továbbiakban: szabadon tervezhető tanórai foglalkozás; az *a*) pont alattiak együtt: kötelező tanórai foglalkozás];

* A rendelet mellékletekkel teljes szövegét a Magyar Közlöny 2000. évi 95. számának II. kötete tartalmazza, melyet az érintett előfizetők (iskolák, TÁKISZ stb.) kérés nélkül, más előfizetők — a megrendeléstől számított 1 hónapon belül — kérésre megkapnak (telefon: 266-9290/237 és 238. mellék; fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

b) a közoktatásról szóló törvény 52. §-ának (7) bekezdésében meghatározott időkeret terhére szervezett nem kötelező tanórai foglalkozás.

(2) A tanulók aktivizálása és motiválása érdekében a tanórai foglalkozások megszervezhetőek a hagyományos szervezési formáktól eltérő módon is, amennyiben ez biztosítja az előírt tananyag átadását és a követelmények teljesítését. Ilyen megoldásnak tekinthető különösképpen a projekt módszer, az erdei iskola, a múzeumi foglalkozás, a könyvtári foglalkozás, a művészeti előadáshoz vagy kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás.

(3) A szabadon tervezhető tanórai foglalkozások a tanult ismeretek alkalmazását, a készségek, képességek fejlesztését, valamint a kerettantervben meghatározott követelményeket kiegészítő ismeretek és készségek, képességek elsajátítását, illetve a kerettantervben nem szereplő, az iskola helyi tantervében meghatározott tantárgy tananyagának tanítását szolgálják.

(4) Ha a nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve, illetve a fogyatékos gyermekek iskolai oktatásának irányelve másképp nem rendelkezik, szabadon tervezhető tanórai foglalkozásként építhetők be az iskola helyi tantervébe a nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelésben, oktatásban a közoktatásról szóló törvény 52. §-ának (4) bekezdésében meghatározott időkeret terhére szervezett tanórai foglalkozások, illetve a fogyatékos tanulók iskolai nevelésében, oktatásában a közoktatásról szóló törvény 52. §-ának (6) bekezdésében meghatározott időkeret terhére szervezett egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások.

(5) Szabadon tervezhető tanórai foglalkozásként építi be

a) a szakiskola helyi tantervébe a kerettantervben pályorientációra, szakmai előkészítő ismeretekre, szakmai alapozó oktatásra megjelölt,

b) a szakközépiskola helyi tantervébe a kerettantervben szakmai orientációra, szakmacsoportos alapozó oktatásra

meghatározott, de e célra fel nem használt időkeretet.

(6) Ha az iskolai oktatást a közoktatásról szóló törvény 3. számú melléklete II. fejezet 4. pontja szerint összevont osztályban szervezik meg, a tanórai foglalkozásokat az osztatlan tanítás sajátosságainak figyelembevételével a közös és az osztott órák arányát meghatározva kell beépíteni a helyi tantervbe.

(7) Ha az iskolában az oktatást egésznapos (iskolaotthonos) formában szervezik meg, a helyi tantervbe be kell építeni a tanórai foglalkozások és a napközis foglalkozások egymásra épüléséből adódó tanítási feladatokat.

4. §

(1) A közoktatásról szóló törvény 52. §-ának (7) bekezdésében meghatározott időkeret terhére szervezett nem kötelező tanórai foglalkozás lehet

a) az első—negyedik évfolyamon a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 17. pontjában meghatározott készségektárgyak tananyagának tanítását, illetve a kerettantervben nem szereplő művészeti, sport- vagy kézműves jellegű tevékenység elsajátítását, gyakorolását, valamint az egészségnevelést szolgáló, továbbá a nemzeti, etnikai kisebbség iskolai nevelés és oktatás vagy a két tanítási nyelvű iskolai nevelés és oktatás tananyagának tanítását szolgáló,

b) az első—harmadik évfolyamon az idegen nyelv tanítását szolgáló,

c) az ötödik—nyolcadik évfolyamon az a)–b) pont alatt felsorolt tantárgyak, a kerettantervben nem szereplő tantárgyak, továbbá az emelt szintű nevelés-oktatás tananyagának átadását szolgáló,

d) a kilencedik—tizenkettedik évfolyamon a c) pont alattiak, továbbá más közismereti tantárgyak tananyagának, továbbá gimnáziumban a munkába állást előkészítő, illetve segítő ismeretek átadását szolgáló

tanórai foglalkozás.

(2) Az első-harmadik évfolyamon idegen nyelv tanítását szolgáló tanórai foglalkozás csak a nem kötelező órakeretet felhasználva szervezhető.

5. §

(1) Az iskola helyi tantervébe a kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozások körében — a tanulók érdeklődésének, felkészültségének, továbbtanulási szándékának figyelembevételével kialakított tanulócsoporthoz részére — eltérő tananyagot feldolgozó, eltérő követelményeket támasztó tanórai foglalkozás, emelt szintű oktatás építhető be.

(2) Emelt szintű oktatás szervezhető egyes tantárgy, illetve integrált tantárgy tanítására.

(3) Emelt szintű az oktatás, ha a kerettantervben meghatározott tantárgy, integrált tantárgy ismeretanyagát

a) a kerettantervben meghatározottnál magasabb követelmények szerint, speciális és kiegészítő ismereteket tartalmazó tananyag átadásával,

b) legalább két évfolyamon keresztül,

c) a tanítási év átlagában, a tantárgyra, integrált tantárgy esetén a bevont tantárgyakra együttesen a kerettantervben előírt óraszámot legalább 50 százalékkal meghaladó tanórai foglalkozás felhasználásával oktatják. Idegen nyelv esetében további követelmény, hogy az emelt szintű oktatást osztálybontás alkalmazásával szervezzék meg. Nincs szükség osztálybontásra abban az esetben, ha az osztályban tanulók száma nem éri el a közoktatásról szóló törvényben meghatározott maximális létszám ötven százalékát.

A tanulók tanítási órákon való részvételének rendje

6. §

(1) A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet

- a) kötelező és
- b) nem kötelező

tanítási óra.

(2) A kötelező tanítási órák a kerettantervben meghatározott tantárgyak és tantervi modulok tananyagának elsajátítását, követelményeinek teljesítését vagy az iskola helyi tantervében — kerettantervi kötöttségektől mentesen — előírt tananyag elsajátítását, követelményeinek teljesítését szolgálják.

(3) Ha az iskola helyi tanterve az e rendelet 3. §-ának (6) bekezdésében meghatározottak szerint készült, a helyi tantervben meg kell határozni azt is, melyek azok a tanítási órák, amelyek közül a tanuló választhat, és azt is, hogy hány órát kell választania.

7. §

(1) Ha a tanulót, kérelmére felvették a nem kötelező tanítási órára, a tanítási év végéig, illetve, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni, amennyiben erről a tényről — a nem kötelező tanítási órára történő jelentkezés előtt, az iskolai értesítőben, ha ilyen nincs, a helyben szokásos módon írásban — a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét tájékoztatták. A nem kötelező tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A szülőnek, továbbá ha a tanuló a tizennegyedik életévét betöltötte, a tanulónak írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a nem kötelező tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.

(2) Ha az iskola helyi tantervében meghatározott tananyag elsajátítása, követelmények teljesítése csak a nem kötelező tanítási órákon való részvétellel teljesíthető, az iskolába történő beiratkozás — a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel — a nem kötelező tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti, feltéve, hogy erre a tanuló és kiskorú tanuló szülőjének figyelmét a felvételi tájékoztatóban, továbbá a beiratkozás előtt írásban felhívták.

(3) A kötelező felvételt biztosító iskolának, valamint a nemzeti etnikai kisebbségi iskolai nevelést és oktatást nyújtó iskolának lehetőséget kell biztosítania arra, hogy azok is megkezdhesék, illetve folytathassák tanulmányukat, akik a nem kötelező tanítási órákon nem kívánnak részt venni.

(4) Az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hány tanuló, milyen nem kötelező tanítási órán kíván részt venni. A tanulónak, illetve kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, amennyiben a tanuló a következő tanítási évben nem kíván részt venni a nem kötelező tanítási órán, illetve jelentkezni kíván a nem kötelező tanítási órára.

8. §

(1) Az első és a második évfolyamon a tanuló — kötelező és nem kötelező — tanítási óráinak száma egyetlen tanítási napon sem haladhatja meg a napi öt órát.

(2) A tanuló heti — kötelező és nem kötelező — tanítási óráinak együttes száma az első—hatodik évfolyamon legfeljebb kettő, a hetedik—tizenkettedik évfolyamon legfeljebb három, a nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelésben, oktatásban, valamint a két tanítási nyelvű iskolai nevelésben, oktatásban az első—nyolcadik évfolyamon legfeljebb négy, a kilencedik—tizenkettedik évfolyamon legfeljebb öt órával haladhatja meg a közoktatásról szóló törvény 52. §-ának (3)—(5) bekezdésében a kötelező tanórai foglalkozásokra meghatározott időkeretet.

(3) A (2) bekezdésben előírtak alkalmazásakor figyelmen kívül lehet hagyni a kerettantervekben előírt óraszámot meghaladó testnevelési órákat, egésznapos (iskolaotthonos) tanítás esetén a napközis foglalkozásokat, továbbá a közoktatásról szóló törvény 81. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a nem állami, nem helyi önkormányzati iskolákban szervezett hitoktatás tantárgy óraszámait.

(4) A (2) bekezdésben előírtak alkalmazásakor figyelmen kívül kell hagyni a közoktatásról szóló törvény 52. §-ának (6) bekezdése alapján szervezett egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat, a közoktatásról szóló törvény 52. §-ának (10) bekezdése alapján szervezett egyéni foglalkozásokat és a közoktatásról szóló törvény 53. §-ának (1)—(5) bekezdése alapján szervezett tanórán kívüli foglalkozásokat.

9. §

(1) Az iskola igazgatója minden év március 15-éig elkészíti és közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, középiskolában továbbá a felkészítés szintjéről, amelyekből a tanulók tantárgyat választhatnak. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni az iskolaszék és az iskolai diákönkormányzat véleményét. Kisebbségi oktatás esetén ki kell kérni az érintett helyi kisebbségi önkormányzat véleményét is.

(2) A tanuló május 20-áig adhatja le a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Ha a tanuló iskolakezdés, illetve iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, felvételi kérelmének elbírálása előtt egyeztetni elképzeléseit a középiskola igazgatójával, illetve az igazgató által kijelölt pedagógussal.

(3) A tanuló az igazgató engedélyével módosíthatja választását. A tanulót e jogáról írásban tájékoztatni kell.

(4) Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri — ha a gyermek nem cselekvőképtelen —, gyermekével közösen gyakorolhatja.

(5) A tantárgyválasztással, annak módosításával összefüggő eljárási kérdéseket az iskola házirendje szabályozza.

A helyi tantervek elkészítésére vonatkozó rendelkezések

10. §

(1) Az iskola helyi tantervének — ha e rendelet másképp nem rendelkezik — évfolyamonként tartalmaznia kell a kerettanterv által előírt tantárgyakat és tantervi modulokat, valamint az óraszámokat. A kerettantervben előírt éves óraszámokat — ha e rendelet másképp nem rendelkezik — az adott tanítási évben kell teljesíteni.

(2) Az iskola helyi tantervének — ha e rendelet másképp nem rendelkezik — tartalmaznia kell továbbá a kerettantervben meghatározott tantárgyak és tantervi modulok adott évfolyamra megállapított tananyagát is.

(3) Az iskola helyi tanterve előírhatja, hogy a tantervi modul tananyagát a kerettantervben meghatározottól eltérően egy másik tantárggyal összevontan kell oktatni, oly módon, hogy a tantervi modulra előírt órászámmal meg kell növelni a befogadó tantárgy éves órászámát.

(4) Az iskola helyi tantervében a kerettantervben előírt tantárgyakból, illetve tantárgyakból és tantervi modulokból integrált tantárgy alakítható ki oly módon, hogy a kerettantervben meghatározott tananyagok egy tantárgyba épülnek be (a továbbiakban: integrált tantárgy), melynek órászáma — ha e rendelet másképp nem rendelkezik — megegyezik a beépített tantárgyak, tantervi modulok kerettantervben meghatározott órászámának együttes összegével. Integrált tantárgy a szabadon tervezhető órák felhasználásával is kialakítható.

(5) Az iskola helyi tantervébe — az osztályfőnöki nevelő és oktató munkához kapcsolódva — be kell építeni az egészséges életre nevelést, illetve egészségvédelmet szolgáló tananyagot, melynek időkerete az ötödik—tizenkettedik évfolyamon nem lehet kevesebb tanévenként tíz tanórai foglalkozásnál.

(6) A középiskola helyi tantervének, a tizenegyedik—tizenkettedik évfolyamon biztosítani kell, hogy a tanuló — választása szerint — a kötelező vizsgatantárgyakból emelt szinten fel tudjon készülni az érettségi vizsgára, továbbá lehetősége legyen felkészülni az érettségi vizsgára és a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges vizsgára minden olyan tantárgyból, amelyet a kerettanterv kötelező tantárgyként előír a kilencedik—tizenkettedik évfolyamon. A középiskolák e feladatokat egymás közötti megállapodás alapján közösen is megoldhatják.

(7) A szakiskola helyi tantervébe minden szakképzési évfolyamon, tanévenként legalább kettőszázhuszonkét tanórai foglalkozást be kell építeni az általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás tananyagának az átadására. Ebből az első szakképzési évfolyamon évi 37 órát a „Társadalomismeret és etika” tantervi modul tanulására kell fordítani. Ennek tartalma megegyezik a szakközépiskolai kerettanterv ugyanilyen nevű tantervi moduljával.

(8) A szakközépiskola kerettanterve a fizika, földrajz, biológia, kémia és informatika tantárgyakra együttesen ír elő óraszámokat. Az egyes tantárgyak órakereteit az iskola helyi tantervében kell meghatározni oly módon, hogy a fizika, kémia, biológia és földrajz oktatására a kilencedik és tizedik évfolyamon tantárgyanként legkevesebb 111 órát kell fordítani.

(9) A szakközépiskola helyi tantervében meghatározza, hogy a fizika, földrajz, biológia, kémia és informatika tantárgyak közül melyik az, amelyiket a tizenegyedik és tizenkettedik évfolyamon is kötelezően tovább oktat, s amelyből így minden tanuló számára biztosítja az érettségire való felkészítést. A tizenegyedik és tizenkettedik évfolyamon ezekre a tantárgyakra meghatározott órakeretet ennek megfelelően használja fel.

11. §

(1) Az iskola a helyi tantervében, az egyes tantárgyakra előírt tananyagot és óraszámokat az egymást követő páratlan és páros évfolyamok között átcsoportosíthatja, ha a két évfolyam alatt együttesen, az adott osztálynál beépítik a kerettantervekben rögzített tantárgyakra meghatározott tanórai foglalkozásokat, továbbá az adott évfolyamokra előírt tananyagot és követelményeket.

(2) Az iskola a helyi tantervében az integrált tantárgy e rendelet 10. §-ának (4) bekezdése alapján egy tanítási évre számított órászámát a kerettantervben meghatározotthoz képest legfeljebb tíz százalékkal csökkentheti, ha ez nem zárja ki az előírt tananyag átadását, a követelmények teljesítését. Az integrált tantárgy kialakításával esetleg felszabadult órakeretet egy másik tantárgy oktatására a helyi tanterv szerint fel kell használni.

(3) A középiskola a helyi tantervében az idegen nyelv oktatására előírt tananyagot és óraszámokat nyelvek és évfolyamok között átcsoportosíthatja oly módon, hogy az egyes évfolyamon, évfolyamokon az egyik idegen nyelv oktatására nagyobb, a másik idegen nyelv oktatására kevesebb óraszámot biztosít, vagy az egyik idegen nyelv oktatását elhagyja, feltéve, hogy az utolsó évfolyam végéig mind a két idegen nyelvnek a tananyagát — a kerettantervben előírt óraszámában — átadják, követelményeit teljesítik.

(4) Az általános iskola helyi tanterve az első—negyedik évfolyamon az e rendelet 10. §-ának (1)—(2) bekezdésében foglaltaktól eltérhet oly módon, hogy az iskola az egyes évfolyamok végére meghatározott tananyag tanítását nem fejezi be, és csak a negyedik évfolyam végére adja át valamennyi tantárgy előírt tananyagát, teljesíti valamennyi előírt követelményt.

(5) Az általános iskola első—második évfolyamán a kötelező tanórai foglalkozások száma eggyel csökkenthető, ha a rendelkezésre álló időkeret — a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 26. pontja alapján — nem éri el a nappali oktatás munkarendjére meghatározott időkeret száz százalékát.

(6) A középiskola helyi tanterve a tizenegyedik—tizenkettedik évfolyamon az egyes tantárgyakra előírt óraszám-ból heti egy órát más tantárgy tanítására csoportosíthat át, amennyiben a csökkentéssel érintett tantárgy kerettan-tervben meghatározott órszáma heti bontásban eléri a három órát, és ez a megoldás nem zárja ki az előírt tananyag átadását, a követelmények teljesítését.

(7) A középiskola helyi tanterve az informatika—könyv-tárismeret, az ének-zene, a rajz és vizuális kultúra, a tánc és dráma tantárgyakra előírt tananyagot és óraszámokat a kilencedik—tizenkettedik évfolyamokon az e rendeletben foglaltak figyelembevételével átcsoportosíthatja. Ez tör-ténhet úgy is, hogy a kerettantervben megadott szabadon tervezhető órák száma az egyes évfolyamokon az átcsopor-tosítások következtében csökken vagy növekszik.

(8) A hat, illetve nyolc évfolyammal működő gimnázium helyi tanterve a történelem, a magyar nyelv és irodalom tantárgyak tananyagát a kerettantervben meghatározottól eltérő évfolyamokon is tartalmazhatja.

(9) A nemzeti, etnikai kisebbségi oktatásban részt vevő iskola helyi tanterve

a) a készségi tantárgyakra előírt óraszám-ból évi 37 órát át-csoportosíthat a kisebbségi nyelv és irodalom vagy a nép-ismeret oktatására,

b) az anyanyelvű és kétnyelvű kisebbségi oktatás esetén az első—negyedik évfolyamon a magyar nyelv és irodalom és az anyanyelv (kisebbségi nyelv) és irodalom oktatására előírt tananyagot és óraszámokat a nyelvek és az évfolya-mok között átcsoportosíthatja, azzal a feltétellel, hogy mind az anyanyelv (kisebbségi nyelv) és irodalomra, mind

a magyar nyelv és irodalomra a 4 év alatt összesen mini-mum 740-740 tanórát kell biztosítani, valamint hogy a negyedik évfolyam végére mind a két tantárgyból teljesíte-ni kell az előírt tananyagot és a meghatározott követelmé-nyeket;

c) a negyedik—nyolcadik évfolyamon az idegen nyelv, a kilencedik—tizenharmadik évfolyamon a második ide-gen nyelv oktatásához biztosított óraszámot a kisebbségi nyelv oktatására részben vagy egészben átcsoportosíthatja,

d) a cigány kisebbségi oktatásban — ha a kisebbségi nyelvet nem oktatják — heti négy óra erejéig, bármelyik tantárgy óraszámából, bármelyik tantárgy oktatására heti egy-egy órát átcsoportosíthat felzárkóztatás és tehetség-gondozás céljából.

(10) A művészeti szakmai vizsgára felkészítő szakiskola és szakközépiskola helyi tanterve valamennyi készségtan-tárgy és valamennyi természettudományos tantárgy előírt óraszámából heti egy-egy órát a művészeti ismeretek okta-tásához átcsoportosíthat.

A kerettantervtől való eltérés engedélyezése

12. §

(1) Azt a tantervet, amely az e rendelet 2. §-ának (2)—(5) bekezdésében, 3. §-ának (2)—(7) bekezdésében, valamint 11. §-ában meghatározottakon kívül a kerettan-tervtől eltér, akkor lehet beépíteni iskolai pedagógiai prog-ramba, ha az e rendelet 2. számú mellékletében meghatáro-zott eljárás keretében jóváhagyták, és alkalmazásához az engedélyt az Országos Közoktatási Értékelési és Vizsga-központ (a továbbiakban: Vizsgaközpont) megadta (a to-vábbiakban: alkalmazási engedély). Eljárás indítható teljes tanterv vagy egyes tantárgy, tantárgyak jóváhagyására.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eljárásban vizsgálni kell, hogy a helyi tanterv összhangban áll-e a közoktatásról szóló törvény rendelkezéseivel, alkalmas-e az oktatási fo-lyamat tervszerűségének megalapozására, tartalmazza-e a nevelés és oktatás célkitűzéseit, tananyagát, követelmé-nyeit, a feldolgozás fő módszereit, eszközeit.

(3) Az alkalmazási engedély kiadására irányuló eljárást az kezdeményezheti, aki a jóváhagyni kért tantervet, tan-tárgyat, tantárgyakat kidolgozta.

(4) Az alkalmazási engedély kiadására irányuló kérel-met, mellékleteivel együtt négy példányban kell benyújtani a Vizsgaközpontba.

13. §

(1) Az alkalmazási engedéllyel rendelkező tantervet, tantárgyat az iskola akkor építheti be a pedagógiai prog-

ramjába, ha az e rendelet 2. számú mellékletében meghatározott eljárás keretében erre a Vizsgaközponttól engedélyt (a továbbiakban: indítási engedély) kapott. Ha az iskola alkalmazási engedéllyel rendelkező tanterv, tantárgy alkalmazásával működik, erre a körülményre a szülő, továbbá, ha a tanuló a tizennegyedik életévét betöltötte, a tanuló figyelmét a jelentkezés előtt írásban köteles felhívni.

(2) Az indítási engedély kiadását az az iskola kérheti, amelyik az alkalmazási engedéllyel rendelkező tantervet, tantárgyat be akarja építeni a pedagógiai programjába. A kérelmet a mellékleteivel együtt, négy példányban a Vizsgaközponthoz kell benyújtani.

(3) Az engedélyezési eljárásban azt kell vizsgálni, biztosítottak-e az alkalmazási engedéllyel rendelkező tanterv, tantárgy bevezetésének azon speciális feltételei, amelyeket a tantervi jegyzék meghatároz.

(4) Az alkalmazási engedély, illetve az indítási engedély iránti kérelem egy eljárásban is elbírálható, és az engedélyek egy határozatban is kiadhatók, ha a kérelmeket együtt, ugyanaz a kérelmező nyújtotta be.

(5) Az alkalmazási engedéllyel rendelkező tantervekről, tantárgyakról a Vizsgaközpont jegyzéket készít (a továbbiakban: tantervi jegyzék), amelyet minden év január 31-éig ki kell egészíteni az előző évben kiadott engedélyekkel. A tantervi jegyzéket és kiegészítéseit, továbbá legalább háromévenként az egységes szerkezetbe foglalt jegyzéket az Oktatási Minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(6) A tantervi jegyzék tartalmazza: a tanterv, tantárgy megnevezését, célját, az alkalmazási engedély számát, készítőjének nevét és címét, az iskolatípust, amelyben alkalmazható, a tartalmi követelmények rövid ismertetését, bevezetésének speciális feltételeit.

14. §

(1) A Vizsgaközpont döntéseinek előkészítésében — a 2. számú mellékletben meghatározottak szerint — közreműködik az Országos Köznevelési Tanács e célra létrehozott Tantervi Bizottsága. A Tantervi Bizottság munkájához szakértőt vesz igénybe.

(2) Szakértő az lehet, aki szerepel az Országos szakértői névjegyzékben, vagy az adott szakterületen tudományos fokozattal rendelkezik, továbbá részt vett a Vizsgaközpont által szervezett bírálati tevékenységre történő felkészítésben.

Vegyes rendelkezések

15. §

(1) A 12—13. §-ban szabályozott engedély kiadásával összefüggő eljárás megindítójának eljárási díjat kell fizet-

nie. Az eljárási díj mértékét e rendelet 3. számú melléklete határozza meg.

(2) Az e rendeletben megállapított eljárási díjat a Vizsgaközpont a Magyar Állami Kincstár által vezetett 10032000-00282637 számú számlájára kell befizetni, készpénz-átutalási megbízáson.

(3) A befizetett eljárási díj a Vizsgaközpont bevétele, melynek megállapodás szerinti részét az Oktatási Minisztériumnak köteles átutalni. A befizetett díj kezelése és nyilvántartása az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint történik.

(4) A befizetett eljárási díj — a kérelem visszavonásával — a határozat meghozataláig visszaigényelhető. A visszaigényelt eljárási díjat — az adott ügygel összefüggésben keletkezett költségekkel csökkentve — vissza kell fizetni a befizetőnek.

(5) Az eljárási díj a Vizsgaközpont és az Oktatási Minisztérium — e rendeletben meghatározott engedélyek kiadásával, továbbá az ellenőrzési feladatok ellátásával összefüggő — feladatainak ellátására, a személyi és tárgyi kiadások fedezetére használható fel.

16. §

(1) Az e rendeletben szabályozott eljárásokban az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Új kerettanterv készítésére az oktatási miniszter döntése alapján kerülhet sor.

17. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A díjfizetési kötelezettség a 15. § (1) bekezdésének megfelelően csak e rendelet hatálybalépése után kezdeményezett eljárásoknál alkalmazható.

(3) A tanulók tantárgyválasztására vonatkozó rendelkezéseket a helyi tanterv bevezetésétől kezdődően lehet alkalmazni.

(4) Azok az iskolák, amelyek helyi tantervüket a miniszter által — egyedi megoldás vagy kísérlet bevezetésére — adott engedély alapján készítették el, 2003. szeptember 1-jéig alkalmazási és indítási engedély nélkül is alkalmazhatják helyi tantervüket.

18. §

A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8) MKM rendelet

a) 21. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (6)—(9) bekezdés jelölése (7)—(10) bekezdésre változik:

„(6) Az első—negyedik évfolyamon idegen nyelv tantárgyból elért teljesítmény miatt a tanuló nem utasítható évfolyamisméltásra, javítóvizsgára.”

b) 20. §-ának (5) bekezdése hatályát veszti.

Pokorni Zoltán s. k.,
oktatási miniszter

**A pénzügyminiszter
33/2000. (IX. 21.) PM
rendelete**

a számla, egyszerűsített számla és nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint a nyugta adását biztosító pénztárgép és taxaméter alkalmazásáról szóló 24/1995. (XI. 22.) PM rendelet módosításáról

Az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény 96. §-ának (3) bekezdésében, valamint az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény 71. §-ának (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A 24/1995. (XI. 22.) PM rendelet mellékletének II. része az alábbi új f) és g) pontokkal egészül ki, és egyidejűleg a jelenlegi f) pont jelölése h) pontra módosul:

(Fenti kötelezettségük alól mentesülnek az alábbi adóalanyok, illetve üzletek:)

„f) az üzletek működéséről szóló, külön jogszabály vonatkozó mellékletében szereplő termelői borkimérés;

g) utazási iroda, utazási ügynökség, idegenforgalmi szolgáltató iroda utazási szolgáltatásai tekintetében;”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Járai Zsigmond s. k.,
pénzügyminiszter

III. rész HATÁROZATOK

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársaság Elnökének 131/2000. (IX. 21.) KE határozata

egyetemi tanári tisztség alóli felmentésekről

Az oktatási miniszter előterjesztésére

a Szegedi Tudományegyetemen
dr. Nagy József egyetemi tanárt
2000. november hó 22. napjával,

a Pécsi Tudományegyetemen
dr. Schneider Imre egyetemi tanárt és
dr. Kett Károly egyetemi tanárt
2000. december hó 1. napjával,

a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen

dr. Kupcsik József egyetemi tanárt
2000. december hó 31. napjával,

az Eötvös Loránd Tudományegyetemen
dr. Bóna István egyetemi tanárt
2000. december hó 30. napjával,

dr. Diószegi István egyetemi tanárt,
dr. Békés Imre egyetemi tanárt,
Nagyné dr. Szegvári Katalin egyetemi tanárt,
Perl Miklósné dr. Molnár Ibolya egyetemi tanárt,
dr. Huszár Tibor egyetemi tanárt,
dr. Enyedi György egyetemi tanárt és
dr. Für Lajos egyetemi tanárt

2000. december hó 31. napjával

e tisztsége alól felmentem.

Budapest, 2000. szeptember 19.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Pokorni Zoltán s. k.,
oktatási miniszter

A Miniszterelnök határozatai

A Miniszterelnök 29/2000. (IX. 21.) ME határozata

az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok
Bizottsága elnökének, alelnökeinek és tagjainak
megbízásáról

Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramokról szóló 1997. évi CXXXVI. törvény 2. §-a alapján — a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és az oktatási miniszter közös javaslatára —

dr. Lipták András akadémikust, a Debreceni Egyetem egyetemi tanárát,

az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Bizottsága elnöki teendőinek ellátásával,

dr. Kovács Lászlót, az orvostudomány doktorát, egyetemi tanárt, a Debreceni Egyetem Élettani Intézete igazgatóját,

dr. Kroó Norbert akadémikust, az MTA főtitkárát,

az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Bizottsága alelnöki teendőinek ellátásával, továbbá

dr. Dányi Istvánt, a Gazdasági Minisztérium főosztályvezető-helyettesét,

dr. Gecsényi Lajost, a Magyar Országos Levéltár főigazgatóját,

dr. Ihász Mihály akadémikust, a Semmelweis Egyetem egyetemi tanárát,

dr. Illyés Sándort, a Bárczy Gusztáv Gyógy pedagógiai Tanárképző Főiskola egyetemi tanárát,

dr. Imre Józsefet, az Oktatási Minisztérium főosztályvezetőjét,

dr. Keviczky László akadémikust, az MTA alelnökét,

dr. Lovas Rezsőt, a fizikai tudomány doktorát, az MTA ATOMKI igazgatóját,

dr. Lőrincz Lajos akadémikust,

dr. Mátyás Csabát, a mezőgazdasági tudomány doktorát,

dr. Mucsi Imrét, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium helyettes államtitkárát,

dr. Temesi Alfrédát, az egészségügyi Tudományos Tanács Titkársága osztályvezetőjét

az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Bizottsága tagsági teendőinek ellátásával megbízom.

Budapest, 2000. augusztus 30.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

A Magyar Szabadalmi Hivatal elnökének
3/2000. (MK 95.) MSZH
k ö z l e m é n y e

a „Lépés a jövőbe” kiállításon bemutatásra kerülő
találmányok, védjegyek, ipari és használati minták
kiállítási kedvezményéről

Az 1995. évi XXXIII. törvény 3. §-ának *b*) pontja, az 1997. évi XI. törvény 53. §-a (1) bekezdésének *c*) pontja, az 1978. évi 28. törvényerejű rendelet 15. §-ának (1) bekezdése és az 1991. évi XXXVIII. törvény 36. §-ának (1) bekezdése alapján közzéteszem, hogy a 2000. november hó 29. és december hó 17. napjai között Budapesten megrendezendő „Lépés a jövőbe” kiállításon bemutatásra kerülő találmányokat, védjegyeket, ipari és használati mintákat az említett jogszabályokban meghatározott kiállítási kedvezmény illeti meg.

Dr. Bendzsel Miklós s. k.,
a Magyar Szabadalmi Hivatal
elnöke

A Magyar Nemzeti Bank
k ö z l e m é n y e

a Magyar Nemzeti Bank hivatalos deviza árfolyamlapján
nem szereplő külföldi pénznemek USA dollárra
átszámított árfolyamairól

A Magyar Nemzeti Bank a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény — az 1997. évi CV. törvény 39. §-ával megállapított — 82. §-ának (1) bekezdése alapján az alábbiakban teszi közzé a Magyar Nemzeti Bank hivatalos deviza árfolyamlapján nem szereplő külföldi pénznemek USA dollárra átszámított árfolyamát:

Ország	Pénznem	1 USA dollár=
Afganisztán	afghani	4750.0000
Albánia	lek	147.5000
Algéria	dinár	77.3700
Amerikai Virgin-szigetek	amerikai dollár	1.0000
Andorra	francia frank	7.2888
Angola	kwanza	7.3785
Antigua	karibi dollár	2.7000
Argentína	peso	0.9993
Aruba	florin	1.7900
Azerbajdzsán	manat	4377.0000

Ország	Pénznem	1 USA dollár=	Ország	Pénznem	1 USA dollár=
Azori-szigetek	portugal escudo	222.7700	Guadeloupe	francia frank	7.2880
Bahama-szigetek	bahamai dollár	1.0000	Guam	amerikai dollár	1.0000
Bahrein	bahreini dinár	0.3770	Guatemala	quetzal	7.8185
Baleár-szigetek	spanyol peseta	184.8840	Guyana	guyanai dollár	182.3000
Banglades	taka	54.0500	Guinea	guineai frank	1631.0000
Barbados	barbadosi dollár	2.0000	Haiti	gourde	22.0000
Belize	belizei dollár	2.0000	Holland Antillák	a.gulden	1.7700
Belorusszia	rubel	1018.0000	Honduras	lempira	14.9200
Benin	CFA frank	728.8800	Hongkong	hongkongi dollár	7.7991
Bermuda	bermudai dollár	1.0000	Horvátország	kuna	8.3894
Bhutan	ngultrum	45.7500	India	indiai rúpia	45.7500
Bissau-Guinea	CFA frank	728.8800	Indonézia	rúpia	8275.0000
Bolívia	boliviano	6.1800	Irak	iraki dinár	1625.0000
Botswana	pula	5.1560	Irán	rial	1747.5000
Brazília	real	1.8235	Izland	izlandi korona	80.7600
Brit Virgin-szigetek	amerikai dollár	1.0000	Izrael	shekel	4.0150
Brunei	brunei dollár	1.7205	Jamaica	jamaicai dollár	42.0000
Bulgária	leva	2.1629	Jemen	rial	162.4000
Burkina Faso	CFA frank	728.8800	Jordánia	jordániai dinár	0.7110
Burma	kyat	6.2517	Jugoszlávia	új jugoszláv dinár	12.1769
Chile	chilei peso	563.3500	Kajmán-szigetek	kajmán dollár	0.8333
Ciprus	ciprusi font	0.6361	Kambodzsa	riel	3850.0000
Comore-szigetek	comorei frank	545.2070	Kamerun	CFA frank	728.8800
Costa-Rica	colon	306.3000	Kanári-szigetek	spanyol peseta	184.8840
Csád	CFA frank	728.8800	Katar	katari rijál	3.6403
Dél-afrikai Köztársaság	rand	6.9625	Kazahsztán	tenge	142.6850
Dél-Korea	won	1105.6500	Kenya	kenyai shilling	77.2500
Dominika	kelet-karibi dollár	2.7000	Kiribati	ausztráliai dollár	1.7370
Dominikai Köztársaság	dominikai peso	18.2400	Kína	renminbi jüan	8.2787
Dzsibuti	dzsibuti frank	173.7000	Kolumbia	kolumbiai peso	2215.0000
Egyenlítői-Guinea	CFA frank	728.8800	Kongó	CFA frank	728.8800
Egyesült Arab Emirátusok	dirham	3.6730	Kongói Köztársaság	kongói frank	4.5000
Egyiptom	egyiptomi font	3.5175	Közép-afrikai Köztársaság	CFA frank	728.8800
El Salvador	colon	8.7200	Kuba	kubai peso	21.0000
Elefántcsontpart	CFA frank	728.8800	Laosz	új kip	7565.0000
Ecuador	sucre	25000.0000	Lesotho	maluti	6.9625
Etiópia	etiópiai birr	8.1420	Lettország	lat	0.6076
Észak-Korea	won	2.2000	Libanon	libanoni font	1514.0000
Észtország	észt korona	17.3765	Libéria	liberiai dollár	1.0000
Falkland-szigetek	falklandi font	0.6848	Liechtenstein	svájci frank	1.7218
Feröer-szigetek	dán korona	8.2885	Litvánia	litas	4.0010
Fidzsi-szigetek	fidzsi dollár	2.1646	Líbia	líbiai dinár	0.5047
Francia Csendes-óceáni szigetek	CFP frank	133.8800	Luxemburg	luxemburgi frank	44.8246
Francia Guyana	francia frank	7.2888	Madagaszkár	madagaszkári frank	6566.0000
Fülöp-szigetek	peso	45.1500	Madeira	portugál escudo	222.7700
Gabon	CFA frank	728.8800	Makaó	pataca	8.0360
Gambia	dalasi	13.1000	Macedónia	dinár	65.3950
Ghana	cedi	7050.0000	Malajzia	ringgit	3.8000
Gibraltár	gibraltári font	0.6848	Malawi	malawi kwacha	61.0350
Grenada	kelet-karibi dollár	2.7000	Maldív-szigetek	rufiyaa	11.7700
Grönland	dán korona	8.2885	Mali	CFA frank	728.8800
			Marokkó	dirham	10.7740

Ország	Pénznem	1 USA dollár=
Martinique	frank	7.2888
Mauritius	mauritiusi rúpia	26.1500
Mauritánia	uguiya	241.3900
Málta	máltai líra	0.4474
Mexikó	mexikói peso	9.2000
Moldávia	moldvai lej	12.3750
Monaco	francia frank	7.2888
Mongólia	tugrik	1072.3300
Montserrat	kelet-karibi dollár	2.7000
Mozambik	metical	16100.0000
Namíbia	namíbiai dollár	6.9625
Nauru	ausztráliai dollár	1.7370
Nepál	nepáli rúpia	73.1200
Niger	CFA frank	728.8800
Nigéria	naira	103.6500
Nicaragua	új cordoba	11.6550
Nyugat-Szamoa	tala	3.0893
Omán	ománi rial	0.3850
Oroszország	rubel	27.7670
Örményország	dram	531.1000
Pakisztán	rúpia	54.7550
Panama	balboa	1.0000
Pápua Új-Guinea	kina	2.6651
Paraguay	guarani	3504.5000
Peru	új sol	3.4715
Pitcairn-sziget	angol font	0.6848
Puerto Rico	amerikai dollár	1.0000
Réunion	francia frank	7.2888
Románia	lej	23055.0000
Ruanda	ruandai frank	359.0280
Salamon-szigetek	salamon-szigeteki dollár	5.0564
San Marino	olasz lira	2151.5300
Sao Tome-sziget	dobra	2390.0000
Seychelle-szigetek	seychelles-i rúpia	5.7500
Sierra Leone	leone	2038.1500
Spanyol Kikötők Észak-Afrikában	spanyol peseta	184.8840
Sri Lanka	sri lanka-i rúpia	78.1500
Szaúd-Arábia	szaúdi rial	3.7507
Szenegál	CFA frank	728.8800
Szingapúr	szingapúri dollár	1.7205
Szíria	szíriai font	52.5000
Szlovénia	tolar	232.2250
Szomália	szomáli shilling	2620.0000
Szt. Ilona	angol font	0.6848
Szt. Kristóf	kelet-karibi dollár	2.7000
Szt. Lucia	kelet-karibi dollár	2.7000
Szt. Péter	francia frank	7.2888
Szt. Vencel	kelet-karibi dollár	2.7000
Szudán	dinár	258.8000
Szurinam	szurinami gulden	809.5000
Szváziföld	lilangeni	6.9625

Ország	Pénznem	1 USA dollár=
Thaiföld	baht	40.8750
Tajvan	tajvani dollár	31.0800
Tanzánia	tanzániai shilling	799.0000
Togo	CFA frank	728.8800
Tonga-szigetek	paanga	1.7370
Törökország	török lira	652625.0000
Trinidad és Tobago	trinidad és tobagoi dollár	6.2200
Tunézia	tunéziai dinár	1.4009
Turks- és Caicos-szigetek	amerikai dollár	1.0000
Tuvalu	ausztráliai dollár	1.7370
Uganda	új shilling	1717.5000
Új-Zéland	új-zélandi dollár	2.3373
Ukrajna	hryvna	5.4525
Uruguay	uruguay-i peso	12.3600
Vanuatu	vatu	140.1500
Vatikán	olasz lira	2151.5300
Venezuela	bolivar	688.5500
Vietnam	dong	14120.0000
Zambia	kwacha	3315.0000
Zimbabwe	zimbabwei dollár	51.0000
Zöld-foki-szigetek	zöld-foki escudo	124.2150

Magyar Nemzeti Bank

**Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal
k ö z l e m é n y e**

**a 2000. október 1-je és december 31-e között
alkalmazható üzemanyagárakról**

A személyi jövedelemadóról szóló törvény 82. §-a felhatalmazza az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalt arra, hogy az üzemanyagárat közzétegye.

Ha a magánszemély az üzemanyagot a közleményben szereplő árak szerint számolja el, nem szükséges az üzemanyagról számlát beszerezni.

MSZ 11793 ólmoztalan motorbenzinek

ESZ—95 ólmoztalan motorbenzin	248 Ft/l
ESZ—98 ólmoztalan motorbenzin	257 Ft/l

Keverék 247 Ft/l

MSZ 127 gázolajok

Gázolaj 0,2 normál gázolaj	228 Ft/l
----------------------------	----------

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal

**Az Országos Rendőr-főkapitányság Közbiztonsági
Főigazgatóságának közleménye**

A rendőrség — az eddig közzétetteken kívül — a következő gépjármű törzskönyveket körözi:

158208A
823497A
389663A
215084A
232854A
073960A
564453A

ORFK Igazgatásrendészeti Főosztály

**A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség
közleménye**

A Budapest Főváros Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége mintavétellel egybekötött ellenőrzést végzett az OBI Systemzentrale Magyarország Kft. 1095 Budapest, Soroksári út 33. és a 1046 Budapest, Szent Imre u. 1. szám alatt üzemelő egységeiben. A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség megbízására a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet Kft. által elvégzett vizsgálatok alapján a DANUBILUX Kft. (1201 Budapest, Helsinki út 81.) által forgalmazott E 27-es fejméretű DALUX típusú beépített előtétes lámpák (energiatakarékos kompakt fénycsövek) közül a

HY—11 W-os, a
HY—13 W-os és a
HY—18 W-os
kompakt fénycsövek

*nem felelnek meg
az élet- és vagyónbiztonsági előírásoknak.*

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség a fenti termékek forgalmazását az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet 6. §-ának *d*) pontja alapján megtiltja.

A kereskedelmi egységek a fogyasztók által a vásárlás helyére visszazállított termékeket kötelesek visszavásárolni.

*Dr. Huszay Gábor s. k.,
főigazgató*

**A Központi Kárrendezési Iroda
közleménye
a 2000. október 30-tól november 11-ig
terjedő időszak
— I., II/1. és II/3. földalpra vonatkozó —
termőföld árveréseiről**

**A 2000. október 30-tól november 11-ig
terjedő időszak
— I. földalpra vonatkozó —
termőföld árveréseiről**

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák a 2000. október 30-tól november 11-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési hirdetményeit az 1991. évi XXV. törvény 20. §-ának (1) bekezdése alapján az alábbiakban tesszük közzé:

Tájékoztató az árverések fontosabb szabályairól

1. Az ingatlanok tehermentesen kerülnek árverésre, kivéve az 1991. évi XXV. törvény 25. §-ának (1) bekezdésében meghatározott AK értékben ki nem fejezett érték növekedésének állami támogatással csökkentett összegű megtérítésének kötelezettségét.

2. Az ingatlanok adatai és térképe az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat hirdetőtábláján és a gazdálkodó szervezetnél, valamint az árverés helyszínén megtekinthetők.

3. Az ingatlanok AK értékben kerülnek árverezésre. Amennyiben az igénybejelentés alapján egyezség jön létre, úgy az 1000 Ft/AK értékben kerül átszámításra. Az egyezség tényét az árverésen be kell jelenteni; ha egyezség nem jön létre, egy AK érték az 1991. évi XXV. törvény 22. §-ának (1) bekezdése alapján 3000 Ft/AK kikiáltási áron indul.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet és/vagy mezőgazdasági vállalkozást támogató utalványt (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít, vagy visszadásra kerül.

5. Az árverésen az 1991. évi XXV. törvény 21. §-a alapján az öt megillető kárpótlási jegyvel (utalvánnyal) és banki letéti igazolással az a kárpótlásra jogosult vehet részt,

a) akinek az elvett termőföldje a gazdálkodó szervezet tulajdonában vagy használatában van;

b) aki a termőföldet árverező szövetkezetnek 1991. január 1-jén és az árverés időpontjában is tagja, illetőleg az árverés időpontjában azért nem tagja, mert tagsági viszonya az Ámt. (1992. évi II. törvény) hatálybalépését követően kiválással, a szövetkezet gazdasági társasággá történő átalakulása vagy a szövetkezet megszűnése folytán szűnt meg (ez a módosítás 1993. január 23-án lépett hatályba);

c) akinek 1991. június 1-jén abban a községben, városban volt állandó lakóhelye, ahol az árverező gazdasági szervezet termőföldterülete van.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell. A jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételből ki kell zárni.

Figyelmeztetés

Árverezni a 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 28., 29. és 30. §-ai alapján személyesen, vagy meghatalmazott útján vagy — több kárpótlásra jogosult esetén — együttesen lehet. A meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

A 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 33. §-ának (5) bekezdése alapján az árverés vezetője kizárja a további árverésből azt az árverezőt, aki az ajánlat lezárását követően nem él vételi jogával. A kizárt személy az árverési előlegét elveszti. Az elvesztett árverési előleg az államot illeti meg.

A vételi jogot csak az a jogosult gyakorolhatja, aki kötelezettséget vállal a termőföld mezőgazdasági hasznosítására (fertőzésmentes és gyommentes állapotban tartására), és arra, hogy a termőföldet a mezőgazdasági termelésből öt éven belül nem vonja ki. Amennyiben vállalt kötelezettségét a tulajdonszerzéstől számított öt éven belül megszege, a termőföld kártalanítás nélkül állami tulajdonba kerül, és árverés útján lesz értékesítve.

A kárpótlásra jogosult tanyatulajdonost, a tanyája körüli termőföldre az árverés során elővásárlási jog illeti meg.

A vételi jog alapján szerzett termőföldnek a tulajdonszerzéstől számított három éven belül történő elidegenítéséből származó bevételnek termőföldre fordított értéknövelő beruházási kiadásokkal csökkentett részét teljes egészében az elidegenítés évében kell a tulajdonosnak a személyi jövedelemadó adóalapjául szolgáló összjövedelméhez hozzászámítani. Bevételnek az illetékkiszabás alapjául szolgáló forgalmi értéket kell tekinteni.

Az árverésen bármely okból meg nem jelenő kárpótlásra jogosult később, a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet; ebből az okból az árverés eredménye nem változtatható meg.

Árverési kifogást nyújthat be az árverésen részt vevő árverező, továbbá az árverésből kizárt személy az árverés

lezárását követő három napon belül a Központi Kárrendezési Irodához.

A kárpótlásra jogosult az általa megvásárolt termőföld AK értékben ki nem fejezett értéknövekedésének állami támogatással csökkentett összegű megtérítésére köteles a földet az árverésen eladó részére.

A termőföld hasznosítását és védelmét szolgáló és/vagy a termőföld értékét növelő meliorációs, öntözési és útépitési beruházások esetében a beruházási költségeknek az állami támogatással és az amortizálódott hányaddal csökkentett értékét kell a földet kiadó részére megtéríteni. A gazdálkodó szervezet által elvégzett számítás helyességét a kárrendezési iroda ellenőrzi.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő termőföld új tulajdonosa a földet átadó gazdálkodó szervezet részére köteles megtéríteni az új gazdasági évet előkészítő, szükséges fő gazdasági munkáknak (szántás, talajerő-visszapótlás), a zöldleltári értékeknek (pl. 3 évnél nem idősebb takarmányvetés) a gazdálkodó szervezet táblatorzskönyve alapján számított ellenértékét. A térítés mértékében és módjában az új tulajdonos és a gazdálkodó szervezet állapodik meg.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő földeket az annak fekvése szerint illetékes körzeti földhivatal adja birtokba.

A gazdálkodó szervezet hozzájárulásával a földhivatal birtokba adja a termőföldet akkor is, ha a birtokba adás egyéb feltételei fennállanak, de a jogosult az elismert tartozását nem fizette meg, vagy részletfizetésben állapodott meg.

Felhívjuk a tisztelt árverezni szándékozók figyelmét, hogy a *Tájékoztató az árverés fontosabb szabályairól*, valamint, hogy e *Figyelmeztetés* az összes termőföld árverési hirdeteménnyel kapcsolatban figyelembe veendő.

Központi Kárrendezési Iroda

Zala megye

A Központi Kárrendezési Iroda DIÓSKÁL községben, a Zalavölgye-Pogányvár Mgtsz, Zalaapáti által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Dióskál, Faluház
2. Az árverést a Zala és Vas Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 2000. október 30., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Dióskál

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
02/1 a	663 m ²	erdő	0,48	Társulási kötelezettség	
02/1 b	7 ha 2114 m ²	szántó	129,61		

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
02/1 c	490 m ²	erdő	0,36	Társulási kötelezettség	
04/3	2 ha 7259 m ²	szántó	26,44		
08	9961 m ²	nádas	6,97		
010 a	4 ha 8634 m ²	szántó	91,33		
010 b	2000 m ²	gyep (legelő)	0,66		
010 c	2590 m ²	erdő	1,09	Társulási kötelezettség	
010 d	3685 m ²	gyep (legelő)	1,22		
015/2	53 ha 8621 m ²	szántó	823,60	Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog, gázvezetési szolgalmi jog	
017/2	2 ha 9638 m ²	erdő	12,45	Társulási kötelezettség	
019	1139 m ²	erdő	0,48	Társulási kötelezettség	
020	1502 m ²	erdő	0,63	Társulási kötelezettség	
022	3647 m ²	erdő	2,66	Társulási kötelezettség	
023 a	2 ha 5759 m ²	erdő	10,82	Gázvezetési szolgalmi jog, társulási kötelezettség	
023 b	1 ha 6425 m ²	szántó	19,38	Gázvezetési szolgalmi jog	
023 c	4166 m ²	gyep (legelő)	1,17	Gázvezetési szolgalmi jog	
024/1 a	2 ha 5883 m ²	erdő	18,89	Társulási kötelezettség	
024/1 b	3 ha 5072 m ²	szántó	33,73		
024/1 c	1 ha 6413 m ²	erdő	11,98	Társulási kötelezettség	
024/1 d	1 ha 3004 m ²	gyep (legelő)	4,29		
024/5 a	5768 m ²	szántó	5,59		
024/5 b	3197 m ²	gyep (legelő)	1,06		
024/5 c	1 ha 1301 m ²	erdő	8,25	Társulási kötelezettség	
024/7 a	1 ha 788 m ²	gyep (legelő)	3,56		
024/7 b	4 ha 6671 m ²	erdő	34,07	Társulási kötelezettség	
024/9	2 ha 5528 m ²	erdő	18,64	Társulási kötelezettség	
032	1 ha 8145 m ²	erdő	13,25	Társulási kötelezettség	
033/2	2158 m ²	gyep (legelő)	0,60		
033/3	1446 m ²	gyep (legelő)	0,40		
034/2	7096 m ²	erdő	5,18	Társulási kötelezettség	
034/4	2931 m ²	erdő	2,14	Társulási kötelezettség	
034/9	2390 m ²	szántó	2,32		
036/2	3868 m ²	erdő	2,82	Gázvezetési szolgalmi jog, társulási kötelezettség	
092/1	2 ha 4237 m ²	erdő	17,69	Társulási kötelezettség	
095	9445 m ²	erdő	6,89	Társulási kötelezettség	
097/2	1 ha 486 m ²	erdő	7,65	Társulási kötelezettség	
099/1	6450 m ²	erdő	4,71	Társulási kötelezettség	
0104/6 a	4539 m ²	erdő	1,91	Társulási kötelezettség	

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0104/6 b	1585 m ²	gyep (rét)	2,62		
0140/2	1796 m ²	erdő	0,75	Társulási	kötelezettség
0148	893 m ²	erdő	0,38	Társulási	kötelezettség
0153 a	6734 m ²	gyep (legelő)	2,22		
0153 c	585 m ²	erdő	0,25	Társulási	kötelezettség
0153 d	1691 m ²	gyep (legelő)	0,56		
0162 a	12 ha 9203 m ²	szántó	80,34		
0162 b	2273 m ²	gyep (legelő és út)	0,75		
0162 c	547 m ²	gyep (legelő)	0,18		
0169/3	20 ha 5685 m ²	szántó	63,76		
0172/2	8 ha 2662 m ²	szántó	97,54		
0178 a	4 ha 2763 m ²	szántó	85,53		
0178 b	7141 m ²	gyep (legelő)	2,36		
0178 c	913 m ²	erdő	0,38	Társulási	kötelezettség
0178 d	1025 m ²	gyep (legelő)	0,34		
0195 a	31 ha 7654 m ²	szántó	292,51		
0195 b	1488 m ²	erdő	0,42	Társulási	kötelezettség
0195 c	1 ha 1909 m ²	erdő	3,33	Társulási	kötelezettség
0195 d	1833 m ²	gyep (rét)	2,55		
0195 f	1884 m ²	gyep (rét)	3,11		
0195 g	1470 m ²	gyep (rét)	2,04		
0195 h	529 m ²	erdő	0,15	Társulási	kötelezettség
0181/4	2360 m ²	gyep (legelő)	0,66		
0203/2 a	3243 m ²	szántó	1,01		
0203/2 b	4471 m ²	gyep (rét)	1,39		
0203/2 c	663 m ²	erdő	0,19	Társulási	kötelezettség
0203/2 d	8391 m ²	erdő	2,35	Társulási	kötelezettség
0206/2	1 ha 2214 m ²	gyep (legelő)	1,71		
0212/1	2 ha 4310 m ²	szántó	23,58		
0246/4	2007 m ²	gyep (legelő)	0,66		
0246/6	2800 m ²	szőlő	13,13		
0246/7	3 ha 7044 m ²	gyep (legelő)	12,22		
0246/9	1 ha 6701 m ²	gyep (legelő)	5,51		
0246/11	9596 m ²	gyep (legelő)	3,17		
0246/13	2 ha 8225 m ²	gyep (legelő)	7,90		
0246/16	1915 m ²	gyep (legelő)	0,54		
0253/1	1 ha 9522 m ²	szántó	18,94		
0256 a	5 ha 6806 m ²	szántó	17,61		
0256 b	827 m ²	gyep (rét)	0,89		

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0260 a	3 ha 823 m ²	szántó	18,26		
0260 b	4479 m ²	erdő	1,25	Társulási	kötelezettség
0261/2	15 ha 6609 m ²	erdő	43,85	Társulási	kötelezettség
0263	2 ha 4847 m ²	szántó	24,10		
0265/2	2 ha 8493 m ²	erdő	7,98	Társulási	kötelezettség
0265/4	2 ha 3465 m ²	gyep (legelő)	11,50		
0267/8 a	8 ha 8775 m ²	gyep (legelő)	43,50		
0267/8 b	6 ha 7171 m ²	erdő	28,21	Társulási	kötelezettség
0267/8 c	31 ha 9225 m ²	szántó	361,24		
0267/8 d	3 ha 2611 m ²	erdő	9,13	Társulási	kötelezettség
0267/8 f	2 ha 1295 m ²	erdő	8,94	Társulási	kötelezettség
0267/8 g	1 ha 2446 m ²	erdő	5,23	Társulási	kötelezettség
0268	7 ha 5664 m ²	erdő	31,78	Társulási	kötelezettség
0269 a	2 ha 1667 m ²	szántó	25,57		
0269 b	6109 m ²	gyep (legelő)	2,02		
0269 c	4272 m ²	szántó	5,04		
0269 d	6 ha 934 m ²	erdő	17,06	Társulási	kötelezettség
0274	2 ha 580 m ²	erdő	8,64	Társulási	kötelezettség
0284/2	4816 m ²	gyep (legelő)	0,67		
0284/4 a	1 ha 9056 m ²	gyep (legelő)	2,67		
0284/4 b	1 ha 439 m ²	nádas	7,31		
0284/4 c	4479 m ²	gyep (rét)	1,39		
0286 a	2 ha 1038 m ²	erdő	5,89	Társulási	kötelezettség
0286 b	9994 m ²	gyep (legelő)	2,80		
0296/1	3755 m ²	gyep (rét)	6,20		
0298 a	929 m ²	szántó	1,86		
0298 b	1 ha 9981 m ²	gyep (rét)	17,49		
0298 c	1689 m ²	gyep (legelő és út)	0,24		
0300	133 m ²	gyep (rét)	0,18		
0347/7	4026 m ²	erdő	1,69	Társulási	kötelezettség
0347/9	1 ha 110 m ²	gyep (legelő)	2,83		
0351/5	8644 m ²	gyep (rét)	9,34		
0351/7	7306 m ²	erdő	3,07	Társulási	kötelezettség
0352/6	5698 m ²	erdő	2,39	Társulási	kötelezettség
0355/2	7175 m ²	gyep (legelő)	2,01		
0366/5	1 ha 404 m ²	gyep (legelő)	2,91		
0366/6	5 ha 2408 m ²	gyep (legelő)	14,67		
0366/8	1 ha 5743 m ²	gyep (legelő)	4,41		
0368/6	4139 m ²	erdő	1,74	Társulási	kötelezettség

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0368/7	6842 m ²	gyep (legelő)	1,92		
0368/8	2539 m ²	erdő	1,07	Társulási kötelezettség	
0368/9 a	8836 m ²	gyep (legelő)	2,47		
0368/9 b	4489 m ²	szántó	10,55		
0368/9 c	2353 m ²	gyep (rét)	2,54		
0368/9 d	1866 m ²	gyümölcsös	4,53		
0368/11	2947 m ²	erdő	1,24	Társulási kötelezettség	
0373/3 a	2909 m ²	gyep (legelő)	0,96		
0373/3 b	8685 m ²	gyep (legelő és út)	2,87		
0373/3 c	1718 m ²	erdő	0,72	Társulási kötelezettség	
0373/3 d	2834 m ²	gyep (rét)	3,06		
0373/3 f	3043 m ²	szántó	6,09		
0373/3 g	5825 m ²	gyep (legelő)	1,92		
0375/3	3672 m ²	gyep (rét)	6,06		
0375/4	6230 m ²	gyep (rét)	10,28		
0375/6 a	2 ha 9540 m ²	szántó	69,42	Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog	
0375/6 b	6984 m ²	gyep (legelő)	1,96	Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog	
0375/6 c	3740 m ²	gyep (rét)	6,17	Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog	
0375/6 d	5033 m ²	erdő	2,11	Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog, társulási kötelezettség	
0375/6 f	455 m ²	gyümölcsös	1,11	Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog	
0377/1	1435 m ²	szántó	2,87		
0377/12	2246 m ²	gyep (rét)	3,71	Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog	
0377/19	3163 m ²	szántó	7,43		
0377/18 a	3 ha 3048 m ²	szántó	64,43		
0377/18 b	3 ha 3398 m ²	gyep (rét)	55,11		
0377/18 c	7213 m ²	szántó	16,26		
0378/2 a	1581 m ²	erdő	0,66	Társulási kötelezettség	
0378/2 b	789 m ²	gyep (rét)	1,30		
0378/5	341 m ²	erdő	0,14	Társulási kötelezettség	
0378/6	406 m ²	erdő	0,17	Társulási kötelezettség	
0378/8	416 m ²	erdő	0,17	Társulási kötelezettség	
0378/9	1 ha 5609 m ²	szántó	31,22		
0378/12 a	3517 m ²	szántó	8,26		
0378/12 b	1860 m ²	gyep (rét)	3,07		

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0381 a	6 ha 9891 m ²	szántó	94,77		
0381 b	8139 m ²	gyep (legelő)	2,28		
0381 d	4879 m ²	gyep (legelő)	1,37		
0381 f	919 m ²	szántó	1,84		
1834	597 m ²	gyep (rét)	0,64		
1853	163 m ²	erdő	0,07	Társulási	kötelezettség
1854	434 m ²	erdő	0,18	Társulási	kötelezettség
1857	119 m ²	gyep (rét)	0,20		
1871	103 m ²	gyümölcsös	0,25		
1882	33 m ²	gyümölcsös	0,08		
1888	3017 m ²	gyep (rét)	3,26		
1889	3956 m ²	gyep (rét)	5,50		
1892	1310 m ²	szőlő	4,78		
1905 a	504 m ²	kert	1,22		
1905 b	734 m ²	erdő	0,21	Társulási	kötelezettség
1905 c	431 m ²	gyümölcsös	1,05		
1910	1498 m ²	gyep (rét)	2,47		
1911	1068 m ²	gyep (rét)	1,76		
1944	554 m ²	gyep (rét)	0,91		
1945	551 m ²	gyep (rét)	0,91		
1960	794 m ²	erdő	0,22	Társulási	kötelezettség
1974/1	937 m ²	gyep (legelő)	0,26		
1977	1021 m ²	gyep (legelő)	0,29		
1978	1202 m ²	gyep (legelő)	0,34		
1979 a	1526 m ²	gyep (legelő)	0,43		
1979 b	495 m ²	gyümölcsös	1,20		
1981	800 m ²	gyep (legelő)	0,22		
1994	640 m ²	gyep (legelő)	0,18		
1996	295 m ²	gyep (rét)	0,32		
2000	471 m ²	erdő	0,20	Társulási	kötelezettség
2002	1078 m ²	erdő	0,30	Társulási	kötelezettség
2012	1652 m ²	erdő	0,46	Társulási	kötelezettség
2039	1037 m ²	gyep (legelő)	0,29		
2069	2108 m ²	gyep (rét)	3,48		
2074 a	885 m ²	kert	1,08		
2074 b	978 m ²	gyep (rét)	1,61		
2085	338 m ²	gyümölcsös	0,82		
2087	289 m ²	erdő	0,08	Társulási	kötelezettség
2089	688 m ²	gyümölcsös	1,67		

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
2100 a	710 m ²	szántó	1,42		
2100 b	1418 m ²	gyep (legelő)	0,40		
2100 c	896 m ²	erdő	0,38	Társulási	kötelezettség
2102	4802 m ²	erdő	2,02	Társulási	kötelezettség
2106	437 m ²	erdő	0,12	Társulási	kötelezettség
2119	5832 m ²	gyep (rét)	6,30		
2124/2	2185 m ²	szántó	4,37		
2135	1039 m ²	gyep (legelő)	0,29		
2137	933 m ²	erdő	0,26	Társulási	kötelezettség
2139/2	1913 m ²	erdő	0,54	Társulási	kötelezettség
2155	323 m ²	kert	0,78		
2167	1021 m ²	gyümölcsös	2,48		
2174 a	1412 m ²	gyümölcsös	3,43		
2174 b	1813 m ²	erdő	0,51	Társulási	kötelezettség
2179	865 m ²	erdő	0,24	Társulási	kötelezettség
2180	666 m ²	erdő	0,19	Társulási	kötelezettség
2181	599 m ²	erdő	0,17	Társulási	kötelezettség
2185 a	787 m ²	gyümölcsös	1,91		
2185 b	1034 m ²	gyep (legelő)	0,29		
2186/1 a	727 m ²	gyümölcsös	1,77		
2186/1 b	1114 m ²	gyep (legelő)	0,31		
2198	300 m ²	erdő	0,08	Társulási	kötelezettség
2215	1354 m ²	szántó	2,71		
2228	713 m ²	szőlő	3,34		
2243	731 m ²	szántó	0,86		
2260/2	50 m ²	gyep (rét)	0,07		
2261/2	74 m ²	gyep (rét)	0,10		
2262	140 m ²	gyep (rét)	0,19		
2273	326 m ²	kert	0,79		
2277	147 m ²	gyep (rét)	0,24		
2280	389 m ²	kert	0,47		
2281 a	1489 m ²	gyep (legelő)	0,42		
2281 b	3897 m ²	szántó	7,79		
2288	1378 m ²	erdő	0,58	Társulási	kötelezettség
2295	585 m ²	erdő	0,16	Társulási	kötelezettség
2305	1935 m ²	gyümölcsös	4,70		
2319	737 m ²	gyümölcsös	1,79		
2320	180 m ²	gyep (rét)	0,30		
2321	104 m ²	gyep (rét)	0,17		

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
2326	306 m ²	gyümölcsös	0,74		
2328	256 m ²	erdő	0,07	Társulási	kötelezettség
2330	292 m ²	kert	0,71		
2350	334 m ²	kert	0,81		
2353	232 m ²	gyümölcsös	0,56		
2384	1524 m ²	gyep (rét)	1,65		
2389/2	1087 m ²	gyep (rét)	1,79		
2396/2	922 m ²	gyep (rét)	1,28		
2403/1	897 m ²	szántó	0,87		
2403/2	891 m ²	szántó	0,86		
2403/3	872 m ²	szántó	0,85		
2403/4	1150 m ²	szántó	1,12		
2403/5	1225 m ²	szántó	1,19		
2404/2 a	972 m ²	szántó	0,94		
2404/2 b	967 m ²	gyep (legelő)	0,27		
2442 a	3191 m ²	gyep (legelő)	0,89		
2442 b	6825 m ²	erdő	2,87	Társulási	kötelezettség
2463	864 m ²	gyep (rét)	1,43		
2492/5 a	775 m ²	szántó	0,91		
2492/5 b	1610 m ²	gyep (rét)	1,74		
2495/5 c	2069 m ²	erdő	0,87	Társulási	kötelezettség
2494/2	1800 m ²	gyep (legelő)	0,50		
2496	1520 m ²	gyep (legelő)	0,43		
2504	1782 m ²	gyep (rét)	1,92		
2506/1	2101 m ²	gyep (rét)	3,47		
2506/2	800 m ²	erdő	0,34	Társulási	kötelezettség
2525	936 m ²	erdő	0,26	Társulási	kötelezettség
2526	1064 m ²	erdő	0,30	Társulási	kötelezettség
2542/1 a	1733 m ²	szőlő	8,13		
2542/1 b	3292 m ²	szőlő	15,44		
2542/1 c	3473 m ²	erdő	1,46	Társulási	kötelezettség
2542/1 d	586 m ²	gyep (rét)	0,81		
2560	310 m ²	gyep (rét)	0,51		
2561	277 m ²	kert	0,34		
2570	507 m ²	gyep (rét)	0,84		
2571	646 m ²	gyep (rét)	1,07		
2580	1390 m ²	gyep (rét)	2,29		
2675	2946 m ²	gyep (rét)	4,09		
2677 a	718 m ²	erdő	0,30	Társulási	kötelezettség

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
2677 b	829 m ²	gyep (rét)	1,15		
2686/2 a	2119 m ²	erdő	0,89	Társulási	kötelezettség
2686/2 b	507 m ²	szőlő	1,85		
2686/2 c	884 m ²	kert	1,08		
2722	385 m ²	gyep (rét)	0,64		
2723	460 m ²	gyep (rét)	0,76		
2744 a	2157 m ²	gyep (rét)	3,56		
2744 b	522 m ²	erdő	0,22	Társulási	kötelezettség
2765	882 m ²	kert	2,14		
2768	308 m ²	gyümölcsös	0,75		
2772/1	891 m ²	gyümölcsös	2,17		
2779/2	3320 m ²	szántó	3,92		
2781 a	5231 m ²	gyep (rét)	7,27		
2781 b	689 m ²	kert	0,84		
2785	877 m ²	gyep (rét)	0,95		
2789 a	1929 m ²	erdő	0,81	Társulási	kötelezettség
2789 b	897 m ²	kert	1,09		
2793	895 m ²	gyep (rét)	0,97		
2795	1121 m ²	erdő	0,47	Társulási	kötelezettség
2796	897 m ²	erdő	0,38	Társulási	kötelezettség
2798 a	847 m ²	erdő	0,36	Társulási	kötelezettség
2798 b	620 m ²	gyep (rét)	0,67		
2800	1009 m ²	erdő	0,42	Társulási	kötelezettség
2809	1205 m ²	erdő	0,51	Társulási	kötelezettség
2819 a	824 m ²	erdő	0,35	Társulási	kötelezettség
2819 b	1749 m ²	gyep (rét)	1,89		
2839	409 m ²	erdő	0,17	Társulási	kötelezettség
2840	434 m ²	erdő	0,18	Társulási	kötelezettség
2850	1192 m ²	erdő	0,50	Társulási	kötelezettség
2876	1918 m ²	gyep (rét)	2,67		
2968/3	2138 m ²	erdő	0,90	Társulási	kötelezettség
2970	2298 m ²	gyep (rét)	2,48		
3034	265 m ²	erdő	0,11	Társulási	kötelezettség
3035/2	863 m ²	szőlő	4,05		
3069	1854 m ²	gyep (rét)	2,00		
3070	4596 m ²	gyep (rét)	4,96		
3071	659 m ²	gyep (rét)	0,71		
3072	3475 m ²	gyep (rét)	3,75		
3074	1206 m ²	gyep (rét)	1,30		
3080	1560 m ²	gyep (rét)	1,68		

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
3083	1521 m ²	gyep (rét)	3,83		
3171/2	983 m ²	erdő	0,41	Társulási	kötelezettség
3181	1284 m ²	erdő	0,54	Társulási	kötelezettség
3207/2	1510 m ²	erdő	0,63	Társulási	kötelezettség
3219	832 m ²	kert	2,02		
3237 a	701 m ²	szőlő	4,75		
3237 b	1715 m ²	gyep (rét)	2,83		
3239	2401 m ²	szántó	5,64		
3251	425 m ²	erdő	0,18	Társulási	kötelezettség
3263	918 m ²	gyep (rét)	0,99		
3268	761 m ²	gyep (rét)	0,82		
3269	760 m ²	gyep (rét)	0,82		
3275 a	1543 m ²	erdő	0,65	Társulási	kötelezettség
3275 b	418 m ²	gyep (rét)	0,45		
3276	1961 m ²	gyep (rét)	2,12		
3311 a	796 m ²	erdő	0,33	Társulási	kötelezettség
3311 b	1176 m ²	gyep (rét)	1,94		
3323	1411 m ²	gyep (rét)	1,52		
3325	943 m ²	gyep (rét)	1,56		
3336/2	1244 m ²	kert	3,02		
3337	2536 m ²	szántó	5,96		
3342	1684 m ²	szántó	3,96		
3348	1089 m ²	erdő	0,46	Társulási	kötelezettség
3397	169 m ²	kert	0,41		
3406	1807 m ²	erdő	0,76	Társulási	kötelezettség
3411/2	1894 m ²	gyep (rét)	2,63		
3446	582 m ²	erdő	0,24	Társulási	kötelezettség
3451	223 m ²	gyep (rét)	0,37		

Dr. Sifter Rózsa s. k.,
irodavezető

**A 2000. október 30-tól november 11-ig
terjedő időszak
— II/1. földalapra vonatkozó —
termőföld árveréseiről**

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák a 2000. október 30-tól november 11-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési hirdetményeit az 1995. évi LXIII. törvény 1. §-ával módosított 1991. évi XXV. törvény 27. §-ának (2) bekezdése alapján (II/1. földalap) az alábbiakban tesszük közzé:

Tájékoztató az árverések fontosabb szabályairól

Az 1—3. pontok szövege megegyezik az I. földalapról frottakkal.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít, vagy visszaadásra kerül.

5. Az árverésen az 1994. évi XXXII. törvény 1. §-ának — a II/1. földalapra vonatkozó — (2) bekezdése alapján az öt megillető kárpótlási jegyekkel és/vagy banki letéti igazolással az a kárpótlásra jogosult vehet részt:

a) akinek az állandó lakóhelye 1991. június 1-jén az érintett településen volt, és jelenleg is ott rendelkezik állandó bejelentett lakhellyel, vagy

b) a kárpótlás alapjául szolgáló termőföld tulajdona a település közigazgatási határán belül volt.

Az árverésen részt venni kívánó jogosultak egyrészt személyi igazolványukkal vagy önkormányzati igazolással bi-

zonyíthatják a lakhely szerinti illetékességüket, másrészt a megyei kárrendezési hivatal által hozott határozattal igazolhatják, hogy a kárpótlás alapjául szolgáló termőföld az adott település közigazgatási határán belül volt. A kárpótlás alapjául szolgáló termőföld fekvését a földhivatal, illetve a megyei kárrendezési iroda is igazolhatja, amennyiben ez a határozatból nem derül ki.

Meghatalmazással árverező személy esetében a fenti igazolásokat — a meghatalmazó nevére kiállítva — az adatfelvételnél szintén be kell mutatni.

Az árverésen mezőgazdasági vállalkozást támogató utalvánnyal tulajdont szerezni nem lehet.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell. A jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételtől ki kell zárni.

Figyelmeztetés

A Figyelmeztetés szövege megegyezik az I. földalaprál írottakkal.

Központi Kárrendezési Iroda

Győr-Moson-Sopron megye

A Központi Kárrendezési Iroda RÁBAPATONA községben, a Kisalföldi Erdőgazdaság Rt., Győr használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

árverést kitűzi.

1. Az árverés helye: Rábapatona, Polgármesteri Hivatal
2. Az árverést a Fővárosi Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 2000. október 31., 11 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Rábapatona

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
027	4 ha 5409 m ²	szántó	82,64		
0232	4 ha 4455 m ²	rét	45,53		

A Központi Kárrendezési Iroda HEGYESHALOM községben, a Kisalföldi Erdőgazdaság Rt., Győr használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

árverést kitűzi.

1. Az árverés helye: Hegyeshalom, Polgármesteri Hivatal
2. Az árverést a Fővárosi Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 2000. november 7., 11 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Hegyeshalom

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0551/4	4 ha 7487 m ²	erdő	41,31	Közös művelés	
0552/3	6419 m ²	erdő	5,58	Közös művelés	
0562/1	2 ha 6252 m ²	erdő	22,84	Közös művelés	

Hatos Sándor s. k.,
irodaigazgató

Zala megye

A Központi Kárrendezési Iroda DIÓSKÁL községben, a Zalavölgye-Pogányvár Mgtsz, Zalaapáti használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Dióskál, Faluház
2. Az árverést a Zala és Vas Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 2000. november 6., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Dióskál

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
1039/1	2304 m ²	erdő	0,97	Társulási kötelezettség	
1061	80 m ²	erdő	0,03	Társulási kötelezettség	
1087	403 m ²	gyep (legelő)	0,11		
1092	73 m ²	erdő	0,03	Társulási kötelezettség	
1117/3	1327 m ²	gyep (legelő)	0,37		
1123/1 a	2368 m ²	szántó	4,74		
1123/1 b	1005 m ²	erdő	0,28	Társulási kötelezettség	
1135	449 m ²	kert	1,21		
1138	1168 m ²	kert	2,84		
1149 a	1567 m ²	szántó	3,68		
1149 b	1577 m ²	gyep (rét)	1,70		
1150 a	3465 m ²	szántó	8,14		
1150 b	1564 m ²	gyep (rét)	1,69		
1160/2 a	1418 m ²	szántó	3,33		
1160/2 b	544 m ²	gyep (rét)	0,59		
1161 a	743 m ²	gyümölcsös	1,81		
1161 b	1184 m ²	erdő	0,50	Társulási kötelezettség	
1161 c	580 m ²	gyep (rét)	0,63		
1162	1177 m ²	gyümölcsös	2,86		
1179	629 m ²	gyep (legelő)	0,18		
1183	1367 m ²	erdő	0,57	Társulási kötelezettség	
1189	1875 m ²	erdő	0,79	Társulási kötelezettség	
1201	2895 m ²	szántó	3,42		
1202/1	1615 m ²	szántó	1,91		
1212	3622 m ²	szántó	4,27		
1213/2	1490 m ²	szántó	1,76		
1224 a	1202 m ²	gyep (rét)	1,98		
1224 b	805 m ²	kert	1,96		
1228	1443 m ²	gyep (rét)	2,38		
1233	770 m ²	gyep (legelő)	0,22		
1235	780 m ²	erdő	0,33	Társulási kötelezettség	
1236	2266 m ²	erdő	0,95	Társulási kötelezettség	
1237	2216 m ²	gyep (legelő)	0,62		
1272	860 m ²	gyep (rét)	1,42		
1324	1394 m ²	erdő	0,59	Társulási kötelezettség	

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
1326	2790 m ²	gyep (rét)	4,60		
1398 a	860 m ²	erdő	0,36	Társulási	kötelezettség
1398 b	1160 m ²	gyep (rét)	1,61		
1398 c	2847 m ²	erdő	1,20	Társulási	kötelezettség
1777/2 a	5145 m ²	gyep (rét)	8,49		
1777/2 b	760 m ²	gyümölcsös	1,85		
1796/2	2931 m ²	szántó	5,86		
1797 a	2124 m ²	szántó	4,25		
1797 b	704 m ²	szőlő	2,57		
1797 c	891 m ²	kert	2,17		
1797 d	1373 m ²	gyümölcsös	3,34		
1797 f	590 m ²	gyep (rét)	0,97		
1799	2616 m ²	gyep (rét)	4,32		
1806 a	3035 m ²	gyep (rét)	5,01		
1806 b	530 m ²	gyümölcsös	1,29		
1832	674 m ²	erdő	0,28	Társulási	kötelezettség
2598	395 m ²	erdő	0,17	Társulási	kötelezettség
2599	435 m ²	erdő	0,18	Társulási	kötelezettség
2636	381 m ²	erdő	0,16	Társulási	kötelezettség
2637	389 m ²	erdő	0,16	Társulási	kötelezettség
2647	1301 m ²	erdő	0,55	Társulási	kötelezettség
2659/2	5046 m ²	erdő	2,12	Társulási	kötelezettség
2683	1457 m ²	erdő	0,61	Társulási	kötelezettség

Dr. Sifter Rózsa s. k.,
irodaigazgató

**A 2000. október 30-tól november 11-ig
terjedő időszak
— II/3. földalpra vonatkozó —
termőföld árveréseiről**

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák a 2000. október 30-tól november 11-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési közleményeit az 1997. évi XXXIII. törvény 7. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint az 1991. évi XXV. törvény 19. §-a alapján kijelölt termőföldterületből településenként a 20 hektárt meg nem haladó földterületekre (II/3. földalpra) az alábbiakban tesszük közzé:

Tájékoztató az árverések fontosabb szabályairól

Az 1—3. pontok szövege megegyezik az I. földalpránál frottakkal.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít, vagy visszaadásra kerül.

5. Az árverésen az 1997. évi XXXIII. törvény 7. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján az őt megillető kárpót-

lasi jegyekkel és/vagy banki letéti igazolással az a jogosult vehet részt, akinek állandó lakóhelye 1991. június 1-jén az érintett településen volt, és aki jelenleg is ott rendelkezik állandó lakóhellyel.

Az árverésen részt venni kívánó jogosultak személyi igazolványukkal bizonyíthatják a lakhely szerinti illetékeségüket.

Meghatalmazással árvetelő személy esetében a fenti igazolásokat — a meghatalmazó nevére kiállítva — az adatfelvételnél szintén be kell mutatni.

Az árverésen mezőgazdasági vállalkozást támogató utalvánnyal tulajdont szerezni nem lehet.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell. A jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételtől ki kell zárni.

Figyelmeztetés

A *Figyelmeztetés* szövege megegyezik az I. földalpránál frottakkal.

Központi Kárrendezési Iroda

Győr-Moson-Sopron megye

A Központi Kárrendezési Iroda KAJÁRPÉC községben, a Kisalföldi Erdőgazdaság Rt., Győr használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Kajárpéc, Kultúrház
2. Az árverést a Fővárosi Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 2000. november 9., 11 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Kajárpéc

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0173/a	2 ha 8356 m ²	szántó	37,43		
0173/b	1 ha 3102 m ²	legelő	11,79		
0177/2	3 ha 9083 m ²	legelő	35,17		
0177/3	4 ha 2684 m ²	szántó	94,38		
0177/7	2 ha 1974 m ²	legelő	19,78		
0180/49	1 ha 7115 m ²	szántó	22,59		
0188/7	9711 m ²	szántó	21,95	ÉGÁZ	szolgalmi jog
0200	1 ha 6189 m ²	legelő	14,57		

Hatos Sándor s. k.,
irodaigazgató

Hajdú-Bihar megye

A Központi Kárrendezési Iroda MIKEPÉRC községben, a Rákóczi Mgtsz, Mikepércs használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Mikepércs, Kultúrház
2. Az árverést a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 2000. november 6., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Mikepércs

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
056/9	12 ha 2528 m ²	szántó	390,05		
067/3	1 ha 2623 m ²	erdő	7,07	Társult	gazdálkodásra alkalmas

Dr. Tóth Tibor s. k.,
irodaigazgató

**A Központi Kárrendezési Iroda
k ö z l e m é n y e**

A Magyar Közlöny 2000. évi 92. számában, az 5680. oldalon megjelent, Váralja községben, 2000. október 24-én, 10 órára kitűzött árverés 646/1 helyrajzi számú sora helyesen:

646/1 2 ha 3525 m² 32,70

A Magyar Közlöny 2000. évi 83. számában, az 5272. oldalon megjelent, Himód községben, 2000. szeptember 26-án, 11 órára kitűzött árverés 0349 helyrajzi számú sora helyesen:

0349 5 ha 1316 m² 124,70

Központi Kárrendezési Iroda

**A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatalának
(4401 Nyíregyháza, Hősök tere 5.)**

h i r d e t m é n y e i

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Kálmánháza településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Kálmánházi Rákóczi Szövetkezet használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Kálmánháza, Rákóczi Szövetkezet tárgyalóterme

A sorsolás ideje: 2000. október 20., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Kálmánháza

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
025/4	szántó	0,5755	8,52	
026/19	nádas, gyep	3,1146	32,52	
027/68	gyümölcsös	9,9895	222,52	
030/15	szántó	0,1410	1,72	
030/16	szántó	0,1408	1,72	
030/17	szántó	0,1410	1,72	
030/19	szántó	0,1064	1,30	
030/24	szántó	0,0508	0,62	
030/26	szántó	0,6832	6,42	
030/34	szántó	1,9775	21,38	
046/19	szántó	0,1623	2,40	
092/56	szántó	1,0196	13,32	
0127/3	szántó	0,4239	5,17	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0127/4	szántó	0,1964	2,40	
0132/2	szántó	0,3588	4,38	
0132/3	szántó, erdő	0,5754	6,22	
0132/9	szántó	0,3064	4,53	
0143/40	szántó, mocsár	5,2602	49,66	
0149/5	erdő	9,3514	58,91	
0151/37	szántó	0,1628	1,99	
0178/11	szántó	0,1847	2,73	
0183/7	szántó	0,0521	0,46	
0190/17	szántó	0,3635	5,38	
0215/3—21	gyep, erdő, szántó	13,6469	201,81	
93/1	belterület	0,0904	2,51	
363/55	belterület	0,0374	1,04	
363/56	belterület	0,0372	1,03	
363/76	belterület	0,0406	1,13	
363/79	belterület	0,0420	1,17	
363/81	belterület	0,0409	1,14	
363/82	belterület	0,0432	1,20	
363/129	belterület	0,1370	3,81	
363/97	belterület	0,1359	3,78	

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Hetefejércse településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Csarodai Új Élet Mgtsz használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Hetefejércse, Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2000. október 21., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Hetefejércse

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AKérték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
02/1	szántó	0,7801	17,63	
010/4	rét	0,4658	1,63	
010/5	szántó	0,8853	20,01	
014/3	mocsár, rét	8,9359	23,75	
014/8	rét	0,2282	0,80	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AKérték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
021/2	szántó	1,0380	6,54	Védett terület
024	legelő	3,1740	11,53	Védett terület
028	legelő	2,9849	21,47	Védett terület
030	legelő	2,9326	12,32	Védett terület
036	szántó	2,9602	36,11	
047-ből	szántó	4,1410	8,33	
048/1-ből	szántó	2,1050	4,73	
053/3-ből	szántó	0,4399	3,18	
057/1	szántó	0,0852	1,41	
082	szántó	3,0406	45,87	
083/1	szántó	3,4411	41,98	
085/3	rét	0,2451	0,86	
093	szántó	13,0087	108,33	
0143-ből	legelő	13,4717	34,32	
0145	legelő	10,5262	22,38	
0153-ből	szántó, rét	32,8930	36,61	
0155-ből	szántó, rét	3,4644	7,13	
0159	szántó	14,4894	103,28	
0162	szántó	24,4773	191,46	
0164-ből	szántó, mocsár	14,5805	11,40	
0173	szántó	11,7462	154,05	
0177	szántó	13,8610	209,44	
0177/3	szántó	8,9050	146,93	
0179/1	szántó	9,6520	193,74	
0181	szántó	19,8158	393,35	
0183	rét	4,3967	33,41	
0201	rét	0,0880	0,67	
0201/2	szántó	0,1888	2,30	
0210	szántó	22,8839	322,18	
0212	szántó	8,2472	159,21	
0213	szántó	15,3341	277,41	
0215	szántó	12,7526	257,71	
0224	szántó	14,2404	231,56	
0226	szántó, erdő	4,8734	61,08	
0228/1	szántó	28,2947	317,93	
0235	legelő	1,4462	3,47	
0237	erdő, szántó, rét	17,7792	144,41	
0103/11	rét, erdő	17,9301	63,98	
0103/14	szántó, rét	36,7220	313,01	Védett terület
0171/1	szántó, legelő	28,8776	192,81	
0171/3	szántó, rét	5,4617	62,22	
0171/5	rét	0,4270	1,49	
0171/6	szántó	17,1870	209,68	

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Vásárosnamény településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Vásárosnaményi Mezőgazdasági Szövetkezet használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Vásárosnamény, Polgármesteri Hivatal

A sorsolás ideje: 2000. október 24., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Olcsva

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
030/18	szántó	21,7887	375,14	
0102	szántó, gyümölcsös	2,0139	65,36	
031-ből	szántó	19,6827	175,99	
033/2	szántó	2,1151	33,00	

Település: Vásárosnamény

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0330/20	szántó	1,8827	16,38	
0364/5	gyümölcsös	16,6287	101,51	
4228/1	szántó	3,7259	33,49	
0478/15	kert	0,1143	2,39	Bányászolgalmi jog
0478/17	kert	0,1009	2,11	Bányászolgalmi jog
0478/18	kert	0,1052	2,20	Bányászolgalmi jog
0478/19	gyümölcsös	0,1026	2,49	Bányászolgalmi jog
0478/20	gyümölcsös	0,1020	2,48	Bányászolgalmi jog
0478/23	kert	0,1149	2,40	Bányászolgalmi jog
0478/24	kert	0,0993	2,08	Bányászolgalmi jog
0478/30	kert	0,1433	2,99	Bányászolgalmi jog
0512/49-ből	szántó	0,1505	0,55	
0512/54-ből	szántó	0,1491	0,95	
0512/71	szántó	0,1494	3,38	
0512/72-ből	szántó	0,1502	0,39	
0512/93-ből	szántó	0,1225	0,38	
0512/148-ből	szántó	0,0999	1,65	
0512/170	szántó	0,2418	3,99	
032/5-ből	erdő	16,3680	3,41	
0597/1	szántó	0,1898	2,32	
0597/2	szántó	0,1906	2,33	
0597/3	szántó	0,1909	2,33	
0597/4	szántó	0,1957	2,39	
0597/5	szántó	0,1975	2,41	
0597/6	szántó	0,2110	2,57	
0597/7	szántó	0,1967	2,40	
0597/8	szántó	0,2005	2,45	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0597/9	szántó	0,1993	2,43	
0597/10	szántó	0,2013	2,46	
0597/11	szántó	0,1973	2,41	
0597/12	szántó	0,2038	2,49	
0597/13	szántó	0,1246	0,35	
0597/14	szántó	0,3610	4,40	
0597/15	szántó	0,3311	4,04	
0597/16	szántó	0,3713	4,53	

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Gávavencsellő településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. § (5) bekezdése alapján

nyilvános sorsolást

tart a Gávavencsellői Mezőgazdasági Szövetkezet használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Gávavencsellő, Polgármesteri Hivatal

A sorsolás ideje: 2000. október 24., 10 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Buj

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0115/4	gyep	2,6116	22,63	

Település: Gávavencsellő

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
072/9	gyep, erdő	37,4867	154,20	
072/10	gyep	1,1684	2,24	
072/11	gyep, erdő	42,5998	326,69	
0100	gyep	14,1596	176,85	
0106	gyep, kárpótlás	27,3879	305,88	
0115/2	gyep, kárpótlás	32,7280	394,73	
0120/1	gyep	1,9230	7,58	
0120/3	gyep	1,3478	9,21	
0122/2	gyep	0,6877	2,41	
0146/2	erdő, szántó	8,5236	171,42	
0148/1	szántó	1,3275	30,00	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0148/2	szántó	1,1476	25,94	
0148/3	szántó	1,0603	22,37	
0148/4	szántó	0,9309	19,18	
0148/5	szántó	3,0398	60,01	
0148/6	szántó	1,5690	29,99	
0148/7	szántó	4,1051	78,78	
0175/1	szántó, nádas	23,0290	87,9	
0205/2	szántó	2,0294	29,39	
0213	gyep	9,3550	29,18	
0218/2	szántó	9,7711	104,26	

Település: Tiszabercel

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
079/1	szántó, gyep	18,1219	98,44	
0144/2	erdő, vízállás	13,5627	30,80	
0149	erdő	5,5006	28,60	

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti az Tiszatelek településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Nagyhalász-Tiszatelek Petőfi Mgtsz használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Tiszatelek, Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2000. október 26., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Tiszatelek

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
010/13	szántó	0,2653	3,87	
010/15	szántó	1,3853	29,21	
033/5	gyep, rét	15,5490	290,60	
043/3	szántó	1,5436	25,67	
043/4	szántó	0,9998	16,35	
043/5	szántó	1,2001	19,46	
052/1	szántó	4,4952	52,01	
052/4	szántó	3,2902	33,38	
052/5	szántó	2,8190	29,13	
052/6	szántó	1,9881	19,99	
052/7	szántó	19,1433	311,27	
062/7	szántó	0,0068	0,09	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
074/1	gyep, legelő	0,0849	0,36	
086	szántó	22,1478	386,70	
0107/1	szántó	0,9359	26,86	
0109/4	gyümölcsös	0,2059	4,47	
0109/6	szántó	0,4063	11,66	
0116	szántó	21,3256	366,16	
0123/1	szántó	3,2783	42,88	
0123/4	szántó	1,0458	8,21	
0123/5	szántó	1,1652	12,44	
0123/6	szántó	22,7937	336,42	
0123/7	szántó	1,8015	23,24	
0123/8	szántó, erdő	0,8438	9,53	
0126	szántó, erdő	30,4857	268,67	
0128/1	erdő	0,4054	2,55	
0128/2	szántó	2,9377	55,33	
0128/4	szántó	5,3384	62,98	
0140/54	szántó	0,2606	5,89	
0158/1	szántó	19,5066	268,02	
0166/5	erdő	0,3337	2,10	
0170/5	szántó	1,4383	19,34	
0172/6	szántó	13,8476	227,10	
0172/8	szántó	3,0388	41,45	
0197/16	szántó	1,2078	24,04	
0197/19	szántó	2,9673	53,63	
0203/3	erdő, szántó	25,0072	310,39	
0207	szántó	13,9338	195,17	
0224/9	szántó	1,9106	41,90	
0225/3	szántó	1,4874	25,88	
0225/4	szántó	2,6974	55,09	
0225/11	erdő, szántó	32,5885	629,43	
0225/13	szántó	18,6084	307,22	
0225/14	szántó	0,2697	5,46	
0225/15	szántó	0,2216	4,50	
0225/16	szántó	1,8750	38,30	
0225/17	szántó	2,4319	50,00	
0225/18	szántó	1,1943	24,60	
0225/19	szántó	7,0000	143,91	
0225/20	szántó	0,5185	10,07	
0225/21	szántó	10,5295	186,43	
0225/22	szántó	2,9738	66,00	
0225/23	szántó	0,8000	18,08	
0225/24	szántó	0,9998	22,60	
0225/25	szántó	14,0001	18,84	
0237/1	szántó, erdő	50,9998	745,72	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0237/4	szántó	3,3341	75,35	
0237/6	szántó	1,1076	25,03	
0237/7	szántó	1,0001	22,60	
0237/10	szántó	1,6820	32,83	
0237/16	szántó	3,2300	64,15	
0237/17	szántó	0,9922	19,34	
0237/24	szántó	0,1041	1,81	
0237/28	szántó	0,1599	3,35	
0237/29	szántó	0,6911	12,60	
0237/46	szántó	0,5439	7,77	
0237/51	szántó	3,9262	76,05	
0237/52	szántó	0,3899	7,89	
0237/53	szántó	2,1307	43,81	
0237/57	szántó	0,6079	7,84	
0237/61	szántó	1,1621	12,23	
0237/63	szántó	0,3927	5,07	
0237/71	szántó	10,5378	107,38	
0237/73	szántó	0,6620	5,30	
0245/16	szántó	0,1266	2,20	
0264/1	szántó, erdő	73,0289	1391,20	
0273/2	szántó, gyep	11,9621	227,05	
0285	szántó	57,8453	800,31	
0296/28	szántó	0,4601	10,40	
0296/50	szántó	0,1009	2,28	
0296/53	szántó	9,4673	77,37	
0300/3	szántó	0,7804	13,58	
0300/5	szántó	0,8746	15,22	
0304/20	szántó	0,2852	6,45	
0304/24	szántó	2,2853	51,65	
0304/25	szántó	1,4249	32,20	
0306/1	szántó	2,8204	72,74	
0306/3	gyep	0,9318	3,91	
0308/24	gyep	0,1215	0,51	
0316/30	szántó	1,3552	38,89	
0316/35	szántó	3,7667	92,29	
0316/37	szántó	0,2030	4,97	
0316/39	szántó	0,1006	2,89	
0316/40	szántó	0,5284	13,52	
0316/43	szántó	0,1242	2,81	
0318/3	gyep	24,0242	159,84	
0318/4	szántó, gyep	33,6112	493,94	
0322/2	szántó	3,8438	79,49	
0322/4	szántó	5,2154	109,29	
0322/6	szántó	1,4005	33,87	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0322/17	szántó	6,3818	154,81	
0322/33	szántó	0,6999	15,82	
0322/36	szántó	0,8644	19,54	
0322/40	szántó	0,1970	4,45	
0322/41	szántó	1,4161	33,05	
0322/45	szántó	1,2468	32,57	
0322/47	szántó	2,1609	58,19	
0322/49	szántó	3,9805	112,22	

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti az Aranyosapáti településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y l v á n o s s o r s o l á s t

tart a vásárosnaményi Új Élet Mgtsz használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Aranyosapáti, Polgármesteri Hivatal

A sorsolás ideje: 2000. novemberber 7., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészetek az alábbiak:

Település: Aranyosapáti

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
232	szántó	0,9704	10,09	
04/16	szántó	1,4126	20,91	
09/4-ből	szántó	4,9445	12,00	
09/5-ből	szántó	4,8097	14,17	
012/3	szántó	0,6240	6,49	
017/10-ből	erdő	1,5459	4,02	
018/27	szántó	0,2354	2,45	
022	erdő, szántó	32,8015	215,58	
034/1-ből	szántó	4,2351	28,33	
036/10	legelő	3,0565	7,34	
036/15	legelő	1,6837	4,04	
036/20-ből	legelő	10,0360	6,41	
036/23	legelő	2,2939	5,51	
055/19	gyümölcsös	1,8518	77,22	
055/23	gyümölcsös	0,6552	10,69	
055/39-ből	gyümölcsös, legelő	0,9144	1,92	
055/42	gyümölcsös	0,5693	23,74	
055/45	gyümölcsös	2,4108	100,53	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
056/3	legelő	4,8630	11,67	
063/10-ből	gyümölcsös	1,0819	3,07	
063/14	gyümölcsös	0,7182	29,95	
065/1	szántó, erdő, gyümölcsös	27,6995	783,91	
078/10-ből	szántó	0,4866	4,66	
078/13-ből	szántó	0,6747	1,16	
079-ből	szántó	10,0948	37,21	
090	szántó	15,3995	178,98	
090/12	szántó	0,1357	2,01	
094/2	legelő	6,3623	15,27	
096/1	legelő	6,3623	15,27	
0104/1	legelő	3,0418	10,71	
0108/8	szántó	3,1124	32,54	
0119/1	szántó	1,3818	14,37	
0119/5	szántó	7,5296	1,85	
0122/4-ből	gyümölcsös, legelő	1,1494	11,84	
0122/7	gyümölcsös	0,6008	25,05	
0122/8	gyümölcsös	0,8617	35,93	
0122/9-ből	gyümölcsös	1,0638	17,33	
0122/10	gyümölcsös	0,7989	33,31	
0122/11	gyümölcsös	0,4852	20,23	
0135/4	szántó	5,1901	53,98	
0145/6	szántó	0,6286	6,54	
0145/7	szántó	0,3618	3,76	
0145/8	rét	5,6889	3,36	
0152/1-ből	szántó	39,8585	85,37	
0164/1	erdő	4,5893	23,86	
0164/3	erdő	3,1673	16,47	

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Gelénes, Márokpapi településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Beregdaróc-Beregsurány Barátság Mgtsz „FA” használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Márokpapi, Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2000. november 8., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Gelénes

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0109	rét, erdő, kivett	21,6008	94,29	Védett elutasítás

Település: Márokpapi

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
03/1-ből	rét, szántó	18,3923	0,38	
03/7-ből	szántó	7,1385	16,10	
013/9-ből	szántó	3,3659	0,91	
030-ből	szántó	18,8258	6,66	
034-ből	szántó	16,3418	107,37	
044/2	szántó	2,6498	22,06	Elutasítás FVM 303—31/1999
046/1-ből	szántó	9,3974	60,78	
046/4-ből	szántó	5,6446	4,82	
081/5-ből	szántó	11,3261	56,15	
081/10-ből	szántó, rét, erdő	5,4589	2,19	
081/15-ből	szántó, rét, kivett	4,0607	0,25	
093/14	szántó	3,4008	41,49	
0104/2	szántó	1,7447	21,29	
0112/28-ből	szántó, rét, kivett	12,3726	2,29	
0145-ből	szántó, rét	23,4208	9,88	
0147	rét	0,0750	1,17	
0148	rét, kivett	3,9314	15,16	
0152/2-ből	szántó	11,4740	0,38	
0175/1	legelő, erdő, kivett	66,7007	272,43	
0175/2-ből	legelő, erdő	27,7746	45,72	Elutasítás FVM határozat

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Beregdaróc településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Beregdaróc-Beregsurány Barátság Mgtsz „FA” használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Beregdaróc, Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2000. november 9., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Beregdaróc

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
521-ből	szántó	1,8052	7,45	
03/2	szántó	1,7376	22,26	
09	rét	0,1064	0,81	
026/1	rét, szántó	3,9498	62,72	
056	rét	10,6100	125,20	
058/2	szántó	8,5667	85,03	
058/5	rét	0,4316	5,09	
058/6	szántó	3,6548	31,80	
075/8	szántó, erdő	34,7561	465,01	Bányászolgalmi jog
082-ből	szántó	12,1778	0,90	
086-ből	erdő, rét	15,5528	113,18	Bányászolgalmi jog
090/4-ből	szántó	5,8944	1,57	
098/5	legelő	0,0322	0,28	
0103/4-ből	erdő, legelő	10,3897	29,61	
0122/2	szántó	0,8690	7,56	
0124-ből	szántó	7,9979	0,66	
0128/3	szántó, kivett	32,5256	419,08	Bányászolgalmi jog
0128/4	szántó	1,4385	23,74	Bányászolgalmi jog
0130/8-ből	szántó, rét	3,7224	35,06	
0130/9	szántó, rét	28,1782	374,09	Bányászolgalmi jog
0130/11	rét	1,4938	17,63	
0142	legelő	7,6595	66,64	
0146/2	legelő	7,5781	65,93	
0152/3-ből	legelő	49,5179	171,78	
0152/7	erdő	0,3888	1,21	
0160-ből	legelő, erdő, rét, szántó, kivett	18,9479	43,74	
0170/1-ből	szántó	5,0851	5,49	
0170/6-ből	szántó	3,1479	6,85	
0180/22-ből	szántó	0,6832	5,66	
0197/4-ből	szántó	0,7044	1,89	
0226/9-ből	gyümölcsös, rét	8,2625	9,55	

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Jánd településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a jándi Mgtsz használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Jánd, Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2000. november 10., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészesletek az alábbiak:

Település: Jánd

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
033/5-ből	szántó	17,2294	2,23	
045/7	legelő, erdő	35,9006	142,02	
047	legelő, erdő	10,5902	44,85	
049/1	legelő, szántó	121,9227	449,74	
049/2	legelő, erdő	35,7554	135,37	
051	legelő	0,7925	3,33	
052	legelő	4,2953	18,04	
0129/4	szántó	1,1480	25,94	Árterület

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Nyíregyháza-Oros településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Nyíregyháza Váci Mihály Mgtsz használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Nyíregyháza-Oros, Deák Ferenc u. 3., Polgármesteri Hivatal Kirendeltsége

A sorsolás ideje: 2000. november 10., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészesletek az alábbiak:

Település: Oros

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
02108/34	szántó	0,1992	2,57	
02108/35	szántó	0,2488	3,21	
02108/36	szántó	0,2780	3,59	
02108/37	szántó	0,1924	2,48	
02108/38	szántó	0,1803	2,33	
02151/9	szántó	1,0853	14,00	
02151/14	szántó	0,1313	2,28	
02151/16	szántó	0,0521	0,67	
02151/17	szántó	0,9957	17,33	
02151/19	szántó	3,4640	51,09	
02153/4	szántó	0,1268	1,64	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
02176/7	szántó	0,5571	1,45	
02182	szántó	0,2633	3,40	
02195	erdő	3,3944	11,88	
02197/23	szántó	13,7515	114,09	
02197/24	nádas	18,4366	22,12	
02197/25	erdő	0,3130	1,10	
02197/27	erdő	0,8420	2,95	
02197/28	erdő	0,2989	1,05	
02197/29	erdő	0,4315	1,51	
02200/1	szántó, erdő, gye	1,4694	17,22	
02202/4	erdő	0,3670	1,28	
02206/14	gyep, szántó, erdő	2,5843	17,68	
02206/16	szánt, gye, nádas	3,1244	14,84	
02211/6	gyümölcsös	0,2342	5,08	
02216/2	erdő	0,4407	1,54	
02223/1	szántó	4,5320	38,53	
02223/3	szántó	4,1498	73,00	
02488/5	gyep	0,5071	4,41	
02489/2	erdő	0,8808	3,08	
02498/4	szántó	0,3458	4,46	
02498/10	szántó	0,4028	7,01	
02498/24	szántó	0,2863	3,69	
02498/26	szántó	0,3495	4,51	
02499/26	szántó	0,2030	3,53	
02499/32	szántó	0,1761	3,06	
02518/18	szántó, gazdasági épület	0,3000	5,22	

Település: Nyírtura

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0106/2	szántó	0,4141	2,90	
0106/4	szántó	0,5408	3,79	

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Vámosatya településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Barabási „Beregúj” Szövetkezet „FA” használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Vámosatya, Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2000. november 17., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Vámosatya

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
020/10	szántó	0,8696	14,35	
029/15	gyümölcsös, út	1,6138	30,83	
0252/16	szántó	0,3639	6,00	
0252/17	szántó	1,9902	32,84	
0252/18	szántó	1,5152	25,00	
0273/16-ból	szántó, rét	1,9250	17,81	

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Vasmegyer—Tiszarád—Beszterec településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a vasmegyeri „Megyer” Termelőszövetkezet használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Vasmegyer, Polgármesteri Hivatal

A sorsolás ideje: 2000. november 17., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Beszterec

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
198/2	szántó	3,3316	23,32	
440	szántó	0,5006	14,37	
03/5	szántó	1,4889	19,08	
010	szántó	4,7227	77,67	
014	gyep	10,3850	43,62	
017	erdő	0,1280	0,81	
028/1	gyep, szőlő, szántó	3,0953	31,02	
028/3	szántó	0,9315	6,52	
034/7	szántó	1,0472	13,51	
034/10	szántó	0,3014	3,89	
034/12	szántó	0,5705	7,36	
036/3	gyep	0,7333	6,38	
042	szántó, gyep	16,0221	259,6	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
046/1	szántó	1,1808	16,74	
052/3	gyep	0,4762	4,14	
054/3	szántó	1,4220	26,07	
054/5	szántó	0,1775	3,09	
054/11	szántó	1,8830	31,79	
054/12	gyep	1,3152	11,44	
060/1	nádas, szántó, gyep	20,7297	176,72	
060/2	szántó, gyep	4,2158	43,57	
062	szántó	0,7509	9,69	
064/1	szántó, gyep	1,9365	20,46	
064/2	szántó, nádas, gyep	4,0348	22,96	
066/1	szántó	1,2081	8,46	
066/3	szántó	3,6434	38,03	
068/2	szántó	5,0713	75,89	
068/3	nádas	1,1308	1,36	
084/9	szántó	0,2276	2,94	
093	erdő	0,2706	1,70	
097/3	szántó	13,9684	269,94	
097/6	szántó	8,6554	159,22	
101/3	szántó	13,0736	257,74	
014/14	nádas	0,4174	0,50	
0106/8	gyep, szántó	8,2516	99,09	
0106/11	gyep	0,2525	3,94	
0106/13	gyep	5,9228	113,38	
0113/2	szántó	2,8312	44,79	
0117/3	szántó	0,1016	1,77	
0117/11	szántó, nádas, gyep	6,0706	75,75	
0119/2	szántó	1,2931	22,50	
0119/3	szántó	1,8437	32,08	
576	szőlő, szántó	0,3079	4,51	
618	szőlő	0,4394	10,68	
630	szőlő, szántó	0,8301	12,59	
633	erdő	0,1691	1,07	
640	szántó	0,4628	5,97	
701	szántó	0,4931	6,36	
705	szántó	0,1699	2,19	
708	szántó	0,4138	5,34	
710	kert	0,1186	2,57	
712	szántó	0,2801	3,61	
714	szántó	0,4658	6,01	
720	szántó	0,3058	3,94	
723	szántó	0,1615	2,08	
726/1	szőlő	0,0905	2,20	
726/2	kert	0,0665	1,44	
729	szántó	0,5071	6,54	
730	szántó, szőlő	0,3216	5,25	
732	szántó, szőlő	0,2464	3,66	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
735	szántó	0,3681	4,75	
737	szántó, szőlő	0,2887	4,41	
739	szántó, szőlő	0,3128	4,61	

Település: Demecser

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
072/2	erdő	3,7902	23,88	
083	szántó, gyümölcsös	28,6812	464,10	
067/1/a/b/c	szántó, gye	29,2290	308,62	

Település: Kék

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
084/1	gye	3,3428	11,70	
084/6	szántó	1,7320	37,90	
086	szántó	46,5000	1,63	
098	szántó	10,7315	185,48	
099/1	szántó	16,1371	318,13	
102/3	gye	4,0245	4,02	
102/6	szántó	10,7127	191,57	
105/2	szántó	3,1889	55,49	
107/1	szántó	1,1987	20,86	
107/4	szántó	1,5555	4,04	
0111	szántó	7,9738	105,26	

Település: Tiszarád

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
060/15	szántó	34,3781	200	

Település: Vasmegyer

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0126/12	gyümölcsös	8,9156	371,78	

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti az Ilk—Gemzse településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

nyilvános sorsolást

tart az Ilk—Gemzse Dózsa Mgtsz használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Ilk, Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2000. november 20., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Ilk

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
323	szántó	0,3606	4,00	
324	szántó	0,6140	6,82	
325	szántó	0,2424	2,69	
326	szántó	0,0914	1,01	
327	szántó	0,1624	1,80	
328	szántó	0,3202	3,55	
330/1	szántó	0,3345	3,71	
010/10	szántó	2,5898	25,22	
014-ből	szántó	62,5822	33,42	
022/11	szántó	103,1020	565,23	
030/1	szántó, erdő	8,5644	109,40	
038	szántó	9,8933	122,42	
089/4	szántó	7,3679	102,41	

Település: Gemzse

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
029	szántó	25,5341	212,39	
097-ből	szántó, erdő	37,8504	212,39	Bányászolgalmi jog
0122/2	erdő	0,5938	3,50	
0126	erdő	11,9813	70,69	
0144/3	szántó	12,9580	116,46	Bányászolgalmi jog
0152/10	szántó, erdő	1,1120	9,39	
0165/1	szántó	1,7579	11,07	
0178/8	erdő, legelő, szántó	51,5618	206,64	
083-ből	szántó	8,7809	38,89	

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Nyírmada, Pusztadobos településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Nyírmada-Pusztadobos Mgtsz és Kereskedelmi Szövetkezet „VA” használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Nyírmada, Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2000. november 22., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Nyírmada

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0122/9	szántó	2,3659	6,15	

Település: Pusztadobos

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0110/15-ből	szántó, legelő	1,1809	4,81	
0183/18-ből	szántó	2,8782	8,37	
0157/1	gyümölcsös	35,6760	899,04	

Település: Nagydobos

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0172	szántó	3,8640	16,23	

Település: Nyírkarász

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0177/17	szántó	2,4306	10,99	
0177/25	szántó	0,8049	5,07	
0173/23	szántó	0,8632	11,14	
0177/26	szántó	0,8524	5,36	
0173/28	szántó	0,6834	8,82	
0173/29	szántó	0,6834	8,82	
0175/5	szántó	0,0575	0,36	
0237/18	szántó	0,1286	0,81	
0175/23	gyümölcsös	0,1539	3,88	
0175/4	szántó	15,8131	73,48	

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti a Barabás településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Barabási Beregtáj Szövetkezet „FA” használatában lévő részarány-földtulajdon helyének meghatározása céljából.

A sorsolás helye: Barabás, Polgármesteri Hivatal

A sorsolás ideje: 2000. november 23., 9 óra.

A sorsolásra kijelölt földrészek az alábbiak:

Település: Barabás

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
039/1	szántó, rét	6,6232	55,34	
074-ből	legelő, erdő	36,5179	26,53	
085	legelő	22,6328	147,41	
0342	szántó, gyümölcsös, erdő	42,0186	621,89	
0345	szántó, gyümölcsös	7,2274	128,70	
0348	szántó	2,4446	36,04	
0350	szántó	4,8902	72,09	
0356	szántó, erdő	30,3806	424,10	
0401	legelő	4,1952	36,50	
0412	szántó	3,4597	42,21	
0415	szántó	8,5021	116,63	
0420	legelő	9,0168	78,45	
0424/1-ből	legelő	4,5386	38,75	
01424/3	legelő	77,5459	606,65	
0427	legelő	2,6629	11,18	
072-ből	legelő	13,7223	16,11	
0367	rét	0,7707	5,86	
0421	legelő	0,5448	2,29	
0430	legelő	3,3200	13,94	
0772/7-ből	szőlő	7,4220	100,27	Természetvédelmi terület

A sorsolás nyilvános. A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Dr. Lenti István s. k.,
hivatalvezető

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent a

**I.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

(2001. január 1-jétől hatályos 2000. évi C. törvény a számvitelről)

című, A/4 formátumú, 88 oldal terjedelmű kiadvány.

Ára: 355 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

**I.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

(2001. január 1-jétől hatályos 2000. évi C. törvény a számvitelről)

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent az

**1992. ÉVI XXII. TÖRVÉNY
A MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVÉRŐL**

című, A/4 formátumú, 48 oldal terjedelmű kiadvány.

A kézirat lezárva: 2000. május 15.

Ára: 457 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az

**1992. ÉVI XXII. TÖRVÉNY
A MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVÉRŐL**

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent az

**1990. ÉVI XCIII. TÖRVÉNY
AZ ILLETÉKEKRŐL
ÉS A KAPCSOLÓDÓ
FONTOSABB JOGSZABÁLYOK**

című, A/4 formátumú, 60 oldal terjedelmű kiadvány.

A kézirat lezárva: 2000. március 10.

Ára: 457 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az

**1990. ÉVI XCIII. TÖRVÉNY
AZ ILLETÉKEKRŐL
ÉS A KAPCSOLÓDÓ
FONTOSABB JOGSZABÁLYOK**

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent az

**1973. ÉVI I. TÖRVÉNY
A BÜNTETOELJÁRÁSRÓL
ÉS A KAPCSOLÓDÓ
FONTOSABB JOGSZABÁLYOK**

című, A/4 formátumú, 160 oldal terjedelmű kiadvány.

A kézirat lezárva: 2000. március 8.

Ára: 1176 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

**1973. ÉVI I. TÖRVÉNY
A BÜNTETOELJÁRÁSRÓL
ÉS A KAPCSOLÓDÓ
FONTOSABB JOGSZABÁLYOK**

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

TiszteltElőfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2001. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetlegesmódosítástszíveskedjeneklevélbenvagyfaxonmegküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessékbe.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Fax: 318-6668).

A 2001. évi lapárak

Magyar Közlöny	48 720 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	2 352 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	9 408 Ft/év	Oktatási Közlöny	12 096 Ft/év
Bányászati Közlöny	2 352 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	3 024 Ft/év
Belügyi Közlöny	12 768 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	15 792 Ft/év
Cégek Közlöny	51 408 Ft/év	Pénzügyi Szemle	11 424 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	12 432 Ft/év	Statisztikai Közlöny	6 720 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	9 072 Ft/év	Szociális és Munkaügyi Közlöny	9 072 Ft/év
Határozatok Tára	11 424 Ft/év	Turisztikai Értesítő	6 048 Ft/év
Hivatalos Értesítő	7 392 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	3 696 Ft/év
Ifjúsági és Sport Értesítő	2 352 Ft/év	Vízügyi Értesítő	6 384 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	8 064 Ft/év	Élet és Tudomány	5 712 Ft/év
Ipari és Kereskedelmi Közlöny	12 096 Ft/év	Ludové Noviny	1 344 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	7 056 Ft/év	Neue Zeitung	2 352 Ft/év
Közlekedési és Vízügyi Értesítő	12 096 Ft/év	Természet Világa	3 024 Ft/év
Kulturális Közlöny	9 744 Ft/év	Valóság	3 360 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	10 080 Ft/év		
Magyar Közigazgatás	4 704 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

A **Házi Jogtanácsadó** című lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen: Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. 1394 Bp. 62. Pf. 357. Telefon: 266-9290/234, 235 mellék, fax: 318-6668. Éves előfizetési díja 2352 Ft áfával. A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

A CD-JOGÁSZ hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteménye 2001. évi éves előfizetési díjai a 2000. december 31-ig beérkező megrendelések esetén:

Önálló változat	36 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	72 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	48 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	84 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	60 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 12 000 Ft. (Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 1998—2000. évfolyamai jelennek meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően. A halmozott évfolyamok ára 14 000 Ft.

Hatályos jogszabályok online elérése: a 3 naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla, társelnöke: Nyéki József.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György, Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: Tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 246 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában.

Éves előfizetési díj: 42 336 Ft. Egy példány ára: 110 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána + 8 oldalanként + 55 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

00.1642 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.